

JELENTÉS
A BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2020. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Eger, 2021. március 31.

Rónai Kálmán
.....
Rónai Kálmánné
igazgató

A jelentést elfogadom.

Balczó Bertalan
.....
Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

Összeállította:

Dudás György
Hegyi Tünde

Baranyiné Kelemen Erzsébet, Baráz Csaba, Bernáthné Szabó Gabriella, Farkas Roland, Ferenczy Gergely, Gombkötő Péter, Holló Sándor, Horkay Ágnes, Kovács Károly, Kovács Krisztián, Magos Gábor, dr. Nagy Károly, Pozsonyi András, Szádeczky Kornélia, Schmotzer András, Sulyok József, Szarvas Imre, Szögedi Zsuzsanna, Veres-Kun Ágnes, Vajda Zoltán

Rónai Kálmánné

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

1. BEVEZETÉS	5
2. SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY	8
3. OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TERÜLETEK ADATAI, INFORMÁCIÓI	11
3.1. ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT, VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI, NATURA 2000 ÉS EGYÉB TERÜLETEK ÉS EZEK VÁLTOZÁSAI.....	11
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek	11
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek.....	20
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek.....	21
3.1.4. Natura 2000 területek	25
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	30
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei.....	36
3.2. TERÜLET NÉLKÜL, EGYEDI JOGSZABÁLYAL VÉDETT ÉS VÉDELEMRE TERVEZETT ÉRTÉKEK	40
3.2.1. Védett mesterséges üregek	40
3.3. EGYÉB SPECIÁLISAN MEGKÜLÖNBÖZTETETT VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETEK.....	41
3.4. MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK.....	42
3.5. TERÜLETVÁSÁRLÁSOK, KISAJÁTÍTÁSOK ADATAI.....	43
3.6. SAJÁT VAGYONKEZELÉSŰ TERÜLETEK	44
4. KUTATÁS ÉS MONITOROZÁS	50
4.1. KUTATÁS	50
4.2. MONITOROZÁS	52
4.3. TIR-BE BETÖLTÖTT ÉS BETÖLTÉSRE ELŐKÉSZÍTETT ADATOK	71
4.4. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG.....	71
5. TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TEVÉKENYSÉG	72
5.1. A) TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVEK	72
5.1. B) NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERVEK.....	76
5.2. ÉLŐHELY-FENNTARTÁS, KEZELÉS	78
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	78
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	80
5.3. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ	84
5.4. FAJMEGŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGEK	85
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	85
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	86
5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése	98
5.4.4. Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei	100
5.5. IDEGENHONOS INVÁZIÓS FAJOKKAL KAPCSOLATOS GYAKORLATI TEVÉKENYSÉGEK	102
5.6. GÉNMEGŐRZÉS.....	103
5.6.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében	103
5.6.2. Egyéb állatállomány, kezelésük	107
5.6.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében	107
5.7. ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS	108
5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek	108
5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei	109
5.7.3. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése.....	109
5.8. VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS.....	114
5.9 HALGAZDÁLKODÁSI VÍZTERÜLETEK	115

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek.....	118
5.9.2. Védett természeti területen található halastavak.....	119
5.10. TERMÉSZETVÉDELMI MENTŐTEVÉKENYSÉG.....	119
6. TÁJVÉDELEM.....	123
6.1. EGYEDI TÁJÉRTÉKEK (TELEPÜLÉSENKÉNTI KIMUTATÁS, VÁLTOZÁSOK).....	123
6.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK, VALAMINT TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV ÉS TELEPÜLÉSKÉPI RENDELET VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBN, ADATSZOLGÁLTATÁS.....	128
6.3. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓK ÉS EGYÉB TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBN.....	131
6.4. TÁJVÉDELMI JELENTŐSÉGŰ BEAVATKOZÁSOK.....	132
7. PROJEKTEK.....	133
8. JOGI ÉS ÜGYIRATFORGALOMMAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG.....	145
8.1. AZ IGAZGATÓSÁG ÜGYIRATFORGALMA.....	145
8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára.....	147
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára.....	149
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés.....	150
8.2. SZABÁLYSÉRTÉS.....	151
8.3. TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG.....	151
8.4. BÜNTETŐ ÜGYEK.....	152
8.5. POLGÁRI PEREK.....	153
9. TERMÉSZETVÉDELMI ŐRSZOLGÁLAT.....	154
9.1. ALAPADATOK.....	154
9.1.1. Személyi feltételek.....	154
9.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák.....	154
9.1.3. Polgári Természetőrök.....	155
9.2. FELADATELLÁTÁS.....	155
9.2.1. Hatósági feladatellátás.....	155
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal.....	158
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása.....	159
10. KÖLTSÉGVETÉS ÉS VAGYON.....	163
10.1. KIADÁSOK (TERÜLETKEZELÉSRE, VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK, NEM VÉDETT NATURA 2000 TERÜLETEK).....	163
10.2. BEVÉTELEK.....	166
10.3. VAGYON.....	169
10.3.1. Befektetett eszközök.....	170
10.3.2. Forgóeszközök.....	171
10.4. ÉPÜLETEK.....	172
10.5. ESZKÖZÖK.....	174
11. BEMUTATÁS, OKTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	175
11.1. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI INFRASTRUKTÚRA.....	175
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok.....	175
11.1.2. Tanösvények, terepi bemutatóhelyek.....	177
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	191
11.1.4. Erdei iskolai helyszínek.....	195
11.1.5. Szálláshelyek.....	196

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	197
11.2. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK	198
11.2.1. Szakvezetéses túrák, speciális természetismereti programok	198
11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	198
11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák.....	200
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	200
11.2.5. Kiadványok.....	200
11.2.6. Látogatóstatisztika	212
11.3. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK, KOMMUNIKÁCIÓ	214
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása	214
11.4. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK	215
11.5. EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK.....	218
11.6. FONTOSABB ESEMÉNYEK.....	220
12. KÖZFOGLALKOZTATÁS	222
12.1. ALAPFELADATOK, SZEMÉLYI FELTÉTELEK	222
12.2. ELVÉGZETT FELADATOK, EREDMÉNYEK	222
12.3. TAPASZTALATOK	223
12.4. JAVASLATOK.....	223
13. KAPCSOLATTARTÁS HAZAI PARTNERSZERVEZETEKSEL	224
14. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI EGYÜTTMŰKÖDÉS	226
15. ELLENŐRZÉS	229
15.1. BELSŐ ELLENŐRZÉS	229
15.2. KÜLSŐ ELLENŐRZÉS	247
16. ÉVES MUNKA LEGFONTOSABB ELEMEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA	256
17. FONTOSABB CÉLKITŰZÉSEK A KÖVETKEZŐ ÉVRE	259
17.1. ALAPFELADATAINK HOSSZÚ TÁVÚ CÉLKITŰZÉSEINEK MEGFELELŐ ÉVES PROGRAM.....	259
17.2. A KORONAVÍRUS JÁRVÁNY HATÁSAINAK KIEGYENLÍTÉSE.....	260
17.3. ÚJ EURÓPAI UNIÓS FEJLESZTÉSI CIKLUS ELŐKÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEI.....	260
17.4. AZ IGAZGATÓSÁG SZERVEZETI EGYSÉGEINEK KIEMELT, ÉVES SZÁMSZERŰSÍTHETŐ CÉLKITŰZÉSEI	260

1. Bevezetés

2020-ban jelentős szervezeti, működési változások történtek igazgatóságunkon, melyek célja a természetvédelmi munka hatékonyságának növelése volt. Az év elején megjelent a nemzeti park igazgatóságok egységes szerkezetbe foglalt új Szervezeti és Működési Szabályzata (1/2020. (I. 24.) AM utasítás a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról).

Az ebben foglalt egyik legjelentősebb változás a tájegységi működési modell bevezetése volt. Ennek értelmében a területi munkaszervezés önálló egységei a természetvédelmi területi egységként lehatárolható tájegységek, melyek tevékenységi köre a területen zajló természetvédelmi kezelési tevékenységek gyakorlatilag teljes spektrumára – például élőhely-megőrzés és rekonstrukció, fajmegőrzési programok, természetvédelmi területkezelési és génmegőrzési feladatok, kutatási-monitorozási feladatok, őrzés-védelem, környezeti nevelési és bemutatói valamint ökoturisztikai feladatok – kiterjed. Az új szervezeti rendben a létrejött 6 tájegységhez kerültek a természetvédelmi területkezelési egységeink, állattartó telepeink, látogatóközpontjaink, bemutatóhelyeink, ökoturisztikai létesítményeink is, míg az egyes szakfeladatok összehangolása az igazgatósági központ feladata.

Az új SzMSz-nek megfelelően felállítottuk az új szervezeti rendet, aktualizáltuk összes szabályzatunkat és belső utasításunkat, a munkaköröket és az álláshelyen ellátandó feladatokat.

Kiemelten fontos feladat volt az egyes feladatkörök összehangolása, különösen a tájegységek és a központi osztályok között. Ennek érdekében elkészítettük az egyes munkafolyamatokat leíró ügyrendeket.

Rendkívüli kihívásként jelentkezett 2020-ban a COVID 19 világjárvány kibontakozásával felmerülő problémák kezelése, a működőképesség fenntartása és a kollégák egészségének megőrzése. Ez jelentős informatikai feladatokat is generált, hiszen meg kellett oldani a biztonságos távoli asztal elérések biztosítását, az egyeztetések, megbeszélések, igazgatói feladatkiosztások és ellenőrzések online térbe helyezését, az adatáramlás és kommunikáció zökkenőmentes és informatikai biztonsági szempontból is megfelelő kivitelezését.

Működési és költségvetési oldalról egyaránt jelentős kihívás elé állított minket a bemutatóhelyeink, látogatóközpontjaink, erdei iskolánk bezárása. Ez - amellet, hogy jelentős bevétel kiesést okozott – a munkatársak munkájának átszervezésével is járt. Előrehoztunk karbantartási-állagmegóvási feladatokat, a munkatársak számára kültéren, illetve terepen történő munkavégzést írtunk elő. Felmértük és javítottuk tanösvényeinket, tájékoztató tábláinkat. Online térbe „helyeztük” oktatási programjainkat, vetélkedőinket.

A terepi munkavégzést – jellegeből fakadóan – kevésbé érintették a járványügyi korlátozások, a felmérések, területellenőrzések, területkezelési tevékenységek a tervek szerint haladtak, a biztonsági előírások maximális betartása mellett.

Év elején a lezárult Állami Számvevőszék ellenőrzésének megállításaira intézkedési tervet készítettünk, az abban foglaltaknak határidőben eleget tettünk. A 2020. év sem telt el ellenőrzés nélkül. A NAV valamint az Agrárminiszter által elrendelt ellenőrzés része volt a napjainknak. A Felügyeleti ellenőrzés a 2018. és 2019. évi gazdálkodásunk ellenőrzését végezte. A többszöri adatbekérésnek minden esetben eleget tettünk. Az ellenőrzésről készített jelentés áthúzódott a 2021. év január hónapjára, melyből kiolvasható volt, hogy nagyobb hiányosságok nem, csak javaslatok kerültek meghatározásra. A jelentésben megfogalmazott megállapításokra úgy tekintünk, hogy annak tanulságai a mi fejlődésünket szolgálják.

Az elektronikus dokumentumkezelés bevezetése érdekében felkészültünk a Poszeidon EKEIDR Irat- és Dokumentumkezelő Rendszer bevezetésére, az éles indulás 2021. január 4-én megtörtént. A rendszer támogatja az összes, iratokkal kapcsolatos munkafolyamatot, lehetőséget

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

biztosít a modern ügyiratkezelésre való áttérésre. Az új rendszer az elektronikus ügyintézési munkafolyamatok magasabb szintű kiszolgálását, az e-aláírással történő összekapcsolását teszi számunkra lehetővé.

Élőhely- és fajmegőrzési programjaink közül kiemelhetők a hegyi rét kezelések, a fokozottan védett madárfajok megőrzése érdekében folytatott tevékenységek, a visszatelepülő nagyragadozók társadalmi konfliktusainak elkerülése érdekében végzett beavatkozások. Kiemelkedő eredmény volt a világon csak a Borsodi Mezőségben élő, bennszülött magyar szöcskegér rekordszáma, új területeken is történt megfigyelése; ezek alapján ez a világritkaság stabil állománnyal rendelkezik az általunk kezelt területeken.

Az inváziós fajok visszaszorítása érdekében folyamatos, intenzív felmérő valamint kezelési tevékenységet végzünk. A hazánkban csak nálunk élő fekete bödöncsiga állományának megőrzése érdekében a kácsi langyosvizes forrás alatti patakszakaszon kísérleti jellegű kezelést végeztünk a patakot ellepő inváziós structoll-süllőhínár visszaszorítása érdekében.

Talán legnagyobb társadalmi érdeklődést, sajtóvisszhangot az újonnan visszatelepült nagyragadozók – barnamedve, szürke farkas – egyre gyakoribb megjelenése váltotta ki, melyek esetében a lakosság szakszerű tájékoztatása volt a legfontosabb feladatunk. E mellett számos új megfigyelési adattal rendelkezünk rejtett életű ragadozóink, az európai hiúz valamint a vadmacska előfordulásáról.

Ütemezés szerint haladtunk Natura 2000 fenntartási terveink elkészítésével, társadalmi egyeztetésével. 2020-ben 5 db került elfogadásra a Szakmai Bizottság részéről. Véglegesítésre került 12 db Natura 2000 fenntartási terv dokumentáció, ebből 6 terv már benyújtásra került a Szakmai Bizottság számára 2021. évi elfogadásra. Jelentős szerepet vállaltunk az AM felkérésére más nemzeti parkok terveinek véleményezésében.

A védett erdőterületek természeti értékeinek megőrzése érdekében rendszeres vezetői szintű tárgyalásokat folytattunk az erdőgazdálkodókkal, egyeztettünk a kiemelten problémás esetekről, mint például fenyőpusztulás kezelése, részt vettünk a körzeti erdőtervezés folyamatában.

Elvégeztük 19 földvár kataszterezését, elkészítettük 4 db forrás és 1 db forráscsoport természeti emlékként történő védetté nyilvánítási javaslatát, 11 földtani alapszelvény kezelési tervét. Elkészült 4 település egyedi tájérték katasztare.

Folytattuk a településrendezési tervek felülvizsgálatának véleményezését, 2020-ban összesen 120 településről érkeztek ezzel kapcsolatos megkeresések.

Óshonos haszonállat génmegőrző programunk keretében számos eredménnyel büszkélkedhetünk. A Dél-borsodi Tájegységben lévő Batúz-tanyán folytattuk a Furioso-North Star lófajta genetikai állományának fenntartását. A génmegőrzési programunk keretében ritka, csak az Igazgatóság ménesében fellelhető vérvonalak stabilizálása és lehetőség szerinti bővítése a célunk. Lovaink a XXIX. Farmer Expo-n kiválóan szerepeltek.

E mellett folytattuk a kárpáti borzderes szarvasmarha génmentésének, génmegőrzésének 2018. évben elkezdett mintaprogramját, valamint megemlíthető magyar tarka szarvasmarha, magyar merinó juh, hortobágyi fekete racka állományunk. A tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott magyar szürke szarvasmarha állományunkkal a Dél-hevesi Tájegység közel 360 ha-os egybefüggő gyepterületét kezeljük.

Új különleges rendeltetésű vadászterületet hoztunk létre a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzetben, így már három vadászterületünkön a vadászati tevékenység a természeti értékek fenntartása érdekében zajlik.

Számos hazai és nemzetközi pályázatot futtatunk. Két új nyertes Interreg pályázatunk indult - „*GEOTOP - Szlovák-Magyar geoturisztikai partnerség*”, illetve „*RIWILD - A folyóparti élővilág egykor és most*” címekkel, melyek révén a *Novohrad-Nógrád Geopark* és az aspiráns *Bükk-vidék Geopark* bemutató infrastruktúrájának jelentős fejlesztése valósul meg.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

LIFE pályázataink terén 2020-ban zártuk „*A szalakóta védelme a Kárpát-medencében*” című projektünket, továbbra is folytatjuk „*A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában*”, „*A Natura2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök*” valamint a „*Pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával*” című LIFE projektjeinket.

5 KEHOP projektünk a befejezéséhez közeledik, míg az „*Őshonos fajok a hazai erdőkbe – Tájédegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén*” című projektünk zárása 2023-ra tervezett.

A 2020. év legnagyobb vagyongyarapodását eredményezték a gyors ütemben haladó Bükki Csillagda kivitelezési munkái, valamint a Dél-hevesi tájegységben megvalósuló, *KEHOP pályázati forrásból finanszírozott* állattartó telep kivitelezése.

A Bükki Csillagda csodás lesz! A tudomány-élmény-interakció hármásának központba állításával nappal és éjszaka is olyan egyedülálló élményben részesülnek a látogatók, amely hazánkban csak itt lesz elérhető. Nagyközönség előtti nyitását 2021 júliusra tervezzük.

Jelentős esemény volt a Mátra természeti értékeit, a Natura 2000 területeket ismertető mátrafüredi Harkály-Ház ökoturisztikai látogató- és környezeti nevelési központ augusztusi átadása, mely hiánypótló módon mutatja be a Mátra természeti értékeit az idelátogatók számára. A létesítmény helyet biztosít a Tájegység irodáinak is, így tájegységi, valamint természetvédelmi kezelői központként is működik.

Nagy siker övezi a környezeti nevelés, oktatás szolgálatába álló Vidra Verda, a „guruló természetbúvár” – igazgatóságunk oktatási célokat szolgáló kisbusza - programjainak elindítását.

Az évet emblemikus túránkkal, a Transzbükki átkeléssel nyitottuk – ezután számos tematikus programot tartottunk (Orchidea Nap, Szentjánosbogár Nap, Európai Denevér-Éj, több csillagoségbolt megfigyelő valamint geotúra).

A 2017-ben megalakult Bükk-vidék Geopark egyre aktívabban működik, ez évben elkészítettük az UNESCO Globális Geoparkok Hálózatához való csatlakozás felterjesztési dokumentációjának magyar és angol nyelvű változatát, melyet 2020-ban a Magyar Geopark Bizottság ajánlásával megküldtünk az UNESCO részére. A Novohrad-Nógrád Geopark együttműködésében kollégánk látja el a nemzetközi képviselői feladatokat.

2020 októberében az *Aktív-és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ* támogatásával az „*E-biciklizd be Magyarországot!*” program keretében 15 e-biket-ot helyeztünk üzembe, melyek már ősszel lehetőséget biztosítottak a Bükk megismerésére szakvezetett túrák keretében. A nagy érdeklődésre való tekintettel bízunk benne, hogy az elektromos rásegítésű kerékpárok ismét a szervezett túrák és egyéni felfedezések szolgálatába állhatnak.

Fontos számunkra a környezetünk tisztasága, ezért örömmel csatlakoztunk a „Tisztítsuk meg az országot!” projekthez, amelynek az országos indító eseménye alkalmával jelentős mennyiségű hulladékot takarítottunk el Mezőcsát védett területeiről, majd más szennyezett térségekből is.

Az Igazgatóság jelentős információs hálót alakított ki a természetvédelemmel kapcsolatban álló hazai oktatási, kutatási intézményekkel, és a Debreceni Egyetem kihelyezett tanszékeként is működünk.

Feladataink ellátásában nemcsak hazai partnerekkel, hanem külföldi természetvédelmi szervezetekkel is együttműködünk, közös kutatási és monitorozási programok, konferenciák, együttes pályázatok révén. Partneri körünk egész Európára kiterjed, tagjai vagyunk az EUROPARC szövetségnek és alapítói annak Kelet- Közép Európai Szekciójának. Kutatási együttműködési megállapodást kötöttünk több külföldi intézettel, mely együttműködés keretében értékes új adatokat kapunk, osztunk meg természetvédelmi kezelési feladataink ellátásához is.

2. Személyi állomány

Megnevezés		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2020-ban szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormánytisztviselő	-	14	93	57	95
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	5	37	11	9	-
	Szerződéses	-	-	-	-	-
	Összesen	5	51	104	66	95

1. A nemzeti-park-igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán nem hazai költségvetési források terhére foglalkoztatottak száma (fő)	
1.1. Kormánytisztviselők - teljes munkaidőben	7
1.2. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	-
1.3. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	7
1.4. Kormánytisztviselők – részmunkaidőben	-
1.5. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	-
1.6. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	-
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	10
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)	
3.1 Turisztikai szolgáltatók	100
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	1.150
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	650-700
3.4. Egyéb	650

A személyügy területén Igazgatóságunk részére a legnagyobb feladatot a 2020. április 1-én életbe lépett új Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) és szervezeti felépítés változása hozta. Ennek következtében a kormánytisztviselők és munkavállalók az új szervezeti egységek szerint kerültek besorolásra. Az új besorolás miatt szükséges volt az okiratok módosítása több dolgozóra vonatkozóan.

Az új szervezeti egységeket az Álláshely Nyilvántartó Rendszerben (ÁNYR), a KIRA számfejtő rendszerben és a Teljesítményértékelési rendszerben (TÉR) is szükséges volt kialakítani.

A Kormány határozatban 2020. április 23-án a rendszeres és jogszabályban megállapított (kötelező jelleggel kifizetendő) illetményen felüli személyi jellegű kifizetésekre tilalmat rendelt el. A tilalom minden olyan kifizetésre vonatkozik, amelynek juttatása a munkáltató mérlegelési jogköréhez köthető.

2020. július hónapban a Kormányzati ellenőrzési Hivatal soron kívüli ellenőrzést rendelt el „a kormányzati igazgatási szerveknél történő béren kívüli juttatások kifizetéséről szóló 4079/2020. Korm. határozatban foglaltak végrehajtásának vizsgálata” tárgyában. Ennek keretén belül kértek kimutatást a foglalkoztatottaknak a 2020. július hónap vonatkozásában számfejtett illetményekről, munkabékekről, valamint a foglalkoztatottaknak a 2020. január 1. és 2020. július 31. közötti időszak vonatkozásában számfejtett egyes béren kívüli juttatásokról.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A 2020. tavaszán kialakult járványhelyzet következtében elfogadott Gazdaságvédelmi akcióterv keretén belül több személyi jellegű kifizetéseket is érintő változás is történt:

- A szociális hozzájárulási adó mértéke 2020. július 1-től 17,5 %-ról, 15,5 %-ra csökkent.

- A béren kívüli juttatásként adható keretösszeg évi 200.000 Ft-ról 400.000 Ft-ra emelkedett, valamint ezen a jogcímen kifizetett összeget nem terheli szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség. A rendeletben először a 2020. június 30-ig teljesített kifizetésekre vonatkozott mindez, amely a későbbiekben meghosszabbításra került 2020. december 31-ig kifizetett összegekre is. Igazgatóságunk élt a törvényben meghatározott lehetőséggel és 2020. évben a 400.000 Ft SZÉP kártya juttatás került a dolgozóknak kifizetésre kedvezményes adózással.

2020. szeptemberében újabb feladatot jelentett az Agrárminisztérium Ellenőrzési Főosztálya által elrendelt „A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság gazdálkodásának ellenőrzése” témájú vizsgálata, melynek keretén belül személyi jellegű anyagokat is kértek. Adatszolgáltatást kellett benyújtani a vezetők és gazdasági területen alkalmazott személyekről, kinevezési-, megszüntetési-, és illetményre vonatkozó adatokról, amelyeket okirattal is alá kellett támasztani.

Igazgatóságunk létszáma 161 fő, ebből szervezeti alaplétszám 153 fő, központosított álláshelyen lévők létszáma 8 fő. 2019 évben 11 fő központosított létszámmal rendelkezünk, 2020. január 1-től 3 fő került központilag elvonásra. A hiányzó létszámot vállalkozások bevonásával kellett megoldani, mely többlet kiadást jelentett.

2020. július 1-től újra lehetőség nyílt közfoglalkoztatási program indítására. Ennek keretén belül 10 fő közfoglalkoztatott alkalmazására került sor, akik a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében és fenntartásában nyújtanak segítséget.

A teljes foglalkoztatottak létszáma 170 fő. 2020. évi átlagos statisztikai létszámunk: 165 fő volt.

2020-ban Igazgatóságunkon a megváltozott munkaképességű személyek létszáma 5 főről 2 főre csökkent. Emiatt megemelkedett a rehabilitációs hozzájárulási fizetési kötelezettségünk évi 6.520.500 Ft-ra.

Igazgatóságunkon a képzettségi szint megfelelő, felsőfokú végzettségű kormánytisztviselőink aránya 87 %. Betöltetlen álláshely december 31-én 1 fő.

A nyelvismerettel rendelkezők aránya 40,2 %, ami rendelkezésre álló forrás függvényében tovább fejleszthető a nyelvismereti szint javítása által. Beszélt nyelvek az angol, német, orosz és portugál, finn.

2020-ban több dolgozónk is részt vett továbbképzésen, illetve vizsgázott az alábbiak szerint:

- 8 fő sikeresen alapvizsgázott
- 95 fő tanfolyamon /képzésen (ebből 6 fő kötelező mérlegképes továbbképzésen) vett részt.

2020. évben lehetőség nyílt a Probono rendszer keretén belül belső képzést megszerveznünk, „Megújuló energiák hasznosításának táj- és természetvédelmi vonatkozásai” címmel. A képzést 49 fő kormánytisztviselő végezte el sikeresen.

Kormánytisztviselőink közel teljes mértékben teljesítették a vállalt és kötelezően meghatározott továbbképzéseket.

Tárgyévben is sor került a 89/2019 (IV.23.) Korm. rendelet alapján a közszolgálati egyéni teljesítményértékelési rendszer (TÉR) használatára. Ez a központosított webes alkalmazás segíteni kívánja az értékelési folyamat végrehajtását. A teljesítményértékeléseket az értékelő vezetőknek évente egy alkalommal, január 31-ig kellett elkészíteniük.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

2020-ban történt személyi változások:

- 8 fő kormánytisztviselő kinevezésére került sor, ők kilépő dolgozók álláshelyére érkezett új kormánytisztviselők.
- 14 fő esetében kötött az igazgatóság munkaszerződést, akik szintén kilépett dolgozók álláshelyére érkezett munkavállalók.
- Kormánytisztviselőink közül 6 fő jogviszonya közös megegyezéssel, 1 fő jogviszonya a nyugdíjazásával szűnt meg.
- 17 fő részére kinevezés módosítást hajtottunk végre, amelyből 14 fő kinevezés módosítása a 2019. évben megigényelt és a 4035/2020. kormányhatározattal jóváhagyott álláshely besorolási kategória módosítása miatt történt. 3 fő korábbi megbízott osztályvezető az Agrárminisztérium jóváhagyásával vezetői munkakörbe került.
- 14 fő Munka Törvénykönyve alapján foglalkoztatott munkavállaló munkaviszonya szűnt meg.
- Egyszerűsített foglalkoztatás 13 fő esetében 326 napon valósult meg.
- 10 fő közfoglalkoztatott alkalmazására került sor.

A Kormányiroda 2019. május hónapban új adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Igazgatóságunk részére, melyet az Agrárminisztérium részére is teljesítenünk kell. Az adatszolgáltatás körébe tartozik a kormányzati igazgatási létszámgazdálkodással kapcsolatos adatok, az összeférhetlenségre vonatkozó adatok, valamint, a nem rendszeres személyi juttatással kapcsolatos adatok. Az Igazgatóságunk ezen adatszolgáltatást a Kormányiroda által meghatározott havi rendszerességgel továbbra is teljesíti.

Az Agrárminisztérium Ellenőrzési Főosztálya 2020. évi Ellenőrzési Tervének megfelelően megkezdte a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság gazdálkodásának ellenőrzése témájú vizsgálatát. Ennek kapcsán többszöri adatszolgáltatást kellett tennünk.

2018-tól – az új jogi szabályozásnak megfelelően - Igazgatóságunk a munkáltatói intézkedéseket elektronikus úton juttatja el munkavállalói részére. A munkaviszonyban álló személyekkel való elektronikus munkaügyi kapcsolattartására a dokumentumküldési és hitelesítési szolgáltatást nyújtó eHR-FORM alkalmazás-t vesszük igénybe. Ennek során az aláírt hitelesített dokumentumokat az ügyfélkapun keresztül küldjük meg a dolgozóinknak. A munkavállalók szintén ezen a felületen küldik vissza az aláírt dokumentumokat.

A tapasztalatunk ezzel kapcsolatosan az, hogy a papírfelhasználás csökken, viszont jelentős többlet idő-ráfordítással jár a rendszer használata.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe: 884.736 ha

Megnevezés	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	43.169	6.010	0	1	1.981
Tájvédelmi körzet	9	79.817	6.751	0	9	17.890,75
Természetvédelmi terület	14	1.994,3	0	0	36	4.205,47
Természeti emlék	39	70,1376	0	0	5	6,3518
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				0	26	41,076
Védelemre tervezett földtani képződmények				0	4	2,31
Összesen	64	125.050,4376	12.761	0	81	22.145,96

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Megnevezés	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Bükki Nemzeti Park	138/NP/76	43.169,0	6.010
Borsodi Mezőség TK.	212/TK/89	17.932,2	0
Hevesi Füves Puszták TK.	258/TK/93	15.805,0	0
Hollókői TK.	141/TK/77	149,6	0
Karancs-Medves TK.	211/TK/89	6.619,0	519
Kelet-cserháti TK.	210/TK/89	7.425,0	477
Kesznyéteni TK.	232/TK/90	6.083,9	0
Lázbérci TK.	118/TK/75	4.054,1	805
Mátrai TK.	180/TK/85	12.178,6	2.436

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Tarnavidéki TK.	260/TK/93	9.569,8	2.514
Bél-kő TT.	318/TT/08	97,2	0
Erdőtelki arborétum TT.	19/TT/50	7,2	0
Erdőtelki-égerláp TT.	206/TT/89	18,1	0
Gyöngyösi Sár-hegy TT.	114/TT/75	402,6	0
Ipolytarnóci ősmaradványok TT.	54/TT/54	512,0	0
Kerecsendi-erdő TT.	72/TT/60	119,6	0
Kőlyuktető TT.	268/TT/98	117,5	0
Maconkai-rét TT.	327/TT/12	6,0	0
Márkházapusztai fás legelő TT.	314/TT/07	273,2	0
Siroki Nyírjes-tó TT.	79/TT/61	21,0	0
Sóshartyáni Hencse-hegy TT.	298/TT/04	104,7	0
Szomolyai kaptárkövek TT.	77/TT/60	4,6	0
Szőlőskei-erdő TT.	128/TT/76	27,0	0
Tardi-legelő TT.	313/TT/07	283,9	0
Béri Nagy-hegy földtani alapszelvény természeti emlék	376/TE/15	3,0	0
Dédestapolcsányi földtani alapszelvény természeti emlék	378/TE/15	2,1	0
Güdör-kert földtani alapszelvény természeti emlék	379/TE/15	0,813	0
Kőlyuk-oldali földtani alapszelvény természeti emlék	383/TE/15	1,9	0
Pappenheim-bánya földtani alapszelvény természeti emlék	391/TE/15	1,67	0
Síkfőkúti földtani alapszelvény természeti emlék	394/TE/15	0,364	0
Szentkúti barátlakások földtani alapszelvény természeti emlék	396/TE/15	0,235	0
Bogácsi Hintó-völgy kaptárköve természeti emlék	336/TE/14	0,531	0
Cserépváraljai Furgál-völgy kaptárkövei természeti emlék	338/TE/14	1,74	0
Cserépváraljai Nyúl-völgy-oldal kaptárköve természeti emlék	339/TE/14	0,524	0
Cserépváraljai Setét-völgy kaptárköve természeti emlék	340/TE/14	1,03	0
Cserépváraljai Vén-hegy kaptárkövei természeti emlék	341/TE/14	0,471	0

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Demjéni Bányaél kaptárköve természeti emlék	342/TE/14	0,664	0
Demjéni Hegyes-kő-tető és Ereszvény-völgy kaptárkövei természeti emlék	343/TE/14	8,09	0
Demjéni Remete-völgy kaptárköve természeti emlék	344/TE/14	0,968	0
Egerbaktai Szent-völgy kaptárköve természeti emlék	347/TE/14	1,54	0
Egerszalóki Menyecske-hegy kaptárkövei természeti emlék	348/TE/14	2,43	0
Egerszalóki Öreg-hegy kaptárköve természeti emlék	349/TE/14	0,099	0
Egri Cakó-tető kaptárkövei természeti emlék	350/TE/14	11,72	0
Egri Mész-hegy déli sziklacsoportjának kaptárkövei természeti emlék	351/TE/14	1,436	0
Egri Mész-völgy kaptárköve természeti emlék	352/TE/14	0,617	0
Egri Nyerges-hegy keleti oldalának kaptárköve természeti emlék	353/TE/14	0,261	0
Egri Nyerges-hegy nyugati oldalának kaptárkövei természeti emlék	354/TE/14	2,71	0
Kácsi Kecske-kő kaptárköve természeti emlék	355/TE/14	1,47	0
Noszvaji Dóc kaptárkövei természeti emlék	356/TE/14	1,5	0
Noszvaji Farkas-kő kaptárköve természeti emlék	357/TE/14	0,101	0
Noszvaji Pipis-hegy kaptárköve természeti emlék	358/TE/14	0,541	0
Ostorosi Pajdos kaptárkövei természeti emlék	359/TE/14	2,215	0
Ostorosi Tag-gödör kaptárkövei természeti emlék	360/TE/14	0,591	0
Ostorosi Vizes-völgy kaptárköve természeti emlék	361/TE/14	0,479	0
Salgótarjáni Pécs-kő kaptárköve természeti emlék	363/TE/14	1,47	0
Siroki Földkunyhó-tető kaptárköve természeti emlék	364/TE/14	1,64	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Siroki Rozsnak-völgy kaptárkövei természeti emlék	365/TE/14	2,74	0
Siroki Törökasztal és Bálványkövek kaptárkövei természeti emlék	366/TE/14	1,69	0
Siroki Várhegy kaptárkövei természeti emlék	367/TE/14	3,34	0
Szomolyai Csobánka kaptárköve természeti emlék	370/TE/14	0,612	0
Szomolyai Ispán-berki-tető kaptárkövei természeti emlék	371/TE/14	0,858	0
Tardi Pokol-oldal kaptárköve természeti emlék	372/TE/14	0,451	0
Tibolddaróci Ablakos-kő-völgy, Karud alja és Kőkötő kaptárkövei természeti emlék	373/TE/14	0,599	0

- * Az 1/2021. (II. 5.) AM rendelettel módosított 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet szerint.

Védelemre tervezett természeti területek adatai

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Ágói-patak TT	egyedi	97,88		Hosszabb távú terv
Bátonyterenye-vizlási mocsarak TT	egyedi	21,51		Középtávú terv
Béri Kopasz-hegy TT	egyedi	1,88		Középtávú terv
Borbás-hegy TT	egyedi	69,17		Középtávú terv
Borsodi-Mezőség TK bővítés	bővítés	4.307,60		Részterületenként rövid-, közép- és hosszabb távú terv
Bujáki Csirke-hegy és Kántor-rét TT	egyedi	189,20		Hosszabb távú terv
Bujáki Hényeli-erdő és Alsó-rét TT	egyedi	62,81		Hosszabb távú terv
Bükki Nemzeti Park bővítés	bővítés	1.981,00		A bővítési terület módosítása miatt a korábbi dokumentáció felülvizsgálata szükséges
Csernelyi-dombok TT	egyedi	112,68		Középtávú terv
Drégelypalánki Vecei-rétek TT	egyedi	12,85		Hosszabb távú terv

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Endrefalvai Szőlő-hegy TT	egyedi	11,54		Középtávú terv
Etesi Fás-legelő TT	egyedi	61,45		Kezelési terv alapdokumentációja elkészült
Feldebrői Kopasz-hegy TT	egyedi	202,65		Hosszabb távú terv
Gyöngyösi Sár-hegy TT bővítés	bővítés	225,05		Középtávú terv
Gyöngyöspata Gereg-hegy TT	egyedi	32,24		Rövidtávú terv
Hármas-határ TT	egyedi	3,05		Rövidtávú terv, a kezelési terv alapdokumentációja folyamatban
Hatvani Kisgombosifás legelő TT	egyedi	25,20		Rövidtávú terv, a kezelési terv alapdokumentációja folyamatban
Hatvani Zagyva-mente TT	egyedi	42,67		Hosszabb távú terv
Hevesi Fűves Puszták TK bővítés	bővítés	172,71		Hosszabb távú terv
Hollókői TK bővítés	bővítés	53,02		Hosszabb távú terv
Ipoly-völgyi TK	egyedi	4.189,51		Hosszabb távú terv
Jobbágyi Szuha-völgy TT	egyedi	111,29		Hosszabb távú terv
Kelet-Cserhát TK bővítés	bővítés	191,75		Hosszabb távú terv
Kesznyéteni TK bővítés	bővítés	1.925,70		Hosszabb távú terv
Kisbágyoni rétek TT	egyedi	20,79		Hosszabb távú terv
Kisnánai Szék-rét TT	egyedi	251,66		Középtávú terv
Lator-patak völgye TT	egyedi	72,03		Középtávú terv
Lucfalvai Felső-rét TT	egyedi	12,20		Középtávú terv
Lyukas-kői TT	egyedi	64,78		Középtávú terv
Mátraballai Ballapatak TT	egyedi	18,51		Hosszabb távú terv
Mátrai TK D-i bővítés	bővítés	1.891,78		Hosszabb távú terv
Mátrai TK Ny-i bővítés	bővítés	3.403,48		Hosszabb távú terv
Mátraverebélyi Kőszirt-hegy és Meszes-tető TT	egyedi	871,90		Kezelési terv alapdokumentációja elkészült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Nagylóci Boros-völgy TT	egyedi	4,10		Hosszabb távú terv
Nagylóc-rimóci dombok TT	egyedi	197,64		Kezelési terv alapdokumentációja elkészült
Ózdi-dombok TT	egyedi	46,84		Rövidtávú terv
Sóshartyáni láprét TT	egyedi	2,83		Középtávú terv
Szalacsi-kő-völgy TT	egyedi	41,96		Rövidtávú terv
Szarv-ágy-patak mente TT	egyedi	244,42		Hosszabb távú terv
Szarvasgedei rétek TT	egyedi	49,72		Hosszabb távú terv
Szilvásvárad Aszaló TT	egyedi	188,66		Kezelési terv alapdokumentációja elkészült
Tari Farkaslyuk-tető	egyedi	385,53		Középtávú terv
Tarnavidéki TK bővítés	bővítés	1.755,20		Rövidtávú terv: Borsodszentgyörgy-Dél, Borsodnádásd-Észak, Szentdomonkos településhatárban; Hosszabb távú terv: Borsodnádásd-Dél, Borsodszentgyörgy-Észak, Domaháza, Hangony településhatárban
Tarnóca-mente TT	egyedi	171,32		Középtávú terv
Telki-legelő TT	egyedi	269,02		Középtávú terv
Verpeléti Vár-hegy TT	egyedi	8,43		Rövidtávú terv
Szilvásvárad, Bácsó-völgy földtani alapszelvény (P-11)	Védett területen belüli kijelölés	0,4109		Középtávú terv
Salgótarján, Baglyaskő (Kővár) földtani alapszelvény (Pa-36)	Védett területen belüli kijelölés	0,5811		Középtávú terv
Miskolc, Bagoly-hegy földtani alapszelvény (T-066)	egyedi	0,5587		Középtávú terv
Nagyvisnyó, Berenásgerinc földtani alapszelvény (Pz-29)	Védett területen belüli kijelölés	0,4837	0,4837	Középtávú terv

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Sámsonháza, Budahegy földtani alapszelvény (M-08)	Védett területen belüli kijelölés	6,0920		Középtávú terv
Mályinka-Miskolc, Csikorgói mészkölcensék földtani alapszelvény (Pz-26)	Védett területen belüli kijelölés	2,0270	1,9274	Középtávú terv
Felsőtárkány, Várhegyi kőfejtő földtani alapszelvény (T-084)	Védett területen belüli kijelölés	7,9833	2,7452	Középtávú terv
Salgótarján, Eresztvényi-bánya földtani alapszelvény (Pa-11)	Védett területen belüli kijelölés	5,4002		Középtávú terv
Miskolc, Garadnavölgy, Pisztrángos földtani alapszelvény (P-01)	Védett területen belüli kijelölés	0,3053		Középtávú terv
Sóshartyán-Kishartyán, Hencsehegy földtani alapszelvény (Ol-19)	egyedi	0,2879		Középtávú terv
Egyházasgerge, homokbánya földtani alapszelvény (M-32)	egyedi	0,6128		Középtávú terv
Cserépfalu, Hór-völgy I. útbevágás földtani alapszelvény (T-068)	Védett területen belüli kijelölés	0,1256	0,1063	Középtávú terv
Bükkzsérc, Juhász-kút-nyak földtani alapszelvény (J-064)	Védett területen belüli kijelölés	0,1382		Középtávú terv
Bükkzsérc, Kavicsoskilátó kiemelkedő földtani feltárás	Védett területen belüli kijelölés	0,1290		Középtávú terv
Eger, Kis-Eged, útbevágás földtani alapszelvény (Ol-03)	egyedi	0,4143		Középtávú terv
Szomolya, kutatóárok földtani alapszelvény (Ol-02)	egyedi	0,1242		Középtávú terv
Nézsza, Malomkőbánya földtani alapszelvény (T-016)	egyedi	1,6086		Középtávú terv

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Nagyvisnyó, Mihalovics kőfejtő földtani alapszelvény (P-02)	Helyi védett területen belüli kijelölés	0,3868		Középtávú terv
Bátor, Nagy-oldali kiemelkedő földtani feltárások	Helyi védett területen belüli kijelölés	1,0772		Középtávú terv
Dédestapolcsány, Nagy-hegy földtani alapszelvény (K-17)	Helyi védett területen belüli kijelölés	0,3221		Középtávú terv
Kazár, Rzehakias (Oncophorás) kiemelkedő földtani feltárás	egyedi	0,1135		Középtávú terv
Kazári riolittufa kiemelkedő földtani feltárás	egyedi	0,9911		Középtávú terv
Miskolc, Savós-völgy földtani alapszelvény (T-061)	Védett területen belüli kijelölés	0,8326		Középtávú terv
Salgótarján, Nagy-Szilvaskő földtani alapszelvény (Pa-35)	Védett területen belüli kijelölés	1,0800	1,0800	Középtávú terv
Bükkszentkereszt, Lőrinc-hegy földtani alapszelvény (T-067)	egyedi	0,1124		Középtávú terv
Eger, Szöllőske földtani alapszelvény (OI-17)	egyedi	7,0541		Középtávú terv
Nagyvisnyó, Taró-völgy földtani alapszelvény (Pz-46)	Védett területen belüli kijelölés	0,2321		Középtávú terv
Miskolc, Vadász-völgy földtani alapszelvény (T-062)	Védett területen belüli kijelölés	1,3078		Középtávú terv
Szarvaskő, Várberc-szurdok földtani alapszelvény (J-50)	Védett területen belüli kijelölés	0,1531		Középtávú terv
Sámsonháza, Vár-hegyi kőfejtő földtani alapszelvény (M-07)	Védett területen belüli kijelölés	2,4411	2,4411	Középtávú terv
Buják, Egidius-forrás védelmét szolgáló terület megállapításának kezdeményezése	egyedi	0,8807		Rövidtávú terv

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Gyöngyös, Bukfenc-forráscsoport védelmét szolgáló terület megállapításának kezdeményezése	egyedi	3,8040		Rövidtávú terv
Markaz, Melegvíz elnevezésű forrás védelmét szolgáló terület megállapításának kezdeményezése	egyedi	0,0823		Rövidtávú terv
Nekézseny, Bikk-forrás védelmét szolgáló terület megállapításának kezdeményezése	egyedi	1,5262		Rövidtávú terv
Noszvaj, Szent Imre-forrás védelmét szolgáló terület megállapításának kezdeményezése	egyedi	0,0586		Rövidtávú terv

A 2020-ben végzett védetté nyilvánítási tevékenység összefoglalása

Országos jelentőségű védetté nyilvánítások és kezelési tervek

- Elkészült 4 db forrás és 1 db forráscsoport (összesen 10 forrás) természetvédelmi hatóság felé felterjesztendő, természeti emlékként védetté nyilvánítási javaslat.
- Elkészült a Mátrai Tájvédelmi Körzet kezelési tervének módosított tervezete (a felülvizsgálat során feltárt hiányosságok alapján).
- Két országos jelentőségű védelemre tervezett terület esetében (Hármas-határ Természetvédelmi Terület, Hatvani Kisgombosi-fás legelő Természetvédelmi Terület) a 16/2012. (VII. 6.) VM utasítás alapján elindult védetté nyilvánításhoz szükséges tervdokumentáció összekészítése (megalapozó dokumentáció és részletes kezelési terv).

Helyi védetté nyilvánításokkal kapcsolatos tevékenységek

- Javaslatok összeállítása a(z) (Szmrecsányi Lajos) Érsekkert Természetvédelmi Terület kezelési tervének korszerűsítéséhez Eger MVJ Önkormányzata részére.
- Tájékoztatás Eger Páphegy-dűlő helyi szintű oltalom alá helyezése kapcsán Eger MVJ Önkormányzata részére.
- Tájékoztatás Lőrinci város Önkormányzata részére a volt Selypi Cukorgyár ülepítő tavaira, zagytározóira és a környező halastavakra irányuló védetté nyilvánítás kapcsán.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
lápok	2	11,6598	39	968,3402
szikes tavak	0	0	0	0
kunhalom	14	nincs adat	103	nincs adat
földvár	34	nincs adat	97	nincs adat
forrás	788	nincs adat	676	nincs adat
víznyelő	0	0	0	0

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
lápok			41	980
szikes tavak			0	0
kunhalom			117	Egyeztetés alatt
földvár			141	Egyeztetés alatt
forrás			2.928	Egyeztetés alatt
víznyelő			0	0

A források felmérése során a minisztérium és a nemzeti park igazgatóságok által kidolgozott terepi adatfelvételi lapot töltöttünk ki, amely alapján a minisztériumban elkészített számítógépes adatbázisba kerülnek rögzítésre az adatok. A források helyszíni leírásán, GPS-el történő helymeghatározásán, fotódokumentálásán, hozamadatain túl a források fizikai paramétereit (pH, vezetőképesség, hőmérséklet) is rögzítjük. A forrás beazonosítását a program generálta kataszteri szám segíti, és számos egyéb adat is rögzítésre kerül.

A természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére a következő földvárak kataszterezése készült el:

Földvárak:

1. Apc, Somlyó – bronzkori?
2. Borsodnádásd-Szentdomonkos, Vajdavár – őskori?
3. Cserépváralja, Cserépvár – középkori
4. Gyöngyös-Mátrafüred, Benevár – középkori
5. Gyöngyös-Mátrafüred, Benevár-bérc (Vár-bérc) – bronzkori?
6. Gyöngyös-Mátrafüred, Dobogó – bronzkori?
7. Gyöngyöspata, Várhegy – őskor, középkor, Árpád-kor
8. Gyöngyössolymos, Eremény-tető – bronzkori?
9. Gyöngyössolymos, Kis-hegy (Csáki-tető) – bronzkori
10. Legénd, Békavár – középkori
11. Mátraderecske, Kanászvár – középkori
12. Miskolc-Bükkszentlászló, Nagysánc – bronzkori, vaskori

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

13. Nógrádmarcfal, Kerek-domb – középkori
14. Nógrádmegyer, Dobóvár – középkori
15. Pálosvörösmart (Abasár), Rónya-bérc (Rónyagerinc) – bronzkori?
16. Sajóivánka, Vár – középkori
17. Sirok, Kis-Várhegy – bronzkori
18. Szügy, Leányhegy – középkori
19. Vadna, Vártető – középkori

Feladatok:

A kunhalmok és földvárak teljes területének, változatos földműveinek, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségeinek minél részletesebb (a 2009-ben megjelent útmutató, adatlap és kitöltési segédlet szerinti) felvétele, megismerése, a földvár- és kunhalom-kataszter teljesebbé, pontosabbá tétele.

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek

Megnevezés	Barlangok száma (db)	Felszíni védőövezet kiterjedése (ha), összes	Ebből fokozottan védett barlang (db)	Változás a tárgyévben (db)
Ex-lege védett barlangok	1.254		54	0
Összesen	1.254		54	0

• 3.1.3.1. Barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások

Barlangok bejárat- és járatbiztosítása, valamint a bejáratok lezárásának és biztosításának fenntartása

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 54 fokozottan védett barlang nyílik. 52 barlang lezárással ellátott, ami összesen 63 barlangajtó kezelését jelenti. Ezekből az alábbi 7 barlanglezárást nem igazgatóságunk kezel:

- Diósgyőr tapolcai-barlang
- Garadna-forrásbarlang
- Királykúti-sziklaüreg
- Miskolctapolcai-tavasbarlang
- Szalajka-forrásbarlang
- Szinva-forrasi-barlang
- Anna-barlang vízművek által lehatárolt táró bejárata (az eredeti, forrástáror bejárata).

Két barlang több bejáratral rendelkezik, melyek külön ajtót jelentenek; ezek a következők:

- Anna-barlang (4 db ajtó);
- Létrási-vizesbarlang (2 db ajtó).

Három barlangrendszer két külön bejáratral rendelkezik:

- Szepesi-Láner-barlangrendszer;
- Bolhási-Jávorkúti-barlangrendszer;
- Szivárvány-Sebes-barlangrendszer.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

2020-ban három barlangban végeztünk karbantartás jelleggel kezelői beavatkozást külső vállalkozó bevonásával.

Barlang	Vállalkozó	Pénzügyi forrás	Költség (e Ft)	Elvégzett beavatkozás
Borókás-tebri 4. sz. víznyelőbarlang	Bátori Károly e.v.	Természetvédelmi kártalanítási fejezeti kezelésű előirányzat	92	Nagy-akna bevezető aknájába zuhant eltömődést okozó kőtömb eltávolítása történt meg.
Szepesi-Láner-barlangrendszer	Bátori Károly e.v.	Természetvédelmi kártalanítási fejezeti kezelésű előirányzat	80,58	Szepesi-barlang létráinak fali rögzítődübeleinek cseréje rozsdamentes ragasztott alapcsavarra, összesen 15 db
Szeleta-zsomboly	Bátori Károly e.v.	Természetvédelmi kártalanítási fejezeti kezelésű előirányzat	82,5	Szeleta-zsomboly bejárat alatti álfenékre bedobált illetve behordódott faág, avar, talaj, törmelék eltávolítása, és töbörperemen kívülre szállítása összesen 1,5 m ³

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

• 3.1.3.2. Hasznosítási jelentések

3.1.3.2.1. Az idegenforgalmi barlangok (Anna-barlang, Szent István-barlang) 2020. évi látogatóforgalma az alábbiak szerint alakult:

A két idegenforgalmi barlangot együttesen 54.160 fő látogatta meg. A 2019-es látogatólétszám együttesen 87.801 volt, amelyhez képest 38%-os csökkenés jelentkezett 2020-ban, melyet egyértelműen a pandémia miatti barlangbezárás okozott.

A Szent István- és Anna-barlang látogatóstatisztikája 2020-ban

Anna-barlang 2020	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.	Összes
Felnőtt:	323	335	50	0	0	501	2.498	3.627	1.271	1.707	115	0	10.427
Diák,nyugd.:	102	105	8	0	0	208	1.444	1.867	367	711	18	0	4.830
Óvodás:	17	14	2	0	0	35	281	388	65	148	7	0	957
Csop. diák:	22	32	91	0	0	85	681	652	386	238	7	0	2.194
Csop. felnőtt:	75	81	29	0	0	123	851	1.055	702	342	37	0	3.295
Reg. Jegy:	9	3	0	0	0	23	202	199	60	79	2	0	577
Összes:	548	570	180	0	0	975	5.957	7.788	2.851	3.225	186	0	22.280

Szt. István-barlang 2020	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.	Összes
Felnőtt:	684	832	93	0	0	570	3.144	5.008	1.371	1.818	275		13.795
Diák,nyugd.:	229	268	22	0	0	320	1.888	2.634	504	780	91		6.736
Óvodás:	49	78	11	0	0	69	552	710	126	180	21		1.796
Csop. diák:	105	57	88	0	0	105	1.111	1.193	634	428	49	28	3.798
Csop. Feln.:	161	176	244	0	0	122	1.106	1.408	967	406	77	19	4.686
Reg. Jegy:	28	33	3	0	0	32	283	418	144	122	6	0	1.069
Érme:	138	98	0	0	0	92	244	422	146	140	26	0	1.306
Összes:	1.256	1.444	461	0	0	1.218	8.084	11.371	3.746	3.734	545	47	31.880
Két barlang összesen:													54.160

A hasznosított barlangokban a folyamatos műszaki ellenőrzések és zárkarbantartások zajlottak. Az overallos túrák között a barlangokban túrázó személyek legtöbbször távolabbi, magyarországi nagyobb települések lakosai, többnyire budapesti, vagy Budapest környékiek.

A vagyonkezelésünkben lévő, hasznosítási engedéllyel rendelkező barlangjainkban 2020-ban 34 hasznosítási jellegű barlangtúra került lebonyolításra az alábbi megoszlásban:

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés	Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
Könnyű barlangtúra	Esztáz-kői-barlang rövid túra	13	103
	Kő-lyuk	11	99
	Hillebrand Jenő-barlang	1	4
	Lilla-barlang	1	5
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Létrási-vizesbarlang rövid túra	3	14
	Kecske-lyuk	0	0
	Esztáz-kői-barlang hosszú túra	3	19
Overallos extrém nehézségű barlangtúra	Bolhási-víznyelőbarlang	0	0
	Létrási-vizesbarlang hosszú túra	1	4
	Vénusz-barlang	1	4
Összesen		34	252

2020-ban a barlangokban lebonyolított túrák száma a 2019-es évi túraszámhoz képest 51%-al, a résztvevők létszáma pedig 57%-al csökkent, melyet egyértelműen a pandémia miatti barlangbezárások, látogatási korlátozások okoztak.

Az egyes barlangokban általában csökkent a látogatólétszám, kivéve a Vénusz-barlangban és a Hillebrand Jenő-barlangban, ahol azonban 2019-ben egyáltalán nem volt túra, az idei 1 túra/5 fővel (Lilla-barlang) illetve 1 túra/4 fővel (Hillebrand Jenő-barlang) szemben. Három hasznosított barlangban egyáltalán nem volt szolgáltatás jellegű, overallos barlangtúránk, azonban 2019-ben öt ilyen barlang adódott.

3.1.3.2.3. Vagyonkezelői hozzájárulással lezajlott barlangtúrák

A vagyonkezelésünkben lévő barlangok látogatók létszámában 2020-ban szintén csökkenés volt tapasztalható. Míg 2019-ben a túrákérelmek száma 79 volt, idén 68 barlangtúrára vonatkozó engedélykérelem érkezett be, a csökkenés mértéke 14%-os.

2019-ben összesen 245 barlangtúrára adtunk ki engedélyt, azonban a pandémia miatt az első félévben 31, a második félévben 33 engedélyezett barlangtúrát vissza kellett vonnunk – ez összesen 10 db, már kiadott vagyonkezelői hozzájárulás visszavonását jelentette –, valamint 6 barlangtúra október 17-18-án karsztárvíz miatt hiúsult meg, így a lebonyolított túrák száma 171 db. Mivel 2019-ben 250 barlangtúra zajlott le, így 32%-os csökkenés jelentkezik a barlangtúrák számában. A túrákon összesen 1202 személy vett részt, ugyanakkor a 2019-es létszám 2038, így 41 %-os csökkenés jelentkezik, melyet egyértelműen a pandémia miatti barlanglátogatási korlátozások okoztak.

A túrák az alábbi barlangokban zajlottak:

Kis-kőhíti-zsomboly, Diabáz-barlang, Szepesi-barlang, Láner-barlang, Bányász-barlang -120 m-ig, Jávorkúti-víznyelőbarlang, István-lápai-barlang, Létrási-vizesbarlang, Bolhási-víznyelőbarlang, Fekete-barlang, Pénz-pataki-víznyelőbarlang, Vénusz-barlang, Speizi-barlang, Borókás-tebri 2. sz. víznyelőbarlang, Balekina-barlang, Nagykőmázsa-völgyi-víznyelőbarlang, Szirén-barlang, Hajnóczy-barlang, Mexikó-völgyi-víznyelőbarlang, Iker-tebri-víznyelőbarlang, Gyurkó-lápai-barlang, Viktória-barlang, Hillebrand Jenő-barlang, Kecske-lyuk, Kő-lyuk, Szivárvány-barlang, Cubákos-víznyelőbarlang, Lilla-barlang, Borókás-tebri 4. sz. víznyelőbarlang, Vár-tetői-barlang.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

• 3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek

Dokumentációs tevékenységet elsősorban a közhiteles nyilvántartáshoz kapcsolódóan a barlangok felmérésével végez igazgatóságunk.

Két új barlang helyszínelésére és dokumentálására került sor munkatársunk által, melyek közül egy barlang lakossági bejelentés alapján került felvételre, egy munkatársunk által lett megtalálva. A barlangok feldolgozása, nyilvántartásba vétele jelenleg zajlik.

2020-ban 11 barlang fotórealisztikus 3D modelljét készítettük el, a barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása céljából, mivel a hagyományos térképrajzokkal ellentétben ez a térmodell pontosabban határozza meg a barlangok térbeli kiterjedését, egyben természeti állapot-felvételi dokumentációként is használható.

• 3.1.3.4. Térképezés

Elkészítettük a **Fekete-barlang** eddig nem felmért szakaszainak, valamint mellékágainak **poligonhálózatának felmérését összesen 1.500 m hosszban.**

• 3.1.3.5. Állapotfelvelelek

A barlangok állapotfelvelelei munkatársunk helyszínelései során folyamatosan zajlottak és zajlanak. Ez a tevékenység azonban monitorozás jellegű, és a barlangok állapot-felveletti nyomtatványa nem kerül kitöltésre. A tevékenység során munkatársaink helyszínelésein túl, támaszkodunk az engedélyezett barlangtúrák, valamint a megbízási szerződések alapján barlangtérképezést végzők jelentéseire is. Az állapotfelvelelek során kisebb munkákat munkatársaink végeztek el. Fóliázott feliratok kerültek kihelyezésre a Balla-barlangban, illetve a Kecse-lyukban a korábban kihelyezettek cseréje történt meg.

• 3.1.3.6. Kezelési tervek

2020-ban barlang kezelési terv nem készült.

• 3.1.3.7. Nagyobb feltárások

Tárgyévben a kutatóegyesületek a Bányász-barlangban tártak fel új szakaszokat, melynek eredményeként a barlang mélysége **meghaladta a 300 métert.**

3.1.4. Natura 2000 területek

2020-ban a Natura 2000 területek kiterjedése nem változott. Az igazgatóságnál a Natura 2000 területek összesített nagyságrendje az átfedésekkel 255.813 ha.

Terület megnevezése	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Különleges Madárvédelmi	6	229.748	0	0	0
Különleges Természetmegőrzési	60	80.850	0	0	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés / Területvédelmi kategória	Natura 2000 terület
A terület adott kategória szerinti besorolását tábla jelzi (területek száma)	40
Az adott területkategórián működő tanösvények száma	50
Az adott területkategórián illetve azzal (térben és tematikailag) összefüggésben működő látogatóközpontok száma	12
Az adott területkategórián végrehajtott élőhely-rekonstrukciók száma (db)	6
Az adott területkategórián végrehajtott élőhely-rekonstrukciók kiterjedése (ha)	256
Az adott területkategórián folytatott természetvédelmi kezelések összes kiterjedése (ha)	2.597,1

A Natura 2000 területek összesített adatai:

Terület kódja	Terület neve	Ki-helyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)*	Területet érintő projektek száma (db)
HUBN10002	Borsodi-sík	26	2 (22 ismertető tábla)	850	10
HUBN10003	Bükk-hegység és peremterületei	1	18 (152 ismertető tábla)	118	5
HUBN10004	Hevesi-sík		3 (21 ismertető tábla)	825	17
HUBN10005	Kesznyéten	14	1 (7 ismertető tábla)	205	5
HUBN10006	Mátra	2	4 (35 ismertető tábla)	39	3
HUDI20026	Ipoly-völgy	5	2 ismertető tábla	15,4	4
HUBN20001	Bükk-fennsík és a Lök-völgy		11 (73 ismertető tábla)	37,05	2
HUBN20002	Hór-völgy, Déli-Bükk		1 (9 ismertető tábla)	1,5	1
HUBN20004	Szarvaskő		1 (1 ismertető tábla)		1
HUBN20005	Kisgyőri Ásottfátető - Csókás-völgy				1
HUBN20006	Miskolctapolcai Tatár-árok - Vörös-bérc			1,5	1
HUBN20007	Kisgyőri Halomvár-Csincse-völgy - Cseh-völgy			3,5	2
HUBN20008	Vár-hegy - Nagy-Eged		3 (14 ismertető tábla)		1
HUBN20009	Tard környéki erdőssztyepp	1		42	2
HUBN20010	Szomolyai Kaptár-rét		1 (18 ismertető tábla)		
HUBN20011	Ostoros-patak menti erdőspuszta		1 ismertető tábla	0,05	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Terület kódja	Terület neve	Ki-helyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)*	Területet érintő projektek száma (db)
HUBN20012	Egerbakta - Bátor környéki erdők		1 (7 ismertető tábla)		
HUBN20013	Hevesaranyosi-fedémesi dombvidék				
HUBN20014	Gyepes-völgy	1			
HUBN20015	Izra-völgy és az Arló-i-tó				
HUBN20017	Borsodbótai Kotyindó-tető			12 5 5	1
HUBN20018	Upponyi-szoros	1		1	1
HUBN20019	Csernely-patak völgye				
HUBN20020	Sátai Tökés-völgy				
HUBN20021	Domaházai Hangony-patak völgye	1			
HUBN20025	Nagybarcai Liget-hegy és sajóvelezdi Égett-hegy				
HUBN20027	Ózdi Harmaci-dombok				
HUBN20029	Girincsi Nagy-erdő				
HUBN20030	Hejő mente				
HUBN20031	Mezőcsáti Rigós				
HUBN20032	Tiszakeszi-morotva	5			
HUBN20034	Borsodi-Mezőség	21	2 (22 ismertető tábla)	250	10
HUBN20035	Poroszlói szikések				10
HUBN20036	Kétútközi-legelő				10
HUBN20037	Nagy-Hanyi		1 (3 ismertető tábla)		10
HUBN20038	Kerecsendi Berek-erdő és Lógó-part		1 (ismertető tábla)	120	3
HUBN20039	Pusztafogacs				7
HUBN20040	Nagy-fertő - Gulya-gyep - Hamvajárás szikes pusztái		1 (3 ismertető tábla)	200	14
HUBN20041	Pélyi szikések		1 (9 ismertető tábla)	500	15
HUBN20042	Boldogi Vajda-rét	1			
HUBN20043	Verpeléti Vár-hegy		3 ismertető tábla	0,5	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Terület kódja	Terület neve	Ki-helyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonstrukció (ha)*	Területet érintő projektek száma (db)
HUBN20044	Recski Hegyes-hegy				
HUBN20046	Gyöngyösi Sár-hegy		1 (14 ismertető tábla)	25	1
HUBN20047	Mátra északi letörése		2 (12 ismertető tábla)		
HUBN20048	Gyöngyöstarjáni Világos-hegy és Rossz-rétek				
HUBN20049	Mátrabérc - fallóskúti-rétek		1 ismertető tábla	20	1
HUBN20050	Gyöngyöspatai Havas				
HUBN20051	Nyugat-Mátra				
HUBN20052	Apci Somlyó				
HUBN20053	Petőfibányai Kopasz-hegy				
HUBN20055	Szentkúti Meszes-tető	1			1
HUBN20056	Tepke	-	3 (10 ismertető tábla)	168	5
HUBN20057	Bézma	-		64	5
HUBN20058	Bujáki Csirke-hegy és Kántor-rét	3			1
HUBN20059	Szandai Várhegy	1			1
HUBN20060	Sóshartyáni Hencse-hegy	1			2
HUBN20062	Középső-Ipoly-völgy	5			3
HUBN20063	Karancs	-	3 ismertető tábla	1,5	1
HUBN20064	Salgó	-			1
HUBN20065	Gortva-völgy	-			1
HUBN20067	Szilvásvárad Aszaló és Szilvápatak mente				
HUBN20068	Sajómercsei Körtvélyes-dűlő				
HUBN20069	Kesznyéteni Sajó-öböl	14	1 (7 ismertető tábla)	205	5
HUBN21094	Bujáki Hényeli-erdő és Alsó-rét				
HUBN21095	Nagylóci Kő-hegy				
HUBN22096	Tiszaújvárosi ártéri erdők				

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

**Mivel az átfedő Különleges Madárvédelmi valamint Különleges Természetmegőrzési Területeken végrehajtott rekonstrukciós programok területi adatai mindkét kategóriánál fel vannak tüntetve, így ezek adatait összeadva magasabb értéket kapunk, mint a rekonstrukcióval érintett területek valós össz-kiterjedése. Az élőhelyrekonstrukciók valós hatása – főként vizesélőhely-rekonstrukciós programok esetében például a talajvíztükör befolyásolásán keresztül – ugyanakkor jóval nagyobb területeket érint.*

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben (más célú hasznosítás, művelésből való kivonás, telephely-engedélyezés, telephelybővítés, erdészeti eljárások) megkeresésre számos esetben adtunk szakvéleményt az érintett természetvédelmi hatóságok számára. Számos esetben közvetlenül az ügyfelek keresik meg az igazgatóságot, például Natura 2000 területen tervezett erdőtelepítések ügyében.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai munkatervükbe beépítve botanikai (Natura 2000 közösségi jelentőségű fajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár és lepke), madártani és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

„A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU biológiai sokféleség stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok” (KEHOP-4.3.0-15-2016-00001) projektnek „a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését szolgáló tudásbázis fejlesztése (NATURA)” fejlesztési elem keretében a közösségi jelentőségű élőhelytípusok természetvédelmi helyzetének meghatározását megalapozó országos módszertani tanulmány, élőhelytípus értelmezési segédlet véleményezését végeztük el.

Az M25 Eger gyorsforgalmi úti bekötése (M3-Eger szakasz megvalósítása) tárgyú projekt nagyprojektként került benyújtásra az Európai Bizottsághoz. A Bizottság azonban az érintett Natura 2000 területek kapcsán jelezte, hogy azok esetében megfogalmazott célkitűzések nem felelnek meg az élőhelyvédelmi irányelvnek. Ennek következtében a Natura 2000 természetvédelmi célkitűzések felülvizsgálatát el kellett készítenünk az Innovációs és Technológiai Minisztérium, illetve megbízottja a TRENCON Kft. részére az alábbi területek vonatkozásában:

- „Kerecsendi Berekerdő és Lógó-part” kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- „Hevesi-sík” különleges madárvédelmi terület (csak részterületre)
- „Ostoros-patak menti erdőpuszta” kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- „Szomolyai Kaptár-rét” kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
- „Nagy-Hanyi” kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

2019. január 1-étől hivatalosan elindult „A pannon gyepék és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával” (GRASSLAND-HU) témacímű LIFE Integrát Projekt, melynek keretében folytattuk a beavatkozással (cserjeirtás és inváziós növény visszaszorítás) érintett területek felmérését, a beavatkozások tervezését valamint a földvásárlás is zajlott Bükkzsérc külterületén.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

A nemzetközi jelentőségű területek összesített adatai:

Terület megnevezése	Kihe-lyezett tábla (db)	Területet érintő tanösvény vagy látogatóközpont megvalósulása (db)	Élőhely-rekonst-rukció (ha)	Területet érintő projektek száma (db)
Borsodi Mezőség Ramsari Terület	1	2	0	2
Bioszféra-rezervátum	-	-	-	-
Ipolytarnóci Ósmaradványok Európa Diplomás Terület	1	6	0	2
Hollókő Világörökségi terület	1	2	0	1
Novohrad-Nógrád UNESCO Geopark	1	>20	0	3

Megnevezés	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari területek	1	17.932	0	0	0
MAB bioszféra-rezervátumok	0	0	0	0	0
Európa diplomás területek	1	512	0	0	0
Világörökség/várományos területek	1/1	151/512*	0	1	512
Geopark	1	1.619 km ² **	0	1	2.800 km ² ***

*jelölt/puffer terület

**a nemzetközi Geopark magyar és szlovák oldali részeinek összterülete

*** a Bükk-vidék Geopark

- **Ramsari területek**

Az egyetlen Ramsari területünk teljes egészében átfed a Borsodi-mezőség Tájvédelmi Körzettel, ezért az ott folyó természetvédelmi munkák és élőhely-rekonstrukciós pályázatok a Ramsari terület kedvező ökológiai állapotának a kialakítását is szolgálták.

- **MAB bioszféra-rezervátumok**

MAB bioszféra rezervátum nem található a működési területünkön.

- **Európa Diplomás területek**

Ipolytarnóci Ósmaradványok természetvédelmi terület

A terület 1995-ben kapta meg az Európa Diplomát, amelyet először 5 éves periódusonként vizsgáltak felül, majd 10 évre ítélték oda a címet.

Annak ellenére, hogy a 2010. szeptember 16-i határozatában (CM/ResDip(2010)15a) az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az Ipolytarnóci Ósmaradványok természetvédelmi terület Európa

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Diplomáját 2020. szeptember 11-ig meghosszabbította, már 2019-ben felülvizsgálati helyszíni szemlét tartottak a területen. A felülvizsgálati jelentés (*de05e_Report_Ipolytarnoc_final PA January2020*) alapján a szakértő bizottság támogatta a terület Európa Diplomájának meghosszabbítását. Ezt követve az Európa Tanács a 2020. szeptember 23-i határozatában (*Resolution CM/ResDip(2020)9*) 2030. szeptember 11-ig meghosszabbította a kitüntető címet, és 12 ajánlást fogalmazott meg hozzá, újabb 10 évre megelőlegezve a bizalmat.

A különleges határozatban a terület kezelőjének, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnak kiemelkedő színvonalú geoturizmus fejlesztései és a terület térségben betöltött jelentős szerepvállalása is szerepet játszottak.

A kezelési tevékenység sarkalatos pontjait képező legújabb ajánlások:

1. Bontakoztassa ki a helyszín további geológiai felfedezésének potenciális lehetőségeit, különös tekintettel a paleontológiai feltárásokra. Jelentős hozzáadott értéket jelentene, ha a kutatási tevékenység nemzetközivé válhatna a tudományos kutatás eredményeinek nyilvánosságra hozatalával;
2. Tegyen megfelelő intézkedéseket a terület földtani és őslénytani értékeinek megőrzése és lehetőség szerinti bemutatása érdekében. 2025-ig végezzen gondos (a geológiai és őslénytani értékek maximális megőrzését biztosító) felújítást / cserét, elsősorban a geológiai nyomvonal mentén található feltárási épületeknél. Ezenkívül a tízéves újraértékelési időszak alatt újítsa fel a látogatóközpontot és más látogatói létesítményeket;
3. Bontakoztassa ki a terület azon szerepkörének lehetőségeit, amelyek központi és aktív szerepet vállalnak a szlovák-magyar határon átnyúló Novohrad-Nógrád Geopark integrációjában, a régió természeti adottságainak megőrzése és tudatosítása, valamint a régió további fejlesztése érdekében. Fejlessze tovább a többnyelvű információs pontját a geoturizmus számára;
4. Folytassa a nem őshonos fajok, különösen a fehér akác (*Robinia pseudoacacia*) és a régióban nem őshonos fenyő (*Pinus*) fajok fokozatos helyettesítését őshonos lombhullató fajokkal (például tölgy-*Quercus* fajok), segítve a természetes szukcesszió folyamatát ökológia-érzékeny földgazdálkodási tevékenységével. Kontrollálja az invazív növényfajok, például a parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*) terjedését. Ugyanúgy intézkedjen a vegetációt és védett állatfajokat jelentősen károsító vadállomány kontrolljában;
5. Tartsa fenn a természetvédelmi terület nyugati oldalán, a közeli település közelében, a nyílt terek és az erdős területek közötti egyensúlyt az ottani tájkép mozaikszerkezetének megőrzése érdekében. Tartsa használatban a regionálisan őshonos védett racka juh háziállatfaját, részben a tradicionális háziállattartás hozzáadott érték megőrzése érdekében, részben pedig, hogy növelje a fű-domináns gyepterület szerkezeti sokszínűségét. Legeltetési (agropasztorális) okokból ösztönözze a földbérlő helyi gazdák és / vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) szénakaszálási gyakorlatának fenntartását. Ha a nyílt élőhelyek kezelése csak a juhok általi legeltetéssel történne az a tájképet fás és lágyszárú növényközösségek (ún. erdőség) által borított foltok mozaikjává változtatná, ami nem felelne meg a korábbi ajánlásoknak (2010);
6. Cserélje le a falu és a látogatóközpont között futó elektromos légvezetéket földalatti kábelre, az adott tájképvédelmi szempontok figyelembevételével;
7. Vizsgálja meg egy olyan video prezentáció vagy dokumentumfilm megvalósíthatóságát, amely a tudományos bizonyítékokon alapuló őslénytan tudományát (paleotaxonomia, valamint paleoökológia és az ökoszisztéma rekonstrukció / helyreállítás) mutatja be. Különösen megdöbbentő az a paleontológiai módszer, amely egész állatokat rekonstruál „egyszerű” lábnyomok alapján. Egy ilyen film a nagyközönséget és más élettudományok tudósait is érdekelni fogja;
8. Miként az a közetparki ösvényen már megtörtént, helyezzen el több vizuális jelzőt, vonatkoztatási pontot, amelyek kapcsolatot teremtenek a jelenlegi és a múltbeli (miocén) ökoszisztémák között;

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

9. Javítsa a menedzsment intézkedések eredményeiről szóló dokumentációt / jelentéseket strukturált nyomon követés, monitorozás és lakossági visszajelzés (látogatói létszám, értékelés) révén;
10. Bővítse tovább a helyi, regionális és transznacionális nyilvánosság bevonását és az adminisztratív együttműködést, például a Novohrad - Nógrád transznacionális geopark területén (amelyet a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság vezetősége, ne pedig az Ipolytarnóci Ősmaradványok tt vezetése hajtson végre);
11. Mérlegelje a hétköznapi, polgári tudományos (citizen science) projektek alkalmazását a nem tudományos háttérrel rendelkező érdekeltek bevonása és elkötelezettségének fokozása érdekében;
12. Folytassa továbbra is az Európa Diploma logójának és szlogenjének jó és szisztematikus használatát;

Az új ajánlások ellenére az év végi szokásos jelentésben még a megelőző ajánlásokra adott tevékenységet kellett részletezni.

• Világörökségi területek

Hollókői Tájvédelmi Körzet

Az 1977-ben létrehozott 151 hektáros Hollókői Tájvédelmi Körzet a műemlékvédelmi Ófalut és természeti környezetét foglalja magába. A területet 1987-ben az UNESCO *Hollókő Ófalu és környezete* néven a Kulturális Világörökség részének nyilvánította. Fenntartása többszereplős, a BNPI a beerdősült és hagyásfás részekért, valamint az ófalui tájház kiállításának működtetéséért felelős, partneri viszonyban a helyi önkormányzattal. A világörökségi törvényből következően az új világörökségi kezelési terv sikeres elkészítéséhez a BNPI konzultációs szerepét 2014-ben is teljesítette.

A hollókői világörökségi terület világörökségi gondnokságát 2013-ban az EMMI miniszter határozta meg. A kijelölt gondnokkal a BNPI szoros kapcsolatot ápolva működik együtt. A Hollókői TK tervezett bővítése (*HTK 2003 évi kezelési tervének 15. sz. melléklete*) nem érinti a világörökségi terület lehatárolását. 108/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet Hollókő Ófalu és környezete világörökségi kezelési tervéről rendelkezik.

Hollókő Ófalu és környezete bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

A 148/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 2/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított Hollókői Tájvédelmi Körzet védettségét fenntartja. A 2/1977. OTvH számú határozatban a terület rendeltetése az alábbi:

- Megőrizzze a jelenkor és elkövetkező nemzedékek számára a világörökség részeként a hollókői tájrészlet jellegzetes arculatát, ahol kis területen sajátos kultúrtörténeti, természeti és tájképi értékek ötvöződnek egybe.

- Őrizze meg az Ófalu népi építészetének és településszerkezetének, valamint a várromnak természeti környezetét, a fás legelő részeit.

- Gazdaságtörténeti értéként tartsa fent az egykori kisparaszti gazdálkodási módra jellemző keskenyparcellákat.

- Védje és kezelje a terület egyéb természeti értékeit.

- Lehetőséget nyújtson a látogatói megismeréshez, bemutatáshoz, aktív szerepet vállaljon a természet-megőrzési tudatformálásban, ismeretterjesztésben.

- Segítse elő a szabadidő kulturált felhasználását; szolgálja a természeti és kultúrértékek megismerésére irányuló ökoturizmust olyan módon, hogy az a természeti értékeket és a kultúrtájat ne károsítsa.

A terület eredeti rendeltetésének fenntartása, valamint a világörökségi cím megtartása is kihívással jár, melyre a kezelési terv részletesen kitér. A BNPI fontos szereplője a megőrzésnek, a 15,2 hektáros hagyásfás rekonstrukció ennek bizonyítéka. Több projekt elképzelés célozza az elavult tanösvényhálózat és az Ófaluban levő tájház teljes felújítását, de addig is a Vártúra ösvény buszparkolótól a vári pihenőig vezető szakaszát felújítottuk 5 tábla kihelyezésével és a TK-ról

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

készített kétnyelvű geoturisztikai térképből is átadtunk egy jelentős készletet a helyi önkormányzatnak. Az Ófalui tájház elavult kiállítását 2019-ben szintén felújítottuk. 2020-ban a pandémiás helyzetre tekintettel a kiállítóhelyet zárva tartottuk.

Tarnóci Ősélőhely – Várományosi Listán

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület ősi világa világszínvonalú bemutató létesítményeivel 2001 óta az UNESCO világörökségi várományosi listáján található. Központi részének (Tarnóci Ősélőhely, 104 hektár) 2003. évi nevezését követően a Világörökségi Bizottság (28 COM 14B.13, 2004) további szakértői vizsgálatokig elnapolta a döntést, a terület a Tentative Listán szerepel. A terület önálló arculatú honlapja (osmaradvanyok.hu) háromnyelvű, a BNPI kezelésében van. A világörökségi várományos területek felülvizsgálata során megállapították, hogy a terület dokumentációja és lehatárolása összhangban van a világörökségi törvényből fakadó előírásokkal. Puffer területként a természetvédelmi terület teljes mértékben számításba került. A terület világörökségi potenciáljának felülvizsgálata 2020. második felében újra felerősödött, elkezdődtek a konzultációk.

A legújabb őslénytani felfedezések is indokolják a várományosi listán tartást. A terület a Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark beléptető kapujaként is funkcionál, potenciális fejlesztési lehetőségei nemzetközi szinten is kiemelkedőek.

• *UNESCO Geoparkok - Novohrad-Nógrád Geopark*

A világ első, határokon átnyúló nemzetközi geoparkjának, az Európai Geoparkok Hálózatának (EGN) és a Globális Geoparkok Hálózatának tagságát 2010-ben elnyerő magyar-szlovák Novohrad-Nógrád Geopark (NNG) eredetileg 63 nógrádi települést és 28 szlovák oldali önkormányzatot foglalt magában. Vanyarc település időközbeni hozzácsatolásával területe a nevezési 1.585 km²-ről 1.619 km²-re nagyobbodott. A kistérségi kezdeményezéssel 2008-ban alakult NNG az egykor szétszakadt tájat és palóc közösségeket öleli határok nélküli egységbe. Az ilyen alulról jövő kezdeményezések közös, egymást kiegészítő hálózati munkájának ösztönzése a térségi természetvédelem állami letéteményese (BNPI) számára is fontos feladat. A helyi lakosság aktív közreműködésével a természetvédelem missziója nagyobb hatékonysággal teljesíthető. Egy élő geopark létrehozása és működtetése a BNPI számára egy olyan erős társadalmi bázis kiépítését jelenti, melynek támogatása révén a természetmegőrzési törekvések hatékonyabban érvényesülhetnek.

A BNPI már a kezdetektől kezdeményezője és vezető partnere volt a nógrádi geológiai értékek közérthető interpretációjának. Az 1990-es évek óta a Cerova Vrchovina CHKO (Szlovákia) szakértőivel szoros kapcsolatot ápolt a földtani bemutatóhelyek fejlesztésében. A 2005-ben elkezdődött geoparki törekvéseket előmozdítva, a BNPI támogatásával, az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen alakult meg a Nógrádi Geopark Egyesület (NGE), melyet a magyar települések összefogására hoztak létre. A nemzetközi cím elnyeréséig tartó kooperációt mutatja, hogy a geopark nemzetközi vezetőségébe a BNPI képviselőjét delegálták. Sajnos 2010 végétől, a nemzetközi cím elnyerése után a menet közben átalakított Geopark Nonprofit Kft. megalakulásával a Geopark vezetőségéből igazgatóságunk kiszorult. Ennek ellenére közreműködtünk a Geopark irányításából szintén kiszorult Nógrádi Geopark Egyesülettel az ország első geoturisztikai térképének elkészítésében. A geoparki fejlesztésként megnyitott Baglyaskői Látogatóközpont időközben élő geoparki információs központtá vált, nemzetközi szakmai találkozónak is teret adva. Ipolytarnócon az Európai Geoparkok Hete programot mindig lebonyolítottuk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk az elmúlt néhány évben is számos projekt helyszínt alakított ki geoparki arculat szerint, a geosite megjelenés egységesítésével nagymértékben segítve az EGN felülvizsgálat sikerét. 2015 nyarán a Geopark Nonprofit Kft vezetőség átalakult, illetve 2016 júliusában újból vezető váltás volt. 2015 novemberében a Globális Geoparkok Hálózatának tagjai - az NNG kivételével - UNESCO Geoparkká váltak.

A Novohrad-Nógrád Geopark UNESCO Globális Geoparkok Hálózatához való csatlakozásának támogatását az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága az NNG és igazgatóságunk között létrejövő szorosabb együttműködéshez kötötte. 2016. január 26-án az FM székházában, az FM és az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága képviselőinek jelenlétében, a felek aláírták az együttműködési megállapodást. Ezzel egy időben az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága (Dr. Réthelyi Miklós elnök) is aláírta az NNG UNESCO Globális Geoparkok Hálózatához való csatlakozását támogató levelét. Igazgatóságunk és az NNG együttműködési megállapodását követően, a geopark 2016. február 15-én kapta meg az UNESCO címet.

A Novohrad - Nógrád Geopark Nonprofit Kft. új ügyvezető igazgatója kezdeményezésére az együttműködési megállapodást a felek 2016. szeptember 28-án módosították. A módosítás lényegi elemei a következők:

- A Geopark küldetését, az NNG Nonprofit Kft. hosszú távú céljait, szakmai feladatait, legalább egy évet elérő megvalósítási idejű projektjeit, kiemelkedő beruházásait érintő kérdésekben a BNPI számára teljes betekintést, szakmai ellenőrzési lehetőséget és előzetes egyetértési jogot biztosít. A BNPI szakmai előzetes egyetértési joga alapján hozott döntését indoklással köteles alátámasztani. Az NNG Nonprofit Kft. a fenti tárgyú döntéseiről a döntés meghozatalát megelőzően legalább nyolc munkanappal írásban tájékoztatja a BNPI-t. A BNPI egyetértési jogát a tájékoztatás kézhezvételét követő nyolc munkanapon belül írásban gyakorolja. A határidő eltelte után az egyetértés megadottnak tekinthető. Sajnos a BNPI és a NNG közötti együttműködés nem folyamatos, a BNPI szerepköre a geopark irányításában nem intézményesült, ennek orvoslása időszerűvé vált.

- Az NNG Nonprofit Kft.-t érintő külföldi szerepvállalás, kötelező megjelenés, kapcsolattartás esetében – különösen fórumokon, konferenciákon, tanácskozásokon, érdekképviseleti megbeszéléseken, döntéshozatali üléseken, az UNESCO szakmai szervezeteivel való kapcsolattartásban, a Globális Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának tagsági delegálásban – átadja a korlátozás nélküli, teljes körű szakmai képviseleti jogot a BNPI-nek.

A BNPI részéről a joggyakorló személy Szarvas Imre bemutatóhely-vezető, melynek eleget is tett a Globális Geoparkok Hálózatának (GGN) és regionális szervezetének, az Európai Geoparkok Hálózatának (EGN) 2020 évi tevékenységében. Az NNG Nonprofit Kft. biztosítja az e pontban meghatározott feladatok ellátásához szükséges információkat, anyagi és pénzügyi forrásokat a Felek által előzetesen jóváhagyott költségvetésnek megfelelően. A Geopark a nemzetközi képviselet ellátásával kapcsolatban teljes körűen igényli a jelentések, dokumentációk kidolgozását a BNPI bérkeretéből finanszírozott munkaidejében az igazgatóság munkatársától, mindamelllett, hogy ezzel kapcsolatban a Geoparki vezetés döntéshozatali folyamatában a BNPI nem vehet részt.

- 2018-ban sikeresen lezajlott a Novohrad-Nógrád Geopark UNESCO általi nemzetközi felülvizsgálata, melyben aktív vezető szerepet vállaltunk, annak ellenére, hogy jogilag a mai napig nem rendeződött státuszunk, szerepvállalásunk a Geoparkban. Így továbbra sem tudunk véleményt nyilvánítani, hiszen megkeresések nem érkeznek. Az ellenőrök - Ibrahim Komoo professzor és dr. Henning Zellmer –2018. július 25. és 28. folytatták le az ellenőrzést, melynek jóváhagyó

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

dokumentuma 2019. 02.19-én vált ismertté. A felülvizsgálat eredményeként a terület újabb négy évig viselheti az UNESCO Globális Geopark címet.

Továbbra is problémák forrásának tekintjük az együttműködés hiányát, a természet- és tájvédelem szerepének érvényesülését a Novohrad-Nógrád Geopark magyarországi területén, hiszen a jelenlegi szervezet csak a salgótarjáni területre fókuszál.

• **Bükk-vidék Geopark**

Négy bükk-vidéki település (Borsodnásasd, Felsőtárkány, Répáshuta, Szomolya) kezdeményezésére 2017. július 20-án a Bükk-vidék települései nyilatkozatban kezdeményezték a Bükk-vidék Geopark létrehozását és egyben felkérték a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy készítse el a felterjesztés szakmai anyagát, elsőként a Magyar Geopark Bizottság felé véleményezésre és javaslatételre, majd az UNESCO, és a Geoparkok Európai Szövetsége felé, illetve a későbbiekben lássa el a program koordinálását és a kapcsolódó operatív feladatokat. Cél az Európai Geoparkok és az UNESCO Globális Geoparkok hálózatába kerülés.

A Bükk-vidék Geopark 2.800 km²-e az összefogásban szereplő 109 település közigazgatási területére terjed ki, mely magába foglalja a Bükk-vidék középtájon található értékes természeti területeket, továbbá a kiemelkedő értékekkel rendelkező Bükki Nemzeti Parkot, a Lázberci Tájvédelmi Körzetet és a Tarna-vidéki Tájvédelmi Körzet egy részét, valamint hat természetvédelmi területet is.

Az igazgatóság felülvizsgálva a települések összefogásával létrejött területegységet, megállapította, hogy egyrészt tartalmaz védett területeket, de annál szélesebb a kiterjedése, továbbá megfelel a geoparki csatlakozás geológiai követelményrendszerének. A geopark földtudományi szempontból legkarakteresebb része a gyúrt, takarós szerkezetű Bükk hegység és az északról hozzá kapcsolódó Upponyi-hegység. A kréta időszakban kialakult hegységek kőzetei nagyrészt az ordoviciumtól a jura időszakig képződtek. Meghatározó ezen belül a triász mészkő, de különleges képződmények a jura párnalávák, melyek a mélytengeri vulkanizmus emlékei. A Bükk hegységet keretező dombságban harmad- és negyedidőszaki üledékes kőzetek, valamint robbanásos működéshez kapcsolódó miocén vulkanitok a jellemző felépítő kőzetek.

Az európai kontinensen a Bükkalja térségében történtek az elmúlt 20 millió év legnagyobb vulkánkitörései: több mint 4000 km³ vulkáni törmelék terült szét és tömörödött kőzetté, ún. piroklasztitá (ignimbrit és tufa) a Pannon–Kárpát-medencében, de még ezer kilométer távolságban is hullott vulkáni anyag. A Pannon–Kárpát-medence kialakulását kísérő robbanásos vulkánkitörések (18,2–14,4 millió év között) termékei a „Bükkalja vulkáni terület” felszínén teljes terjedelemben és nagy változatosságban tanulmányozhatók.

A geopark felszínalaktani, víztani karakterét a karsztformák (karrmezők, töbrök, víznyelők, barlangok), a karbonátos kőzetekben kialakult karszt-hidrodinamikai rendszer (stratégiai ivóvízbázis) és a mélyben meghúzódó termálkarszt (gyógyvizek) alkotják.

A kőzetekhez kötődő régészeti, történelmi, néprajzi örökség a régészeti lelőhelyekként nyilvántartott ősemberbarlangoktól a bányászat- és ipartörténeti emlékeken (bányatárók, őskohó, üveghuták) át a bükkaljai kőkultúráig (kaptárkövek, borospincék, barlanglakások) ível.

A geoturisztikai bemutatási tevékenységet földtudományi tematikájú tanösvények, valamint a BNPI és partnerei által indított, népszerű földtudományi témájú szakvezetések, tájséták (pl. a „bükkaljai kőkul-túra”) és egyéb ismeretterjesztő programok, előadások, vetélkedők egészítik ki. A térség felsőoktatási intézményeivel és a helyi közösségekkel megkötött földtudományi, természetvédelmi és geoturisztikai célú együttműködések a geopark kialakításába és működtetésébe jó eséllyel bevonhatók.

A geopark területén lévő bemutatóhelyek közül számos tanösvény, idegenforgalmi barlang és kiállítóhely – részben vagy egészben – a földtudományi értékek köré szerveződött. Ilyen a Szarvaskői geológiai tanösvény, a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület, a Szent István-barlang, az

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Anna-barlang (mésztufabarlang), a Karszt és élővilága c. kiállítás a Nyugati kapu Látogatóközpontban, a miskolci Herman Ottó Múzeum ásványtára, a Pannon-tenger Múzeum stb.

Geoparki felterjesztési dokumentáció

Geológiai értékeinkre alapozott tevékenységünket olyan szellemben alakítottuk ki és tervezzük folytatni, ami megfelel az UNESCO Globális Geoparkok hálózatának elvárásainak. Geoparki terveinket több fordulóban ismertettük a Magyar Geopark Bizottsággal, mely szervezet folyamatosan figyelemmel kísérte eddigi működésünket.

A BNPI döntően saját munkatársaival és külső szakemberekkel kiegészülve elkészítette a Bükk-vidék Geopark felterjesztési dokumentációját, melynek véleményezése után a Magyar Geopark Bizottság támogató levelet adott ki. 2020. novemberében a felterjesztési dokumentációt összes mellékletével hivatalosan is benyújtottunk az UNESCO Globális Geopark hálózat felé, ezáltal aspiráns geoparkká váltunk.

Együttműködések megvalósítása

A Bükk-vidék Geopark munkaszervezete és különböző, a területen tevékenykedő intézmények között számos együttműködési megállapodást kötöttünk. Ezen együttműködések lényege olyan szakmai-turisztikai összefogás, melyek segítségével közösen népszerűsíthetjük a földtani, földtudományi értékeket, és ezen értékek még nagyobb ismertségre tehetnek szert.

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei

2014-ben kiemelt természetvédelmi oltalmat kapott hazánk valamennyi jelenleg ismert és ez idáig még nem védett kaptárkő-előfordulása, a kaptárkővek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkővek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló 17/2014. (X. 27.) FM rendelet alapján. Igazgatóságunk területén 6 kaptárkő a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületként összesen 6,082 ha kiterjedésben kapott speciális kezelési tervet.

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	Össz. kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
1.	Cserépfalu Ördögtorony kaptárkő	Cserépfalu	055a hrsz.-ból az Y761980,X291757; Y762016,X291661; Y761931,X291626; Y761890,X291730 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,999 ha kiterjedésű rész	0,999 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
2.	Cserépváralja Csordás-völgy kaptárkővei	Cserépváralja	0105a hrsz.-ból az Y763695,X287738; Y763751,X287623; Y763654,X287575; Y763609,X287691 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,31 ha kiterjedésű rész	1,31 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	Össz. kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
3. Cserépváralja Koldustaszító kaptárköve	Cserépváralja	065a hrsz.-ból az Y764472,X289953; Y764419,X289860; Y764327,X289935; Y764390,X289985 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,931 ha kiterjedésű rész	0,931 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
4. Cserépváralja Köves-lápa kaptárkövei	Cserépváralja	078 hrsz.-ból az Y764835,X288273; Y764840,X288196; Y764758,X288186; Y764759,X288263 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,613 ha kiterjedésű rész	0,613 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
5. Cserépváralja Mangó-tető kaptárkövei	Cserépváralja	0103 hrsz.-ból az Y763931,X288094; Y763928,X288087; Y763812,X288125; Y763811,X288125; Y763817,X288133 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1 ha kiterjedésű rész,	1,40 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
		0104 hrsz.-ból az Y763928,X288087; Y763892,X288006; Y763763,X288066; Y763811,X288125 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,07 ha kiterjedésű rész,			
		0131b hrsz.-ból az Y763937,X288111; Y763931,X288094; Y763817,X288133; Y763831,X288150 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,227 ha kiterjedésű rész			
6. Cserépváralja Nagy-Bábaszék és Szőlő-tető kaptárkövei	Cserépváralja	082a hrsz.-ból az Y764473,X287985; Y764445,X287897; Y764429,X287829; Y764379,X287871; Y764412,X287986 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,811 ha kiterjedésű rész	0,811 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

2020-ban a Szomolyai Kaptárkövek környezetéből inváziós fajok eltávolítása, a szikláknövénymentesítése zajlott.

A földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről szóló 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet (továbbiakban: R.) nyomán 2 alapszelvény, az 1/2021. (II. 5.) AM rendelettel módosított R. nyomán újabb 9 alapszelvény országos jelentőségű védett természeti terület speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 7,5879 ha kiterjedésben kapott speciális kezelési tervet.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

	A) Részterület megnevezése	B) Földtani alapszelvény esetében annak kódszáma	C) Település	D) Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	E) Összkiterjedés (hektár)	F) Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése
1	Bálvány északi földtani alapszelvény	P-03, T-70	Nagyvisnyó	0409/7f hrsz.-ból az Y756348,X307572; Y756303,X307533;Y756282, X307558; Y756327,X307598 EOV koordináták által kijelölt 0,202 ha kiterjedésű rész	0,202	Bükki Nemzeti Park
2	Tó-bérc-bánya földtani alapszelvény	J-76	Szarvaskő	070/6b	1,66	Bükki Nemzeti Park
3*	Fekete-sár földtani alapszelvény	T-063	Nagyvisnyó	0358 hrsz.-ból az Y X 755054 304364 755057 304372 755277 304282 755275 304276 EOV koordináták által kijelölt vonaltól DNy-ra eső 0,4082 ha kiterjedésű rész	0,4082	Bükki Nemzeti Park
4*	Hór-völgyi 2. földtani alapszelvény	T-069	Cserépfalu	058 hrsz.-ból az Y X 760750 292114 760757 292126 760785 292122 760787 292122 760802 292120 760810 292117 760816 292117 760824 292101 760834 292087 760841 292065 760844 292054 760871 292028 760905 291981 760899 291974 760892 291971 760883 291964 760888 291949 760887 291939 760878 291919 760885 291897 760874 291874 760859 291892 760850 291880 760848 291874 760845 291875 EOV koordináták által kijelölt vonaltól Ny-ra eső 1,7872 ha kiterjedésű rész	1,7872	Bükki Nemzeti Park
5*	Lök-völgyi 1. földtani alapszelvény	T-065, J-52	Felsőtárkány	0126 hrsz.-ból az Y X 756926 300904 756919 300890 756936 300882 756953 300880	0,0581	Bükki Nemzeti Park

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

	A) Részterület megnevezése	B) Földtani alapszelvény esetében annak kódszáma	C) Település	D) Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	E) Összkiterjedés (hektár)	F) Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése
				756966 300886 756979 300901 756973 300908 EOV koordináták által kijelölt vonaltól É-ra eső 0,0581 ha kiterjedésű rész		
6*	Lök-völgyi 2. földtani alapszelvény	J-48	Felsőtárkány	0126 hrsz.-ból az Y X 756811 299615 756839 299601 EOV koordináták által kijelölt vonal és a 756771 299559 756797 299537 EOV koordináták által kijelölt vonal közé eső 0,2633 ha kiterjedésű rész	0,2633	Bükki Nemzeti Park
7*	Patkó-sziklák alatti földtani alapszelvény	J-49	Bükkzsérc	0128/1 hrsz.-ból az Y X 757370 292682 757464 292696 757470 292643 757377 292628 757370 292682 EOV koordináták által lehatárolt 0,5123 ha kiterjedésű rész	0,5123	Bükki Nemzeti Park
8*	Rákmara földtani alapszelvény	Pz-25	Szilvásvár	0152 hrsz.-ból az Y X 751751 306493 752005 306453 752007 306432 EOV koordináták által kijelölt vonaltól D-re eső 1,2226 ha kiterjedésű rész	1,2226	Bükki Nemzeti Park
9*	Répáshutai Bánya-hegy földtani alapszelvény	J-47	Répáshuta	091 hrsz.-ból az Y X 758724 302595 758719 302594 758714 302554 758721 302529 758738 302501 758747 302505 EOV koordináták által kijelölt vonaltól K-re eső 0,0717 ha kiterjedésű rész, 0103 hrsz.-ból az Y X 758724 302595 758759 302600 758779 302519 758747 302505 EOV koordináták által kijelölt vonaltól Ny-ra eső 0,3777 ha kiterjedésű rész	0,4494	Bükki Nemzeti Park

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

	A) Részterület megnevezése	B) Földtani alapszelvény esetében annak kódszáma	C) Település	D) Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	E) Összkiterjedés (hektár)	F) Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése
10*	Róna-bükki földtani alapszelvény	T-064	Szilvásvár	0152 hrsz.-ból az Y X 752983 305387 753003 305329 752993 305326 EOV koordináták által kijelölt vonaltól Ny-ra eső 0,0627 ha kiterjedésű rész	0,0627	Bükki Nemzeti Park
11*	Strázsa-hegyi földtani alapszelvény	Pz-39	Nekézseny	0156 hrsz.-ból az Y X 752504 315422 752564 315422 752655 315439 752664 315419 752517 315337 EOV koordináták által kijelölt vonaltól Ny-ra eső 0,9621 ha kiterjedésű rész	0,9621	Lázbérci Tájvédelmi Körzet

* Az 1/2021. (II. 5.) AM rendelettel módosított 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet szerint.

2020-ban a földtani alapszelvényeknél nem zajlottak fenntartási munkák.

3.2. Terület nélkül, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Védelemre tervezett mesterséges üregek	0	0

3. 2.1. Védett mesterséges üregek

A természetvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregek védetté nyilvánításáról szóló 63/2015. (X. 16.) FM rendelet alapján változatlanul 7 mesterséges üreg áll természetvédelmi oltalom alatt igazgatóságunk működési területén.

	Név	Település	Bejáratnak helyt adó ingatlan helyrajzi száma	Bejárat koordináta	
				EOV X	EOV Y
1.	Antal-táró	Recsk	056/1	287021	726343
2.	Béke-táró	Parádsasvár	023/1	285963	717588
3.	Denevér-táró	Szarvaskő	05/22	293812	746570
4.	Ezüstbánya-táró	Gyöngyösorosi	029/1	281012	711388
5.	Etelka I. táró	Parád	02	287060	725770
6.	Vizeslyuk-táró I.	Mátraszentimre	034/17	284024	709942
7.	Y-táró	Miskolc III. kerület	01049	305563	766778

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

2020-ban a Béke-táró lezárását egy alkalommal kellett javítani, illegális behatolók rongálása miatt. Az Antal-táróban rendszeresen ellenőrizzük a denevérek megtelepedést.

3.3. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

- **Erdőrezervátum**

A működési területünkön 10 erdőrezervátum található:

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról szóló 3/2000. (III. 24.) KÖM rendelettel kihirdetett:

1. ER-63 Csókás-völgy (magterület: 144,4 ha, összesen: 402,8 ha),
2. ER-55 Csörgő-völgy (magterület: 51,2 ha, összesen: 133,1 ha),
3. ER-57 Hór-völgy (magterület: 61,1 ha, összesen: 439,1 ha),
4. ER-58 Kecskés-galya (magterület: 87,0 ha, összesen: 211,6 ha),
5. ER-56 Kékes (magterület: 54,8 ha, összesen: 142,8 ha),
6. ER-61 Leány-völgy (magterület: 56,9 ha, összesen: 376,9 ha),
7. ER-60 Óserdő (magterület: 59,3 ha, összesen: 375,3 ha),
8. ER-62 Paphárs-Kecskevár (magterület: 57,8 ha, összesen: 191,5 ha),
9. ER-67 Pataj (magterület: 65,7 ha, összesen: 257,1 ha),
10. ER-59 Vár-hegy (magterület: 94,1 ha, összesen: 338,9 ha).

Az erdőrezervátumok magterületén erdészeti beavatkozás nem folyik. Az erdőrezervátumok védőzónájában a Magyar Nemzeti Erdőrezervátum Bizottság kezelési irányelvei alapján a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok érvényesítésére törekszünk.

- **Országos Ökológiai Hálózat**

A településrendezési tervek véleményezésével párhuzamosan az ökológiai hálózat elemei is pontosításra kerültek. 2020-ban az alábbi településeken végeztük el az országos ökológiai hálózat felülvizsgálatát: Demjén, Detk, Kazincbarcika, Maklár, Mályi, Nyékládháza, Petőfibánya.

A változtatások kapcsán az Agrárminisztérium Természetmesztetmegőrzési Főosztálya kifogást nem emelt, a módosított területeket a központi Mollify szerveren található állományba átvezették. Az adatok pontosítása során – az elmúlt évben végzett felmérések alapján - egyes területek (pl. tájidegen akácok és erdei fenyvesek, degradált másodlagos gyepek, művelt és felhagyott bányaterületek, használaton kívüli sportpályák és utak, mesterséges árkok) kikerültek az ökológiai hálózatból, míg a legutóbbi módosítás óta eltelt időszakban feltárt természeti értékeket magukba foglaló területeket a hálózat részévé tettük.

Összességében az Országos Ökológiai Hálózat nagysága nem változott, kiterjedése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 462.362 ha, ebből magterület 231.610 ha, ökológiai folyosó 115.938 ha, puffer terület 114.813 ha.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

3.4. Magas Természeti Értékű Területek

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez – részben, vagy egészében – az alábbi 4 db, Magas Természeti Értékű Terület tartozik.

Borsodi Mezőség MTÉT

Teljes területe 121.104 ha, melyből a támogatható terület 70.758 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 49%.

Bükkalja MTÉT

Teljes területe 18.372 ha, melyből a támogatható terület 13.110 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 19%.

Hevesi-sík MTÉT

Teljes területe 61.626 ha, melyből a támogatható terület 57.523 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 84%.

Taktaköz MTÉT

Teljes területe 39.206 ha, melyből a támogatható terület 27.189 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 58%.

Az új támogatási ciklusban a támogatott területek aránya a rendelkezésünkre álló adatok alapján a következők szerint alakult.

Sorcímek	Borsod	Bükkalja	Heves	Taktaköz	Végösszeg
gyep alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"	309,55		1.527,26		1.836,81
gyep hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"		121,31		963,25	1.084,56
gyep tűzokvédelmi előírásokkal (Zonális)"	2.824,26		13,45		2.837,71
szántó alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"	708,45		4.138,88		4.847,33
szántó hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"				1,58	1,58
szántó kék vércse védelmi előírásokkal (Zonális)"	778,79		12,84		791,63
szántó tűzokvédelmi előírásokkal (Zonális)"	480,11		214,60		694,71
Végösszeg	5.101,16	121,31	5.907,03	964,83	12.094,343

A jelenleg is futó, 2016-ban induló támogatási ciklusban, az előző ciklushoz (2010-2014) viszonyítva a támogatott területek aránya jelentős mértékben lecsökkent, 47.110 ha-ról 12.094 ha-ra, amely közel 75 %-os területvesztést jelent.

A Bükkalja MTÉT-en gyakorlatilag megszűnt a program támogatása (a támogatható terület 1 %-ára csökkent), a Taktaközben az előző ciklus támogatott területeinek 20 %-ára csökkent az arány, ugyan ez a Borsodi Mezőségen 25 %, a Hevesi-síkon pedig 30 %.

Az alacsony nyeresési arány mellé társult az elhúzódtó értékelés és eredményhirdetés, melynek következtében egy év a ciklusból teljes mértékben kiesett. Az eredmények megjelenését követően a nemzeti park igazgatóság az általa támogatott programban teljesen kiszolgáltatott, eszköztelen helyzetbe került, hiszen a korábbi kommunikációval ellentétes eredmények születtek. A természetvédelmi érdekek érvényesítése jelentős hátrányt szenvedett a régióban, és a korábban a természetvédelemmel jó és egyre javuló kapcsolatban lévő gazdálkodók eltávolodtak az Igazgatóságtól, és más gazdálkodási utakat kezdtek keresni. A korábban meglévő, nagyterjedésű, összefüggő támogatási zónák, amelyeken a természetvédelmi érdekek érvényesültek, mára

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

megszűntek és felaprózódtak, így a meglévő területek hatása is töredékére csökkent. A támogatással érintett területek csökkenésével a napi élő, jó kapcsolat a gazdákkal visszaszorult.

2020-ban Igazgatóságunk bevonásával is megkezdődött az MTÉT területek felülvizsgálata.

3.5. Területvásárlások, kisajátítások adatai

Tárgyi évben az Igazgatóságnak területvásárlási célokra az alábbi pénzügyi források álltak rendelkezésére:

- Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény XII. Agrárminisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 02. „Környezetvédelmi célú előirányzatok” alcím, 08 „A védett természeti területek védettségi szintje helyreállításának költségei” című fejezeti kezelésű előirányzat alapján a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított pénzügyi forrásból 960.000,- Ft.
- Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 1. számú melléklet XII. Agrárminisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 02 „Környezetvédelmi célú előirányzatok” alcím, 10 „Természetvédelmi pályázatok támogatása” alapján a „Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök” projekt megvalósításhoz kapcsolódó területek vásárlására biztosított pénzügyi forrásból 205.816,- Ft.
- Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény. 1. számú melléklet XII. Agrárminisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 02 „Környezetvédelmi célú előirányzatok” alcím, 10 „Természetvédelmi pályázatok támogatása” alapján a „A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával projekt megvalósításhoz kapcsolódó területek vásárlására biztosított pénzügyi forrásból 5.132.800,- Ft.
- Saját forrásból 28.780,- Ft

Fenti pénzügyi forrásokból 2020. évben összesen 9,6252 ha térmértékű ingatlant vásárlása történt meg, ebből a Lázberci Tájvédelmi Körzet területén 0,5756 ha, a Mátrai Tájvédelmi Körzet területén 3,6853 ha, valamint a Bükk Nemzeti Park területén 5,3643 ha található.

A megvásárolt 9,6252 hektár nagyságú terület az alábbi művelési ágak szerint oszlik meg:szántó:

- szántó: 0,8326 ha
- legelő: 4,8731 ha
- erdő: 3,9195 ha

Az ingatlanügyi hatóságok a megvásárolt területek teljes egészére bejegyezték a Magyar Állam tulajdonjogát, valamint azokra vonatkozóan az Igazgatóság 0,2280 ha területre, a tulajdonosi joggyakorló 9,3972 ha területre került be vagyongazdálkodóként nyilvántartásaikba.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

3.6. Saját vagyonekezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévi változás (ha)	Össz-kiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			ha	%	ha	%
Szántó	-23,26	4.481,77	1.422,31	32	3.059,46	68
Rét / legelő	519,19	20.903,68	5 785,76	28	15 117,92	72
Kert	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
Szőlő	0,00	3,04	2,06	68	0,98	32
Gyümölcsös	0,00	18,77	18,77	100	0,00	-
Nádas	0,05	117,46	117,21	99,79	0,25	0,21
Halastó	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
Erdő / fásított terület	49,43	4.790,13	4.701,71	98	88,42	2
Kivett	1,26	1.637,34	1.602,76	98	34,58	2
Összesen	546,67	31.952,19	13 650,58	43	18 301,61	57

Birtokügyi feladatok

Folytattuk az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (továbbiakban OKIR) birtokügyi adatainak pontosítását. Az adatkezeléshez kapcsolódóan az osztatlan közös tulajdonban álló területek megosztásával járó adatok változásának átvezetése, a művelési ág változás átvezetése, és a védett, védelemre tervezett földrészetek megosztásából keletkezett duplumok megszüntetése, valamint a tulajdoni lapon tévesen bejegyzett védettségi kategóriák egyeztetése (javítása) képezte. Munkánk során, a tulajdoni lapon észlelt védettségi bejegyzések hiányát vagy tévesen rávezetett védettség törlését is kértük. A haszonbérleti szerződések rögzítése és a beszkenelt szerződések feltöltése is megtörtént az OKIR programba.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között három vagyonkezelési szerződés került aláírásra. SZT-127342 számú vagyonkezelési szerződés a Miskolc 01108/2 hrsz-ú részleges megszüntetéséről szól, az ingatlan kikerült a vagyonkezelésünkből. SZT-129810 számú vagyonkezelési szerződés módosításával Bükkszentkereszt 1237/4 és Ipolyvece 378 hrsz-ú ingatlanokra kötöttünk szerződést. SZT-130600 számú vagyonkezelési szerződés módosításával a Gyöngyösolymos 0317/1, és a 0317/2 hrsz-ú ingatlanok kerültek a vagyonkezelésünkbe. A vagyonkezelési szerződés aláírása után megkerestük az illetékes földhivatalokat, hogy az Igazgatóságot, mint vagyonkezelőt bejegyezze.

A Nemzeti Földügyi Központ és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött a VK-2019/1/3 számú vagyonkezelési szerződés, melynek 1. számú kiegészítése 55 db földrészetet foglal magába. A vagyonkezelési szerződés aláírása után az illetékes földhivataloknál megtörtént Igazgatóság vagyonkezelői jogának bejegyzése. VK-2019/1/1. számú vagyonkezelői szerződés részleges megszüntetése alapján Bükkszerce 0128/1 hrsz-ú 250750/1103400 tulajdoni hányadú terület kikerült a vagyonkezelésünkből, Vasas Benedek birtokösszevonási-célú földcsereje érdekében.

Birtokösszevonási-célú földcsere érdekében – 8 db Tiszabábolnai földrészet vonatkozásában - VK-2019/1/1 számú megállapodás szerződés közös megegyezéssel történő részleges megszüntetéséről szóló szerződés került aláírásra. Az OKIR-ban átvezetésre került a vagyonkezelői

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

jogunk, és a vagyonkezelési szerződésekben megjelölt földrészletek is alrészlet szinten rögzítve lettek.

2020-ban a vadásztársaságok beszedett többlehasználati díjai 5.293.048- Ft. A 2016-os NFK szerződésben foglaltak alapján az 50% -a az NFK –t illeti meg.

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2019. december 13. kezdő nappal haszonbérleti felhívást tett közzé. A pályázati eljárás eredményeként 2020. márciusában 17 db szerződést kötöttünk, 622,4769 ha vonatkozásában.

A beérkező igények alapján, pályáztatás nélkül folyamatosan végeztük az 5 ha alatti területekre vonatkozó haszonbérleti szerződések kötését. 2020. évben 59 db, 5 ha alatti területre vonatkozó szerződés került megkötésre. Az osztatlan közös tulajdon megszüntetése és telekalakítás következtében 2 db szerződést módosítottunk.

A 2020. december 31-én lejáró 5 ha feletti területekre a minisztérium iránymutatása alapján 141 db, egy évre szóló megbízási szerződést kötöttünk 7303,1572 ha-ra vonatkozóan.

A 2020. évben 4 db szerződést közös megegyezéssel megszüntettünk, mert a haszonbérelő családi és életkörülményeiben olyan tartós változás állt be, amely a haszonbérleti szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítését akadályozta. Két haszonbérelőnk halála miatt 6 db szerződést az örökösök nevére átkötöttük.

A 2020. év első felében megkötött szerződések haszonbérleti díjának kiszámítása esetén az NFK által ajánlott 1.250,- Ft/AK/év összeget, 2020. július 1-től pedig a törvényben meghatározott 2 500,- Ft/AK/év összeget érvényesítettük.

Az Igazgatóság a régebben kötött, még élő szerződések haszonbérleti díjainak fajlagos mértékét 2020-ban a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett 2019. évre vonatkozó inflációs ráta mértékével, azaz 3,4 %-al emelte meg.

Kezelési tevékenység

A 2020. évben a Dél-borsodi Tájegységben, a Batúz-tanyát körülvevő gyepterületek természetvédelmi kezelését 91 furioso-north star fajtájú lóval, 445 egyedű magyar merinó juh állománnyal, 14 egyedből álló hortobágyi feketeracka juh állománnyal és 70 egyedből álló magyartarka szarvasmarha gulyával végeztük. Az évben született bikaborjából 9 egyedűt exportra, 1 egyedűt belföldre értékesítettünk. A választott üszöket továbbtenyésztés céljából megtartottuk.

A Dél-hevesi Tájegységben található Tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott magyar szürke szarvasmarha állomány létszáma jelentősen nem változott. A 2020. évben az állomány tehén létszáma 96 db volt és 90 db borjú született. Összesen 39 db bikaborjú exportra lett értékesítve, valamint 10 db növendék bika borjút továbbtenyésztésre értékesítettünk a Magyar Szürke Szarvasmarhát Tenyésztők Egyesülete részére. Az év végén az állomány létszáma 297 egyed volt.

A Tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott kárpáti borzderes szarvasmarha állomány létszáma 64 egyedre növekedett a 2020. évben.

Az Ipolytarnóci telephelyünkön bemutatás céljából 2 db hortobágyi feketeracka kos tartásával járó feladatokat végeztük el.

A természetvédelmi élőhelykezelési szempontok maximális figyelembevételével döntöttük úgy, hogy több területen a legeltetési állattartás, kaszálás, takarmány előállítás biztosítja leginkább a terület jó állapotban történő tartását. Az egyre bővülő állatállományunk részére történő kaszáló és legelő területek, valamint a megfelelő mennyiségű és minőségű abraktakarmány előállítása biztosított.

2020-ban 2.733,1945 hektár területre nyújtottunk be egységes területalapú támogatási kérelmet. Az elvégzett kezelési tevékenységeket tájegységenként az alábbiakban mutatjuk be:

Nyugat-bükki Tájegység

A tájegységben jellemzően gyepezési feladatok jelentkeztek 2020-ban, amelynek jelentős részét a korábbi KEOP pályázat keretében folytatott élőhely-rekonstrukciók további kezelése, fenntartási munkái tették ki. A fenntartási munkák a felsőtárkányi Barát-réten, a bükkzsérci Ortás-réten, a cserépfalui Perpác-réten, az Oszla réten valamint Túr bucka környezetében a helyreállított réteken történtek. A rétre begyalogló erdő további térnyerésének megakadályozására szárazzásokat végeztünk a rétek szegélyében. Az Oszla réten, az itt lévő tájházunk közvetlen környezetében kézi kaszálást végeztünk.

A Hidegkúti legelő visszacserjésedésének megakadályozására hosszú távú megállapodást kötöttünk egy helyi állattartó gazdálkodóval, aki kecske- és juh állomány legeltetésével végzi el a természetvédelmi területkezelési feladatokat.

2020. évben a bükki hegyi rétek vagyonkezelőjével együttműködési megállapodást kötöttünk a területkezelési munkákra, mintegy 50 ha-on kártalanítási keretből. A számos természeti értékkel bíró gyepterület kezelése így természetvédelmi szakember felügyelete mellett történtek.

Kelet-bükki Tájegység

Az elmúlt években a szántó hasznosítás teljesen megszűnt a tájegységben lévő, saját vagyonkezelésű területeken. Az elmúlt években szántó művelési ággal bérbe adott területek esetén is kivétel nélkül kaszáló vagy legelő hasznosítást írnak elő a haszonbérleti szerződések.

A tájegységben, 2020-ban – vállalkozók bevonásával – kártalanítási keretből fedezett területkezelési munkákat végeztünk. A Bükk-fennsíkon, az Észak-Bükkben és Miskolc város külterületén mintegy 24,1 ha-on történt meg hegyi rétek rekonstrukciója és kezelése (kézi és gépi cserjeirtás, kaszálás, szárazzás). A munkálatok ez esetben is természetvédelmi szakember kollégáink irányítása és felügyelete mellett zajlottak.

Tardi-legelő Természetvédelmi Területen lévő 2 ha-os, hagyományos fajtákból álló gyümölcsös-telepítésünket 2 ízben ápoltattuk (kaszálás, kapálás, öntözés) szintén a kártalanítási keret terhére. Ugyanezen forrásból, gyümölcsös-rekonstrukciót végeztettünk a cserépváraljai Vár-hegyen 1 ha nagyságú területen, illetve a kácsi Békaháza extenzív gyümölcsösében, mely 2 ha-nyi területet érintett.

Dél-borsodi Tájegység

A tájegységben az Igazgatóság által vagyonkezelte területek aránya megközelíti a 80%-ot. A mezőgazdasági tevékenységre alkalmas, nem saját kezelésre tervezett területek legnagyobb része az elmúlt években haszonbérbeadásra került, nagyrészt helyben élő, élethivatásszerűen mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodók részére. Saját kezelési tevékenységet mintegy 3.500 hektáron végzünk. Az Igazgatóság saját kezelésű területeit 2 csoportra lehet bontani. Az egyik, ahol aktív, rendszeresen ismétlődő természetvédelmi kezelés történik, jellemzően a rét, legelő, szántó, erdők és nádas művelési ágú, mintegy 2.000 hektárnyi területen, melyből erdő mintegy 600 hektár. A másik kezelési csoportba tartoznak a rendszeres kezelést nem igénylő területek, pl. vizes élőhelyek, mocsarak, kivett területek, amelyek kiterjedése megközelíti az 1 500 hektárt.

A tájegységben a természetvédelmi élőhely kezelési feladatok ellátását a Batúz-tanyán lévő furioso-north star ló, magyartarka szarvasmarha, magyar merinó és egyre csökkenő létszámban hortobágyi racka juh állomány legeltetésével végeztük a 2020. évben. A telepen lévő állatállomány szalastakarmány szükségletének túlnyomó részét, saját erőből, az előzetesen pályázati forrásból beszerzésre került erő,- és munkagépek segítségével állítottuk elő. A takarmány gabonák előállítását külső vállalkozó bevonásával oldottuk meg. A saját kezelésben hagyott szántóföldi területek kezelése az élőhelyek fenntartásán túl elsősorban a tájegység állatállományának takarmány szükségletét voltak hivatottak kielégíteni.

A 2020. évben a Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet területén 27,7469 hektáron őszi árpát, 11,4867 hektáron őszi zabot, 9,4633 hektáron tavaszi zabot, 16,1 hektáron kukoricát termeltünk. 2020. őszén 18 hektáron triticalét, 26,02 hektáron őszi árpát vetettünk. A szántóföldi munkák jelentős

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

részét vállalkozó bevonásával végeztük. Ezen kívül, 39,7 hektár szántó területről takarítottunk be lucerna és ugar szénát. A száraz időjárás és az eleve kevés kalászos terület miatt a szalmaszükséglet döntő részét vásárlás útján a szomszédos nagygazdaság területéről szereztük be.

A Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet területén 86,6 ha terület kezelése történt meg.

Mátrai és Tarna-Lázberci Tájegység

Tarna-Lázberci Csoport

A Tarna-Lázberci területen a saját vagyongazdálkodott területek összesen ~700 ha-t tesznek ki. Ezek közt csak néhány szántó van, amelyek kis (jellemzően 1 ha alattiak, összesen 3,8 ha) kiterjedésűek. A felhagyás okozta visszagyepesedés miatt már évek óta a szántóként való művelés helyett természetvédelmi gyepterületként zajlik a kezelésük. A saját kezelésben lévő gyepek között 50 hektáron mezőgazdasági kezelést nem igénylő terület található.

A 2020-as évben gépközlelő hiány miatt saját géppel történő területkezelési munka nem folyt. Kártalanítási keretből, vállalkozók bevonásával 35,9 ha-on kézi- és gépi cserjeirtást, felnövekvő sarjak, siskanádtippant és nád kézi motoros fűkaszával történő levágását, szárazzást, valamint akác törzsfűrészes injektálását végeztük el Bánhorváti, Borsodbóta, Bükk-szenterzsébet, Sajónémeti, Szentdomonkos és Uppony települések határában. A vállalkozói munkák végzése minden esetben természetvédelmi szakembereink iránymutatása és felügyelete mellett történt.

A Palinai gyümölcsösünkben, a Borsodszentgyörgy 0111 helyrajzi számon, saját mezőgazdasági munkásunk elvégezte a csemeték ápolását, a kerítés javítását, szemétyűjtést, továbbá a terület szárazzása, kézi kaszálása is megtörtént.

Mátrai Tájegységi Csoport

A lezárult KEOP pályázat által érintett területeken a hagyományos (többnyire legeltető állattartásra alapozott) mezőgazdaság megszűnése után a sztyeppréteken kedvezőtlen folyamatok mutatkoznak: megindult a cserjésedés, beerdősülés, több faj kiszorult, a fajok változatossága csökkent. A projekt sikeres végrehajtását követően intenzív sarjadás figyelhető meg, ezért szükségessé vált az élőhely rekonstrukciós munka folytatása a Gyöngyösi Sár-hegy természetvédelmi területen 4,3 ha-on, illetve szintén 4,3 ha-on a Mátrai Tájvédelmi Körzet részét képező mátraszentimrei Tugár-réten. A munka során a korábbi élőhelykezelések területén felverődő sarjak kézi motoros fűkaszával (dikicskéses vagy korongos), motorfűrészes, illetve ágvágóval történő levágása, meghatározott helyre történő összegyűjtése történt meg. Az invazív fajok közül az orgona visszaszorítása is cél volt. Kaszálást a parádi Somhegybükki-legelőn végeztünk 8 ha-on. Invazív fajok (japán keserűfű, selyemkóró) elleni védekezés a parádi Kutyatörő-réten történt. A természetvédelmi kezelés során fontos szempont volt a kezelés mozaikosságának biztosítása a kaszálás időbeli és térbeli széthúzásával, illetve kisebb területrészek érintetlenül hagyásával.

Dél-hevesi Tájegység

A szántóföldek a térségben jellemző, jelentős területi részesedésének megfelelően a szántóföldi gazdálkodás a tájegységben folyó vagyongazdálkodási és területkezelési tevékenység meghatározó eleme. A gazdálkodás speciális jellegét elsősorban két fontos szempontrendszer együttes érvényre juttatása adja, mely szerint a szántóföldi környezethez, mint élőhelyhez köthető életközösségek és kiemelt természeti értékek (pl. madárfajok) élőhelyi igényeinek megfelelő területkezelés valósuljon meg, gazdaságilag is fenntartható keretek között. A gazdálkodás során megtermelt termés mennyiségét a termőhelyi adottságokon és a természetstechnológiát meghatározó előírásokon túl a természetvédelmi jellegű prioritások előtérbe helyezése határozta meg.

A szántóföldi növénytermesztési feladatokat vállalkozóval végeztük el.

Természetvédelmi terület-, illetve élőhely kezelési tevékenységünk legfontosabb természetvédelmi elemei és megvalósításuk gyakorlati tapasztalatai, ill. eredményei az alábbiak:

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- átlagos táblaméretek csökkentése 10 hektárra; a szántóföldi növénykultúrákkal hasznosított területek vonatkozásában az átlagos táblaméret jelenleg 11,3 hektár.
- a nagyobb parcellák felosztása 6-8 méter széles vetett mezsgyék kialakításával: a nagyobb táblák mindegyikében, összességében 12 hektáron kerültek kialakításra 8 méter széles mezsgyék.
- a mezsgyék korábban elsősorban évelő méhlegelő jellegű magkeverékekkel kerültek elvetésre; a méhlegelő mezsgyék gyenge télállóságuk miatt hosszabb távon nem voltak fenntarthatóak, ezért fokozatosan áttértünk a füves mezsgyék telepítésére
- a természet szántóföldi növénykultúrák diverzifikációja; az árunövények - különösen a kalászosok tekintetében - fajtaválasztéka jelentősen bővült, jelenleg őszi búza mellett durum búza, sörárpa, valamint tritikálé szerepel a palettán. A takarmánynövények tekintetében a termőhelyi adottságok erősen bekorlátozzák a fenntartható módon természetű fajtaválasztékot, ezért ezen a téren a zöldugarak arányát sikerült növelni.
- évelő növénykultúrák vetésterületének növelése: a fent említett zöldugarak mellett 2020-ban további 12 hektárral nőtt a gyeptelepítések vetésterülete;
- a kaszálással hasznosított területek esetében a kaszálás tér-és időbeli változatosságának fenntartásával a folyamatos növényborítás és megnyitás kialakítása, amellyel sok faj számára szükséges élőhelyi feltétel teremthető meg: minden kaszálással hasznosított területen bevezetett és napjainkban is alkalmazott gyakorlattá vált.

Az elsődleges, élőhely kezelési cél mellett a növénytermesztési ágazat fontos feladata a saját állatállomány szálás és szemes takarmányigényének biztosítása, valamint a természetvédelmi célok elérése mellett lehetővé váló árunövény előállítás.

A szántóföldi növénytermesztéssel hasznosított terület mértéke 643 hektár, amiből 110 hektár lucerna, 143 hektár zöldugar, 50 hektár füves keverék, a maradék 340 hektár egyéb szántóföldi növénykultúra (árunövény). A növénytermesztés munkálatait - tekintettel a tevékenység humán erőforrás és gépkapacitás igényére – továbbra is teljes egészében vállalkozói bémunkára alapozzuk.

Természetvédelmi célú gyepkezelést a tájegységben mintegy 679 hektár területen végzünk, ebből Dormánd külterületén mintegy 110 hektárt kaszálóként hasznosítunk. A kaszálással hasznosított területek esetében a kaszálás tér- és időbeli változatosságának fenntartásával a folyamatos növényborítás és megnyitás kialakítása a célunk, amellyel sok faj számára szükséges élőhelyi feltétel teremthető meg. A megtermelt réti szénát a magyar szürkemarha gulya téli takarmányozására használjuk fel.

A fennmaradó közel 570 hektáros területen magyar szürkemarha gulyával történő legeltetéses területkezelést valósítunk meg Tarnaszentmiklós, Pély, valamint Hevesvezekény határában. A legeltetéses állattartás alapjait a „Kék vércse védelme a Kárpát-medencében” LIFE+ projekt keretében sikerült lefektetni és azóta is az abban kikísérletezett módszertan szerint folyik.

Nógrád-Ipoly Tájegység

A tájegységben vállalkozó bevonásával Buják, Ecseg, Kozárd, Mátraszőlős és Sámsonháza külterület, összességében 20 ha kiterjedésű részein végeztünk kézi cserjeirtást. Továbbá Ecseg, Garáb, Kozárd, Mátraszőlős, Sámsonháza külterület, megközelítőleg 88 ha kiterjedésű részein hajtottunk végre gépi szárazúást. Ex lege védett lapterületen (Etes) 1 ha-on kézi kaszálás vált szükségessé a láprét fenntartása érdekében.

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen több helyszínen folyamatos kezelési feladatot láttunk el. Ezek keretében folytatódott a Holya-tanya környékén található öreg gyümölcsös felújítása, a vizes élőhelyek fenntartása, valamint az erdei tisztások kezelése is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Özönnövények visszaszorítására a közeli litkei Csádalj és az ipolytarnóci állattartó telep térségében került sor. Az év eleji bozótirtás után háromszori kaszálás és a széna összegyűjtése történt meg a mozaikos biotópok fenntartása érdekében.

Az élőhelyek mellett jelentős feladatot jelentett a bemutatóhely infrastruktúrájának állagmegőrzéséhez és a földtani értékmegőrzéshez kapcsolódó munkák elvégzése. A tevékenységet részben hátráltatta a koronavírus pandémia, több munkatárs menet közben lebetegedett és az alkatrész ellátás is akadozott a beszerzések ellehetetlenülése miatt.

A Hollókői Tájvédelmi Körzetben található tanösvények karbantartása folyamatos volt az év során a járhatóság és hulladékmentesítés biztosítása érdekében az andezit telér kőbánya bemutatóhely közelében.

A vár alatti, rehabilitált fás legelő bemutatását célzó ismertető táblák állagmegóvására különös figyelmet fordítottunk. A fás legelő fenntartása haszonbérleti szerződésben vállalt kötelezettségeknek köszönhetően hosszútávon biztosított.

A Kelet-cserhádi és a Karancs-Medves Tájvédelmi Körzetben lévő tanösvények karbantartása szintén folyamatos volt az év során. Saját vagyonkezelésű területeinken, több helyszínen számoltunk fel illegális hulladéklerakót saját erőből.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt tárgya,	Kutató	Kutatási projekt helyszíne	Kutatás forrása	Forrás nagysága (e Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Ex lege védett földvárak és kunhalmok felmérése	Kaptárkő Egyesület	Apc: Somlyó, Borsodnádásd-Szentdomonkos: Vajdavár, Cserépváralja: Cserépvár, Gyöngyös-Mátrafüred: Benevár, Vár-bérc, Dobogó, Gyöngyöspata: Várhegy, Gyöngyössolymos: Eremény-tető, Kishegy, Legénd: Békavár, Mátraderecske: Kanászvár, Miskolc-Bükkszentlászló: Nagysánc, Nógrádmarcfal: Kerek-domb, Nógrádmogyer: Dobóvár, Pálosvörösmart: Rónya-bérc, Sajóivánka: Vár, Sirok: Kis-Várhegy, Szügy: Leányhegy, Vadna: Vártető	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	950	A 19 földvár tekintetében megtörtént a terepi földvár felmérőlapok kitöltése és az objektumok területi kiterjedésének ingatlan-nyilvántartásra alkalmas módon történő meghatározása, ennek alapján pont- és poligon fedvény létrehozása.
2.	Egyedi tájérték kataszterezése	Kaptárkő Egyesület	Hejőbába, Hejőpapi, Igrici, Nemesbikk	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	500	Az egyedi tájértékek felvételére az alábbi négy Borsod-Abaúj-Zemplén megyei településen került sor: Hejőbába 34 db, Hejőpapi 26 db, Igrici 26 db, Nemesbikk 24 db. A bejárt négy település esetében a teljes településre kiterjedően elkészült a teljes felmérés. Összesen 110 db egyedi tájértéket rögzítettünk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	Kutatási projekt tárgya,	Kutató	Kutatási projekt helyszíne	Kutatás forrása	Forrás nagysága (e Ft)	Kutatás főbb eredményei
3.	Barlangi térbeli fotómodell készítése 11 barlangról	Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület	Kő-lyuk (Óriás-teremig), Herman Ottó-barlang, Puszkaporosi-kőfülke, Háromkúti-barlang, Pes-kő-barlang, Kecskés-galyai-barlang, Petényi-barlang, Sólyom-kúti-sziklaüreg, Upponyi 1. és 2. sz. kőfülke, Tar-kői-kőfülke	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	790	A munka célja a barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása, fotókból számítógép által összeállított térmodellel. A hagyományos térképrajzokkal ellentétben ez a fotórealisztikus térmodell pontosabban határozza meg a barlangok térbeli kiterjedését, egyben természeti állapot-felvételi dokumentációként is használható.
4.	Barlangjáratok felszín alatti meghatározása	Speleotech-Team Kft.	Fekete-barlang	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	351	A Fekete-barlang eddig nem felmért szakaszai, valamint mellékágainak poligonhálózata került felmérésre összesen 1500 m hosszban.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt tárgya	Kutató	Monitorozási projekt helyszíne	Monitorozás forrása	Forrás nagysága (e Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Gyeptársulások mohaközösségeinek felmérése	Magyar Természet-tudományi Múzeum	Apaj (Achilleo - Festucetum pseudovinae, Artemisio - Festucetum pseudovinae), Angyalháza (Achilleo - Festucetum pseudovinae, Artemisio - Festucetum pseudovinae), Sashegy, Csákerény (Festuco pallentis - Brometum pannonicum), Seseli leucospermo - Festucetum pallentis), Szár, Szent György-hegy	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	810	A mintanégyzetről részben tömegességgel súlyozott fajlistát készítettünk, részben szisztematikus felvételezést végeztünk (van/nincs adatokat regisztrálva). A 2020. év első felében 9 mintanégyzet mohamonitorozását végeztük el.
2.	Erdőrezervátumok mohaközösségeinek felmérése	Magyar Természet-tudományi Múzeum	Hór-völgy Erdőrezervátum (Phyllitidi – Aceretum) Kispiliske Erdőrezervátum (Corno-Quercetum pubescenti-cerris) Ócsa Erdőrezervátum (Fraxino pannonicae-Ulmetum)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	300	A mintanégyzetről részben tömegességgel súlyozott fajlistát készítettünk, részben szisztematikus felvételezést végeztünk (van/nincs adatokat regisztrálva), mind a talajszínen, mind a faállományon (erdők esetében). A 2020. évben 3 erdőrezervátumban található mintanégyzetek moha monitorozását végeztük el.
3.	Vizes élőhelyek mohaközösségeinek felmérése	Magyar Természet-tudományi Múzeum	Sásdi láprét, Fertő-tó (nem legeltetett Schoenetum nigricantis és legeltetett Schoenetum nigricantis), Gömörszőlős (kaszált Carici flavae – Eriophoretum, nem kaszált Calamagrosti - Salicetum cinerea)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	450	Felvételezésükre kétféle módszert használtunk. A mintanégyzetről részben tömegességgel súlyozott fajlistát készítettünk, részben szisztematikus felvételezést végeztünk (van/nincs adatokat regisztrálva), mind a talajszínen, mind a faállományon (erdők esetében). A 2020-ban 5 mintanégyzet moha monitorozását végeztük el.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

4.	Négyszarkú piramismoha és zöld seprőmoha populációinak felmérése	Magyar Természet-tudományi Múzeum	Balaton-felvidék (Szent György hegy, Gulács), Gerecse (Gorba tető), Bükk őserdő, Hór-völgy	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	240	Négyszarkú piramismoha (Pyramidula tetragona) populációk: Szent György hegy 4 m ² , Gulács 5 m ² , Gorba tető 9 m ² . Zöld seprőmoha (Dicranum viride) populációk: Bükk őserdő 32 bükkfán, Hór-völgy Füzérkőn 30 fán, Szárba oldalon 37 fán.
5.	Karcsú sisakvirág (<i>Aconitum variegatum subsp. gracile</i>)	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	Szilvásvár: Tar-kő, Büszkés-hegy, Tar-kő-rét, Mohos-töbör, Miskolc: Nagymező, Kismező, Kis-Hetemér, Kerek-hegy (Szinva-szurdok)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj állománya stabil, jelenleg 23542 polikormon a teljes állomány.
6.	Törpemandula (<i>Amygdalus nana</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Eger-Felnémet: Gazsi-lápa, Tó-lápa	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj állománya stabil, jelenleg 1255 négyzetméter a teljes állomány.
7.	Kisfészekű aszat (<i>Cirsium brachycephalum</i>) eseménykövetés	Balácsi Péter, Schmotzer András (BNPI)	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 14 lelőhelyen 3421 egyed. 2020 végén a BNPI működési területén a faj felmért állománya 196 lelőhelyen 2 596 964 egyed.
8.	Északi sárkányfű (<i>Dracocephalum ruyschiana</i>)	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	Miskolc: Nagymező, Kismező	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj egyedszáma csökken, jelenleg 78 egyed a teljes állomány.
9.	Piros kígyószisz (<i>Echium maculatum</i>) eseménykövetés	BNPI dolgozói	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 25 lelőhelyen 1 054 egyed. 2020 végén a BNPI területén a faj felmért állománya 312 lelőhelyen 38617egyed.
10.	Kakasmandikó (<i>Erythronium dens-canis</i>)	Papp Viktor Gábor (BNPI)	Miskolc: Nagy-Király-hegy, Nagysánc	Természetvédelmi kártalanítás	5	A növényfaj állománya stabil, jelenleg 414 egyed a teljes állomány.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

				fejezeti kezelésű előirányzat		
11.	Kockásliliom (<i>Fritillaria meleagris</i>)	BNPI dolgozói	Kisgyőr: Lófő-tisztás, Gyöngyössolymos: Nyerges-tető	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj állománya a Mátrában ingadozó, a Bükkben stabilnak tekinthető, jelenleg 758 egyed a teljes állomány.
12.	Kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>) eseménykövetés	BNPI dolgozói	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	10	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 66 lelőhelyen 274 769 egyed. 2020 végén a BNPI területén a faj felmért állománya 390 lelőhelyen 8 229 077 egyed.
13.	Heverő iszapfű (<i>Lindernia procumbens</i>) eseménykövetés	BNPI dolgozói	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj jelenlétét 2020-ban nem észleltük.
14.	Pókbangó (<i>Ophrys sphegodes</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Eger: Nagy-Eged, Kis-Eged	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj állománya stabil, jelenleg 431 egyed a teljes állomány
15.	Fehérmájvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	Nagyvisnyó: Nagymező, Veres-sár-völgy-eleje, Hármasteber	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj állománya ingadozó, egyedszáma nagymértékben függ a csapadék mennyiségétől. Jelenleg 253 egyed a teljes állomány
16.	Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>) eseménykövetés	Golen Gerhárd, Pozsonyi András (BNPI)	Bükk: Nagymező, Ostoros-patak menti erdőpuszta, Kerecsend: Lógó-part, Verpeléti Vár-hegy, Pásztó: Görbe-bérc	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5	A növényfaj állománya stabil, jelenleg az 5 lelőhelyen 2556 egyed a teljes állomány.
17.	Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>) eseménykövetés	BNPI dolgozói	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	10	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 20 lelőhelyen 1201 egyed. 2020 végén a BNPI területén a faj felmért állománya 387 lelőhelyen 311 139 egyed.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

18.	Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) eseménykövetés	BNPI dolgozói	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	10	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre, 53 lelőhelyen 31671 egyed. 2020 végén a BNPI területén a faj felmért állománya 947 lelőhelyen 1 046 724 egyed.
19.	Botanikai felmérések a Kelet-bükki tájegység területén	Szalakóta Egyesület	Kelet-bükki tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	850	A felmérés során védett növényfajok 3508 adatát (EOV koordináták, egyedszám, fenofázis) rögzítettük. Összesen 58 faj 15 775 egyedének előfordulása lett rögzítve.
20.	A Bükk Nemzeti Park botanikai állapotfelmérése II. ütem	Dr. Vojtkó András	Kemesnye-hegy, Csókás – Soros-teber, Kismező – Szél-bérc, Pénzpatak, Áfonyás – Fehér-föld, Ásottfa-tető – Leső-hegy, Szarvaskő – Kis-hegy	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	980	A kijelölt 7 mintaterületen 106 cönológiai felvétel készült el. A munka az alábbiakat foglalta magában: állandó kvadrátok visszakeresése, a sarokpontok EOVI koordinátája bemérése, pontosítása, a festékjelölés felújítása, fotódokumentáció készítése, cönológiai felvétel készítése.
21.	Melegkedvelő tölgyes (<i>Corno-Quercetum pubescentis</i>)	Dr. Vojtkó András	Felsőtárkány: Vár-hegy Cserépfalu: Kis-Piliske	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	A Vár-hegyen a korábbi mintavételekkel összehasonlítva – a cserjeszint záródása miatt – jelentős fajszám-csökkenés tapasztalható. A Kis-Piliskén a vadak fokozódó kártétele, valamint a csapadékviszonyok változása járulhatott hozzá az aljnövényzet elszegényedéséhez, borításának jelentősen csökkenéséhez.
22.	Szurdokerdő (<i>Phyllitidi-Aceretum</i>)	Dr. Vojtkó András	Cserépfalu: Hór-völgy	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	200	A korábbi mintavételekkel összehasonlítva megállapítható, hogy a fajkészlet nem változott, a fajok gyakorisági értékei sem módosultak jelentősen.
23.	Magyar nyúlfarkfüves mészkösziklagyep (<i>Seslerietum heuflerianae-hungaricae</i>)	Dr. Vojtkó András	Miskolc-Lillafüred: Fehérkő	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	100	A 2020-as felmérés során a gyeplet természetes állapotúnak találtuk, csupán enyhe vadjárás nyomai mutatkoztak a területen vadrágás és hulladék formájában.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

24.	Nyílt szilikátsziklagyep (<i>Minuartio-Festucetum pseudodalmaticae</i>)	Dr. Vojtkó András	Szarvaskő: Pyrker-szikla	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	100	A 2020-as felmérés során igen erős vadjárás, vadragás nyomai mutatkoztak a területen, ami a gyom- és a pionír növényfajok arányának nagymérvű növekedésével járt. A gyomfajok gyakorisága meghaladta a 15 %-ot.
25.	Ürmös puszta (<i>Artemisio-Festucetum pseudovinae</i>)	Dr. Vojtkó András	Heves: Bika-Nyilas	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	100	A 2020. évi felmérés során megállapítottuk, hogy a gyepterminőség kissé romlott. 2019-ben a mintakvadrát szomszédságában nyári szállás működött, a gyeperen jelentős taposás történt (ló) valamint kisebb trágyalerakat is képződött. A kijelölt kvadrátban az ürmös sziki gyepterminőség is némileg csökkent.
26.	Füves puszta (<i>Achilleo-Festucetum pseudovinae</i>)	Dr. Vojtkó András	Tiszanána: Sáros-ér-dűlő	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	100	A 2020. évi felmérés során megállapítottuk, hogy a gyepterminőség érdemben nem romlott. A kezelések intenzitásának csökkenése mellett sem csökkent a fajszám.
27.	Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal	Dr. Vojtkó András	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	Natura2000 erdős és gyeses növénytakaságok fajkompozíció-vizsgálata, 7 erdős és 3 gyeses adatlap kitöltése történt meg.
28.	Ördög-hegy (Bélapátfalva) kvadrát (O5x5_036) élőhelytérképezése	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	Ördög-hegy (Bélapátfalva) kvadrát (O5x5_036)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	60	A vizsgált területen 2500 ha-t lefedő, 569 db poligont tartalmazó vektoros állomány készült el az Á-NÉR élőhely-osztályozási rendszer alapján. Az elmúlt 10 évben a kvadrát területének 7,5 %-a került más élőhely-besorolásba, a legnagyobb változás a vágásterületeken kialakult őshonos fajok fiatalosok létrejötté volt 5,9 %-os területarányal.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

29.	Inváziós növényfajok monitorozása	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	Ördög-hegy (Bélapátfalva) kvadrát (O5x5_036)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	40	Az élőhelyterképezés során hat idegenhonos inváziós növényfaj (<i>Solidago canadensis</i> , <i>Solidago gigantea</i> , <i>Asclepias syriaca</i> , <i>Elaeagnus angustifolia</i> , <i>Amorpha fruticosa</i> , <i>Reynoutria x bohemica</i>) gyakoriságát rögzítettük az egyes élőhelyfoltokon. A leggyakoribb inváziós növényfaj a kanadai aranyvessző (<i>Solidago canadensis</i>) volt, jelenlétét 86 élőhelyfolton észleltük.
30.	Nagygomba közösség felmérése	Dr. Benedek Lajos Krisztián	Kékes erdőrezervátum	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	A hat mintavételi alkalom során 172 termőtestet képző nagygombafaj előfordulását sikerült igazolni a három élőhelyen. 63 veszélyeztetett fajt sikerült kimutatni. Ezeknek a fajoknak a száma a legmagasabb a magterületen (45 faj), lényegesen kevesebb a kezelt állományban (36 faj) és a lucosban (13 faj).
31.	Szitakötő fajok felmérése	Csipkés Roland (BNPI)	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	222	59 mintavételi szelvényben végeztük el a szitakötők felmérését. 15 fajnak összesen 129 példányát gyűjtöttük be és azonosítottuk.
32.	Puhatestűek felmérése	Dioryx Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	500	A Bükk Nemzeti Park működési területéről összegyűjtöttük a gyűjteményi tételekkel dokumentálható csiga és kagyló adatokat. Az Excel táblázat 5100 sor malakológiai adatot tartalmaz. A táblázatban 163 faj szerepel (mintegy 68.000 egyed).
33.	Egyenesszárnyú közösségek monitorozása	Dr. Nagy Antal	Kisgyőr: Ásottfa-tető	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	2020-ban két mintavétel során összesen 25 egyenesszárnyú (<i>Orthoptera</i>) és egy fogólábú (<i>Mantodea</i>) faj jelenlétét sikerült kimutatni a területen. Az <i>Orthoptera</i> fajok közül 11 szöcske (<i>Tettigonidae</i>), 2 tücsök (<i>Gryllidae</i>)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

						és 12 sáska (<i>Caelifera</i>) volt. A terület leggyakoribb fajai az <i>Euchorthippus pulvinatus</i> , a <i>Chorthippus biguttulus</i> , a <i>Calliptamus italicus</i> és a <i>Stenobothrus crassipes</i> voltak, ami megfelel a terület növényzeti adottságainak.
34.	Közösségi jelentőségű egyenesszárnyú fajok monitorozása (<i>Stenobothrus eurasius</i> , <i>Saga pedo</i> , <i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	Dr. Nagy Antal	Derda-kaszálók, Nagy-Eged, Ásottfa-tető	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	150	A Derda-kaszálón a <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> állomány becslült mérete 500-650 egyed közé tehető, a <i>Saga pedo</i> egyedeit nem sikerült megtalálni. A Nagy-Egeden a <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> egyedszáma mintegy 1400 egyedre volt tehető, a <i>Saga pedo</i> jelenléte nem volt igazolható. A kisgyőri Ásottfa-tetőn élő <i>Stenobothrus eurasius</i> állomány mérete mintegy 20000-24000 egyedre tehető.
35.	Egyenesszárnyúak felmérése	KÖRTUR Bt.	Borsodi Mezőség TK	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	300	A vizsgálatokat kilenc helyen végeztük. A területen a huszonöt évvel ezelőtt végzett felmérés során 35 faj jelenléte volt megállapítható, most kevesebb, csak 32 faj.
36.	Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása (országos)	Korompai Tamás (koordinátor, BNPI)	országos	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	5.000	A monitorozás keretében 2020-ban 9 lepkefaj 18 populációjának vizsgálata valósult meg.
37.	Nappali lepke-faunisztikai felmérés	Kozma Péter	Bükk-fennsík	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	A felmérés során 57 nappali lepke-fajt sikerült kimutatni a vizsgált területekről. Jól látható összefüggés rajzolódik ki az egyes rétek kezelési módja és a fajszám között. A kezeletlen, a vegyes kezelésű és a nyár végi kaszálású területek bizonyultak a legdiverzebbnek (43, 42, 34 fajjal), ezt követi a 3 nyár eleji kaszálású terület (26, 26, 22

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

						fajjal). Ezek alapján elmondható, hogy a Bükk-fennsíki rétek kezelésénél az augusztus végi /szeptember eleji kaszálás a legoptimálisabb, ezzel biztosítható a nappali lepkék legmagasabb faj és egyedszáma.
38.	Vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>) jelölés visszafogásos vizsgálata	Kozma Péter	Sirok: Alsó-rétek	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	A 2020-as felmérés során 105 <i>Maculinea teleius</i> példányt sikerült megfogni és megjelölni. Összesen 136 alkalommal sikerült ezt a 105 példányt megfogni és visszafogni, ami 23 %-os visszafogási arány.
39.	Szürkés-hangyaboglárka (<i>Maculineaalcon xerophila</i>) jelölés visszafogásos vizsgálata	Kozma Péter	Miskolc: Nagy-mező	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	400	A felmérés során 133 <i>Maculineaalcon xerophila</i> példányt sikerült megfogni és megjelölni a vizsgált területen. Összesen 157 alkalommal sikerült ezt a 133 példányt megfogni és visszafogni, így 15 %-os visszafogási arány állt elő.
40.	Éjjeli lepke faunisztikai felmérés	KÖRTUR Bt.	Borsodi Mezőség TK	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	500	A terület lepkefaunájában az utóbbi 15 évben kedvezőtlen változások mentek végbe. A vizes élőhelyek eltűntek, a terület kiszáradt. Vizes élőhelyekhez kötődő fajok már csak a mezőcsáti mocsárban és a Szili erdőben élnek, de az egyedszámok minimálisak, több faj pedig eltűnt.
41.	Pókok (<i>Araneae</i>) felmérése	Üröm Egyesület	Dél-hevesi tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	900	A felmérés során 42 fajt sikerült kimutatni a vizsgált területekről. A terepi vizsgálatok során 2 természetvédelmi szempontból jelentős faj került elő: a <i>Lycosa singoriensis</i> (védett, a szikespuszták karakterfaja) és a <i>Civizelotes pygmaeus</i> (lokális elterjedésű, ritka faj).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

42.	Futóbogarak (<i>Carabidae</i>) felmérése	Üröm Egyesület	Dél-hevesi tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	950	A felmérés során 85 fajt sikerült kimutatni a vizsgált területekről. Összesen 17 természetvédelmi szempontból jelentős, védett, illetve faunisztikailag jelentős, lokális, ritka faj került elő.
43.	Egyenesszárnyúak (<i>Orthoptera</i>) felmérése	Üröm Egyesület	Dél-hevesi tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	950	Összesen 128, zömmel talajcsapdás mintákból tartalmazott egyenesszárnyú példányokat. Ezekben összesen 23 egyenesszárnyú faj 128 példányban található. Két faunisztikailag jelentős, ritka fajt sikerült kimutatni.
44.	Erdőkhöz kötődő védett és közösségi jelentőségű bogárfajok faunisztikai jellegű adatgyűjtése	Kozma Péter	Bánhorváti erdőtervezési körzet	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	450	A felmérés során összesen 16 védett és/vagy Natura 2000 jelölő faj került elő, összesen 142 példányban.
45.	Talajlakó bogarak felmérése	Hegyessy Gábor	Borsodi-Mezőség, Hejő-mente	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	370	Az azonosított bogárfajok száma 12 bogárcsaládból 54 faj. A ragyás futrinka (<i>Carabus cancellatus</i>) Tisza mentén élő alakkörébe tartozó populációk képezték a mintákba került állatok zömét.
46.	Pannon gyík monitorozás	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)	Kozárd, Szarvaskő	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	20	A faj populációinak állományai stabilak. Kozárdon 19, Szarvaskőn 30 egyedet észleltünk a felmérések során.
47.	A fokozottan védett pannongyík élőhelyválasztásának vizsgálata	Szalakóta Egyesület	Domoszló: Pipis-hegy, Gyöngyössolymos: Tarma-oldal	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	250	A bekerített kvadrátokban az összes hulló egyedszám 96 és 120 volt, melyből a pannongyík 38, majd 32 egyedet adott. A kontroll (nem bekerített) kvadrátokban az összes hulló egyedszám 30 és 44 volt, ebből a pannongyík 15 és 11 példány volt. A bekerített és kontroll kvadrátok gyepszintjében 161 edényes növényfajt, a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

						cserjeszintben 10 fa- vagy cserjefajt, a lombuszintben 6 fajt mutatunk ki.
48.	Ragadozómadarak felmérése	Magyar Madártani Egyesület	országos	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	2.300	A 14 ragadozómadár-faj állományainak országos felmérése megtörtént. Az ismert költőpárok száma 2020-ban: vörös kánya 25 pár, barna kánya 139 pár, hamvas rétihéja 62 pár, kígyászölyv 54 revír, szirti sas 3 pár, parlagi sas 330 pár, békászó sas 42 pár, rétisas 340 pár, kerecsensólyom 164 pár, vándorsólyom 89 pár, kék vércse 1200 pár, uhu 82 pár, fekete gólya 142 pár.
49.	Ritka és telepesen fészkelő madárfajok felmérése	BNPI őrszolgálat	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	250	A felmérések során a ritka fajok esetében 35 madárfajról, a telepesen fészkelő fajok esetében 29 fajról gyűjtöttünk adatokat. A felmérések eredményeit külön táblázatban szerepeltetjük.
50.	Denevérközösségek monitorozása	Bükki Emlőstani Kutató-csoport Egyesület, dr. Estók Péter	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	750	Az épületlakó denevérek monitorozása során 23 épületből 8 denevérfaj 3510 egyede került elő. A nászbarlangi monitorozás során a Covid-19 helyzet miatt csak akusztikai kutatás volt lehetséges. A Jáspis-barlangnál folytatott akusztikai adatgyűjtés során egyértelműen hat denevérfajt sikerült azonosítani. A hosszúszárnyú denevérek monitorozása során a kölykezőhelyek és a gyülekezőhelyek vizsgálata történt meg, 9356 egyedet figyeltünk meg.
51.	Bagolyköpetek gyűjtése és kisemlős-határozás bagolyköpetből	Dr. Estók Péter	Borsodi Mezőség	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	450	Négy mintavételi helyről származó gyöngybagoly köpetanyag került elemzésre. 657 zsákmányállat maradványai kerültek meghatározásra, melyek 10 kisemlőstaxonhoz

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

						tartoztak. Kiemelendő a magyar szöcskegér négy példányának megkerülése.
52.	Védett és fokozottan védett rágcsálófajok monitorozása	Seres Nándor, Barati Sándor (BNPI)	Dél-Borsodi tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	50	A Dél-borsodi tájegységben 3 veszélyeztetett kisemlős-faj monitorozása (szükség esetén áttelepítése) valósult meg. A magyar szöcskegér (<i>Sicista trizona</i>) az eddigi mezőnagymihályi, tiszadorogmai és mezőcsáti területeken kívül megtaláltuk Gelej és Szentistván közigazgatási határain belül is. Az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) állományát 11 helyszínen mértük fel. Lakossági kérésre 3 helyen végeztünk belterületi csapdázást. A fogott mezei hörcsög (<i>Cricetus cricetus</i>) egyedeket védett területre telepítettük át.
53.	Kisemlős-közösségek felmérése	Szalakóta Egyesület	Kelet-bükki tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	500	2020. májusa és október vége között tizenkét éjszaka végeztünk mintavételt a Kelet-bükki tájegység területén, Tard, Cserépváralfa és Tibolddaróc községhatárokbán. Összesen 16 kisemlős faj 163 biotikai adatát rögzítettük.
54.	Országos Ürgemonitorozó Akció	Gombkötő Péter, Pozsonyi András (BNPI)	Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	10	A maklári reptéren és a lőtéren ürgék jelenlétét nem észleltük. A miskolci reptéren a korábbi százas nagyságrendű állomány kiemelt beruházás miatti áttelepítése után csupán néhány egyed maradt a területen, de a beruházás visszamondása után az ürgepopuláció a szomszédos területekről kiindulva újra növekedésnek indult.
55.	Pelefajok monitorozása	Szikra-Szabó Bt.	Tard: Kutya-hegy, Gelej: Kapocsi-rét, Mezőkövesd: Szilos-tető	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	300	A mintavételi területen két pelefaj (mogyorós pele, erdei pele) odúfoglalását tapasztaltuk. A nagy pele egyedével a 2020-as évben nem találkoztunk. Az odúk átlagos foglaltsági

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

						mértéke 8-24 % körül mozgott. A domináns faj az erdei pele volt.
56.	Nagyragadozók felmérése (farkas, barnamedve, hiúz)	BNPI őrszolgálat	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	922	A farkas állománya működési területünkön 25-35 egyed közt valószínűsíthető, emellett néhány hiúz, valamint több bizonyítottan tekinthető barnamedve adattal rendelkezünk.
57.	Magas Természeti Értékű Területek Monitorozása	Üröm Egyesület	Hevesi-sík MTÉT	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	3000	Az élőhelyek struktúrájának elemzése során vizsgáltuk az egyes élőhelytípusok összterületét, felszínborítási arányát, az adott élőhelytípusba tartozó parcellák darabszámát és átlagos területét. Az eredmények alapján jól látszik, hogy a természetes élőhelyek aránya rendkívül alacsony, és azok is jellemzően szétszabdaltak. Az egyes tömbök közötti határokat az elmúlt időszakban egyre inkább megszüntetik, amelynek eredménye az, hogy a szegélyen lévő, változatosabb életközösségek élettere beszűkül.
58.	Kisvízfolyásaink és állóvizeink szitakötő fajainak felmérése	Csipkés Roland (BNPI)	Nógrádi Tájegység, Kelet-bükk Tájegység, Dél-borsodi Tájegység	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	222	A pandémia miatt a Nógrádi és a Kelet-bükk Tájegység odonológiai felmérése elmaradt, a Dél-borsodi Tájegységben azonban 15 víztérnek összesen 23 mintavételi szelvényében történt faunisztikai célú szitakötő felmérés. Ennek eredményeként mindössze 2 helyen és csupán összesen 7 fajnak az előfordulását sikerült kimutatnunk. 21 mintavételi terület a vizsgált nyár végi, őszeleji időszakban teljesen száraz volt.
59.	Középfeszültségű vezetékszakaszok állapotfelmérése	Agria Ökoszisztéma Kft.	Dél-Hevesi tájegység	Természetvédelmi kártalanítás	2.900	A Hevesi-síkon a madárbarát átalakítást kapott vezetékszakaszokon kellett elvégezni a madárpusztulások felmérését. A felmérések

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

				fejezeti kezelésű előirányzat		során rögzíteni kellett a felmérés idejét, pontos helyszínét, a megtalált tetem, sérült madár faját, a tetem esetén a pusztulás becsült idejét. Az elkészült tanulmány rávilágít az ún. madárvédő burkolatok hiányosságaira, illetve arra, hogy ezek valóban csak ideiglenes megoldások lehetnek. Kitér az áramszolgáltató hanyag kezeléséből adódó hiányosságokra is és számos problémára műszaki javaslatokat, megoldásokat javasol.
60.	Nagyragadozók genetikai vizsgálata	Nemzeti Agrár-kutatási és Innovációs Központ	BNPI működési területe	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	1.900	Kutyafélék: Összesen 34 db kutyafélétől származó mintán végeztük el a genetikai vizsgálatokat. 11 újabb farkas egyedét sikerült azonosítanunk. A szülői kapcsolatok alapján a minták között három családot azonosított a program. Macskafélék: Összesen 18 db feltételezeten vadmacska mintán végeztünk genetikai vizsgálatokat. Három egyed vadmacska - házi macska hibridnek bizonyult, a fennmaradó minták az analízis alapján vadmacskák. Barna medve: Összesen 6 db feltételezeten barna medvétől származó mintán végeztük el a genetikai vizsgálatokat. Az 5941-es minta esetében működött az autoszómás STR markerekkel történő egyedazonosítás, a minta genotípusa nem egyezik eddig megvizsgált más medve mintákkal, így egy újabb egyed genotípusát sikerült rögzíteni.
61.	A Kisgombosi fáslegelő TT természetvédelmi kezelési terve erdészeti	Szomorad Ferenc	Kisgombosi fás legelő	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	175	A fáslegelő nyílt részeit magába foglaló Hatvan 101/E erdőrészlet faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódba sorolt erdő. A maradék három erdőrészlet vágásos

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

	és vadgazdálkodási vonatkozású fejezetei				üzemmódban szerepel, de közülük a Hatvan 101/B erdőrészletben nincs semmilyen betervezett fakitermelési munka, s a Hatvan 101/A erdőrészletben is csak idegenhonos fafajokra (akác, keskenylevelű ezüstfa) beütemezett növedékfokozó gyérités lehetséges. A Mátra délnyugati hegylába és az Alföld északi pereme határán, a jórészt a Zagyva völgyében elhelyezkedő vadászterület vegyesvadas jellegű. A középhegységi területek felől az elmúlt évtizedekben a vaddisznó (<i>Sus scrofa</i>) és a szarvas (<i>Cervus elaphus</i>) egyaránt megjelent (és állandó vadfajjá vált), míg a nagy kiterjedésű nyílt (főként mezőgazdasági hasznosítású) területek az őz (<i>Capreolus capreolus</i>) mellett az apróvad, úgymint fácán (<i>Phasianus colchicus</i>) és mezei nyúl (<i>Lepus europaeus</i>), a Zagyva-menti vizes területek és a Mátravidéki Erőmű hűtőtava a vízivad – tőkés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>) – számára nyújt élőhelyet.	
62.	Hatvan Kisgombosi tölgyes kezelési tervéhez és megalapozó dokumentációjához a védelemre tervezett terület lepkefaunájának felmérése, élőhelykezelési javaslatok elkészítése	Kozma Péter	Kisgombosi fás legelő	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	300	A lepkefauna felmérése során 115 nagylepkefajt (Macrolepidoptera) sikerült kimutatni a vizsgált területekről. Az eredmények alapján a lepkefauna az Észak-Alföld hasonló tölgyes erdőfoltjainak képét mutatja. A Kisgombosi tölgyesben a tölgyhöz kötődő quercetális, üde lomberdei nemorális, és az általános lomberdei sylvicol faunakomponensek képviseltetik magukat nagyobb számban, de a quercetális elemek részaránya magasabb. Ez valószínűleg az őshonos idős tölgy

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

					állománynak köszönhető. Viszont a hegylábi területek (Mátraalja, Bükkalja) tölgyeseihez képest fajkészletük jóval szegényebb. Természetközeli gyepterületek kisebb arányban vannak a területen, mint erdők, ezért a sztyep-elemek és a mezo-higrofil fajok részesedése alacsony. 2020-ban összesen 12 természetvédelmi szempontból jelentős, védett lepkefaj került elő.	
63.	Denevérek vizsgálata a Kisgombosi fás legelő területén	Dr. Estók Péter	Kisgombosi fás legelő	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	325	Az adatgyűjtésre használt detektorok összesen 4766 db 10 másodperces felvételt készítettek. 658 felvételen azonosítottunk denevéhangokat. A hangok elemzése során 6 fajt sikerült egyértelműen azonosítani. A faji szinten nem azonosítható hangok egyértelműen jelzik további denevérfajok meglétét. A <i>Myotis</i> genusz jelentős összaktivitással (415 felvétel) volt jelen, a hangok karaktere alapján biztosan több <i>Myotis</i> -faj is szerepel a felvételeken. A <i>Pipistrellus nathusii/kuhlii</i> fajcsoport is szerepel 19 felvételen, jelezve, hogy a két faj legalább egyike előfordul a területen. A kiemelkedő <i>Myotis</i> aktivitás jól jelzi, hogy a terület a denevérek szempontjából (is) kiemelkedően értékes, ugyanis a <i>Myotis</i> -fajok erdősült területeken magas aktivitást elsősorban jó szerkezetű, idősebb állományokban mutatnak. Természetvédelmi szempontból is jelentős a fokozottan védett, HD II. függelékében szereplő, erdőlakó nyugati pisedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) megkerülése.

Ritka és telepesen fészkelő madárfajok felmérése

Ritka fészkelő fajok

No.	Faj	Párok száma
1.	Barátréce	0
2.	Cigányréce	47
3.	Fogoly	3
4.	Vörösnyakú vöcsök	0
5.	Fekete gólya	26
6.	Darázsölyv	31
7.	Barna kánya	5
8.	Vörös kánya	0
9.	Rétisas	19
10.	Kígyászölyv	16
11.	Hamvas rétihéja	10
12.	Kis héja	0
13.	Pusztai ölyv	0
14.	Békászó sas	15
15.	Parlagi sas	65
16.	Szirti sas	0
17.	Törpesas	0
18.	Kerecsensólyom	25
19.	Vándorsólyom	17
20.	Haris	20
21.	Daru	0
22.	Túzok	1
23.	Ugartyúk	1
24.	Széki lile	0
25.	Nagy goda	7
26.	Nagy póling	0
27.	Billegetőcankó	0
28.	Pirolábú cankó	8
29.	Uráli bagoly	21
30.	Réti fülesbagoly	8
31.	Uhu	19
32.	Fehérhátú fakopáncs	83
33.	Szikipacsirta	0
34.	Vízirigó	0
35.	Kis légykapó	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Telepesen fészkelő fajok

No.	Faj	Párok száma
1.	Feketenyakú vöcsök	0
2.	Kárókatona	0
3.	Kis kárókatona	10
4.	Bakcsó	6
5.	Üstökösgém	0
6.	Kis kócsag	1
7.	Nagy kócsag	10
8.	Pásztorgém	0
9.	Szürke gém	156
10.	Vörös gém	16
11.	Batla	0
12.	Kanalasgém	0
13.	Kék vércse	247
14.	Gólyatöcs	3
15.	Gulipán	0
16.	Székicsér	0
17.	Feketeszárnýú székicsér	0
18.	Szerecsensirály	1
19.	Dankasirály	100
20.	Viharsirály	0
21.	Sztyeppi sirály	0
22.	Sárgalábú sirály	0
23.	Küszvágó csér	103
24.	Kis csér	0
25.	Fattyúszerkő	49
26.	Kormos szerkő	10
27.	Fehérszárnýú szerkő	0
28.	Csóka	459
29.	Vetési varjú	2184

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) szakmai irányítását az Agrárminisztérium keretében működő Irányító Központ végzi. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság alkalmazásában álló koordinátor a kidolgozott protokollnak megfelelően készít tervet és végzi el – illetve megbízott kutatókkal végezteti - a feladatokat. 2020-ban az alábbi feladataink voltak: 13 védett és 6 inváziós edényes növényfaj monitorozása, gombaközösségek, gerinces (*pannon gyík, madárfajok, denevérfajok, pelefajok, ürge, kismélsők, rágcsálók, nagyragadozók,*) és gerinctelen állatfajok (*puhatestűek, szitakötők, pókok, egyeneshárnyúak, lepkék, bogarak*) felmérése, 1 élőhely-térképezési kvadrát (Ördög-hegy, Bélapátfalva), 2 fás társulás és 4 gyeptársulás monitorozása, 10 db közösségi jelentőségű erdős és gyepest élőhely felmérése extenzív adatlapokkal, valamint Magas

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Természeti Értékű Területek monitorozása és élettelen természeti értékek felmérése (*ex lege védett földvárak és kunhalmok, egyedi tájértékek, ex lege védett barlangok*).

Inváziós fajok szisztematikus felmérése

A legfontosabb tevékenységekről, adatokról éves jelentés keretében számoltunk be a Minisztérium felé 2021. januárjában.

Folytattuk a védett, illetve Natura 2000-es területeken az aktuális inváziós állapotok felmérését. Idei évben befejeztük a Sátai Tökés-völgy SAC területen és környékén a szisztematikus botanikai adatgyűjtést. Az inváziós fajok adatait – állományok méretétől függően – pont és polygonfedvényekben rögzítettük. Az egyes pontokhoz pontos állományadatokat rendeltünk. A felmérés során az EU listán szereplő fajok mellett a listán nem szereplő, de a hazai gyakorlatban inváziós fajok felmérése is megtörtént.

A bíbor nebáncsvirág (*Impatiens glandulifera*) valamennyi bükki előfordulását monitoroztuk évi két alkalommal, a védekezéssel egybekötve. Vizsgáltuk a módszer hatékonyságát és a faj esetleges reakcióját a védekezésre. A növény állományai a védekezés és a számára kedvezőtlen időjárású év miatt töredékére csökkentek.

A Szosznovszkij medvetalp (*Heracleum sosnowskyi*) Kompolt község melletti állományának újabb állományfelmérésére került sor. A faj állománya a terület tavalyi mechanikai feltárása után növekedett, elsősorban a magról frissen kelt növények megjelenése miatt. Az állomány elmúlt 30 év alatt drasztikusan nem terjedt el, így jó esély van a felszámolására.

A Bükk-fennsík gyepein a 2019-ben lejárt területeket ellenőriztük újra inváziós fajok után kutatva. Elsősorban kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) kisebb állományai lettek felmérve, illetve kezelve. Néhány évvel ezelőtt történt luc tarvágások területén kiugróan jeletős fertőzöttséget tapasztaltunk, amelynek mielőbbi kezelése szükséges.

Grassland LIFE IP programhoz kapcsolódva a projektben szereplő mintaterületeken található inváziós növényfajok állományainak felmérése.

Lepkefajok felmérése

Igazgatóságunk saját erőből is végez természetvédelmi szempontból fontos lepkefajokkal kapcsolatos kutatást, monitorozást. Ezen munkának a 2020. évi eredményeit az alábbiakban foglaljuk össze:

Északi gyökérrágólepke (*Pharmacis fusconebulosa*): közel 40 év szünet után 2019-ben sikerült észlelni a fajt a Bükkben (Leány-völgy felső bejárata). Az idei évben folytattuk a faj számára potenciálisan alkalmas, páfrányokban gazdag élőhelyek felmérését. Ennek eredményeként egy új helyen előkerült a faj (Bükk-fennsík, Nagy-mező melletti nyiladék). A lelőhely érdekessége, hogy egy villanyvezeték nyiladékában található, ahol nagyon sok páfrány (*Athyrium filix-femina*) található. Az év végén a nyiladék szegélyét kitisztította az áramszolgáltató, a kivágott fiatal fákat nem szállították el, hanem a nyiladékban hagyták. Ezeket 2021 tavaszán lehordjuk a területéről, hogy a faj élőhelye és a páfrányállomány ne károsodjon. Érdekes, hogy a 2019-ben megtalált populáció élőhelyén idén is végeztünk felmérést, de nem sikerült kimutatni a fajt. Ennek oka lehet az, hogy a faj több éves fejlődésű, ezért az egyes években rajzó imágók egyedszáma erősen változhat.

Sztyeplepke (*Catopta thrips*): az utóbbi években ismertté vált, hogy a faj populációjának egyedszáma évről évre erősen változhat, ami valószínűleg az időjárási körülményekkel, illetve a hernyó több éves fejlődésmentével lehet összefüggésben. Száraz években a hernyók nem tudnak elég gyorsan fejlődni, ezért meghosszabbodik a hernyók fejlődési ideje, és az adott évben nem érik el a bábozódási állapotot, így kevés imágó kel ki.

A korábbi évek tapasztalatai azt mutatták, hogy a nagy egyedszámú, jelentős élőhelyi kiterjedésű populációk esetében (pl. Vécs: Teleki-legelő) a fajt minen évben ki lehet mutatni, még akkor is, amikor alacsony egyedszámban rajzik a faj. 2019-ben azonban ez a megállapítás nem bizonyult igaznak, mert a vécsi élőhelyen egyetlen példányt sem észleltünk a mintavételek során. Holott az előző évben a rajzáscsúcs közelében 20-25 példány is jött a lámpafényre egy-egy mintavétel

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

alkalmával. Ez a tapasztalat is alátámasztja, hogy ezt a fajt nagyon nehéz monitorozni, a negatív eredmények nem feltétlenül jelentik azt, hogy a faj nem fordul elő az adott élőhelyen, ezért legalább egymást követő 3 évig kell folytatni a vizsgálatokat ahhoz, hogy a faj jelenlétéről megbízható információkat szerezzünk. 2020-ban újra nagyobb egyedszámban repült a faj a vécsi élőhelyen. Meglepő volt, hogy meglehetősen késői időszakban, augusztus 20 után is több egyedet lehetett észlelni az élőhelyen 1-1 mintavétel alkalmával.

A kerecsendi Lógó-parton is történtek vizsgálatok az NBmR keretében, több példányban észlelték a fajt az élőhelyen.

Sárga agyapjassövő (*Eriogaster catax*): a fajt a hernyófészkek számolása alapján vizsgáljuk. 2020-an nagyon kevés hernyófészket találtunk a rendszeresen vizsgált élőhelyeken, hasonlóan a 2019-es évhez.

Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*): 2020-ban is folytattuk a 2012-ben elkezdett intenzív kutató, monitorozó tevékenységet. A bükki és a mátrai populációkon 2018-ban tapasztalt drasztikus egyedszámcsökkenés ebben az évben is érezte hatását, nagyon kevés egyedet lehetett észlelni az élőhelyeken. Jó hír, hogy további egyedszámcsökkenést nem tapasztaltunk.

Bükki hegyiaraszoló (*Entephria cyanata gerennae*): a szubendemikus fokozottan védett fajt a 80-as évek óta nem észlelte senki az ismert élőhelyein. 2018 óta próbáljuk kimutatni a fajt a korábbi élőhelyein (havasi ikravirágban gazdag szurdokvölgyek), de 2020-ban sem jártunk sikerrel.

Magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*): A rendszeresen vizsgált populációk egyedszámában nem tapasztaltunk jelentős változást. Néhány új helyről előkerült a faj.

Nagyfoltú hangyaboglárka (*Maculinea arion arion*): 2020-ban a Tarna-vidéki TK területén sikerült egy új, stabilnak tűnő állományát találni. 2021-ben a TK területén egy célzott felmérést fogunk végezni a faj populációinak feltérképezésére.

Vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*): 2018-tól elkezdjük a faj korábbi ismert adatait (1990-es évek vége, 2000-es évek eleje) visszaellenőrizni. Az Ipoly menti legnagyobb állományok a 2010-es árvizek következtében szinte kivétel nélkül kipusztultak. Csak 1-2, mentett oldali kis populáció maradt fenn. Ezek az utóbbi években erősödnek, várható, hogy a korábbi hullámtéri élőhelyekre is vissza fog települni a faj. A visszatelepülés sebessége valószínűleg a hangyagazda-fajok populációinak regenerálódásának függvénye.

A korábbi Sajópüspöki határában lévő állomány jelenleg is létezik, a kaszálás időpontja gyakran kedvezőtlen a faj számára.

A Mátrában, Sirok határában lévő állomány a célzott fajvédelmi tevékenység hatására jelentősen megerősödött az utóbbi három évben.

Gólyaorr-boglárka (*Aricia eumedon*): 2020-ban elkezdjük az adatbázisunkban található korábbi adatok visszaellenőrzését. A Bükk-fennsíkban néhány töborban él a fajnak 1-1 kicsiny állománya, ezek jelenleg is megvannak. A Tarna-vidéki TK területén több helyről vannak régi adatai, ezek egy részét idén megvizsgáltuk, és elmondható, hogy általában most is megvannak az állományok. Egy korábban nem ismert helyen is előkerült a faj (Borsodnásd: Borz-völgy).

Nagy nyárfalepke (*Limenitis populi*): 2019-ben elsősorban a Tarna-vidéki Tájvédelmi Körzet területén kerestük a fajt, eredménytelenül. 2020-ban nem sikerült kimutatni a fajt.

Sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*): a 70-es évek óta nem látták a Bükkben a fajt. Idén a korábbi élőhelyén (Felsőtárkány: Oldal-völgy) kerestük a fajt, de nem találtuk. A Tarna-vidéki TK területén vannak a faj számára alkalmasnak tűnő völgytalpi élőhelyek. Ezek vizsgálatát a jövőben el fogjuk végezni.

Szitakötőfajok felmérése

2020-ban nevesített feladataink egyike volt a szitakötő fauna felmérése a Nógrádi, a Kelet-bükki, valamint a Dél-borsodi Tájegységben. A pandémia miatt a Nógrádi és a Kelet-bükki Tájegység célzott odonológiai felmérése sajnálatos módon elmaradt, ezt (javuló közegészségügyi helyzet esetén) 2021-ben tervezzük pótolni. A Dél-borsodi Tájegységben 15 víztérnek összesen 23 mintavételi szelvényében végeztünk faunisztikai célú (jelenlét-hiányon alapuló) szitakötő felmérést,

amelynek eredményeként mindössze 2 helyen és csupán 7 faj előfordulását sikerült kimutatnunk. 21 mintavételi terület a vizsgált időszakban (2020. augusztus-október) teljesen száraz volt, noha irodalmi adatok alapján állandó vízborítás lett volna várható.

Vizes élőhelyek felmérése

2020-ban a BNPI működési területén 63 víztérnek összesen 106 mintavételi szelvényében történt elektromos halászgéppel végzett halfauna kutatás, vagy kézi hálóval végzett vízi makroszkopikus gerinctelen fauna felmérés. Ezek eredményeként 73 taxonnak összesen 9.593 egyedéről rögzítettünk biotikai adatokat. A felmérések egyik legnagyobb eredménye, hogy új lelőhelyként rögzítettünk három mátrai kisvízfolyást, amelyek a lokálisan és országos szinten is egyre ritkább előfordulású, illetve védett folyami rák (*Astacus astacus*) eddig nem ismert élőhelyei (Hatökör-ura-folyás, Nagy-völgyi-patak, Tó-réti-patak). A fokozottan védett lápi pócnak (*Umbra krameri*) szintén egy eddig nem ismert élőhelyét regisztráltuk a Dél-borsodi Tájegységben (Görbe-tói-csatorna).

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok

A Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területeket tartalmazó nyilvántartási részének felülvizsgálata és aktualizálása, a védetté nyilvánító/védettséget fenntartó jogszabályok mellékleteiben szereplő ingatlanok adatai és a TIR nyilvántartásában szereplő ingatlan adatok közötti ellentmondások megszüntetése, azok térképi fedvényeinek pontosítása és javítása érdekében kért felülvizsgálat az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis és a megküldött segédanyagok felhasználásával, továbbá a helyben rendelkezésre álló információk alapján a TT-k esetében megtörtént.

TIR-be betöltésre előkészített 2020-as adat:

- botanikai adat: 36.322 db
- zoológiai adat: 27.969 db

4.4. Jelentési kötelezettség

Nemzeti jelentési kötelezettségünknek eleget tettünk (éves madárjelentés, NBmR feladatok jelentése).

Igazgatóságunk 2020-ban az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke, illetve a madárvédelmi irányelv 12. cikke szerinti jelentéstételi kötelezettség teljesítéséhez kapcsolódóan a Natura 2000 adatbázis (Standard Data Form; SDF) teljes felülvizsgálatát elvégezte, kiemelten a fajokra és élőhelyekre.

A legfontosabb inváziós felmérési és védekezési tevékenységekről, adatokról éves jelentés keretében számoltunk be a Minisztérium felé 2021. januárjában.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. A) Természetvédelmi kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
1	Kerecsendi-erdő TT	119,6	elkészült	elkészült	40/2016. (VI. 15.) FM rendelet
2	Bükk Nemzeti Park	42.269	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
3	Lázbérci TK	3.633,8	folyamatban	-	-
4	Kelet-cserháti TK	7.425	folyamatban	-	-
5	Borsodi Mezőség TK	17.932	folyamatban	elkészült	-
6	Tarnavidéki TK	9.569,8	folyamatban	elkészült	-
7	Hollókői TK	141,2	elkészült	-	-
8	Kesznyéteni TK	6.083,9	folyamatban	elkészült	-
9	Szomolyai Kaptárkövek	4,8	elkészült	elkészült	folyamatban
10	Siroki Nyírjestó TT	21	elkészült	elkészült	28/2016. (IV. 11.) FM rendelete
11	Gyöngyösi Sárhegy TT	402,6	elkészült	elkészült	55/2016 (VIII. 16.) FM rendelet
12	Kőlyuktető TT	A védetté nyilvánítás alapját képező érték (szőlőfajta génállomány) megszűnt, jövőjéről később születik döntés			
13	Erdőtelki Arborétum TT	3,04	folyamatban	elkészült	folyamatban
14	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	513	folyamatban	-	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
15	Lázbérci TK bővítése		elkészült	elkészült	9/2008 (IV.10.) KvVM rendelet
16	Mátrai TK	11.841	elkészült	elkészült	15/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
17	Karancs-Medves TK	6.619	elkészült	elkészült	6/2010 (III.31.) KvVM rendelet
18	Hevesi Füves Puszták TK	16.114	elkészült	elkészült	15/2005 (VII.14.) KvVM rendelet
19	Hevesi Füves Puszták TK bővítés		elkészült	elkészült	26/2008 (X.22.) KvVM rendelet
20	Erdőtelki Égerláp TT	22,4	elkészült	elkészült	14/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
21	Bélkő TT	97,27	elkészült	elkészült	5/2008. (II.19.) KvVM rendelet
22	Márkháza-pusztai Fáslegelő TT	273	elkészült	elkészült	19/2007 (VI.1.) KvVM rendelet
23	Sóshartyáni Hencse-hegy TT	104,7	elkészült	elkészült	13/2004 (VII.21) KvVM rendelet
24	Szóllőskei-erdő TT	63,7	elkészült	elkészült	8/2009.(VI.9.) KvVM rendelet
25	Tardi legelő TT	280	elkészült	elkészült	16/2007 (IV.20.) KvVM rendelet
26	Tervezett Szilvásvárad Aszaló-hegy TT	189	elkészült	elkészült	-
27	BNP tervezett nyugati bővítése	1.192	elkészült	elkészült	-
28	Borsodi Mezőség TK bővítése	3.496	-	-	-
29	Tervezett Etesi Fáslegelő TT	67	elkészült	elkészült	-
30	Kesznyéteni TK tervezett bővítése	56	-	-	-
31	Maconkai-rét TT	6	elkészült	elkészült	16/2012. (II. 21.) VM rendelet

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
32	Mátrai TK déli bővítése	1.500	elkészült	folyamatban	-
33	Mátrai TK nyugati bővítése	3.600	-	-	-
34	Tervezett Mátraverebély Kőszirt-Meszes-hegy TT	869	elkészült	elkészült	-
35	Tervezett Nagylóci Kőhegy TT	172	elkészült	elkészült	-
36	Sárhegyi TT tervezett bővítése	208	elkészült	elkészült	55/2016 (VIII. 16.) FM rendelet
37	Tervezett Ipolymenti TK	4.000	-	-	-
38	Tarnavidéki TK tervezett bővítése	468	-	-	-
39	32 helyszínen kaptárkövek mint természeti emlékek	55,128	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
40	6 helyszínen kaptárkövek védett természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	6,082	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
41	Természeti emlékké nyilvánított 7 db földtani alapszelvény	10,082	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
42	2 db földtani alapszelvény védett természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési terve	1,862	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
43	Védetté nyilvánított 7 db mesterséges üreg	-	elkészült	elkészült	63/2015. (X. 16.) FM rendelet
44	1 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvény	4,9276	elkészült	elkészült	1/2021. (II. 5.) AM rendelettel módosított 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
45	9 helyszínen földtani alapszelvények védett természeti területet érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	5,725	elkészült	elkészült	1/2021. (II. 5.) AM rendelettel módosított 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
44	9 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvény	17,5981	elkészült	elkészült	folyamatban

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
45	17 helyszínen földtani alapszelvények védett természeti területet érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	19,2615	elkészült	elkészült	folyamatban
46	3 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó kiemelt földtani érték természetvédelmi kezelési tervei	2,1831	elkészült	elkészült	folyamatban
47	1 helyszínen kiemelt földtani érték védett természeti területet érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	0,1290	elkészült	elkészült	folyamatban

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.1. B) Natura 2000 fenntartási tervek

Különböző források felhasználásával elkészült 53 terv, amelyből a tárgyévben 5 db került elfogadásra két ütemben a Szakmai Bizottság részéről.

2020-ban a Szakmai Bizottság által elfogadott tervek az alábbiak (a csillaggal (*) jelölt területek esetén a miniszteri nyilatkozat 2021. januárjában lett kiadmányozva):

HUBN20037	Nagy-Hanyi
HUBN20038	Kerecsendi Berek-erdő és Lógó-part
HUBN20063	Karancs
HUBN20064	Salgó
HUBN20065	Gortva-völgy
HUBN20004	Szarvaskő*
HUBN20006	Miskolctapolcai Tatár-árok - Vörös-bérc*
HUBN20035	Poroszlói szikések*
HUBN20036	Kétútközi-legelő*
HUBN20039	Pusztafogacs*

Véglegesítésre került továbbá 12 db Natura 2000 fenntartási terv dokumentáció (a csillaggal (*) jelölt terveknel a fórum / egyeztetés is megtörtént 2020-ban):

HUBN20014	Gyepes-völgy*
HUBN20015	Izra-völgy és az Arlói-tó*
HUBN20018	Upponyi-szoros*
HUBN20025	Nagybarcai Liget-hegy és sajóvelezdi Égett-hegy*
HUBN20040	Nagy-fertő - Gulya-gyep - Hamvajárás szikes pusztái*
HUBN20041	Pélyi szikések*
HUBN20001	Bükk-fennsík és a Lök-völgy
HUBN20002	Hór-völgy, Déli-Bükk
HUBN20005	Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy
HUBN20008	Vár-hegy - Nagy-Eged

A tervdokumentációk egyeztetése 2021-ben fog megtörténni, 6 terv már benyújtásra került a Szakmai Bizottság számára 2021 évi elfogadásra.

Két nagyobb kiterjedésű bükk erdős területnél (HUBN20001 Bükk-fennsík és a Lök-völgy és HUBN20002 Hór-völgy, Déli-Bükk) a korábban elkészült megalapozó dokumentációra épülve – a tárgyévi természetvédelmi kártalanítási keretből – elkészültek a Natura 2000 tervdokumentáció egyeztetésre alkalmas változatai.

A 2020. végéig elfogadott Natura 2000 fenntartási tervek listája

Natura 2000 kód	Natura 2000 terület neve	Terv-készítés (elfogadás) éve	Forrás
HUBN10002	Borsodi-sík	2008	Tűzok LIFE (LIFE04/NAT/HU/000109) keretében
HUBN10004	Hevesi-sík	2008	Tűzok LIFE (LIFE04/NAT/HU/000109) keretében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Natura 2000 kód	Natura 2000 terület neve	Terv-készítés (elfogadás) éve	Forrás
HUBN20007	Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20009	Tard környéki erdőssztyepp	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20010	Szomolyai Kaptár-rét	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20011	Ostoros-patak menti erdőspuszta	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20012	Egerbakta-Bátor környéki erdők	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20013	Hevesaranyosi-Fedémesi dombvidék	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20017	Borsodbótai Kotyindó-tető	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20018	Upponyi-szoros		
HUBN20019	Csernely-patak völgye	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20020	Sátai Tökés-völgy	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20021	Domaházi Hangony-patak völgye	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20027	Ózdi Harmaci-dombok	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20029	Girincsi Nagy-erdő	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20030	Hejő mente	2009	2006/18/176.02.01 számú Átmeneti Támogatás
HUBN20031	Mezőcsáti Rigós	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20032	Tiszakeszi-morotva	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20037	Nagy-Hanyi	2020	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20038	Kerecsendi Berek-erdő és Lógó-part	2020	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20042	Boldogi Vajda-rét	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20043	Verpeléti Vár-hegy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20044	Recski Hegyes-hegy	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20046	Gyöngyösi Sár-hegy	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20047	Mátra északi letörése	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20048	Gyöngyöstarjáni Világos-hegy és Rossz-rétek	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20049	Mátrabérc-Fallóskúti-rétek	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20050	Gyöngyöspatai Havas	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Natura 2000 kód	Natura 2000 terület neve	Terv-készítés (elfogadás) éve	Forrás
HUBN20051	Nyugat-Mátra	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20052	Apci Somlyó	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20053	Petőfibányai Kopasz-hegy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20055	Szentkúti Meszes-tető	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20056	Tepke	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20057	Bézma	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20058	Bujáki Csirke-hegy és Kántor-rét	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20059	Szandai Várhegy	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20060	Sóshartyáni Hencse-hegy	2019	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20062	Középső-Ipoly-völgy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20063	Karancs	2020	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20064	Salgó	2020	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20065	Gortva-völgy	2020	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20067	Szilvásvárad Aszaló és Szilvás-patak mente	2019	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20068	Sajómercsei Körtvélyes-dűlő	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN21095	Nagylóci Kő-hegy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN21096	Tiszaújvárosi ártéri erdők	2012	Kötelezettség-szegési eljárás (2008/2011)

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Gyepterületek

Az erdőgazdálkodók a hegyi rétek esetében az előző években támogatásra beadott és kaszált réteket 2020-ban is kezelték kaszálással, kisebb részben extenzív legeltetéssel, az évben beadott engedélykérelmükben újabb gyepterületek helyreállítását tervezték be. A legeltetni kívánt gyepterületek aránya növekedett. A hegyi rétek esetében Igazgatóságunk 2020-ban jelentős helyreállító kezelést végzett, amelynek során a gyepterületek gépi és kézi kaszálása valósult meg. A kezelések során külön figyelmet fordítottunk a gyepeken terjedő és gondot okozó honos fajokra, a málnára (*Rubus idaeus*), a siska nádtippanra (*Calamagrostis epigeios*) és a gyapjas aszatra (*Cirsium eriophorum*), amelyek előfordulásai többször is kezelve lettek. A rétek fajösszetétele láthatóan változik, az üdébb típusok egyre inkább a franciaperjés uniformizálódás irányába alakulnak át. A réteken, mint például a Nagymezőn a fűszáraz típusok és sztyeprétek aránya növekszik.

A hegy- és dombvidéki sztyeprétek, löszgyepek, erdős-sztyeprétek esetében a gyepterületek csökkenése nem állt meg. A csökkenés oka a területek cserjésedése, beerdősülése, tájhasználat

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

változása (pl. Mátrában vadaskert bővítés, erdő-, szőlő, gyümölcsös telepítés). A tavaszi avartüzek még mindig jellemzőek elsősorban a dombvidéki részeken.

Az alföldi nem védett gyepterületek is csökkenő tendenciát mutatnak, amelynek oka a támogatási rendszerekben keresendő. Újabb elemként jelentős kiterjedésű napelem-parkok telepítése is tényezővé vált.

Erdők

A Natura 2000 területek erdőtervének felülvizsgálata során továbbra is problémát jelent, hogy a természetvédelmi szempontból jelentős edafikus társulások védelme érdekében továbbra is csak 5 % hagyásfa előírása szerepel az erdőtervben, holott ezen élőhelyek maradandó károsodást szenvednek az egyébként klímaváltozással sújtott területeken. Főleg a sziklai bükkösök azok, amelyekben a rendkívül értékes fajkészletet veszélyeztetik a további fahasználatok.

A 2020-ban a tájidegen lucfenyő (*Picea abies*) klímaváltozás okozta rohamos pusztulása miatt több gazdálkodási probléma is felmerült a Bükki Nemzeti Parkban. A Bükk-fennsíkon a lucfenyő viszonylag jelentős arányban van jelen, amelynek száradása jelentős mértékűvé vált. A gazdálkodók kármentési igényei, bizonyos esetekben nem estek egybe a természetvédelmi célokkal és elvárásokkal, ezért többször szükség volt szakmai egyeztetésekre.

Harkályfajok védelme szempontjából problémát jelent a véghasználati területtel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat. Ugyancsak veszélyeztető tényezőként jelennek meg az őshonos fafajú erdőkben folyó engedély nélküli száradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. Részterületes véghasználat végzése szálaló vágás helyett ugyancsak hátrányos a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeinek szempontjából. A harkályfajok védelme érdekében a holtfa visszahagyását, illetve folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodási módokat, hagyásfacsoportokat próbálunk meg elérni erdőtervezéseknél. 2020-ban 4 ismert fehérhátú harkály territóriumában kezdeményeztünk erdészeti korlátozást a természetvédelmi hatóságoknál, ezekkel együtt összesen 15 erdészeti korlátozás van érvényben a faj védelme érdekében.

A vágásos erdőgazdálkodási gyakorlat nem szolgálja az erdőlakó denevérfajok megőrzését. Természetvédelmi szempontból a folyamatos erdőborítás melletti gazdálkodás, a fajgazdag és többkorú erdőszerkezet, a jelenleginél jóval több holtfa visszahagyása a szükséges.

Vizes élőhelyek vízfolyások

2020-ban szerencsére nem történtek, nem váltak ismertté olyan szennyezések, amelyek tömeges halpusztulással jártak volna. Kisvízfolyásokat érintő kisebb mértékű szennyezésekről azonban ez évben is érkeztek bejelentések, de ezek száma elmaradt a 2019-ben tapasztaltaktól.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Dél-Borsodi Tájegység	959,8	legelő, kaszáló	Legeltetés, kaszálás a Borsodi Mezőségekre jellemző életközösség megőrzése céljából
2.	Dél-Borsodi Tájegység	79,7	szántó	Abrak takarmány (őszi árpa; tavaszi zab, kukorica) előállítás a területen tartott állatállomány számára.
3.	Dél-Borsodi Tájegység	70,9	szántó	Lucerna, füves lucerna - szálas takarmány előállítása céljából
4.	Nyugat-bükki Tájegység, Felsőtárkány	7,3	szántó	Visszagyepesített terület (Barát rét), kaszálás a kialakított kultúrállapot fenntartását érdekében
5.	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/d	57,8	legelő	Tisztító kaszálás, legeltetés (juh, kecske állománnyal) vállalkozó bevonásával (fás legelő kultúrállapot megőrzése érdekében)
6.	Kelet-bükki Tájegység, Tard	2	szántó	Szórvány gyümölcsös ápolási munkái
7.	Tarna-Lázberc Tájegység, Borsodszentgyörgy	10	gyümölcs	Gyümölcsös fenntartási munkái, csemeték ápolása, kézi kaszálás
8.	Mátrai TK, Parád, Szállás-tető	4	mészkerülő tölgyes, sziklaerdő	A Mátrában sajnos csak néhány helyen maradtak meg idős erdőállományok. Hozzájuk olyan ritka rovarfajok kötődnek mint a remetebogár (<i>Osmoderma eremita</i>), tölgy díszbogár (<i>Eurythyrea quercus</i>) vagy a nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>). Ezek az élőhelyek gyakran gerinc helyzetben találhatóak, ezáltal azonban a nagyvadfajok, elsősorban a muflon kedvelt tartózkodási helyei. A fokozott vadhatás (rágás, taposás) ezeken a termőhelyeken jelentős eróziót okoz és gyorsítja az idős faegyedek pusztulását. Parádon a Szállás-tetőn lévő idős erdőfoltot - egyben kísérleti jelleggel – kerítettük be 2020-ban
9.	Mátrai TK, Parád Somhegybükki-legelő	8	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással.
10.	Mátrai TK, Parád: Kutyatörő-rét	3	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása, a területszélek szárazúzása, sarjleverés, inváziós keserűfű kaszálása, selyemkóró vegyszeres kezelése
11.	Nagybátony, Lengyendi-galya rét	1	hegyi rét	Nagybátony 0284/1 hrsz.-ú földrészleten a számos fokozottan védett és védett növényfaj élőhelyéül szolgáló sztyeppesedő hegyi rét található. Az igen ritka mocsári karvirág egyetlen mátrai állományának megőrzése miatt a rendszeres kaszálás elengedhetetlen. Igazgatóságunk a 2008-tól végez munkákat a

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
				területen, kezdetben cserjeirtás, majd fenntartó jellegű kaszálást végeztünk a tájegység dolgozói, valamint közfoglalkoztatottak részvételével.
12.	Pásztó, Nyikom-rét	0,15	kékperjés láprét	A Pásztó közigazgatási határában lévő Nyikom-rét kornistárnicsos kiszáradó láprét cserjeirtását 2018-ban kezdtük el, és ezt 2020-ban kaszálással is kiegészítettük. Ezzel remélhetően a kornis tárnics állományát és a hozzá kötődő szürkés hangyaboglárka (<i>Maculinea alcon</i>) populációt is sikerül megőrizni.
13.	Gyöngyösi Sár-hegy TT, Gyilkos-rét	0,25	láprét	A területen található kornistárnics állomány és hozzá kötődő szürkés hangyaboglárka populáció érdekében végeztünk kaszálást, illetve kaszálék lehordást.
14.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	81	szántó	Őszi búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása 2019/2020
15.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	63,5	szántó	Őszi búza talaj-előkészítése, vetése 2020/2021
16.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	21,9	szántó	Durumbúza talaj-előkészítése, vetése 2020/2021
17.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	65	szántó	Sörárpa betakarítása 2019/2020
18.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	65	szántó	Durum búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása 2019/2020
19.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	18,2	szántó	Triticale gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása 2019/2020
20.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	23,7	szántó	Sörárpa talaj-előkészítése, vetése 2020/2021
21.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	65	szántó	Napraforgó talaj-előkészítése, vetése, betakarítása 2020
22.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	110	szántó	Lucerna kaszálása
23.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	106	szántó	Zöldugar telepítések kaszálása
24.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	14,7	szántó	Kukorica talaj-előkészítése, vetése, betakarítása, kukoricaszár bálázása
25.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	14,7	szántó	Kukorica talaj-előkészítése
26.	Dél-hevesi Tájegység: Hamvajárás (Tarnaszentmiklós) Ludas (Pély) Rakottyás(Hevesvezekény)	569	legelő	Magyar szürke szarvasmarhával történő legeltetés
27.	Dél-hevesi Tájegység: dormándi táblák	110	kaszáló	Széna betakarítás, bálakészítés
28.	Dél-hevesi Tájegység: Tarnaszentmiklós, Pély község határok	2	vizes élőhely	Gátrendszer, műtárgyak környékének ápolása, inváziós és tájidegen fajok irtása
29.	Nógrád-Ipoly Tájegység turistaútjainak és tanösvényeinek hulladékmentesítése	10	több művelési ág	A természeti képet rontó, sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
30.	Nógrád-Ipoly Tájegységben lévő rehabilitált bányák hulladékmentesítése	1	kivett	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
31.	Nógrád-Ipoly Tájegységben legelő művelési ágú területek fenntartása	88	legelő	Nagy természeti értékű, korábban helyreállított gyepek fenntartása szárazzással, tisztító kaszálással
32.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszínen és művelési ág, inváziós fajok visszaszorítása	10	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező inváziós növényfajok (kanadai aranyvessző, parlagfű, selyemkóró, fehér akác) visszaszorítása mechanikai módszerekkel
33.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszínen	0,5	vizes élőhely, gyepek	Védett kételtűfajok élő- és szaporodó helyeinek fenntartása, védett madárfajok odútelepeinek karbantartása
34.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont	1	létesítmény	Bel- és kültéri bemutatóhelyek karbantartása, madármenhely működtetése
35.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	6	kivett	Őshonos rackaállomány bemutató jelleggel történő fenntartása
36.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	5	vizes élőhely	Vizes élőhely fenntartása, kaszálás, karbantartási munkák
37.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Felső-Hólya tanya	1	gyümölcsös	Gyümölcsösök kezelése, fenntartási munkái
38.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	10	kivett	A látogatóközpont körüli parkolók és árkok, út menti területek folyamatos karbantartása, régi drótkerítések felszámolása
39.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	12	gyep	Ökoturisztikailag érintett térségek környezetének gyeppkezelése
40.	Dél-hevesi Tájegység: Tarnaszentmiklós, Pély község határok	2	vizes élőhely	Gátrendszer, műtárgyak környékének ápolása, inváziós és tájidegen fajok irtása
41.	Nógrád-Ipoly Tájegység turistaútjainak és tanösvényeinek hulladékmentesítése	40		A természeti képet rontó, sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén számos élőhely-típusban folytak természetvédelmi célból kezelések. Területnagyságban kiemelkedők a Dél-hevesi Tájegység és a Dél-borsodi Tájegység területén végzett területkezelési tevékenységek.

A Hevesi Füves Puszták TK-ban található tűzokvédelmi területeken található 643 hektár szántón és 679 hektár gyepen saját gazdálkodást folytattunk a tűzok és más fokozottan védett madárfajok számára ideális élőhely-struktúra kialakítása érdekében, a megfelelő művelési módok alkalmazásával.

A Dél-borsodi tájegységen a furioso-north star loállománynak, a magyar tarka szarvasmarha, a magyar merinó és hortobágyi fekete racka juhállománynak a Borsodi Mezőség Természetvédelmi Körzetben történő tartásával jelentős területek saját kezelését végeztük a legeltetésre alapozott, extenzív állattartással.

Hegy- és dombvidéki területeinken kiemelhető a hagyományos tájhasználat által kialakított gyepterületek rekonstrukciója és fenntartása a Bükki Nemzeti Parkban, a Mátra, a Kelet-Cserhát, a Tarnavidéki, valamint a Hollókői Tájvédelmi Körzet területén.

A bükki és mátrai hegyi rétek kezelése esetében a korábbi évek során bebizonyosodott, hogy a kizárólag kaszálással történő hasznosítás természetvédelmi szempontból, hosszú távon nem mindenütt célravezető. Egyes, gyengébb fűhozamú réteken a kaszálásokat hagyományos módon történő legeltetéssel kell kombinálni vagy felváltani. 2020-ban a kártalanítási keretből folytattuk a nyílt - nem saját vagyongazdálkodásunkban lévő - bükki hegyi rétek kezelésének megvalósítására.

Tarnaszentmárián, a Verpeléti Vár-hegyen 2020-ban is elvégeztük a korábbi években megkezdett kézi cserjeirtást. Így már közel 3 500 négyzetméteren végzünk gyepterületkezelést. Ennek eredményeként a védett és közösségi jelentőségű növényfajokban gazdag gyepterület stabilizálódik, a virágzó egyedek száma sokszorosa a kezelés megkezdése előtti állapothoz képest. Idén elkezdtük a mozaikosan végzett nyári kaszálásokat a cserjéktől megtisztított területen. Ennek köszönhetően a gyepterület állapota tovább javult.

Az Ostoros településhez tartozó, Rétre-járó-dűlőben közel 1 hektáron idén is elvégeztük a korábbi években megkezdett kézi cserjeirtást. Ennek eredményeként a védett és közösségi jelentőségű növényfajokban gazdag gyepterület és a sztyepecserjések állapota stabilizálódott.

A Gyöngyös közgazgatási határában lévő Gyilkos-rét kornis tárnicsos kiszáradó láprétjén a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan 2020-ban folytattuk a kaszálásos gyepterületkezelést. A közel 3,5 hektáros gyepterület az 1/3-át kaszáltuk le idén, ezzel biztosítva a mozaikos élőhelykezelést, ami nagyon kedvező az itt élő, regionális jelentőségű szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*) populáció számára.

A Nyugat-bükki Tájegységünkben egyes területek tényleges legeltetéses hasznosítása is folytatódott helyi gazdálkodó bevonásával. A Nyugat-bükki Tájegységben részben haszonbérlettel, részben bérlegeltetéssel oldjuk meg a területek kezelését.

A kezelések részeként több védett területünkről távolítottuk el a nemcsak a tájképet rontó és szennyező forrásként funkcionáló, hanem ökológiai csapdaként is működő kommunális hulladékot.

Szántó művelési águ területeinken – hasonlóan a gyepekhez – nagyrészt bérbeadással valósítottuk meg az elérendő célokat. E helyszíneken – elsősorban tűzokvédelmi és ragadozómadár-
védelmi célból – továbbra is a korábbi évben bevezetett látogatási korlátozást alkalmaztuk a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területén. Az ezzel kapcsolatos tapasztalatok, elsősorban a ragadozómadarak esetében kedvezőek, a korlátozás a természet-megőrzési cél mellett a terület tulajdonosai, bérlői számára is hasznosnak bizonyultak. A korlátozás bevezetése előtt komoly gondot jelentett a területen megjelenő különböző gyűjtögető tevékenységek (kamilla, gomba) végzése által okozott zavarás. A korlátozás bevezetésével jogalapot teremtettünk a hatékony és jogszerű fellépésre, így a költségek zavartalanabban valósulhatnak meg. A gazdálkodók ugyanennek révén nagyobb vagyonszámot élvezhetnek, így a rendszert ők is támogatják.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	Helyszín	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet, befejezése	A rehabilitáció célja – fő beavatkozások/kezelések
1.	Nyugat-bükki Tájegység, Szilvásvár, Nagyvisnyó	50	hegyi rétek	Természetvédelmi kártalanítás	2018-2020	Kaszálás, szárazítás, kézi cserjeirtás –a fajgazdag hegyi rétek életközösségeinek megőrzése érdekében
2.	Kelet-bükki Tájegység, Miskolc	24,1	hegyi rét	Természetvédelmi kártalanítás	2018-2020	Kaszálás, szárazítás, kézi cserjeirtás –a fajgazdag hegyi rétek életközösségeinek megőrzése érdekében
3.	Tarna-Lázbérci csoport, Bánhorváti, Bükk-szenterzsébet, Tarnalelesz Borsodbóta, Uppony, Szentdomonkos	35,9	rét	Természetvédelmi kártalanítás	2018-2020	Kaszálás, sarjleverés, szárazítás, akácinjektálás a területen található fajgazdag életközösség megőrzése érdekében
4.	Mátrai TK, Recsk, Oroszlánvár	0,4	Felnyíló kocsánytalan tölgyes	Természetvédelmi kártalanítás	2020.10.01-10.30	A Mátra Tájvédelmi Körzetben lévő fokozottan védett terület a fokozottan védett álolaszáska élőhelye, melyen megindult a cserjésedés, beerdősödés. Az eredetileg a Recsk 11/I erdő-részlet részét képező, kis terület felnyíló, 0,4 ha-os élőhely az erdőtervezéskor Recsk 11/TI jelű tisztásként leválasztásra került. Cserjeirtás, fakitermelés, lehordás.
5	Mátrai TK, Mátraszentimre: Tugár-rét	4,3	hegyi rét	Természetvédelmi kártalanítás	2020.10.01-10.30	Korábban cserjeirtott területrészekon felverődő sarjak levágása, lehordása.
6	Gyöngyösi Sár-hegy TT	4,3	sztyepp-rét	Természetvédelmi kártalanítás	2020.10.01-10.30	Korábban cserjeirtott területrészekon felverődő sarjak levágása, lehordása.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Növények

A területen továbbra is megfigyelhetőek azok a tendenciák, amely a montán, szubalpin fajok visszaszorulását mutatják. A szubmontán régióban általánosan megfigyelhető például a védett lisztes berkenye (*Sorbus aria* agg.) egyedek gombás pusztulása, amit vélhetően egy a szőlőkben is hasonló tüneteket okozó gombával rokon gomba okoz, amely kifejlett és termőképes fákat is érint. Helyenként az egyedek 15%-a is elpusztult 3-4 év alatt.

Egyes fajok populációi az 1990-es évek adataihoz képest jelentősen csökkentek, ezek például a következők: *Pleurospermum austriacum*, *Lathyrus laevigatus* ssp. *transsylvanicus*, *Arabis alpina*, *Cimicifuga europaea*, *Centaurea mollis*, *Gentianella livonica*, *Gentianella austriaca*, *Botrychium multifidum*, *Pyrola rotundifolia*, *Pyrola minor*, *Draba lasiocarpa*.

A tájidegen telepített lucfenyvesek egyre fokozottabb ütemben pusztulnak, amely természetvédelmi szempontból alapvetően nem jelent problémát, viszont ennek következtében az ezekhez kötődő védett *Moneses uniflora* mára gyakorlatilag kipusztult a hegységből. A fenyvesek gyors ütemű pusztulása ugyanakkor mezoklíma-védő hatása miatt természetvédelmi szempontból is problémás lehet például a Bükk fennsíki területein, vagy kiemelten az Őserdő erdőrezervátum pufferezónájában.

Állatfajok

Fekete bödöncsiga (*Theodoxus prevostianus*): A Kács község határában található langyosvízű forrás a fokozottan védett fekete bödöncsiga kiemelt fontosságú élőhelye. Az élőhely egy részét elborítja a *Myriophyllum aquaticum* nevű idegenhonos inváziós hínár faj. A 2019. évben tartott terepbejárások során körülbelül 300 méter hosszúságú szakaszon a meder teljes szélességében jelen volt a hínárfaj. A csigafaj egyedei jelen voltak ezen a szakaszon, de mennyiségük nem volt becsülhető. 2020-ban a hínárállomány csigabarát felszámolásának kísérlete történt meg.

Harkályfajok: közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopos martius*) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra): A véghasználati területtel jellemezhető vágásos erdőgazdálkodási gyakorlat hátrányos a fajcsoport megőrzése szempontjából. Amennyiben az idős állományok területe csökken a hegységekben, a harkály-fajok élettere egyre szűkül. Jelentős problémát jelentenek az őshonos fafajú erdőkben folyó engedély nélküli száradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. Szálaló vágás helyett a részterületes véghasználatok végzése nagyban veszélyeztetik a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeit és más fajok élőhelyeit. Hosszú távon az élőhelyek beszűkülése jelentős állománycsökkenéshez fog vezetni ezeknél a fajoknál.

Gyurgyalag (*Merops apiaster*) (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén megyék): a faj fészkelőhelyeül szolgáló löszfalak, felhagyott homokbányák sok helyen kezdenek teljesen benövényesedni, leromlani. A klasszikus fészkelő helyek egyre jobban szorúlnak vissza, fenntartásuk fontos lenne. A működő bányákban kialakuló új, fészkelésre alkalmas falak pedig bányászati tevékenység által veszélyeztetettek. Ismert fészkelőhelyek ellenőrzése idén is megtörtént.

Vízirigó (*Cinclus cinclus*) (Bükki Nemzeti Park, Mátra): a faj számára tradicionális vizes élőhelyek állapota nem javult. A rendkívüli száraz nyár, tovább rontott a hegyvidéki patakok vízhozamán, ami a faj számára alkalmas élőhelyek tovább romlottak, és csökkentek. A költését nem sikerült kimutatni a Bükk és Mátra hegységekben. A patakok vízhozama, és zavartsága továbbra is a fő veszélyeztető tényező (ez részben az időjárási tényezőkre vezethető vissza).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Rövidítések magyarázata: V: védett; FV: fokozottan védett, Be: Berni Egyezmény, Bo: Bonni Egyezmény

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Magyar szöcskegér (<i>Sicista trizona</i>)	van	FV, Be, NATURA 2000	Borsodi Sík KMT HUBN 10002	A faj kutatásával, a faj élőhelyeinek azonosításával kapcsolatos tevékenység folytatódott, az év során új élőhelyről is sikerült kimutatni. Az egyik élőhelyre telepített kamerarendszerrel a faj aktivitására vonatkozó adatok gyűjtése történt. Az élőhelyek megfelelő kezelésének és megőrzésének lehetőségeinek gyakorlati tesztelése (villanypásztor) folyamatosan történik.
	Európai hűz (<i>Lynx lynx</i>)	van	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén, Heves, Nógrád megyék	A faj elterjedésére vonatkozó adatok gyűjtése folyamatos. A fajjal kapcsolatos genetikai azonosíthatóságot is biztosító minták begyűjtése is sikeres volt. A minták feldolgozására 2021-ben kerül sor.
	Európai hűz (<i>Lynx lynx</i>)	van	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén, Heves, Nógrád megyék	A faj elterjedésére vonatkozó adatok gyűjtése folyamatos. A fajjal kapcsolatos genetikai azonosíthatóságot is biztosító minták begyűjtése is sikeres volt. A minták feldolgozására 2021-ben kerül sor.
	Farksa (<i>Canis lupus</i>)	van	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén, Heves, Nógrád megyék	A faj monitorozása a kameracsapdás felvételek elemzésével, kidolgozott monitoring-protokoll alkalmazásával folyamatosan történik. Ennek eredményei a Bükkben a faj stabil előfordulását igazolják.
1.	Túzok (<i>Otis tarda</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	A területen megtalálható populáció állományának folyamatos nyomonkövetése zajlott, emellett figyelemmel kísértük a potenciális fészkelőterületek állapotát. Egész évben zajlott a predátor kontroll, amelynek keretében szárnyas és szörmés ragadozók gyérítése, elsősorba csapdával történő begyűjtése történt meg. A LIFE program terhére megvásárolt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Faj-meg- őrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
					földterületeken tűzokkímélő gazdálkodást folytatunk. Mindössze egyetlen, egy fiókat vezető tojót sikerült az idén megfigyelni.
2.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád megye	Az ismert költőállománya stabilnak mondható a BNPI működési területén. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál. Összesen 26 pár került felmérésre. 21 biztos fészkelésből 13 volt sikeres ezekből legalább 20 fióka repült ki.
3.	Fehér gólya (<i>Ciconia alba</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék települései, lakott területei.	Az áramszolgáltatóval együttműködve folytattuk az aktív védelmi tevékenységet. Összesen 30 db fészektartó állványt készítettünk el. Az ismert fészkek kontrollját is folyamatosan végeztük. Fészkelőállomány felmérése megtörtént. A leromlott állapotú fészektartó karbantartása, cseréje fészkelési időszak előtt és után is zajlott. Új fészektartók is kihelyezésre kerültek az indokolt helyszíneken. Folyamatos kapcsolattartás zajlik az áramszolgáltatókkal, akikkel együttműködve a karbantartási munkálatok zajlanak. A sérült madarak, esetenként kidobott fiókák, elárvult fészkaljak begyűjtése és ellátása az igazgatóság saját madármentő állomásán, illetve partner madármentőhelyeken zajlott.
4.	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	A 19 ismert revírből 11 pár költött sikeresen, melyből minimum 15 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságnál.
5.	Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	van	FV, Be, Bo,	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	A faj 65 ismert territóriumából 60-ban volt biztosan költés. A 44 sikeres költésből legalább 44 fióka repült ki. Monitorozást

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Faj-meg- őrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
			NATURA 2000, CITES	Kesznyéten KMT HUBN Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 1000610005	végeztünk a faj védelme érdekében. A faj bizonyos fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.
5.	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	Európa Tanács	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 10006	15 ismert revírben 13 helyen volt bizonyított költés. A 9 sikeres költésből legalább 9 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését.
6.	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád Megye	Fészkelő állománya stabilnak mondható. 16 ismert revírből 11- ben volt bizonyított fészkelés. A 7 sikeresen fészkelő pár legalább 7 fiókat reptetett ki. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.
7.	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	Költési eredmények: 25 ismert territóriumából 25 esetében volt bizonyított fészkelés. 19 sikeres költésből 26 fióka kirepüléséről van információnk.
8.	Kékvércse (<i>Falco vespertinus</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	Összesen 247 fészkelésről van az évből adatunk. A fajjal kapcsolatos védelmi tevékenység keretében a meglévő költőtelepek, a közel 220 mesterséges költőláda felújítását karbantartását és ellenőrzését végeztük. A fészkelő állomány monitoringszerű részletes felmérésére sor került. A vonulás előtti gyülekezőhelyek azonsítása, gyülekező madarak számának felmérése megtörtént. A táplálkozóterületen idén is zajlott a kifejezetten a kék vércsék védelmét célzó szürke

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Faj-meg- őrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
					marha legeltetéssel zajló területkezelés, amelybe az idén újabb területek is bevonásba kerültek a Dél-Hevesi Tájegység Területén.
9.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)		FV, Be.	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék településein.	2020-ban 1 új költőládát helyeztünk ki a faj védelme érdekében. A meglévő költőládákat ellenőriztük.
10.	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	nincs	FV,	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	19 ismert fészkelő pár volt, 14 fészkelés volt biztosra vehető, amelyek közül legalább 7 volt sikeres.
11.	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A fajvédelme érdekében költőládákat helyeztünk ki a működési területünkön. A faj felmérését végeztük egyes tájegységekben.
12.	Urali bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006	Állományfelmérés, adatgyűjtés történt működési területünk potenciális élőhelyein. 21 fészkelő párról volt adatunk.
13.	Vízirigó (<i>Cinclus cinclus</i>)	nincs	FV	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	2020-ban nem volt ismert költési adata a fajnak.
14.	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs	FV	Bükk, Mátra hegység, Tarnavidék, Karancs-Medves	Ebben az évben 83 revírt sikerült felmérni. A faj veszélyeztetett fészkelőhelyein korlátozást kezdeményeztünk az illetékes természetvédelmi hatóságnál.
15.	Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	2020-ban folytatódott a mesterséges odúk kihelyezése és ellenőrzése a Dél-borsodi és Dél-Hevesi tájegységekben a LIFE projekt keretében. A Dél-Hevesi tájegységben 250-280 költőpár volt ismert.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Faj-meg- őrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
16.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	van MME	FV, Be, Bo	Borsod-Abaúj Zemplén Heves és Nógrád megyék	Az idei évben is monitoroztuk az ismert fészkelőhelyeket.
17.	Haris (<i>Crex crex</i>)	nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	Ebben az évben 20 revírt sikerült felmérni.
18.	Cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Kesznyéten KMT HUBN 10005	A kesznyéteni saját kezelésű vadászterületen a tavalyi évben sor került a faj és valamennyi természetvédelmi szempontból értékes vizes élőhelyen fészkelő madárfaj védelmét biztosító vizivad vadászat szabályozásra. A faj potenciális élőhelyein fészkelési időszakban, gyülekezési és vonulási időszakban rendszeresen történtek állományfelmérések, a fészkelő állományok adatait a ritka és telepesen fészkelő fajok adatai közé építettük be.
18.	Barátréce (<i>Aythya ferina</i>),	van	V, Be, Bo, NATURA 2000	Kesznyéten KMT HUBN 10005	A kesznyéteni saját kezelésű vadászterületen a tavalyi évben sor került a faj és valamennyi természetvédelmi szempontból értékes vizes élőhelyen fészkelő madárfaj védelmét biztosító vizivad vadászat szabályozásra. A faj potenciális élőhelyein fészkelési időszakban, gyülekezési és vonulási időszakban rendszeresen történtek állományfelmérések, a fészkelő állományok adatait a ritka és telepesen fészkelő fajok adatai közé építettük be.
19.	Boldogasszony papucs (<i>Cypripedium calceolus</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükk Nemzeti Park	2020-ban a felsőtárkányi élőhely őrzése valósult meg.
20.	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátrai Tájvédelmi Körzet	Az élőhely kezelése 2019-ben is megvalósult.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Faj-meg- őrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
21.	Zöld koboldmoha (<i>Buxbaumia viridis</i>)	van	NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A faj előfordulásának szisztematikus keresése zajlott specialisták bevonásával, amelynek során több helyen került elő.
22.	Magyarföldi husáng (<i>Ferula sadleriana</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A faj élőhelyének villanypásztorral történő lekerítése valósult meg, amelynek célja a virágzatok lerágásának megakadályozása. Az élőhelyen a cserszömörce visszaszorítása folytatódott.
23.	Zöld seprőmoha (<i>Dicranum viride</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	Archív lelőhelyek felkeresése.

Védett fajok tekintetében működési területünket érintően az alábbi külső személyek, intézmények végeztek kutatásokat:

A faj magyar és tudományos neve	Védettség foka	Személy/intézet	A kutatás célja
<i>Alga, makrofiton, makroszkópikus gerinctelen és halfajok</i>	V/FV	MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézet	Közösségek vizsgálata, faunisztika
<i>Nagyfejű csajkó</i> (<i>Lethrus apterus</i>)	V	Debreceni Egyetem	Genetikai variabilitás, szaporodásbiológia, utódgondozás
<i>Örvös légykapó</i> (<i>Ficedula albicollis</i>)	V	Eötvös Loránd Tudományegyetem	Madárének földrajzi mintázatának leírása
<i>Gyöngybagoly</i> (<i>Tyto alba</i>)	FV	MME Heves Megyei Csoport/ Dr. Solti Béla	Fém lábgyűrűs jelölés
<i>Dunai tarajos göte</i> (<i>Triturus dobrogicus</i>)	V	MTTM	Populációgenetikai vizsgálatok
<i>Foltos szalamandra</i> (<i>Salamandra salamandra</i>), <i>Barna varangy</i> (<i>Bufo bufo</i>)	V	MTTM	Filogeográfiai kutatások

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

<i>Szalakóta (Coracias garrulus)</i>	FV	Szegedi Tudományegyetem MME Bükki Helyi Csoport	Ürülék és tollminta gyűjtése genetikai vizsgálatok céljából. Gyűrűzés.
<i>Parlagi sas (Aquila heliaca)</i>	FV	MME	LIFE+ projekt keretében színes gyűrűs jelölések, jeladózás, táplálék és genetikai vizsgálat.
<i>Denevér-fajok (Chiroptera)</i>	V/FV	MTTM Denevérgyűrűzési Központ Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Faunisztikai, ökológiai és populációgenetikai vizsgálatok
<i>Magyar szöcskeegér (Sicista trizona)</i>	FV	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Élőhelyhasználat
<i>Vidra (Lutra lutra)</i>	FV	Kaposvári Egyetem	Post mortem vizsgálatok
<i>Ragadozók (Ursidae, Canidae, Felidae)</i>	FV	NAIK	Genetikai vizsgálatok

Növényfajok

A boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*) felsőtárkányi élőhelyen őrzés valósult meg 2020. májusában. A növényfaj miskolci, bükkzsérci és felsőtárkányi élőhelyein jelentős természetfotós terhelést tapasztaltunk, amely élőhelykárosítással is járt. Két bejelentést tettünk ezekkel kapcsolatban a területileg illetékes természetvédelmi hatóság felé, amelyből csak egy esetben valósult meg eljárás, annak az eredménye figyelmeztetés lett.

A mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) esetében megtörtént az élőhely kezelése.

A magyarföldi husáng (*Ferula sadleriana*) esetében az élőhelyet villanypáztorral bekerítettük, amelynek célja a területen még mindig előforduló muflon kártételének a megakadályozása volt. A villanypáztor megakadályozta a virágzó egyedek virágzatainak lerágását. Az élőhelyen erősen terjedő cserszömörce visszaszorítását és irtását is végeztük ebben az évben. A cserszömörce által borított területekről a faj kiszorul, állománya csökken.

Állatfajok

Lepkefajok

Vérfü-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*): a fajnak egyetlen populációja ismert a Mátra hegységben, két egymáshoz közeli, de térben elkülönülő élőhelyfolton (Sirok: Alsó-rétek). Ezt a populációt nagyon erősen veszélyezteti a kedvezőtlen időpontban történő kaszálás. A regionálisan jelentős populáció megmentése érdekében 2018-ban a két elkülönülő élőhelyfolton élő szubpopuláció között áttelepítést is végeztünk. Ennek eredményeképpen a 2018. évi 50 egyedről 2020-ra 250 fölé emelkedett a populáció egyedszáma.

Gerinces-zoológiai szempontból különösen jelentősek védett hegyvidéki területeink hegylábi szegélyei, melyek táplálkozó területként szolgálnak az erdős területeken költő veszélyeztetett fajoknak (például *parlagi sas*, *békászó sas*, *kígyászölyv*, *darázsölyv*, *fekete gólya*, *uhu*).

Hegyvidéki élőhelyeink változatosságának biztosítására az erdőterületek természetvédelmi szempontból megfelelő kezelése nyújthat biztosítékot. Mivel ezek túlnyomórészt állami erdészeti részvénytársaságok kezelésében, illetve magántulajdonosok és azok közösségi tulajdonában vannak, így számunkra a közvetett beavatkozás az eljáró hatóság számára megadott természetvédelmi javaslatban realizálódik. A körzeti erdőtervezésben való közreműködésünk során szorgalmaztuk a természetvédelmi szempontból is fenntartható erdőgazdálkodás bevezetését, a folyamatos erdőborítás melletti erdőhasználati modellt. Az erdőgazdálkodás középtávú terveinek véleményezésénél a fajmegőrzési programok által kidolgozott élőhely-védelmi javaslatokat is megpróbáljuk érvényesíteni. Az erdei életközösség diverzitásának hosszú távú, biztonságos megőrzése csak a fent említett gazdálkodási modell általános bevezetésétől várható, melyre vonatkozóan elkezdődtek a jelentősebb erdőgazdálkodókkal az általános elvi egyeztetések és az egyes területek konkrét megvalósítási lehetőségeinek áttekintése.

Gerinces fajok megőrzésére kijelölt területeink másik meghatározó típusai síkvidéki agrár élőhelyeink. A gyakorlati védelmi programoknak köszönhetően egyes fajok a működési terület jelentős részén akár természetvédelmi szempontból degradáltnak minősíthető agrár-területeken is előfordulnak. E területek egy részét a Natura 2000 területek Különleges Madárvédelmi Területek körébe vettük fel, de más módon is (például fajmegőrzési programok kivitelezése, hatósági eszközök közvetett alkalmazása, az agrár-támogatási rendszer menedzsmentje) próbáltuk megőrizni.

Kétéltűek

A korábban végrehajtott, vonalas létesítmények mentén végzett, kétéltűek védelmét szolgáló beruházások megléte, fenntartása mellett a további problémás helyszínek felderítése is folyamatos.

Igazgatóságunk nemzeti parki törzsterületén jelentős számú kétéltű élőhely rekonstrukcióját végezte el, melynek elsősorban az alpesi götte állományok stabilizálása volt a célja.

Madarak

Veszélyeztetett madárfajaink védelme érdekében a fajmegőrzési tervnek és a korábbi gyakorlatnak megfelelően élőhely-kezelési, fejlesztési munkákat (fateleptítés, illetve korábbi telepítések ápolása), mesterséges fészkelőhelyek kialakítását (ragadozómadarak, baglyok, szalakóta, énekesmadarak), zsákmányállat védelmet, javasolt hatósági korlátozásokat, egyedi beavatkozásokat, az elektromos hálózaton történő védelmi munkákat, a sérült egyedek gyógykezelésével, repatriálásával kapcsolatos feladatokat végeztük. A tűzokállomány megőrzése érdekében a fajmegőrzési program szinte minden ajánlását alkalmaztuk. A faj lokális védelmi helyzetének javulását várjuk a befejezett KEOP-pályázatok vezeték kiváltási, földkábel fektetési projekteitől.

A közép feszültségű vezetékszakaszok szigetelését célzó pályázatokat követően, már azok fenntartási időszakában egyre több vezetékszakaszon jelentkeznek – a madarak igazolt pusztulásával járó – állagromlási jelenségek és karbantartási igények. Természetvédelmi szempontból nem engedhető meg a vezetékszakaszok korábbi, „madárgyilkos” állapotok visszaállása. Ennek érdekében igazgatóságunk egyeztetést kezdeményezett a működési terület áramszolgáltatójával.

Megkezdte működését a felújított madármentőhely a BNPI sánc utcai központjában. Sérült, valamint későn kelt madarak gondozását a BNPI egri, valamint salgótarjáni (Baglyaskő) központjában, valamint az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen állatorvos és közmunkaprogramban dolgozó személyek bevonásával végezzük. A sérült madarak kezelése érdekében szorosan együttműködünk a Miskolc Városi Vadasparkkal, a HNPI-vel, a Fővárosi Állat- és Növénykerttel, valamint a Mályi Természetvédelmi Egyesülettel.

Az igazgatóság működési területén üzemtervezett erdős területeken korábban kidolgozott irányelveknek megfelelően a fészkelő fokozottan védett madárfajok esetében az illetékes kormányhivataloknál kezdeményeztük a fészkelőhely körüli korlátozás elrendelését költési időben és azon túl is az élőhelyek megőrzése céljából. Továbbá ezeket az információkat tájékoztatásul megküldtük az illetékes erdészeti igazgatóságok számára is.

Parlagi sas (*Aquila heliaca*) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra, Borsodi Mezőség, Hevesi-sík): a faj 65 ismert territóriumából 60-ban volt biztosan költés. A 44 sikeres költésből legalább 44 fióka repült ki. *A parlagi sas-védelme Magyarországon (Conservation of imperial eagles by managing human-eagle conflicts in Hungary)* LIFE+ pályázatot követően After LIFE programot folytattunk. Ennek keretében a fészkelések monitorozását folytattuk.

Kerecsen sólyom (*Falco cherrug*) (Borsodi Mezőség, Kesznyéten, Hevesi-sík) A MAVIR ZRT-vel közösen traverzes költőládák karbantartását, kavicspótlását végeztük el. A faj által lakott gally műfészkek közül többet felújítottunk a biztonságos költések érdekében. Költési eredmények: 25 ismert territóriumából 25 esetben volt bizonyított fészkelés. 19 sikeres költésből 26 fióka repült ki.

Kék vércse (*Falco vespertinus*) A faj védelmét részben a 2017-ben befejezett LIFE+ projekt után is folytatjuk. Az igazgatóság a Dél-hevesi Tájegység egyik kiemelt jelentőségű

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

közel 400 ha-os területén, hozzávetőlegesen 300 szürke marhával történő legeltetési kezelést valósít meg. E mellett folyamatosan történik a fészkelőtelepek éves karbantartása és ellenőrzése.

Füleskuvik (*Otus scops*) (Bükkalja, Mátraalja) A faj számára alkalmas fészkelőhelyeken kihelyezett odúkat ellenőriztük.

Szalakóta (*Coracias garrulus*) (Borsodi Mezőség, Hevesi-sík) a faj védelme érdekében 2016-ban 500 odút gyártattunk le és ezek kihelyezése jelenleg is folyamatban van a faj számára alkalmas élőhelyeken. A szalakóta állománya stabil, kismértékű emelkedés tapasztalható, a dombvidéki élőhelyeken is terjeszkedik a faj.

Fehérgólya (*Ciconia ciconia*) (Borsod, Heves és Nógrád megyék) Az áramszolgáltatókkal közösen folytattuk a vezetékre épült új fészkek fészektartókra történő áthelyezését. Ehhez a fészektartókat igazgatóságunk biztosította. 2020-ban 29 darab fészektartót készítettünk el. A nagyméretű fészkek vékonyítását is több helyszínen elvégeztettük. Egy helyszínen pedig a kémény átalakítása is megtörtént, hogy az élet és tűzveszélyt elhárítsuk.

A fajhoz kapcsolódóan számos konfliktus generálódik a lakosság körében. Egyes esetekben a kialakult fészkelőhelyek – alternatív megoldások hiányában – áthelyezése nem lehetséges, ilyenkor természetvédelmi kezelőként nem tudunk ehhez hozzájárulni. Míg más esetekben a madarak műszaki távoltartása okoz konfliktusokat.

Emlősök

Erdőlakó denevérfajok: erdei élőhelyeken élő fajok védelmét a fahasználati tervek véleményezése során beépített korlátozásokkal igyekszünk megoldani. Az erdős területeken folytatott vágásos erdőgazdálkodási gyakorlat miatt a többkorú, vegyes fajösszetételű zárt erdőállományokhoz kötődő denevérfajok jelentős élőhely-vesztést (szálláshelyek – odvas fák, táplálkozóterületek – idős, zárt erdőállományok) szenvednek. E tényezők a táplálékbazison keresztül is visszahatnak a denevérállományokra. A jelenleg védett természeti területeken folyó, vágásterülettel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat nem összeegyeztethető a fajcsoport erdei élőhelyeken előforduló tagjainak megőrzésével. Ezek a fahasználatok a denevéreket és élőhelyeiket közvetlenül pusztítják. Az idős, összefüggő erdei denevérfajok számára minden egyes véghasználat egyértelműen csökkenti az élőhelyek kiterjedését, melyet a következő idősebb erdőállomány kialakulásáig (mintegy 80-90 évig) megsemmisít.

Barlanglakó denevérfajok: a barlangi állományok védelmét látogatási korlátozásokkal biztosítottuk. A Bükkben is felbukkantak fehér-orr-szindróma (White-Nose Syndrome, WNS) tüneteket hordozó denevéregyedek, melyek az legnagyobb bükki denevér telelőállományt is érintik. A barlanglakó denevérállományokat az illegális barlangi turizmus mellett a barlangok közelében végzett kiterjedt fahasználatok miatt bekövetkező mikroklimatikus változások is veszélyeztetik.

Egyes természetes üregek lezárásával néhány faj részpopulációinak helyzete javult (István-lápai-víznyelőbarlang), azonban a legjelentősebb tradicionális élőhelytek fennmaradása érdekében a véghasználati területekkel jellemezhető erdőgazdálkodásról a folyamatos erdőborítás melletti gazdálkodásra való áttérésre van szükség.

Épületlakó denevérfajok: panellakó denevéreink védelmével kapcsolatos teendőket igazgatóságunk évek óta rendszeresen végzi. A hatósági előírásokban tett kisebb szakmai javaslatainkkal a városi környezetben élő denevérállományok védelme is hatékonyabban végezhető, ellenőrizhető. Az épületek szigetelésével kapcsolatosan jelentős számú lakóingatlan került helyszínelésre. 2020-ban a kártalanítási keret felhasználásával a hazánkban előforduló mindhárom patkósdenevérfaj jelentős szálláshelyének megőrzési munkálatait jelentős összeggel támogattuk egy bánhorváti és egy egri ingatlan denevérbarát felújítása kapcsán.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A harsányi katolikus templom denevérbarát felújítása hasonló természetvédelmi megoldások, ajánlások mellett folyik.

Vadmacska (*Felis silvestris*): Igazgatóságunk működési területén országos léptékben is jelentős vadmacska állomány él, nem csupán a bükki- és a mátrai nagy kiterjedésű erdőségekben, de a nógrádi-, vagy a bükkaljai mozaikosabb élőhelyeken is. Ugyanakkor a vadmacska-házi macska hibridizáció mértékéről nincs átfogó információnk. Sajnos sok település környékén jelentős számú kóbor házi macska figyelhető meg, ami a hibridizáció veszélyét jelentős mértékben emelheti. Az elmúlt évben gyűjtött adatok alapján a házimacska vérvonala, genetikai szennyező hatása is kimutatható volt az elűtött példányok által szolgáltatott hibridizációs adatok alapján.

A fajjal kapcsolatos élénk adatgyűjtés, genetikai mintavételek folynak működési területünkön. 2020-ban ismételten LIFE pályázati partnerként vettünk részt a fajjal kapcsolatosan, több európai partnerszervezettel együtt benyújtott „Pan-European cooperation to mitigate conservation threats to the continental European wildcat populations” (LIFE20 NAT/AT/000195) pályázati anyag összeállításában. A pályázat sajnos nem nyert támogatást. A bírálati szempontok alapján a pályázati átdolgozása után ismételten beadásra kerül.

Nagyragadozók: A nagyragadozókkal kapcsolatos adatgyűjtés és monitoring folyamatos. A kártalanítási keretből lehetővé vált kamerabeszerezéseknek köszönhetően egyre teljesebb kép rajzolódik ki a védett területen előforduló nagyragadozóinkról. A fajok territóriumai jelentősen túlnyúlnak a védett területek határain, így a további jövőbeni eszközfejlesztések, illetve a külterületen gazdálkodók, rendszeresen ott tevékenykedő potenciális adatszolgáltatók bevonása megkerülhetetlen lesz a fajok állományának reális értékeléséhez.

A működési területünkkel határos szlovákiai állami természetvédelmi szervezetekkel és szakértőkkel konzultációkat folytattunk a farkas előfordulásáról. A határon átnyúló territóriummal/élőhelyekkel rendelkező fajok esetén szoros együttműködésre van szükség a határ menti területek nagyragadozóinak megőrzésére érdekében. A rendelkezésre álló információk alapján illegális elejtések fordulnak elő a határ mindkét oldalán. Felmerült közös nagyobb pályázat ötlete is a vadgazdálkodók, állattartók problémáinak kezelésére, a határ két oldalán élő nagyragadozók populációinak megőrzésére, illegális elejtések kizárására, zöld folyosók biztosítása, az infrastrukturális fejlesztések kompenzálására. A szlovák oldalon bevált jó gyakorlatot (például hulladékkezelés) indokoltnak látjuk megismerni, a kedvező tapasztalatokat pedig átvenni. A gazdálkodók problémáit, a jó kármegelőzési gyakorlatot meghonosítandó, illetve a konfliktusok kezelésre irányuló gyakorlat hazai meghonosítására igazgatóságunk LIFE pályázatot nyújtott be az Európai Bizottsághoz, amit a Bizottság átdolgozás utáni beadásra javasolt.

A nagyragadozókkal kapcsolatos káresemények megelőzése és csökkentése érdekében igazgatóságunk újabb villanypásztorok beszerzésével és átadásával támogatta a helyi gazdálkodókat.

A kármegelőzési tevékenységünkhöz szervesen kapcsolódik a Kuvasz-Őr Alapítvány tevékenysége is, mely immár állami támogatás révén is segíti a működési területünkön gazdálkodókat, távortartással pedig a fokozottan védett nagyragadozóinkat is.

Igazgatóságunk kiemelten kezeli a nagyragadozók védelmét, az őshonos kutyafajták funkcióban történő megőrzését és a legeltető állattartás, mint a gyepek természetvédelmi kezelési módjának egységben történő fenntartását. A hazai nagyragadozó-védelem kiemelt feladata az állattartók tevékenységével kapcsolatban felmerülő esetleges veszélyeztetettség kezelésére, jó gyakorlatok meghonosítása, kedvező tapasztalatok terjesztése.

A faj folyamatos jelenlétének ténye és terjedése indokoltá tette a fajmegőrzési terv aktualizálását, valamint a gazdálkodók részéről esetlegesen a jövőben jelentkező konfliktushelyzetek megelőző jellegű, a faj élőhelyen maradását biztosító fajmegőrzési

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

intézkedési rendszer mielőbbi kidolgozását. A farkasra vonatkozó fajmegőrzési terv összeállításra került, mai a lektori javítási anyag alapján átdolgozás alatt van.

A faj genetikai vizsgálatának eredményei közt van már több elkülönülő farkas család azonosítása, azok származási kapcsolatainak felderítése is.

A nagyragadozókkal kapcsolatosan futó nemzetközi pályázatok tevékenységében is részt vettünk a „Nagyragadozókkal való együttélés elősegítése” (LIFE16 GIE/DE/000661) projekt, a WWF Magyarország által szervezett újabb rendezvényein, illetve a terepi és médiafelvételek készítésével kapcsolatosan is. Sajnálatos módon a járványügyi helyzet több program végrehatását befolyásolta.

Igazgatóságunk társult tagként (szakértőként) vesz részt a ConnectGreen Interreg pályázatban, melynek keretében 2020-ben több informális rendezvény is megrendezésre került. Jelenleg a nagyragadozók élőhelyi hálózatának modellezéséhez, a nagyragadozófajok adatainak elemzéséhez nyújtunk előfordulási adatokat.

Új, a nagyragadozó-humán konfliktusok esélyét növelő, veszélyeztető tényezőként jelent meg a farkas „elterelő etetése céljából” létesített, állategészségügyi és hulladékkezelési jogszabályi előírásokat is sértő, illegális dögterek üzemeltetése. A faj élőhelyén kialakított dögterek körülményei a szerbiai farkasvadászati módszerekkel nagy hasonlóságot mutatnak.

A nagyragadozók körében a barna medve és hiúz ismert hazai élőhelyeire vonatkozó ismeretek az idén is néhány friss megfigyelési adattal bővültek. A barna medve esetében több esetben lakott területek közelségében is megjelent a faj, ahol emberi felelőtlenséggel párosulva az érintett egyedek Miskolc főutcájáig üldöztek. A barna medvével kapcsolatos gyakorlati intézkedésrendszer akár fajmegőrzési terv/beavatkozási terv szintjén is mielőbbi intézkedéseket igényel. Beleértve a lakosság felelős magatartását/együttműködését igénylő lépéseket, és az emberi felelőtlenségből fakadó (olykor dokumentáltan is) közveszélyes helyzetek kezelését is. A fajjal kapcsolatos konfliktusok kezelésére benyújtott LIFE pályázati törekvéseink nem nyertek támogatást. Improving Co-existence with Brown Bears through Conflict Management in Eastern and South-Eastern Europe (LIFE ICEBear)

Ürge (*Spermophilus citellus*): Tiszalúc területén állománymentés várható, részben az ott élő, lakóterületen megjelent állomány feldúsulása miatt. Az ürgék egy közeli, korábban ürgék által lakott élőhelyre kerülnek.

Az elmúlt években Szirmabesenyőn kiemelt beruházás előmunkálati által indokolatlanul megzavart ürgeállomány regenerációjára utaló jeleket tapasztaltunk. A beruházás egyébként meghiúsult.

Igazgatóságunk a Szirmabesenyő és Miskolc Repülőtér ürgeállományát 2020 júliusában részletesen felmérte és 1.000 körüli egyedszámú állomány nagyságot becsült a területen. A területre tervezett beruházások, köztük a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházás kapcsán az érintett önkormányzatokkal, beruházókkal többszöri egyeztetést folytatott. A megállapodás szerint igazgatóságunk részletes szakmai állásfoglalást a területen élő ürgeállomány esetében 2021 április 30-ig, egy, az ürgék téli álomból való ébredése után elvégzett állományfelmérés eredményeinek birtokában tesz. A Környezetügyért Felelős Államtitkárság tanácsadó szerveként működő Földikutyá- és Ürgevédelmi Szekértői Csoport 2020. július 17-én megtartott felsőtárkányi ülésén minden ürgeállománnyal rendelkező tájegység bemutatta a faj lokális populációinak múltbeli és jelen állapotát. Ennek nyomán elkezdődött az igazgatóság valamennyi jelentősebb ürgeállományára vonatkozó részletes, a helyi adottságokra épülő hosszú távú kezelési tervének összeállítása.

Magyar szöcskegér (*Sicista trizona*): a faj hazai állományának kiemelt kezelése érdekében rendszeres szakmai egyeztetés folyik a fajt kutató szakemberekkel. Összegyűjtésre

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

került faj minden eddigi előfordulási adata, illetve elkezdődött a potenciális élőhelyek feltérképezése. A Környezetügyért Felelős Államtitkárság tanácsadó szerveként működő Földikutya- és Ürgevédelmi Szekértői Csoport 2020. július 17-én megtartott felsőtárkányi ülésén részletes ismertetésre kerültek a faj genetikai és élőhelypreferenciái vizsgálatainak eddigi eredményei, valamint döntés született arról, hogy további összehasonlító genom alapú mikropopuláció feltérképezésekkel a faj megőrzésének terve 2021-ben felújításra kerül.

Hód (*Castor fiber*): igazgatóságunk az elmúlt években több áttelepített hódcsaládot fogadott be a kezelésében levő területekre, ahol a faj tevékenysége vízviasszatartó képessége révén látványos és a természetes élőhelyek rekonstrukciója szempontjából pozitív hatást eredményezett.

5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése

A Nógrádi Természetvédelmi Tájegységben, a természetvédelmi őrszolgálat tagja, lakossági bejelentésre egy vadmacska (*Felis sylvestris*) tetemét találta meg testszorító csapdában. Az ügyben természetkárosítás büntette miatt tett Igazgatóságunk feljelentést az illetékes Balassagyarmati Városi Rendőrkapitányságon, ahol a nyomozás jelenleg is folyik.

A Kelet-bükki Természetvédelmi Tájegység területén, Mezőkövesd Klementina térségében kerecsensólyom (*Falco cherrug*) fészekalj mérgezéses esete során a fiókák a fészekben elpusztultak mérgezés következtében és a szülő madár tetemét is megtalálták a terület átvizsgálása során.

2020. májusában, két különböző alkalommal összesen 6 pd. (2 ad., 4 pull.) elpusztult fokozottan védett kerecsensólyom (*Falco cherrug*) került meg Tard és Mezőkövesd települések határvidékén, ismert és rendszeresen ellenőrzött költőhelyen. A tetemetek begyűjtöttük és toxikológiai vizsgálatok céljából vizsgálatra küldtük. 2020.08.10-én kaptuk meg elektronikusan a NÉBIH vizsgálati eredményközlőjét, mely a tojó kerecsen esetében karbofurán általi mérgeződést mutatott ki. A hím esetében ezt nem sikerült kimutatni, míg a fiókák pusztulását (a szülők elpusztulása után) éhezés okozta. A karbofurán használatát 2008-ban az Európai Unióban betiltották, ezért biztosnak tűnik, hogy egy betiltott szerrel, illegális madármérgezést, bűncselekményt hajtott végre az ismeretlen elkövető. A fent ismertetett információk alapján azt gyanítjuk, hogy az illegális cselekmény direkt a kerecsensólyom költőpár ellen irányult. Igazgatóságunk által kezdeményezett feljelentés alapján nyomozás indult, melynek kapcsán egy természetvédelmi örüket tanúként meghallgatták, illetve helyszíni bejárásán vett részt a nyomozó hatóság képviselőivel.

2020 májusában, Felsőtárkány, a Csákpilis területén, a fokozottan védett papucskosbor (*Cypripedium calceolus*) termőhelyének károsítása történt meg. Az állomány legjelentősebb része a taposási kár megelőzése céljából évek óta el van kerítve. A bekerített részen kívüleső néhány tő mellett, fotózás történt, mely során a lágyszárú növényzetet kitaposták, kifeküdték, károsítva az élőhelyet és veszélyeztetve az anyatöveket. A faj három élőhelyén tapasztaltunk jelentős természetfotós aktivitást, amelyből két helyen valósult meg élőhelykárosítás. Egy esetben őrszolgálati intézkedésre került sor. A szabálysértési eljárás lezárását követően a természetvédelmi hatóság figyelmeztetésben részesítette az eljárás alá vont személyt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A többi esetben FaceBook aktivitást áttekintve sikerült a fotósok személyét felderíteni, azonban csak egy esetben indítottunk eljárást, fokozottan védett területre történt engedély nélküli belépés és fokozottan védett növényfaj veszélyeztetése miatt a természetvédelmi hatóságnál. A hatósági eljárás megindításáról mindezig nem rendelkezünk információval.

A Mátrai és Tarna-Lázbérci Természetvédelmi Tájégségben a Mátrai Csoport területén 2020. március 17-én észleltük, hogy a Pásztó 057/8 hrsz.-ú, a HUBN20051 azonosítójú Nyugat-Mátura Natura 2000 hálózatba tartozó földrészleten mintegy 300 négyzetméter területen cserjeirtást végeztek, ismereteink szerint a természetvédelmi hatóság engedélye nélkül. A vegetációs időben végzett cserjeirtás során szirti gyöngyvessző (*Spiraea media*), pázsitos nőszirm (*Iris graminea*), törpe nőszirm (*Iris pumila*), leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*) is károsodhatott.

2020. április 29-én történt esetenél egy Kamaz típusú tehergépkocsival közlekedtek az Abasár 0133/2. hrsz-ú, Gyöngyösi Sár-hegy országos jelentőségű védett természeti területen, az útról mintegy 20 m hosszan letérve. A járművel közlekedés miatt a területen lévő sziki kocsord állományából 4 tő károsodott, illetve elpusztult. Az intézkedés alá vont személy a cselekményt a jelen lévő természetvédelmi örök előtt az őrszolgálati bejelentőlap aláírásával elismerte.

2020. március 31-én, illetve május 09-én a fokozottan védett parlagi sas (*Aquila heliaca*) egy-egy elpusztult példánya került begyűjtésre Adács külterületén. Mivel fennállt a mérgezés gyanúja, ezért mindkét tetemet vizsgálatra a NÉBIH Állategészségügyi laboratóriumába küldtük, ahol betiltott mérgek (forát, karbofurán) jelenlétét mutatták ki. Az ügyben megtörtént a rendőrségi feljelentés, illetve a tanúkenti kihallgatás, az eljárás jelenleg is folyamatban van.

A Tarna-Lázbérci csoport területén, a Tarnavidéki Tájvédelmi Körzetben három alkalommal 15, 15 és 4 db védett császárgalóca (*Amanita caesarea*) magánszemélyek általi gyűjtése miatt kezdeményeztünk szabálysértési eljárást. A gombák visszatartásra kerültek, majd a helyszín közelében elhelyeztük azokat. A Heves Megyei Kormányhivatal által lefolytatott eljárás eredménye nem ismert.

Ózd határában, a HUBN20027 azonosítójú Ózdi Harmaci-dombok megnevezésű nem védett Natura 2000 területen történt tüzeset kapcsán két alkalommal történt természetvédelmi örök bejelentés természetkárosítás büntette címén.

A gyűjtogatások miatt 8,34 ha-os és 5,12 ha-os területen 16695 tő tavaszi hérics (*Adonis vernalis*), 3557 tő leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*), 3 m² erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), 156 tő csillagőszirózsa (*Aster amellus*), 760 tő fekete kökörcsin (*Pulsatilla nigricans*), 1256 tő piros kígyószisz (*Echium maculatum*), 242 tő sárga len (*Linum flavum*), 40 tő árlevelű len (*Linum tenuifolium*), 5 tő bíboros kosbor (*Orchis pupurea*), 1657 tő nagyvirágú gyíkfü (*Prunella grandiflora*) és 1 tő hegyi árvalányhaj (*Stipa pennata*) károsodott. Az Ózdi Rendőrkapitányság által lefolytatott eljárás felderített elkövető hiányában eredmény nélkül zárult.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.4.4. Védett és közösségi jelentőségű fajok kártételei

A panasszal érintett faj	A panasszal érintett terület	A panaszban szereplő kártétellel érintett termény, állatfajta stb.	A panasz szerinti kártétel dátuma	Termény esetén a kártétellel érintett terület nagysága (ha)	Állatállományban okozott kártétel esetén a károsított példányok száma	A panaszban szereplő kártétel panasz szerinti mértéke (Ft)	A panasszal kapcsolatos intézkedések	Volt-e helyszín-bejárás (I/N)	NPI véleménye szerint a panasz szerinti kártétel (Ft) hány %-a a valós	A tulajdonos által megtett megelőző intézkedés és ennek megfelelése az NPI szerint
Eurázsiai hód (<i>Castor fiber</i>)	Mátrai és Tarna-Lázbérci Tájégség, Maconkai-víztározó	Vízparti fűzes	2020. 10. hó	-	-	-	Szaktanácsadás és hatósági engedély birtokában a befogás szakmai irányítása, valamint a befogott egyedek saját vagyongazdálkodási területen történő elengedésének felajánlása.	Igen, több alkalommal is.	Minimális gazdasági kár keletkezett a területen (pár megrágott fűzfű). A terület aktív horgászai hasznosítás alatt áll, így a károkozás inkább esztétikai jellegű a tulajdonos szerint.	A tulajdonos részéről nem történt megelőző intézkedés.
Eurázsiai hód (<i>Castor fiber</i>)	Mátrai és Tarna-Lázbérci Tájégség, Domoszló	-	2020. 10. hó	-	-	-	Szaktanácsadás és egyeztetés az üzemeltetővel - a hódgát szükség szerint, hatósági engedély birtokában elbontható	Igen	Kár nem keletkezett, a visszaduzzasztás nem okozott problémát.	A tulajdonos részéről nem történt megelőző intézkedés.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A panasszal érintett faj	A panasszal érintett terület	A panaszban szereplő kártétellel érintett termény, állatfajta stb.	A panasz szerinti kártétel dátuma	Termény esetén a kártétellel érintett terület nagysága (ha)	Állatállományban okozott kártétel esetén a károsított példányok száma	A panaszban szereplő kártétel panasz szerinti mértéke (Ft)	A panasszal kapcsolatos intézkedések	Volt-e helyszínbemjárás (I/N)	NPI véleménye szerint a panasz szerinti kártétel (Ft) hány %-a a valós	A tulajdonos által megtett megelőző intézkedés és ennek megfelelése az NPI szerint
Eurázsiai hód (<i>Castor fiber</i>)	Mátrai és Tarna-Lázbérci Tájegység, Verpelét	-	2020. 12. hó	-	-	-	Szaktanácsadás és az őrszolgálat bejelentőt írt az esetről.	Igen	Kár nem keletkezett, a hódgátat engedély nélkül elbontották.	A tulajdonos részéről nem történt megelőző intézkedés.
Vetési varjú (<i>Corvus frugilegus</i>)	Nógrádi TájegységTájegység, Ipoly-völgye, Balassagyarmat	kukorica, tök	2019 - 2020	-	-	-	Szaktanácsadás és egyeztetés a panaszossal	Igen	Anyagi kár nem keletkezett, a zaj és az ürülék volt zavaró.	A tulajdonos részéről nem történt megelőző intézkedés.
Holló (<i>Corvus corax</i>)	Nógrádi Tájegység	szarvasmarha borjak, vaddisznós kertben malacok.	2017 - 2018	-	-	-	Szaktanácsadás és hatósági engedély birtokában riasztás.	Igen	Valós anyagi kár keletkezett.	A tulajdonos a későbbiekben, hatósági engedély birtokában riasztást végzett.
Fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	Nógrádi Tájegység	gépkocsik tükrét, lámpáját törte, ütötte.	2019	-	-	-	Szaktanácsadás és hatósági engedély birtokában riasztás.	Igen	Valós anyagi kár keletkezett.	-

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

A kezelési tevékenységekről részletes éves jelentést nyújtottunk be az Agráminisztériumnak 2021. január hónapban.

Fajspecifikus felmérések és kezelések, irtási tapasztalatok

Bíbor nebáncsvirág (*Impatiens glandulifera*)

A szezon során a Bükk hegység területén levő valamennyi ismert állományt (8 helyszín) kezelését elvégeztük, egyszerű ismétléssel. A módszer a tövek kézzel történő eltávolítása volt júliusban, amit szeptemberben egy alkalommal újra elvégeztünk. Az állományok jelentős csökkenése tapasztalható. A legtöbb élőhelyen mindössze néhány tő jelenlétét észleltük, a korábban több tízezer töves állományok helyén is mindössze néhány száz tő került elő.

A Noszvaj községtől délre található, hosszan elnyúló állomány felszámolását a kártalanítási keretből, külső vállalkozó végezte el. Itt is drasztikusan csökkent az egyedek száma

Selyemkóró (*Asclepias syriaca*)

A működési területünkön a selyemkóró 22 területen elhelyezkedő állományának kezelése zajlott ebben az évben.

Szosznovszkij medvetalp (*Heracleum sosnowskyi*)

Első alkalommal került sor kémiai védekezésre. A kompolti vízmű védőterületén ilyen módszert nem lehetett alkalmazni. Ezért az állományt területileg megosztottuk, a védőterületen mechanikai, azon kívül kémiai védekezést folytattunk. 2020. június 23-án a teljes területen mechanikai védekezés történt, traktorra szerelt szárzúzóval és benzinmotoros bozótvágóval, illetve kísérletképpen ásóval történő kiszurkálás módszerével. 2020. július 28-ára a korábban levágott területen a növény már újra termésben volt. Összegyűjtöttük a terméseket (2 db 110 literes zsák) és megsemmisítésre elszállítottuk. A vízmű védőzónájában újabb mechanikai védekezés történt benzinmotoros bozótvágóval, a többi területen 5%-os glifozát oldattal (Medallon), tapadásfokozó adagolásával permetezést végeztünk. 2020. augusztus 28-án ellenőriztük a kezelés eredményességét. A bejárás során azt tapasztaltuk, hogy a vegyszerezett tövek teljesen elszáradtak. Ugyanakkor sok olyan növény jelent meg, amelyek a július végi permetezés idején még biztosan nem voltak a felszínen. A vízmű közeli meander mentén, a jelentősebb nyári csapadéknak köszönhetően erőteljesen felújult töről az állomány, de virágzásig már egy sem jutott el.

Structoll-süllőhínár (*Myriophyllum aquaticum*)

A kácsi langyosvizes forrás alatti patakszakaszon, a fokozottan védett fekete bödöncsiga (*Theodoxus prevostianus*) élőhelyén kísérleti jellegű kezelést végeztünk vállalkozó bevonásával, az igazgatóság szakmai felügyelete mellett. Sor került egy fényelvonásos kísérletre, amely nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Egy rövid szakaszon a hínár gyökeresől való kézi eltávolítására került sor. Ennek során a hínáron mozgó csigaegyedeket a parton lemosták és visszajuttaták a mederbe. A kezelés hatékonysága a következő évben lesz megállapítható.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*)

A fajnak az év során négy kisebb állományát kezeltük növényvédőszerrel történő pontpermetezéssel.

5.6. Génmegőrzés

5.6.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében

A Dél-borsodi Tájegységben lévő Batúz-tanyán a 2020. évben tovább folytattuk a furioso-north star lófajta genetikai állományának fenntartását. Ennek keretében a Furioso-North Star Országos Lótenyésztő Egyesülettel már a kezdetektől kialakult gyümölcsöző szakmai kapcsolatunk által célpárosításokat hajtottunk. A génmegőrzési programunk keretében ritka, csak az Igazgatóság ménésében fellelhető vérvonalak stabilizálása és lehetőség szerint a vérvonalak bővítése a célunk. 2020 évben a célpárosításnak köszönhetően a ménés létszáma 9 db csikóval (3 db kancával, és 6 db ménnel) gyarapodott.

Jelenleg a fajta törzskanca országos állományának 20%-a, törzsmén állományának 10%-a található a tenyészetünkben.

A 2020. év elején Dr. Nagy István agrárminiszter az erdélyi lótenyésztés segítése érdekében négy mén Erdélybe történő kihelyezéséről döntött. A kiválasztás alkalmával csak a kiváló egyedek jöhettek szóba. Így került sor a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Batúz-tanyai furioso-north star ménésének Furioso XXXVI-104 Néva nevű ménjének kiválasztására. A bükki mén a Hargita megyében található Gyergyószárhegyre került.

Az előző évekhez képest a 2020. évben nagyobb hangsúlyt tudtunk fektetni a ménésben lévő 3-4 éves csikók lovas alatti és fogatos képzésére, melynek köszönhetően már hat ló kettes fogatban is dolgozik. A lovainkat szerettük volna szakmai kiállításokon bemutatni, de a járvány helyzet miatt ezek a lehetőségek elmaradtak így csak a XXIX. Farmer Expon Debrecenben tudtunk megjelenni. Ott lovaink a Furioso XXXIX-142 Ütköző és Furioso-60 Lutri a szabadonugró versenyben és a felvezetők versenyében is jól szerepeltek. Lutri a szabadonugró versenyben a 2. helyen végzett. A szervezők és a jelenlévő lovas szakemberek is elismerően nyilatkoztak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság lovainak teljesítményéről, ami a ménésben folyó munka elismeréseként is értékelhető.

Aktív génmegőrző munkánkat folytatjuk, továbbra is is jelentős hangsúlyt tervezünk fordítani a furioso-north star lófajta állományának fejlesztésére. Fő célunk, hogy a fajta identitását meghatározó, a XVIII. századig visszavezethető „Eredeti kancacsaládba” – úgymint a Mezőhegyesi kancacsalád – vagy a két világháború közötti időszakra visszavezethető „Történelmi kancacsaládba” sorolható egyedeket kutassunk fel és vásároljunk meg. Ez azért is fontos feladat, mert ezen kancacsaládokba – melyek jelenleg veszélyeztetettek és kihalófélben vannak – tartozó lovak világviszonylatban is egyedülálló genetikai értéket képviselnek. A régi fajtákat nagyon veszélyezteti a modern tenyészcélok kizárólagos követése. Többnyire divatos fajták, a modern sportló használata révén lehet a célt leggyorsabban elérni. A módszert az anyagi érdek is elősegíti. A hagyományos fajták léte így veszélybe kerül. Emiatt fontos a furioso-north star fajta hagyományos magjának megőrzése, mind a külső forma, mind a származási adatok, a fajtatiszta ősök fgyeembevitelével.

A fent részletezett egyedek felkutatásával és tenyésztésbe vonásával az Igazgatóság alapfeladatai között feltüntetett génmentési, génmegőrzési feladatainak teljesítésében nagy előrelépést tehetnénk, továbbá nagyban hozzá tudnánk járulni a fajta tenyésztésének színesebbé tételéhez. A 2020. évben elindított kutatási törekvéseink eredménnyel zárultak, és 2021. évben,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

jelen jelentés elkészítésének időpontjára már meg is érkeztek a magas genetikai értéket képviselő lovak.

A 2020. év folyamán a Batúz-tanyában tartott magyar tarka szarvasmarha állományunk 20 db borjúval növekedett, 10 db nőivarú és 10 db hímivarú állat született. A 2020. évben született bika borjak értékesítésre kerültek, a 10 db üsző borjú a tehén állomány pótlására továbbtartásra került. Az év végén a magyar tarka szarvasmarha állományunk 53 db tehénből 4 db üszőből, 3 db tenyészbikából és 10 db üszőborjúból állt.

A 2020. év elején a magyar merinó juh állomány nyitó létszáma 416 egyed volt. Az év folyamán 332 db bárány született, melyből 228 egyed került vágóállatként értékesítésre.

115 db jerke bárány továbbnevelés céljából a juhászatban maradt. Ezen egyedeket a jövőben szeretnénk anyaállatként beállítani, hiszen a jelenlegi, 2015. évben beállított anyajuh állományunk öregszik, ellenálló képességük gyengül, melynek következtében sajnálatos módon több elhullás is történt a 2020. évben. Az ellést követően felmerülő komplikációk (pl.: méh előesés, tőgy gyulladás stb.), illetve az ikerellések kapcsán az anyaállat báránynevelő képességének csökkenése következtében 22 db anyajuh és 25 db bárány, továbbá 2020. év tavaszán aktuális élősködők elleni vakcinázás kapcsán fellépő immunreakció következtében 11 db bárány hullott el. Decemberben pár nap leforgása alatt 14 db anyajuh elpusztulásával kellett szembesülnünk, ezért vizsgálat és állatorvosi utasítás alapján az állomány takarmányozása módosításra került, melyet követően további elhullás nem történt. 2020. év végére az állomány létszáma 445 db volt.

A 2021. évben a nagy aranyú elhullások megakadályozása érdekében nagy hangsúlyt kívánunk fektetni a kiöregedő anyaállatok selejtezésére.

Batúz-tanyai állattartó telepünkön van elhelyezve az őshonos hortobágyi fekete racka anya juh állományunk. A 2020. év folyamán az idős egyedek – 16 db – selejtezésre kerültek. Az év végén az anya állomány 12 egyedből állt. 2 db tenyészkos továbbra is az Ipolytarnóci telepen van elhelyezve, bemutatás céljából.

A Tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott magyar szürke szarvasmarha állományunkkal a Dél-hevesi Tájegység közel 360 ha-os egybefüggő gyepterületét kezeljük, mely más állatfajta legeltetésére adottságai, illetve sajátos vegetációja miatt nem alkalmas. Az állomány nyitó létszáma a 2020. év elején 271 db volt, az év folyamán 88 egyed született. A gulya 95 százalékban fajtatiszta egyedekből áll. Célunk, hogy olyan fajtatiszta tenyészállományt hozzunk létre, amelynek utódai jó minőségi alapanyagot jelentenek majd a tenyészállat értékesítésben. A 2020. évben ennek a munkának az eredménye volt, hogy 10 db bikaborjút tudtunk értékesíteni tenyészállat nevelés céljából. 47 db növendék borjú vágóállatként került értékesítésre. Az állomány teljes létszáma a 2020. végén 297 egyed volt.

A Tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott kárpáti borzderes szarvasmarha állomány egyedszáma a 2020. évben 42 egyedről 64 egyedre növekedett. Az év során 24 db borjú született, de egy tehén és egy növendék állat kényszervágásra került.

A kárpáti borzderes mintaprogram 2019. évi jelentős feladata volt az országos állomány felmérése. Az adatok feldolgozása, rendszerezése, belső szakmai publikálása 2020. évben történt meg. Folyamatosan kapcsolatot tartunk fenn a Kárpáti Borzderes Egyesülettel, melynek egyik legnagyobb létszámmal rendelkező tartói vagyunk.

A megkezdett munkát folytatva terveink között szerepel a kárpáti borzderes szarvasmarha állomány létszámának bővítése. Ezáltal a természetvédelmi célú, legeltetéses állattartással történő területkezelési-, valamint génmegőrzési-, génhasznosítási feladatok ellátása mellett

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

közre tudnánk működni egy jövőbeni nukleusz állomány létrehozásához szükséges, megfelelő egyedlétszám kialakításában is.

Az Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő, újonnan beszerzett állomány genetikai értékeinek feltérképezését is fontosnak tartjuk elvégezni a 2021. évben annak érdekében, hogy év végére egy célszerű párosítási tervet alakíthassunk ki, együttműködve a fajta tenyésztő szervezetével.

A megnövekedett létszám kapcsán, limitált mennyiségben ugyan, de lehetőségünk nyílna hústermékek előállítására. Terveink között szerepel, hogy az állomány egy részét tejhasznú szarvasmarha állományként kezelve közvetlen információt szerezzünk a fajta tejelő képességéről. A kárpát borzderes előnyös tulajdonságait népszerűsítendő nagy hangsúlyt kell fektetnünk a fajta, illetve a különböző termékek (pl.: sajtok, kolbász, szalámi) mind a szakmai-mind a nagyközönséggel való megismertetésére. Folyamatosan ellátjuk a fajta népszerűsítésével járó feladatokat, paraszti kisgazdaságba történő kihelyezésének ösztönzését. Célunk, hogy kiépítsük azokat a tevékenységeket, csatornákat melyek közép-, és hosszú távon megfelelő állományt biztosítanak a fajta elismeréséhez/fenntartásához, alapot képeznek a magas minőségű hús-, és tejtermékek megismertetésében, elkészítésében, értékesítésében.

A nemzeti park igazgatóságok ősi magyar kutyafajták génmegőrzésére irányuló tevékenységéről szóló döntés alapján Igazgatóságunk a puli fajta tenyésztésében vállalt feladatokat, minemlétt, hogy más magyar fajtákkal is dolgozunk. Állattartó telepek őrzésére komondorokat, pásztoroló legeltetési feladatának ellátására mudi fajtájú kutyákat is tartunk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő állatállomány létszámának alakulása 2020. évben (db)

Fajta	2020. évi nyitó egyedszám	Növekedés			Csökkenés				2020. évi záró egyedszám
		szaporulat	vásárlás	korosbítás	elhullás	eladás	korosbítás	selejtezés	
magyar szürke szarvasmarha	271	88	0	0	2	57	0	3	297
magyar tarka szarvasmarha	64	20	0	5	2	10	5	2	70
kárpáti borzderes szarvasmarha	42	24	0	8	2	0	8	0	64
furioso north-star ló	95	9	2	7	5	10	7	0	91
magyar merinó juh	416	332	0	182	72	228	182	3	445
hortobágyi fekete racka juh	33	0	0	0	3	0	0	16	14
komondor kutya	4	0	0	0	0	0	0	0	4
mudi kutya	4	0	0	0	0	0	0	0	4
puli kutya	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Összesen:	931	473	2	202	86	305	202	24	991

5.6.2. Egyéb állatállomány, kezelésük

Egyéb állatállomány nincs a kezelésünkben.

5.6.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Az Igazgatóságunk kezelésében lévő rekonstruált szórványgyümölcsösök:

1. Eger: Ostoros-völgy

Kiterjedése: kb. 6 ha

KEOP forrásból történt meg a rekonstrukció. Jelenleg néhány idős gyümölcsfa található területen: bacsa körte (3 fa), ismeretlen körtefajta (4-5 fa) sóvári alma (1 fa), kanadai renet (1 fa), ismeretlen, magról kelt almák (5-6 fa) besztercei jellegű szilva (30-40 fa), dió idős magról fái (2-3 fa), cseresznye idős magról kelet fái (10-12 fa), konstantinápolyi jellegű birs (8-10 sarjtelep idős egyedekkel), házi berkenye (1 fa). Telepítésre került 400 db bereczki és konstantinápolyi birs, körte (28 db – kálmán, árpával érő, Liegle-vaj, Favréne), alma (58 db – batul, sóvári, fahéj, húsvéti rozmaring, aranyparmen, fontos), szilva (112 db besztercei, ageni, bódi, debreceni muskotály), cseresznye (2 db szomolyai).

2. Tard/Bála-völgy (Tardi-legelő Természetvédelmi Területen)

Kiterjedése: 2 ha

2016-ban telepített szórványgyümölcsös, jelenleg 180 gyümölcsfával. 90%-a hagyományos almafajtákat/fajtaköröket (sikulai, ponyik, batul, sóvári, húsvéti rozmaring, renet fajtrakörök, egri piros, aranyparmen, kálvil) képvisel, kevesebb a körte (árpás, búzás, kedves, kerek, Károly). 2020-ban 30 db. fehér besztercei (vagy aranyszilva) magonc telepítése történt meg.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság egyéb génmegőrző tevékenysége:

Bükk-vidéken található régi fajták szaporítása

Nemzeti parki területen lévő Északerdő Zrt. vagyonezésében lévő terület.

Kács, Békaháza: 8-10 régi körtefajta és 6-8 régi almafajta körülbelül 100 öreg fával. 2019-ben és 2020-ban rekonstrukciós kezeléseket folytatott itt a BNPI, melyek célja az öreg fák felszabadítása (cserjék és konkurens erdei fák eltávolítása), ill. a gyümölcsös egyes részeinek művelhetővé tétele (géppel történő kaszálás lehetőségének megteremtése). BNPI saját vagyonezésében lévő területeire kiültetett oltványok egy jó része az itt gyűjtött genetikai anyagot képviseli.

Tarnavidéki TK részét képező Egererdő Zrt. által kezelt, terület

Arló: Ivánkai vadaskastély almáskertje: 10-12 régi almafajta: boskooppi szép, Bismark alma, delicious, hercegnő alma, batul, fehér téli tafota, Simonffy piros és 3-4 meg nem határozott fajta.

Palinai gyümölcsös

A Jonathán és renet almák otthonát élőhely rekonstrukciós program által kitisztítottuk, az erdősödést megállítottuk. Termése évenként változó, megőrzése kiemelt feladatunk.

Mónosbél, önkormányzati tulajdonú, helyi védelemre javasolt almáskert. 35-40 fa, batul, nyári piros kálvil, sárga szépvirágú, sikulai, Entz-rozmaring, aranyparmen, hercegnőalma, sóvári, jonatán, fontos és 1-2 azonosítatlan fajtával.

5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek

A védett és Natura2000 területeken található erdőtervezett erdőterületekkel és a fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás, ill. megkeresésekre adott válaszok keretében tájékoztattuk az illetékes erdészeti és természetvédelmi hatóságokat az eljárásokban érintett terület természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően 2020-ban is szinte az összes, az Igazgatóság működési területén található védett erdőterületet érintő hatósági/szakhatósági engedélyhez adtunk szakvéleményt.

A természetvédelmi hatóság helyett/mellett képviseltük a természetvédelmi érdekeket a Dél-borsodi és a Nagybátonyi körzet erdőtervezése során (ezek jelenleg is folyamatban vannak).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei

No.	Kutatási projekt tárgya	Kutató	Kutatásási projekt helyszíne	Kutatás forrása	Forrás nagysága (e Ft)	Kutatás főbb eredményei
1.	Erdőrezervátumok mohaközösségeinek felmérése	Magyar Természet-tudományi Múzeum	Hór-völgy Erdőrezervátum Kispiliske Erdőrezervátum	Természet-védelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	300	A felmérésre 2020. májusa és augusztusa között került sor. A mintanégyzetek mérete 16 x 16 m. Felvételezésükre kétféle módszert használtunk. A mintanégyzetről részben tömegességgel súlyozott fajlistát készítettünk, részben szisztematikus felvételezést végeztünk (van/nincs adatokat regisztrálva), mind a talajszinten, mind a faállományon (erdők esetében).
2.	Nagygomba közösségek monitorozása	Dr. Benedek Lajos Krisztián	Bükk Óserdő erdőrezervátum	Természet-védelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	450	A mátrai Kékes Észak Erdőrezervátum területén 2020 tavaszán megkezdett nagygomba-mikológiai felmérések egy hosszútávú monitorozás első lépésének tekinthetők. A mintavételek a NBmR protokolljának megfelelően történtek. A termőtestet képző gombafajokat begyűjtöttük és meghatároztuk az állományok teljes területén, a mennyiségi vizsgálatokat a kijelölt 20 x 25 m-es kvadrátokban végeztük el. A hat mintavételi alkalom során 172 termőtestet képző nagygombafaj előfordulását sikerült igazolni a három élőhelyen. Összesen 63 veszélyeztetett fajt sikerült kimutatni. Ezeknek a fajoknak a száma a legmagasabb a magterületen (45 faj), lényegesen kevesebb a kezelt állományban (36 faj) és a lucosban (13 faj).

5.7.3. Saját vagyionkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az erdőkezelési tevékenységünk során az elsődleges célunk a természetes erdei élőhelyek és az egyes élőhelyi elemek, fenntartása, állapotának javítása és/vagy rekonstrukciója.

Erdei élőhely-fejlesztést erdőkezeléssel a nevelővágások, szálalóvágások, szálalások, valamint egyéb termelések során valósítottunk meg mintegy 170 ha területen. A fahasználatok jelölése során a hagyományos, sematikus erdőkép kialakítása helyett a meglévő erdei élőhelyek, ritkább fafajok

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

megőrzése érdekében történt a beavatkozás. A beavatkozások zömében a LIFE16NAT/IT/000245 (LIFE4OAK Forests) projekt keretében történtek.

A saját vagyionkezelésben lévő erdőtervezett területen bejegyzett erdőgazdálkodóként 4.696,75 ha kiterjedésű területet kezelünk, amelyből a faállománnyal borított terület 4.422,46 ha. Az egyéb részletek (tisztás, nyiladék, út, erdei vízállás, vízfolyás stb.) területe 274,29 ha-t tesz ki. Ezek az erdők 6 tájegységben, 5 megyében és összesen 62 községhatárban találhatóak. Az erdőrészletek üzem mód szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Megnevezés	Vágásos	Örökerdő /Szálaló	Faanyag-termelést nem szolgáló	Átmeneti /Átalakító	Összes
Terület(ha)	1.302,86	743,66	869,02	1.506,92	4.422,46
Megoszlás(%)	29,46	16,82	19,65	34,07	100,00

A zömében őshonos fafajok alkotta termőhely honos erdőállományok területfoglalása mintegy 67%, míg az idegenhonos, illetve tájidegen faállománytípusok 33%-ot tesznek ki. A leginkább jellemző őshonos faállománytípusok a cseresek, gyertyános-tölgyesek, kocsánytalan tölgyesek, bükkösök, gyertyánosok, míg az idegenhonosok közül legnagyobb arányban az akácok, nemes nyárasok és az erdei fenyvesek vannak jelen.

A 2020-as évben, területvásárlás folytán tovább növekedett az Igazgatóság vagyionkezelésébe kerülő erdőterületek nagysága, de a vagyionkezelői szerződés megkötése nagyon lassú folyamat. Ennek következtében az erdőgazdálkodóként való bejelentkezés még nem történt meg.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés, erdőművelés

A 2020-as évben több csemetetermelő ajánlatából választottuk ki a számunkra legelőnyösebb feltételeket ajánló vállalkozót, és a tőle beszerzett szaporítóanyaggal végeztük az erdőfelújítások első kivitelét és pótlását. A tavasszal mintegy 40.000 db csemetét ültettünk el. Ez elsősorban folyamatban levő szerkezetátalakítások pótlásában került felhasználásra. A 2020-as év szűkös költségvetési kerete a további szükséges pótlásokat és egy tarvágott terület első kivitelének elvégzését sem tette lehetővé. Továbbra is probléma egyes fafajok, illetve nagyobb méretű, jobb gyökérzetű, alávágott, vagy iskolázott csemeték beszerzése.

Nagy területen van erdőfelújítási kötelezettségünk, a tavasz és a nyár során ezeken végeztünk illetve végeztünk gépi és kézi ápolást. A szűk költségvetési forrás miatt nem tudtunk minden ápolási feladatot elvégezni. Az ápolási és ültetési munkák részbeni elmaradásáért 2020-ban az erdészeti hatóság figyelmeztette Igazgatóságunkat (jogalkotási hiba miatt nem volt lehetőségük a bírságolásra) és ismételten előírta a pótlási kötelezettségeket.

Az őshonos fafajokat a hazai erdőkbe című KEHOP 4.1.0-15-2016-00062 azonosítószámú projektünk keretében több mint 9.000 akác törzs injektálását végeztük el a projekt helyszínein. Az utólagos ellenőrzések tapasztalatai alapján ezek a munkálatok 95% feletti sikerességgel zárultak. Ugyanebben a projektben több községhatárban (Salgótarján, Zagyvaróna, Felsőtold, Sámsonháza, Bélapátfalva, Cserépváralja, Dormánd, Tiszabólna) őshonos fafajokkal foltszerűen telepítettük alá a projektben részt vevő akác és fenyves állományokat. Sajnos az extrém száraz tavasz nem kedvezett ezeknek az alételepítéseknek, így csemeték legnagyobb része áldozatul esett annak, hogy az első eső csak június elején érkezett.

A LIFE16NAT/IT/000245 (Life4Oak Forests) projekt keretében 2020-ban indultak meg a nagyobb volumenű munkák. Tölgyes és fenyves állományokban 161 ha-on történt holtfa, sebzett fa képzés, lécek kialakítása. Ezeknél a fakitermeléseknél többségében a területen maradt a faanyag, kivéve 60 m³ erdei fenyőt. A projektben tölgyes fiatalos, illetve állomány alatti újulat ápolás 15,2 ha-on történt. A végvágott akácok területen részleges talajelőkészítést végeztünk, és egy részükön megtörtént a csemeteültetés is, őshonos lombos fajokkal. A tölgyes állományokban

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

kialakított lécek egy részénél 1,2 m-es kerítéssel próbáljuk a természetes újulat, illetve az ültetett elegyfajok biztosabb megmaradását és fejlődését elősegíteni.

Az év folyamán egy lucos állományunkban volt szűkárunk. Az extrém száraz tavaszi időjárás erős aszálykárt okozott a felújításaink többségében. A szárazság miatt a tavasszal elültetett csemeték jelentős része elpusztult.

A bekerítetlen erdőfelújításaink mindegyike erős vadkárrel érintett. Sajnos a bekerített területeken is volt időnként vadkárunk, mikor fa rádőlése miatt a kerítésünk hosszabb-rövidebb ideig átjárható volt. A Cserépfalu 44 C és a Bélapátfalva 89 B erdőrészek esetén észleltük nagyvad jelenlétét a kerítésben, mindkét helyen egyeztetünk a vadgazdálkodóval a kerítések vadmentesítésére.

Az élőhelyeket is erősen degradáló, valamint az erdőfelújításokat egyre jobban ellehetetlenítő vadállomány károsító hatása elleni védekezés a mesterséges erdősítések nagy részében csak további vadkárelhárító kerítések segítségével lenne megoldható. A 2020-as évben a Life4Oak Forests projekt keretében 6 kerítést tudunk építeni a projektben átalakítandó akácos tarvágott részterületek köré, 4.387 m hosszban, 16,07 ha területtel. A kerítésépítés költségének megosztásáról folyamatban van a megállapodás a tiszadobi területeken is. Itt várhatóan csak a költségek egy részét vállalja az érintett vadgazdálkodó, így a kerítések megépítése az Igazgatóság anyagi lehetőségeitől is függ.

Igazgatóságunkon az erdőgazdálkodással járó adminisztrációs feladatokat, ill. az erdőterületek egy részének kezelését 1 fő erdőmérnök, 1 fő erdészeti munkatárs, 3 fő erdészeti szakszemélyzet látja el. Az erdőterületek túlnyomó részének kezeléséhez az Igazgatóság külső szolgáltatást vesz igénybe.

Az erdőkezelési munkák és költségeik:

Művelet	Alaptevékenység		Life4Oak		KEHOP		Összesen	
	Terület (ha)	Költség (eFt)	Terület (ha)	Költség (eFt)	Terület (ha)	Költség (eFt)	Terület (ha)	Költség (eFt)
Erdősítés (talajelőkészítés is)	10,10	1.902	8,40	7.311	127,00	7.137	145,5	16.350
Ápolás	52,72	5.211	15,17	2.358			67,89	7.569
Speciális erdőkezelési beavatkozás (holtfa, sebzett fa képzés, lécek kialakítása)			160,88	9.045			160,88	9.045
Makktermés védelme (kis kerítések)			8,00	1.067			8,00	1.067
Vadkárelhárítás (nagy kerítések, egyéb módok)			16,07	10.309			16,07	10.309
Invazív fajok vissza-szorítása vegyszerrel	4,00	354	5,80	917	27,86	8.415	37,66	9.686
Fakitermelés	12,46	1.285	7,67	554			20,13	1.839
Összesen:	79,28	8.752	221,99	31.561	154,86	15.552	456,13	55.865

Erdőkezelés, fahasználat tájegységenként

1. Dél-borsodi Tájegység:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- Erdősítések ápolása (Tiszadob, Mezőcsát, Mezőnagymihály) – 34,30 ha
- Erdősítések pótlása (Mezőnagymihály, Tiszabábolna, Mezőcsát) – 1,79 ha
- Faállomány nevelési munkák (Tiszabábolna) – 0,75 ha (érintett terület)
- Alátelepítés az Őshonos fafajokat a hazai erdőkbe KEHOP projekt keretein belül. (Tiszabábolna, Tiszadob) - 29,1 ha.

2. Nógrád-Ipoly Tájegység:

- Erdősítések ápolása (Felsőtold) – 0,8 ha
- Pótlás (akác szerkezet-átalakítás őshonos kemény lombos erdővé) (Felsőtold) – 0,8 ha
- Faállománynevelési munkák (Ipolytarnóc) – 2,96 ha (érintett terület)
- Idegenhonos faj tarvágása szerkezetátalakítás céljából (Buják; Life4Oak) – 1,36 ha
- Természetes erdőkép kialakítását szolgáló fahasználatok (Buják, Garáb; Life4Oak) – 33,5 ha
- Alátelepítés az Őshonos fafajokat a hazai erdőkbe KEHOP projekt keretein belül. (Felsőtold, Salgótarján, Salgótarján-Zagyvaróza, Sámsonháza) - 45,7 ha.

3. Nyugat-bükki Tájegység:

- Mesterséges erdőfelújítás (akác szerkezet-átalakítás őshonos lombos erdőkké) (Cserépfalu; Life4Oak) – 3,4 ha
- 4387 m vadkárelhárító kerítés építése (Bükkzsérc, Cserépfalu, Felsőtárkány; Life4Oak).
- Erdősítések ápolása (Bükkzsérc, Felsőtárkány, Bélapátfalva) – 11,02 ha
- Erdősítések pótlása (akác szerkezetátalakítás kemény lombos erdővé, Felsőtárkány, Bélapátfalva) – 3,91 ha
- Faállománynevelési munkák (Bélapátfalva) – 3,87 ha
- Természetes erdőkép kialakítását szolgáló fahasználatok (Bükkzsérc, Cserépfalu; 95%-ban Life4Oak) – 89 ha
- Idegenhonos faj tarvágása szerkezetátalakítás céljából (Bükkzsérc, Cserépfalu, Felsőtárkány; Life4Oak) – 9,38 ha
- Alátelepítés az Őshonos fafajokat a hazai erdőkbe KEHOP projekt keretein belül. (Bélapátfalva, Cserépfalu) - 30,6 ha.

4. Kelet-bükki Tájegység:

- Erdősítések ápolása (Cserépváralja) – 11,60ha
- Pótlás (Cserépváralja) – 3,6 ha
- Faállománynevelési munkák (Cserépváralja) – 1,95 ha (érintett terület)

5. Dél-hevesi Tájegység:

- Idegenhonos állomány átalakításának megkezdése szálalóvágással (vörös tölgyes, Kerecsend) – 6,62 ha
- Természetes erdőkép kialakítását szolgáló fahasználatok (Kerecsend; Life4Oak) – 40,8 ha
- Alátelepítés az Őshonos fafajokat a hazai erdőkbe KEHOP projekt keretein belül. (Dormánd) - 1,0 ha.

6. Mátrai Tájegység:

- Idegenhonos elegyfajok visszaszorítását szolgáló fakitermelések (egyéb termelés; Mátrászentimre) – 21 ha

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az elvégzett erdőművelési és fahasználati munkák összesítő táblázata

Munkaművelet	Terület (ha)	Erdőterületről kihozott faanyag (nettó m ³)	Kitermelt faanyag (bruttó m ³)
Erdőfelújítások ápolása vállalkozóval*	57,72	-	
Pótlások (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)**	10,10	-	
Faállomány nevelés (TI, TKGY, NFGY, SZ, ET)	161,23	200	1050
Egészségügyi termelés	0,25	28	47
Véghasználat (TRV, SZV, FVB, FVV)	21,35	700	900
Összesen:	-	928	1.997

* halmozott terület munkaműveletenként

** egyszeres terület (padkázás, tányérozás, csemeteültetés)

Erdőtervezés:

A 2020. évben a Berceli és a Gyöngyössolymosi erdőtervezési körzet erdőtervezésének 2019-ről áthúzódó folyamatában, a Dél-borsodi, valamint a Nagybátonyi erdőtervezési körzetekben pedig a 2020-ban induló erdőtervezési eljárásokban kellett közreműködnünk. A folyamat során a tájegységi kollégák és a Természetmegőrzési Osztály elvárásainak, elképzeléseinek erdészeti szakmai szempontokkal való kiegészítése, támogatása volt a feladatunk. Az Igazgatóság elsődleges kötelessége és célja saját vagyonkezelésű erdeiben költségvetési forrásai függvényében a folyamatos erdőborítást biztosítani képes, természetközeli, változatos, fajgazdag erdők fenntartása. Ennek érdekében az erdőtervezések során is igyekszünk a vágáskorok emelésével, megfelelő üzemmódok alkalmazásával ezt az irányt képviselni. Így egyre magasabb az örökerdő-, átmeneti- és fatermelést nem szolgáló üzemmódok aránya. Az új jogszabályi előírások némileg nehezítik az örökerdő és átmeneti üzemmód alkalmazását azzal, hogy az erdőgazdálkodótól megkövetelik a meghatározott tartalmú kezelési tervek elkészítését is. Ez esetünkben igen nagy mennyiségű „kampánymunkát” igényelne, mivel magas az ilyen üzemmódú erdeink aránya, amit kizárólag erdőmérnök végzettséggel lehet készíteni.

A Berceli körzetben általunk kezelt 76 ha erdőből 50 ha átmeneti, 22 ha faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú. A Gyöngyössolymosi körzet esetében 243 ha saját erdőből 40 ha átmeneti, 69 ha örökerdő és 40 ha FANE üzemmódú.

Az erdőtervezések során biztosítanunk kellett a LIFE4Oak Forests és a KEHOP projektek keretében zajló beavatkozásokhoz szükséges fakitermelések beépítését is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az Igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (nettó vadászterület ha)
1.	Nógrád megyei 12-552010-2-0-2 sz. vadászterület	497,9
2.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 05-653300-2-0-5 sz. vadászterület	22 340,0
3.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 05-657000-2-0-5 sz. vadászterület	6 450,0
Összesen:		29 287,9

Igazgatóságunk három vadászterületen érintett közvetlenül a vadgazdálkodásban.

A Nógrád megyei 12-552010-2-0-2 kódszámú, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület elnevezésű vadászterületen önálló vadászati joggal rendelkezünk. A vadászterület különleges (természetvédelmi) rendeltetésű.

Az **ipolytarnóci vadászterület** vadászatra alkalmas területének kiterjedése mindössze bruttó 507,9 hektár. Itt extenzív vadgazdálkodást folytatunk. A terület jellegét tekintve zömmel hajdani erodált legelő helyén telepített és természetes szukcesszió nyomán létrejött középkorú erdő, illetve elcserjésedett gyep. A sűrű növényzet mellett a terep rendkívül szabdalt, úgyhogy ember által nehezen, helyenként alig járható. Ezek a jellegzetességei a nagyvad, elsősorban a vaddisznó számára kiváló létfeltételeket teremtenek, így legfontosabb feladatunk a vaddisznóállomány szabályozása.

A vadállomány szabályozást 1 fő hivatásos vadász irányításával, bérvadászat és szakszemélyzeti vadászat keretein belül valósítjuk meg. Alkalmazott vadászati módok a cserkelés és a les vadászat.

A vadászterület ASP-vel fertőzött területen helyezkedik el. A 2020-2021 vadgazdálkodási évben sem az elhullott, sem a diagnosztikai célú elejtéssel terítékre kerülő vaddisznókból az ASP fertőzés nem volt kimutatható.

Megnehezítette a vaddisznó állomány gyérítését a Covid-19 vírusfertőzés I. hulláma során kihirdetett veszélyhelyzet. Ennek következtében nem lehetett bérvadászatot és szakszemélyzeti vadászatot szervezni.

A vadgazdálkodási évben 4 gímszarvas bikát, 13 gímszarvas tar vadat, 4 őzbakot, 7 őz tar vadat, 56 vaddisznót és 1 rókát sikerült terítékre hozni.

Vadkár megelőzés érdekében igazgatóságunk kérelmet nyújtott be az illetékes vadászati hatóság felé gímszarvas borjú, ünő vadászati idényének meghosszabbítása érdekében, melyet meg is kaptunk. Az elmúlt vadászati évben erdei és mezőgazdasági vadkár nem történt a vadászterületen.

A különleges, természetvédelmi rendeltetésű vadászterület kezelésénél az Európa Diploma ajánlásait kiemelten figyelembe kell venni. Az országhatár ökológiai folyosója mentén a természetes vadszabályozásba lépő védett nagy ragadozó fajok megjelenése várható, a monitorozás korszerűsítése érdekében komplex vadmegfigyelő kamerarendszer (kamera csapda, hő kamera) kiépítése célszerű.

A **Borsodi Mezőségben**, a 05-653300-2-0-5 kódszámú vadászterület 2/3 részén, lényegében a védett természeti területen – ami 2008. óta a Ramsari egyezmény hatálya alá is tartozik – kizárólag természetvédelmi célból folyik vadászati tevékenység a hivatásos vadászok irányításával. Alapvető feladatnak tartjuk – elsősorban a tűzok védelme érdekében – a róka és a vaddisznó állományának szabályozását. Sportvadászat kizárólag a vadászterület szegélyén engedélyezett. A vadászterület működési költségeinek anyagi fedezetére 3 db területhez kötött (pausal) bérvadászati szerződést

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

kötött igazgatóságunk. Ezekkel a szerződésekkel, valamint további egyéni bér vadászati szerződésekkel vadászati lehetőséget biztosítunk a vadászterülettel érintett földtulajdonosoknak.

Sportvadászati tevékenység csak bér vadászat formájában történik. Ennek eredményeként a vadászati tevékenység önfenntartó. Apró vadászata csak a mezőgazdasági kárral fokozottan veszélyeztetett területen lévő és nem az Igazgatóságunk használatában álló területeken történik. A mezei nyúl teljes kímélet alatt áll. Állomány-változását - a vadászterületen folyó tevékenységek hatását jól jelző indikátorként - folyamatosan figyelemmel követjük. Őz esetében több mint tíz éve fenntartható hasznosítás van tervezve és végrehajtva. Az elmúlt néhány évben az elhullások száma növekedett, a területen élő őzek létszámának csökkenését tapasztaltuk. A vaddisznó állomány az intenzív vadászat és főleg az ASP hatásaként jelentősen lecsökkent. Árvizes időszakban az ártereken megmaradt egyedek megjelenése, visszatelepedése várható, amit intenzív vadászati nyomással vissza kívánunk szorítani. Predátorok állomány szabályozását a szakszemélyzet és a sportvadászok egész évben végzik.

2020. év márciusában, a vadászható fajok és a természetvédelmi oltalom alatt álló fajok védelme érdekében a dolmányos varjú, a szarka, a szajkó, és a borz vadászati idényen kívüli vadászatát (fegyveres vadászat, illetve élve fogók csapdák kihelyezésével) kérte az Igazgatóság az illetékes hatóságtól, melyet meg is kapott. Az elmúlt vadászati évben 146 db őz (78 bak, 25 suta, 43 gida), 17 db vaddisznó (6 kan, 2 koca, 9 süldő), 66 db fácán, 33 db nagy lilik, 7 db vetési lúd, 2 db nyári lúd, 41 db tőkés réce, 9 db balkáni gerle, 1 db örvös galamb, 100 db dolmányos varjú, 165 db szarka, 8 db szajkó és 253 db róka, 35 db borz 1 db nyest és 7 db aranysakál került terítékre (élő vad befogás nem volt).

Igazgatóságunk **2020. március 1-től induló üzemtervi ciklusban, a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet** területét is magában foglaló 05-657000-2-0-5 kódszámú vadászterületen, a természetvédelmi érdekek előtérbe helyezésével látja el a vadászati joggyakorló feladatokat. A vadászati tevékenység a természetvédelmi kezelés eszköze, ezért is tartotta Igazgatóságunk fontosnak, hogy a területen vadászati joggyakorlóként is jelen legyen. A tájvédelmi körzet fajgazdag növény- és élővilággal bír, valamint rendkívül változatos élőhelytípusok fordulnak itt elő. A gyepek és szántók mellett a Tisza szabályozásának következtében visszamaradt ligeterdők, mocsarak, nádasok, holtágak számtalan védett, fokozottan védett fajnak szolgálnak élőhelyül.

A területen 2 fő hivatásos vadászt alkalmazunk, egyik főállású hivatásos vadász, a másik természetvédelmi őri feladatai mellett lát el hivatásos vadász feladatokat is. Szakmai irányításukkal olyan tudatos vadgazdálkodás folytatását tűztük ki célul, mely a védett fajok megőrzését szolgálja az élőhelyek minimális zavarásával.

Az elmúlt vadászati évben terítékre került 11 db dámszarvas (3 bika, 4 tehén, 4 borjú), 17 db őz (7 bak, 5 suta, 5 gida), 4 db vaddisznó, 17 db aranysakál, 34 róka, 1 db borz, 17 db dolmányos varjú, 31 db szarka, 7 db tőkés réce.

A hazánkban is megjelenő afrikai sertéspestis kapcsán felmerülő feladatok a hivatásos vadászok számára (szervezett keresés, mintavételezés, diagnosztikai kilövések), valamint az adminisztrációban is (társas vadászatok engedélyezése, jelentések, elszámolások készítése) jelentős plusz feladatokat jelentettek.

5.9 Halgazdálkodási vízterületek

Működési területünkön az alábbi, természetvédelmi szempontból jelentős vízterek találhatóak, melyek *nem tartoznak a természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek közé illetve nem minősülnek védett természeti területen található halastavaknak:*

Vízterület neve: Tiszalúci Holt-Tisza

- Vízter kód: 05-112-1-1 és 05-113-1-1
- Vízterület kiterjedése: 148,04 ha
- Halászatra jogosult: Sporthorgász Egyesület Tiszalúc
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A Tiszalúci Holt-Tisza része a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti területnek, továbbá a HUBN10005 kódszámú Kesznyéten elnevezésű különleges madárvédelmi területnek és a HUBN20069 kódszámú Kesznyéteni Sajó-öböl elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek is. A víztestben a védett és közösségi jelentőségű (Natura 2000) halfajok közül csak a szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*) előfordulása ismert, ugyanakkor a víztér számos madár otthona, amelyek között védett fajok is előfordulnak.

Vízterület neve: Lázbérci-víztározó

- Vízter kód: 05-018-1-1
- Vízterület kiterjedése: 34 ha
- Halászatra jogosult: ÉRV Lázbérci Horgászegyesülete
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A Lázbérci-víztározó a Lázbérci Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti terület része, továbbá részét képezi a Natura 2000 hálózathoz tartozó HUBN10003 kódszámú Bükk-hegység és peremterületei elnevezésű különleges madárvédelmi területnek, valamint a HUBN20018 kódszámú Upponyi-szoros elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek is.

A víztározóban három védett halfaj, a kövicsík (*Barbatula barbatula*), a vágócsík (*Cobitis elongatoides*) és a fenékjáró küllő (*Gobio gobio*) fordul elő. A víztározóba torkolló patakokban azonban további két, természetvédelmi szempontból jelentős halfaj jelenléte is ismert. Egyik a védett szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), másik a fokozottan védett kárpáti márna (*Barbus carpathicus*).

Vízterület neve: Sajó (országhatártól kesznyéteni közúti hídig)

- Vízter kód: 05-005-1-1
- Vízterület kiterjedése: 632,5 ha
- Halászatra jogosult: Észak-magyarországi Horgász Egyesület
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

- Vízterület neve: Sajó (kesznyéteni hídtól a Tiszába torkolásig)
- Vízter kód: 05-006-1-1
- Vízterület kiterjedése: 59 ha
- Halászatra jogosult: Zabos Géza Horgász Egyesület
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A Sajóban nagy számban élnek természetvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű halfajok. Ilyen a védett sujtásos kűsz (*Alburnoides bipunctatus*), kövicsík (*Barbatula barbatula*), vágócsík (*Cobitis elongatoides*), fenékjáró küllő (*Gobio gobio*), halványfoltú küllő (*Romanogobio vladykovi*), széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetser*), nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*), szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), balkáni csík (*Sabanejewia balcanica*) és bolgár törpecsík (*Sabanejewia bulgarica*), valamint a fokozottan védett kárpáti márna (*Barbus carpathicus*), homoki küllő (*Romanogobio kesslerii*), magyar bucó (*Zingel zingel*) és német bucó (*Zingel streber*).

A folyó része a HUBN10005 kódszámú Kesznyéten elnevezésű különleges madárvédelmi területnek, a HUAN20004 kódszámú Hernád-völgy és Sajóládi-erdő, a HUAN20006 kódszámú Sajó-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

völgy, valamint a HUBN20029 kódszámú Girincsi Nagy-erdő elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek is.

Vízterület neve: Hejő patak

- Vízter kód: 05-015-1-1
- Vízterület kiterjedése: 13,2 ha
- Halászatra jogosult: Észak-magyarországi Horgász Egyesület
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A Hejőben egyaránt megtalálható a védett kövicsík (*Barbatula barbatula*), fenékjáró küllő (*Gobio gobio*), halványfoltú küllő (*Romanogobio vladykovi*), nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*) és szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), illetve a fokozottan védett kárpáti márna (*Barbus carpathicus*).

A vízfolyás védett természeti területet, vagy Natura 2000 hálózathoz tartozó területet nem érint.

Vízterület neve: Bán-patak

- Vízter kód: 05-012-1-1
- Vízterület kiterjedése: 11,4 ha
- Halászatra jogosult: Észak-magyarországi Horgász Egyesület
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A Bán-pataknak a Lázberci-víztározó alatti szakaszán (horgászvíz) számos védett faj megtalálható, többek között a sujtásos kűsz (*Alburnoides bipunctatus*), a kövicsík (*Barbatula barbatula*), a vágócsík (*Cobitis elongatoides*), a fenékjáró küllő (*Gobio gobio*), a halványfoltú küllő (*Romanogobio vladykovi*), a nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*) és a szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*). Ezekon kívül a patakban a fokozottan védett fajok közül a kárpáti márna (*Barbus carpathicus*) és a homoki küllő (*Romanogobio kesslerii*) példányai is nagy számban előfordulnak.

A vízfolyásnak csak közvetlenül a víztározó alatti, mindössze 1 km-es szakasza érinti a HUBN10003 kódszámú Bükk hegység és peremterületei elnevezésű különleges madárvédelmi területet, valamint a Lázberci Tájvédelmi Körzet országos jelentőségű védett természeti területet.

Vízterület neve: Ipoly, valamint hullámtéri és mentett oldai holtágai és vízállásai, Lókos patak (dejtári közúti híd), Derék patak (dejtári közúti híd) és Ipoly holtágak (Istvánmajori alsó, felső; Pászti, Tulipánkerti holtágak)

- Vízter kód: 12-015-1-1
- Vízterület kiterjedése: 239,5 ha
- Halászatra jogosult: Horgász Egyesületek Nógrád Megyei Szövetsége
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

Az Ipoly folyónak a BNPI működési területére eső szakasza része a HUDI10008 kódszámú Ipoly völgye elnevezésű különleges madárvédelmi területnek és a HUBN20062 kódszámú Középső-Ipoly-völgy elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek.

A vízfolyás számos, természetvédelmi szempontból kiemelt fontos halfajnak ad otthont. Megtalálható benne a védett sujtásos kűsz (*Alburnoides bipunctatus*), kövicsík (*Barbatula barbatula*), vágócsík (*Cobitis elongatoides*), fenékjáró küllő (*Gobio gobio*), halványfoltú küllő (*Romanogobio vladykovi*), nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*), szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), réticsík (*Misgurnus fossilis*), a balkáni csík (*Sabanejewia balcanica*) és a bolgár törpecsík (*Sabanejewia bulgarica*) is. A fokozottan védett fajok közül a magyar bucó (*Zingel zingel*) és a német bucó (*Zingel streber*), a homoki küllő (*Romanogobio kesslerii*), valamint a kárpáti márna (*Barbus carpathicus*) él a víztestben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Vízterület neve: Fekete-víz

- Vízter kód: 12-010-1-1
- Vízterület kiterjedése: 12,14 ha
- Halászatra jogosult: Rézparti Horgász Egyesület és Berekaljai Horgász Egyesület közös hasznosítása
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A vízfolyásban számos védett és/vagy közösségi jelentőségű halfaj él. A hazánkban törvényi oltalom alatt álló, vagy az Élőhelyvédelmi Irányelv valamely függelékében említett fajok közül a Fekete-vízben a kövicsík (*Barbatula barbatula*), a vágócsík (*Cobitis elongatoides*), a réticsík (*Misgurnus fossilis*), a nyúldomolykó (*Leuciscus leuciscus*), a szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*), valamint a halványfoltú küllő (*Romanogobio vladykovi*) is megtalálható.

A vízfolyásnak csupán a torkolati 1,5 km-es szakasza érinti a HUDI10008 kódszámú Ipoly völgye elnevezésű különleges madárvédelmi területet.

Vízterület neve: Komravölgyi-víztározó

- Vízter kód: 12-018-1-1
- Vízterület kiterjedése: 42 ha
- Halászatra jogosult: Nógrádi Vízügyi Horgász Egyesület
- Haszonbérleti időszak vége: 2030. december 31.

A víztározóban védett halfajok közül recens előfordulási adata csak a vágócsíknak (*Cobitis elongatoides*) van, ugyanakkor a víztest számos madárfaj életében tölt be kiemelt szerepet.

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

A különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölési folyamata lezárult, további vízterek felvételére nincs lehetőség. A vagyonkezelői szerződések helyzete ugyanakkor továbbra sem rendeződött, mivel több olyan víztér is van, amelyek esetében Igazgatóságunk máig sem kapta meg az iratokat (lásd alább).

A különleges rendeltetésű nyilvánított halgazdálkodási vízterek listája, illetve a hozzájuk tartozó szerződések (amennyiben már aláírásra kerültek) az alábbi táblázatban kerültek összefoglalásra:

	Víznév	Víztérkód	NÉBIH határozat	Vagyonkezelési szerződés
1	Csernely-patak	05-292-2-2	04.3/4185-27/2016.	-
2	Csincse-patak és Csincse-övesatorna	05-013-2-1	04.3/4185-28/2016.	HHgF/958-3/2016.
3	Inérháti-főcsatorna	05-156-2-1	04.3/1492-22/2016.	HHgF/322/2016.
4	Keringő-csatorna és Álomzugi-csatorna torkolati szakasza	05-258-2-1	04.3/4185-56/2016.	-
5	Kulcsárvölgyi-patak	05-264-2-1	04.3/4185-62/2016.	-
6	Pecek-éri-csatorna	05-283-2-1	04.3/4185-81/2016.	-
7	Peres-Kígyós-ér	05-157-2-1	04.3/4185-33/2016.	HHgF/958-3/2016.
8	Prügyi-főcsatorna	05-158-2-1	04.3/4185-34/2016.	HHgF/958-3/2016.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

9	Rigós-csatorna	05-286-2-1	04.3/4185-84/2016.	-
10	Sulymos-főcsatorna	05-288-2-1	04.3/4185-86/2016.	-
11	Tiszadobi-főcsatorna	05-159-2-1	04.3/4185-36/2016.	HHgF/958-3/2016.
12	Tiszalúci-csatorna (Ó-Takta)	05-289-2-1	04.3/4185-87/2016.	-
13	Tiszalúci-morotva	05-290-2-4	04.3/4185-88/2016.	-

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság egyik víztér esetében sem végez halgazdálkodási, halászati tevékenységet.

A saját vagyongazdálkodású Tiszalúci Holt-Tisza esetében, mint ahogy a korábbi években, így 2020-ban is állandó munkát adott a meglévő víziállások fennmaradásának, illetve új víziállások létesítésének az ügyintézés az Igazgatóságunk által kiadott helyi Szabályzat alapján. A létesítési kérelmek nagy száma és a lejáró fennmaradási engedélyek felülvizsgálata folyamatos feladat. A víztér és élővilágának védelme érdekében az egyes alterületeken (azok ökológiai értéke alapján) más és más feltételekhez kötött a vagyongazdálkodói engedélyek kiadása, az engedélyekben előírtak betartását pedig helyszíni ellenőrzésekkel monitorozzuk.

5.9.2. Védett természeti területen található halastavak

Saját vagyongazdálkodásban lévő védett halastóval nem rendelkezünk. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén az alábbi táblázatban felsorolt helyrajzi számokon található „halastó” művelési ágba tartozó vízterek érintenek egy, vagy több természetvédelmi szempontból jelentős területet.

	Település	Hrsz	Natura 2000 SAC	Natura 2000 SPA	Védett terület	Fokozottan védett terület
1	Szilvásvárad	0164/11d	Bükk-fennsík és Lök-völgy (HUBN20001)	Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003)	Bükki NP	igen
2	Kesznyéten	0166	Kesznyéteni Sajó-öböl (HUBN20069)	Kesznyéten (HUBN10005)	Kesznyéteni TK	-
3	Mező-nagymihály	0224/27b	Borsodi Mezőség (HUBN20034)	Borsodi-sík (HUBN10002)	Borsodi Mezőség TK	-
4	Gelej	032	-	Borsodi-sík (HUBN10002)	-	-

5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység

A védett fajokkal kapcsolatos mentőtevékenység a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén szerteágazó. A természetvédelmi őrszolgálat évek óta folytatja ezt a tevékenységet. Ennek során kizárólag a természetvédelmi örök által kezelt „esetek” számokban a következők.

A mentés során minimum 18 700 km került felhasználásra, melynek során dokumentált módon 81 állatfaj 468 példányával kerültünk kapcsolatba. Az állatok elhelyezése, befogadóhoz kerülése szerteágazó. A védett fajok egy része az év első felében Kelemen Tamáshoz, a BNPI által megbízott szakemberhez, majd a BNPI sánc utcai mentőközpontjába kerültek. Itt nagy szakértelemmel történik a madarak felerősítése, feltáplálása majd szabadon engedése. Az állatok esetleges állatorvosi ellátását – megfelelő szerződés mentén – az Egri Állatgyógyászati Kft. biztosította.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

További befogadó helyek a távolság és a sürgősség figyelembe vételével kerülnek meghatározásra, ezek a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületének látogatóközpontja (Sasközpont), a Mályi Természetvédelmi Egyesület Madármentő Állomása, a Miskolci Vadaspark valamint az Üröm Egyesület. Alapvető feladatok ellátása lehetséges a Nógrád-Ipoly TE Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpontjában. A legkritikusabb állapotú, és legnagyobb természetvédelmi értéket képviselő példányok továbbra is a Fővárosi Állat és Növénykert (FÁNK) vendégei.

Fontos megjegyezni, hogy a BNPI mentőközpontjába kerül az őrszolgálat által kezelt madarak egy jelentős része, de ide egyéb helyekről, például a lakosság által behozott madarak is érkeznek. Így az őrszolgálat által mentett, és a mentőközpont által érintett számok jelentős átfedéssel bírnak, de nyilvánvalóan van közöttük különbség. A BNPI mentőközpontjába jutott dokumentált fajok adatai az alábbi módon alakultak 2020-ban. Itt 71 állatfaj 676 példányát mentettük, melyek között 54 védett vagy fokozottan védett faj 550 egyede is előfordult.

Sajnos gyakoriak azok az esetek, amikor a jó szándékú bejelentők – nyilvánvalóan az ismeretek hiányában – olyan esetben is mozgósítják az őrszolgálatot, amikor az csak kismértékben, vagy egyáltalán nem indokolt. Ezt a széles tömegek felé történő ismeretterjesztéssel próbáljuk orvosolni.

Az Igazgatóság Sánc utcai mentőközpontja az év során megkapta a szükséges engedélyeket. Így a mentésen túl folyamatosan vannak repatriálásra váró madarak.

A természetvédelmi őrszolgálat által mentett védett fajok 2020-ban

Hónap	Fajok száma	Egyedszám	Felhasznált km	Mentett fajok
január	5	6	398	bütykös hattyú, egerészölyv, törpedenevér széncinege, tőkés réce
február	5	11	552	balkáni gerle, egerészölyv, karvaly, kuvik, vándorsólyom
március	8	13	842	egerészölyv, erdei fülebagoly, fehér gólya, fekete rigó, karvaly, rőt koraidenevér, uráli bagoly, vetési varjú
április	20	27	1234	füsti fecsek, barna rétihéja, bíbic, daru, egerészölyv, parlagi sas, rétisas, holló, kuvik, egerészölyv, macskabagoly, uhu, vörös vércse
május	36	79	2500	foltos szalamandra, gyurgyalag, kockás sikló, kuvik, nagy fakopáncs, vakond, vörös vércse, vízi sikló, vöröshasú unka, kék galamb, görög teknős, erdei fülesbagoly, barna rétihéja,
június	28	82	2271	csicsörke, nagy kócsag, orrszarvú bogár, héja, karvaly, erdei fülesbagoly, őz, sün, vízityúk, sarlósfecske, macskabagoly, héja,
július	25	128	5006	búbosbanka, barna rétihéja, csíz, szajkó, sün, szalakóta, tengelic, vidra, vörös vércse, kuvik, molnárfecske, macskabagoly, denevérek, fehér gólya, egerészölyv, füsti fecske
augusztus	15	44	2553	molnárfecske, fehér gólya, sün, bütykös hattyú, egerészölyv, énekes rigó, karvaly, kuvik, nagy kócsag, sün, tőkés réce, vörös vércse, csóka, afrikai ezüstcsőrű pinty, balkáni gerle
szeptember	14	37	1655	karvaly, vízisikló, barátposzáta, kék és vörös vércse korai denevér, kuvik, macskabagoly, törpegém
október	3	3	96	foltos szalamandra, házi rozsdafarkú, sün

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

november	9	16	1074	bíbic, csóka, erdei szalonka, kis vöcsök, gyöngybagoly, házi veréb, karvaly, korai denevér
december	7	10	510	nagy fakopáncs, karvaly, rőt korai denevér, hegyesorrú denevér, erdei fülesbagoly, vörös vércse
összesen	175	456	18691	

Mentett egyed száma

Sorszám:	Mentett fajok	Egyedszám	Elpusztult egyedszám
1.	afrikai ezüstcsőrű pinty	1	-
2.	balkáni fakopáncs	1	-
3.	balkáni gerle	3	-
4.	barátposzáta	2	-
5.	barna rétihéja	3	-
6.	bíbic	3	-
7.	búbosbanka	1	-
8.	bütykös hattyú	4	-
9.	csicsörke	1	-
10.	csíz	2	-
11.	csóka	2	-
12.	darázsölyv	1	-
13.	daru	1	-
14.	denevér faj	4	2
15.	dolmányos varjú	2	-
16.	egerészölyv	26	3
17.	énekes rigó	8	-
18.	erdei fülesbagoly	11	-
19.	erdei pinty	3	-
20.	erdei sikló	4	-
21.	erdei szalonka	1	-
22.	fácán	1	-
23.	fehér gólya	46	1
24.	fekete rigó	14	2
25.	fenyvescinege	1	-
26.	foltos szalamandra	2	-
27.	füsti fecske	17	2
28.	galamb	1	-
29.	görög teknős	1	-
30.	gyöngybagoly	1	-
31.	gyurgyalag	2	-
32.	házi rozsdafarkú	7	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

33.	házi veréb	9	2
34.	hegyesorrú denevér	1	-
35.	héja	1	-
36.	holló	1	-
37.	kakukk	1	-
38.	karvaly	14	1
39.	kék galamb	1	-
40.	kék vércse	1	-
41.	kis poszáta	1	-
42.	kis vöcsök	1	-
43.	kockás sikló	13	-
44.	korai denevér	9	2
45.	közönséges törpedenevér	1	-
46.	kuvik	27	1
47.	macskabagoly	7	-
48.	meggyvágó	3	-
49.	mezei pacsirta	1	-
50.	mezei veréb	3	-
51.	mocsári teknős	2	-
52.	molnárfecske	84	9
53.	nagy fakopáncs	2	-
54.	nagy kócsag	2	-
55.	orrszarvú bogár	6	
56.	őz	1	-
57.	parlagi sas	1	-
58.	rétisas	1	-
59.	rőt koraidenevér	6	2
60.	sarlósfecske	4	1
61.	seregély	4	-
62.	sün	14	-
63.	szajkó	1	-
64.	szalakóta	1	-
65.	széncinege	3	-
66.	szoprán törpedenevér	1	-
67.	tengelic	9	1
68.	tőkés réce	3	-
69.	törpegém	1	-
70.	uhu	1	-
71.	uráli bagoly	1	-
72.	vakond	1	-
73.	vándorsólyom	1	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

74.	vetési varjú	6	-
75.	vidra	1	-
76.	vízi sikló	2	-
77.	vízityúk	1	-
78.	vörös vércse	13	1
79.	vörösbecs	1	-
80.	vöröshasú unka	1	-
81.	zöldike	1	-

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

A természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére 500.000 Ft-ot fordítottunk az egyedi tájértékek felvételezésére. Ebből 4 településen (Hejőbába, Hejőpapi, Igrici, Nemesbikk) összesen 110 egyedi tájértéket regisztráltunk a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület bevonásával. Az egyedi tájértékek felvétele szerződés szerint 2020. november 25-ig teljesült. Folyik az elkészült felvételei adatok minőségbiztosítása, ellenőrzése.

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Értékek száma</i>
Hejőbába	2020	34
Hejőpapi	2020	26
Igrici	2020	26
Nemesbikk	2020	24
Összesen:		110

Az egyedi tájértékek listáját a településrendezési tervekhez végzett előzetes adatszolgáltatás keretében megküldjük és felhívjuk a figyelmet az 1996. évi LIII. tv. 6. § (5) bekezdés szerint a településrendezési tervekben való szerepeltetésre. Az egyedi tájértékek között is szereplő, kulturális és földtani értékeket hordozó kaptárkövek megóvására kiemelt figyelmet fordítunk.

Egyedi tájértékek felmérése során is adatfelvételi lappal dolgozunk, amely a MSZ 20381:2009 szabvány szerint készült. Az adatlapon felvett információkat a minisztérium által kidolgozott Excel adatbeviteli táblázatban rögzítjük. Ennek segítségével kerülnek feltöltésre az adatok és fotódokumentációk az OKIR-be. A 2020-ban felvett egyedi tájértékek a minőségbiztosítás után kerülnek be az OKIR rendszerébe.

Az egyedi tájérték-felmérés során is szükséges az objektumok állapotának jellemzése, amely elsősorban csak szemrevételezés alapján elvégezett állapotfelmérésen alapul. Ezek az adatok is szerepelnek az egyedi tájérték OKIR-be feltöltött kataszteri lapján.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén eddig kataszterezett egyedi tájértékek számát település szerinti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza:

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Adács	2016		55
Aldebrő	2001, 2014	2010	57
Alsótold	2010		14

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Andornaktálya	2001	2010	8
Arló	2010		13
Átány	1990	2010	4
Balaton	2001	2010	16
Bánhorváti	2000	2010	15
Bárna	2010		12
Bátor	2004	2010	28
Bekölce	2001	2010	7
Bélapátfalva	2001	2010	8
Bér	2010		21
Berkenye	2010		37
Berzék	2003	2010	9
Besenyőtelek	2001	2010	12
Boconád	2013		43
Bogács	2001	2010	14
Bokor	2010		11
Borsodbóta	2001	2010	5
Borsodgeszt	2001	2010	12
Borsodivánka	2001	2010	5
Borsodnádasd	2010		24
Borsodszentgyörgy	2010		12
Bócs	2003	2010	20
Buják	2009		51
Bükkábrány	2001	2010	7
Bükkaranyos	2018	2010, 2018	32
Bükkmogyorósd	2017		21
Bükkszék	2001	2010	21
Bükkszenterzsébet	2001	2010	9
Bükkszentkereszt	2001	2010	9
Bükkszentmárton	2001	2010	4
Bükkszérc	2001, 2005	2010	35
Cered	2010		18
Cserépfalu	2001	2010	12
Cserépváralja	2001	2010	9
Cserhátszentiván	2010		19
Csernely	2010		14
Csincse	2017		11
Csokvaomány	2000	2010	11
Dédestapolcsány	2000	2010	17
Demjén	2001	2010	9
Detk	2014		83
Domaháza	2010		10
Domoszló	2001	2010	10
Dormánd	2001	2010	6

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Ecseg	2010		33
Eger	2001	2010	55
Egerbakta	2001	2010, 2017	27
Egerbocs	2001	2010	11
Egercsehi	2001	2010	29
Egerfarnos	2001	2010	8
Egerlövő	2001	2010	7
Egerszalók	2001	2010	11
Egerszólát	2001	2010	7
Erdőkövesd	2001	2010	6
Erdőkürt	2010		26
Erdőtelek	2013		72
Erk	2015		26
Fedémes	2004	2010	20
Feldebrő	2001	2010	9
Felsőtárkány	2001	2010	12
Felsőtold	2010		9
Füzesabony	2001	2010	11
Garáb	2010		10
Gelej	2017		29
Girincs	2019		27
Gyöngyöshalász	2010		36
Halmajugra	2016		60
Hangony	2010		21
Harsány	2001	2010	5
Hejőbába	2020		34
Hejőkeresztúr	2018		29
Hejőpapi	2020		26
Hejőszalonta	2018		14
Hernádkak	2003	2010	8
Hernádnémeti	2003	2010	8
Hevesaranyos	2004	2010	23
Hevesvezekény	1990	2010	10
Hollókő	2012		42
Igrici	2020		26
Ipolytarnóc	1997	2010	13
Istenmezeje (Szederkénypuszta)	2001	2010	5
Ivád	2001	2010	12
Járdánháza	2010		14
Kács	2001	2010	12
Kál	2012		18
Kápolna	2012		19
Karácsond	2016		27

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Kerecsend	2001	2010	17
Királd	2001	2010	2
Kiscséc	2019		10
Kisfüzes	2001	2010	6
Kisgyőr	2001	2010	1
Kisköre	2013		26
Kisnána	2001	2010	6
Kissikátor	2010		7
Kompolt	2012		48
Kozárd	2010		24
Köröm	2003	2010	10
Kutasó	2010		8
Lénárdaróc	2000	2010	10
Ludas	2014		31
Maklár	2001	2010	10
Mályinka	2000	2010	5
Markaz	2001	2010	8
Mátraballa	2001	2010	5
Mezőkeresztes	2001	2010	3
Mezőkövesd	2001	2010	9
Mezőnagymihály	2001	2010	2
Mezőnyárad	2001	2010	8
Mezőszemere	2001	2010	8
Mezőtárkány	2001	2010	17
Mikófalva	2001	2010	7
Mónosbél	2001	2010	6
Muhi	2019		21
Nagycsécs	2019		19
Nagyfüged	2015		33
Nagyoroszi	2010		42
Nagytálya	2001	2010	3
Nagyút	2012		26
Nagyvisnyó	2000	2010	18
Négyes	2001	2010	2
Nekézseny	2000	2010	12
Nemesbikk	2020		24
Noszvaj	2001	2010	16
Novaj	1999, 2001	2010	17
Ostoros	2001	2010	12
Parád	2004	2010	75
Pély	1990	2010	24
Pétervására	2001	2010	12
Poroszló	2010		27
Recsk	2001	2010	21

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Répáshuta	2001	2010	5
Rétság	2010		39
Sajóhidvég	2003	2010	6
Sajómercse	2001	2010	28
Sajónémeti	2005	2010	15
Sajóvelezd	2001	2010	1
Sály	2001	2010	12
Sarud	2010		23
Sirok	2001	2010	21
Szajla	2004	2010	19
Szakáld	2018		18
Szarvaskő	2004	2010	29
Szentdomonkos	2001	2010	9
Szentistván	2001	2010	4
Szihalom	2001	2010	10
Szilaspogony	2001	2010	5
Szilvásvárad	2004	2010	69
Szirák	2010		30
Szomolya	2001, 2004	2010	44
Szúcs	2001	2010	9
Tard	2001	2010	3
Tardona	2000	2010	4
Tarnalelesz	2001	2010	8
Tarnaméra	2013		48
Tarnaszentmária	2004	2010	15
Tarnaszentmiklós	1990	2010	23
Tenk	1990, 2013(kiegészítés)	2010	25
Terpes	2004	2010	7
Tibolddaróc	2001	2010	11
Tiszabábolna	2001	2010	4
Tiszanána	2010		22
Tiszavalk	2013		11
Tófalu	2001	2010	5
Újlőrincfalva	2010		14
Vámosgyörk	2016		47
Vanyarc	2010		27
Vatta	2017		26
Váraszó	2001	2010	9
Vécs	2012		14
Verpelét	2001	2010	4
Visonta	2014		101
Visznek	2015		51
Zabar	2001	2010	8
Zaránk	2015		39

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

6.2. Településrendezési eszközök és településrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településrendezési terv, településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, környezeti vizsgálat (előzetes tájékoztatások, adatszolgáltatások, véleményezések, elfogadott tervek áttekintése)	129	614	240
területrendezési terv, területfejlesztési koncepció, területfejlesztési program, környezeti vizsgálat	5	15	5

Településrendezési terv felülvizsgálatával, illetve módosításával, településfejlesztési koncepcióval, integrált településfejlesztési stratégia készítésével és áttétellel érintett települések listája:

Alsópetény, Alsótold, Alsózsolca, Apc, Arló, Balassagyarmat, Balaton, Bánhorváti, Bánréve, Bányterenye, Bekölce, Bélapátfalva, Bercel, Berente, Besenyőtelek, Borsodnádásd, Buják, Bükkaranyos, Bükkszenterzsébet, Bükkzentkereszt, Bükkzsérc, Csány, Csécse, Cserépfalu, Demjén, Detk, Dorogháza, Drégelyalánk, Eger, Egerszalók, Erdőtelek, Érsekvadkert, Felsőpetény, Felsőtárkány, Felsőzsolca, Füzesabony, Galgaguta, Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöspata, Gyöngyöstarján, Hangony, Hatvan, Herencsény, Hernádnémeti, Heves, Hollókő, Hont, Iliny, Ivád, Járdánháza, Jászivány, Kál, Kápolna, Kazár, Kazincbarcika, Kerecsend, Kisbágyon, Kisgyőr, Kisköre, Kistokaj, Kompolt, Legénd, Maklár, Mályi, Mátraballa, Mátradereske, Mátranovák, Mátraszentimre, Mátraszentistván, Mátraterenye, Mezőkövesd, Mezőtárkány, Mikófalva, Miskolc, Nagyréde, Nagyút, Nekézseny, Nemti, Nézsa, Nógrád, Noszvaj, Nyékládháza, Ónod, Ostoros, Ózd, Pálosvörösmart, Patak, Patvarc, Pétervására, Radostyán, Recsk, Sajókaza, Sajólád, Sajónémeti, Sajópetri, Sajópüspöki, Sajószentpéter, Sajóvamos, Salgótarján, Sárospatak, Szanda, Szarvasgede, Szarvaskő, Szendehely, Szentdomonkos, Szilvásvárad, Szirmabesenyő, Szomolya, Suha, Szurdokpüspöki, Tarnalelesz, Tiszanána, Tiszatardos, Váraszó, Varbó, Vatta, Visonta, Zagyvaszántó

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, 2020. évben összesen 120 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával, környezeti vizsgálatával, továbbá a településfejlesztési koncepcióval és az integrált településfejlesztési stratégia készítésével, véleményezésével kapcsolatos megkeresések. Megkeresés tárgya volt egy-egy település esetében, „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében előzetes tájékoztatás, adatszolgáltatás kérése, a településrendezési eszközök véleményezése, meghívó egyeztetési tárgyalásra és az elfogadott településrendezési terv megküldése.

Előzetes terepbejárásokon, egyeztetéseken is részt vettünk, a megküldött településrendezési tervek tervezett módosításaihoz kapcsolódóan (pl. Demjén, Jászivány, Tiszatardos, Miskolc településeken, továbbá az illetékes állami főépítészek által összehívott helyi egyeztetéseken pl. Szentdomonkos, Tarnalelesz, Ivád, Bükkszenterzsébet települések településrendezési eszközeinek módosítása kapcsán). A járványügyi helyzetre való tekintettel 2020. szeptemberétől a szokásos helyszíni egyeztetések helyett írásos, illetve elektronikus felületen történő (online) szakmai egyeztetések zajlottak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Számos településrendezési eszköz módosítása teljes eljárás helyett tárgyalásos eljárás, illetve ritkábban egyszerűsített eljárás keretében történt.

Osztályunk több alkalommal segített be a BNPI Területkezelési és Birtokügyi Osztályának településrendezési, illetve természetvédelmi értékkategóriákkal, jogszabály helyekkel kapcsolatos tájékoztatások összállítása során.

A településrendezési eljárással és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakmai véleményeinek településrendezési tervekbe történő beépülésével kapcsolatos tapasztalatainkat az alábbiakban összegezzük:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (1) és (2) bekezdései alapján „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 32. § (1) bekezdése szerint a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása teljes, egyszerűsített, tárgyalásos vagy állami főépítési lehet. A teljes eljárás előzetes tájékoztatói, véleményezési, végső szakmai véleményezési, elfogadási és hatálybaléptetési szakaszokból áll.

A kormányrendelet alapján a települési önkormányzatok a településrendezési teljes eljárás keretében beküldik az igazgatóság részére a módosítási, illetve felülvizsgálati szándékot jelző megkereső levelüket előzetes tájékoztatói szakaszra. Igazgatóságunk az előzetes tájékoztatói szakaszban megküldi a települési önkormányzat részére a jogszabályokon alapuló, tervezési területeket érintő követelményeket, a településrendezési eszköz tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásokat és az adatszolgáltatást.

A kormányrendelet 32. § (6) bekezdése értelmében tárgyalásos eljárás útján történő véleményezés és a 40. § (4) bekezdése szerint összehívott településrendezési egyeztető tárgyalásokon 2020. évben az igazgatóság tájvédelmi referensei táj- és természetvédelmi értékeket, területeket érintő beruházások, tervezett terület-felhasználás váltások esetében részt vettek, szakmai véleményeiket rögzítették. A legtöbb esetben a járványhelyzet miatt elektronikus felületen történő (online) egyeztetést, illetve írásos szakmai egyeztetést folytattunk. Igazgatóságunk előzetes adatszolgáltatása, előzetes véleménye végül, néhány esetben többszöri egyeztetés, egyeztető tárgyalás után került be a településrendezési tervbe, a településtervezők az egyeztető tárgyaláson elhangzott javaslatainkat, korlátozó előírásainkat figyelembe vették, beépítve azokat a tervdokumentációba.

A véleményezési szakaszt követően a kormányrendelet 43. § (2) bekezdése előírja, hogy a polgármester kötelezettsége a településrendezési terv elfogadása után 15 napon belül a településrendezési tervek megküldése az eljárásban résztvevő államigazgatási szervek részére, illetve az elektronikus úton hitelesített dokumentumok elérésének biztosítása 15 napon belül, értesítve az államigazgatási szervet annak elérési lehetőségéről. A képviselő testület által elfogadott településrendezési eszközöket jelentős arányban megküldték igazgatóságunknak.

Jellemző hiányosság továbbra is, hogy a kisebb települések önkormányzatai nem töltik fel honlapjukra a rendelettel elfogadott helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet és a határozattal elfogadott településszerkezeti tervet, továbbá az alátámasztó munkarészeket az Étv. 8. § (4) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint. A kormányrendelet. 43. § (2) bekezdése értelmében beérkezett településrendezési tervek általában véve tartalmazták az igazgatóság által kiadott, jogszabályon alapuló védett területekre vonatkozó előírásokat, övezeti lehatárolásokat, korlátozásokat, védett területeket felsorakoztató helyrajzi számos listákat. A jogi normával nem alátámasztható természet-, táj- és településkép védelmi javaslatainkat, ajánlásainkat az önkormányzatok, tervezők nem minden esetben fogadják szívesen, emiatt ritkán épülnek be a településrendezés eszközeibe.

A települési önkormányzatok által a 2017-2020. években elkészített, majd elfogadott településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek után jellemző, hogy a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

településrendezési eszközökben (helyi építési szabályzatban, annak mellékleteiben vagy függelékeiben) már nem szerepeltetik a táj- és természetvédelmi, tájképvédelmi jelentőségű értéktípusokat (pl. egyedi tájértékek, ex lege védett értékek, természeti emlékek). Sokszor igazgatóságunk felhívása ellenére ezen értéktípusok a településképi rendeletbe sem kerülnek bele annak ellenére, hogy igazgatóságunk adatszolgáltatásai során a vonatkozó adatokat a Lechner Tudásközpont egyeztetési felületére feltöltötte.

Az országos ökológiai hálózat kijelölésekor nem ingatlan határokhoz igazodott, annak övezetei ezért több esetben a településrendezési tervekben még a tervezők által is nehezen kezelhetők, különösen nagy területű ingatlanoknál, például külterületi mezőgazdasági területeknél az építési terület csak a magterületen, vagy az ökológiai folyosó övezetén kívül jelölhető ki, ami nem minden esetben felel meg a földterület tulajdonosának, fejlesztési szándékának. Az új adatszolgáltatások előtt ezért az ökológiai hálózatot az ingatlanhatároknak megfelelően frissítjük. A változásokat megfelelő időszakonként az eljárásrendnek megfelelően hivatalos úton megküldjük az AM illetékes főosztályának, miután az előzetes egyeztetés lezajlott az illetékes főosztállyal.

A környezeti értékelésekkel kapcsolatos észrevételünk, hogy a munkarész sokszor hiányos volt, nem tért ki valamennyi környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős módosítási szándékra.

A biológiai aktivitásérték számítások esetében több alkalommal kértünk kiegészítést (pl. helyrajzi számok, terület nagyságának szerepeltetése) illetve pontosítást a biológiai aktivitás érték kompenzációja érdekében, amelyet a tervezők a jogszabálynak megfelelően javítottak.

Az egyedi tájértékek felmérése még nem készült el minden település közigazgatási területére. Amely település esetében elkészült, abban az esetben, előzetes véleményünkben, táblázatos formában megküldtük a település teljes közigazgatási területére az egyedi tájértékek adatait. Az egyedi tájértékek csak igen ritkán kerültek ábrázolásra a településszerkezeti terveken.

Az Országos Területrendezési Tervet felváltó „Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről” szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban MaTrT) elfogadásával módosultak a területrendezési és településrendezési tervezés alapjául szolgáló jogszabályi előírások, amelyekre adatszolgáltatásaink és véleményezéseink során hivatkoztunk. A MaTrT előírásai alapján a „területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról” szóló 9/2019. (VI. 14.) MVM rendelet tartalmazza a területrendezési tervek kiegészítő országos övezeteit, térképmellékleteket és előírásokat.

Igazgatóságunk 2020-ban településrendezési eszköz jogszerűtlen tartalma miatt nem kezdeményezte törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását.

Területrendezési hatósági eljárási ügyekben a „területrendezési hatósági eljárásokról” szóló 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendelet alapján az illetékes megyei kormányhivatal jár el hatóságként. 2020-ban a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságához jogsegélykérelem nem érkezett a kormányhivataltól, lefolytatott eljárásról nem volt tudomásunk.

A településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényben és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben szabályozott településképi arculati kézikönyvvel és településképi rendelettel kapcsolatos adatszolgáltatási és véleményezési feladataink 2017-ben jelentkeztek elsőként, amellyel kapcsolatos szakmai feladatokat 2020-ban is folytattuk.

A településképi arculati kézikönyvekkel és a településképi rendeletekkel kapcsolatos adatszolgáltatások és vélemények feltöltését, azaz továbbítását a megkereső önkormányzatok felé, a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően a Lechner Tudásközpont online egyeztetési felületén keresztül oldottuk meg. Amennyiben hiányosságot és a jogszabályoktól való eltérést tapasztaltunk (pl. megkereső levelek és adatfeltöltések kapcsán), hozzászólásainkat rögzítettük a Lechner Tudásközpont egyeztetési felületén. A beérkező megkereső levelek és válaszleveleink legfontosabb adatait (pl. beérkezés dátuma, kimenő vélemények dátuma, Lechner Tudásközpont egyeztetési felületére történő feltöltések pontos dátumai) folyamatosan rögzítettük saját adattábla segítségével.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

2020-ban főként a meglévő településképi rendeletek módosítására került sor, de több már elfogadott településképi rendeletet is feltöltöttek a települési önkormányzatok ügyintézői az egyeztetési felületre.

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítéséhez adatszolgáltatás, településképi arculati kézikönyv véleményezése, településképi rendelet véleményezése	31	52	17

Érintett települések listája:

Andornaktálya, Boldva, Borsodgeszt, Bükkábrány, Csincse, Dédestapolcsány, Erdőkürt, Felsőtárkány, Gyöngyöspata, Héhalom, Kács, Nagyvisnyó, Noszvaj, Nyékládháza, Oszlár, Sajógalgóc, Sajóivánka, Sajószentpéter, Szilvásvár, Taktaszada, Terény, Vadna, Vatta, Zagyvaszántó

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

A megyei (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok megye) területfejlesztési koncepciók, területfejlesztési programok felülvizsgálata 2020-ban elkezdődött, 2021-ben fog lezárulni. 2020-ban nem töltöttek fel területrendezési tervekkel, területfejlesztési koncepciókkal, területfejlesztési programokkal kapcsolatos megkereséseket, terveket a Lechner Tudásközpont egyeztetési felületére. Szabolcs-Szatmár-Bereg és Jász-Nagykun-Szolnok megye területei csak kis részben érinti igazgatóságunk működési területét, mely területekre vonatkozó munkarészeket szakmai szempontok alapján véleményeztük a Tájegységek és a Természetmegőrzési Osztály Élővilágvédelmi Csoportjának bevonásával.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés Elnöke 2020. decemberében igazgatóságunk részére megküldte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2030.) és a Területfejlesztési Program (2021-2027.) készítése kapcsán a környezeti vizsgálat tematika tervezetét véleményezésre. A válaszlevelet 2021 decemberében megküldtük a megyei közgyűlés elnöke részére.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közgyűlés Elnöke 2020. decemberében igazgatóságunk részére megküldte a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2030) készítésével kapcsolatos tervdokumentációt, amelyet áttekintésre továbbítottunk a Borsod-Abaúj-Zemplén megyéhez tartozó valamennyi tájegység részére. A véleményezés teljesítése átnyúlt 2021 januárjára.

A Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Elnöke 2020. decemberében igazgatóságunk részére megküldte a Nógrád Megyei Területfejlesztési Koncepció (2021-2027) készítésével kapcsolatos tervdokumentációt, amelyet áttekintésre továbbítottunk a Nógrádi Tájegység őrszolgálatos munkatársainak. A véleményezés teljesítése átnyúlt 2021 januárjára.

Az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályának megkeresésére az előkészített Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciót és Területfejlesztési Programot véleményeztük, amely véleményt 2020 december elején megküldtünk.

Az Agrárminisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályának megkeresésére az előkészített Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Területfejlesztési Koncepciót az illetékes tájegységgel előzetesen egyeztetve véleményeztük, véleményeztük, amely véleményt 2020 december közepén küldtük meg.

A Szent István Egyetem Tájépítészeti és Településtervezési Kar Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszéke adatszolgáltatási kérelmet küldött igazgatóságunk részére. A tanszék komplex térségi

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

tervezési műhely keretében az Északi-Bükk térségre készített a hallgatókkal tájvédelmi és tájfejlesztési tervet, amelyhez adatszolgáltatásunkat megadtuk.

6.4. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Tájvédelmi vélemények, szakértői tevékenység,

Igazgatóságunk tájvédelmi szakértői tevékenységét elsősorban a beérkező megkeresések kapcsán fejteti ki. A véleményezésre megküldött településrendezési tervek mindegyikét a természetvédelmi megfontolások mellett tájvédelmi szempontból is vizsgáljuk. Ilyen jellegű véleményből **245** db-ot készített igazgatóságunk az elmúlt évben. A településképi arculati kézikönyvek és a településképi rendeletek véleményezése során kiemelten tájvédelmi vélemények születtek **66** alkalommal. Egyéb ügyek esetében, melyekhez adott véleményünkben kifejezetten tájvédelmi véleményt is megfogalmaztunk, **34** esetben fordult elő, melyek között építési, útépítési, elektromos szabadvezetékekkel, napenergia parkokkal, távközlési toronyok létesítésével, vízjogi létesítéssel és bányászattal kapcsolatos ügyek szerepeltek.

Kifejezetten tájvédelmi szakértő tevékenységre vonatkozó megkeresés 2020. évben igazgatóságunkhoz nem érkezett.

Részt vettünk az AM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Tájkarakter és Zöldinfrastruktúra című online műhelytalálkozón (2020. október 7.)

Részt vettünk az AM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Tájvédelmi és földtani természetvédelmi továbbképzés - tájvédelmi modul online értekezleten (2020. szeptember 16.).

Igazgatóságunk adott helyszínt a nemzetipark-igazgatóságok és a minisztérium barlang- és földtani értekezletének, amely a rendkívüli helyzet miatt csak egy napos szakmai kirándulás volt (2020. október 21.).

Nagy érdeklődés mellett bonyolítottuk le az Igazgatóság első PROBONO-s belső képzését „Megújuló energiák (napenergia, geotermikus) hasznosításának táj- és természetvédelmi vonatkozásai” címmel.

KEHOP pályázataink elértek a zárási időszakhoz. Az alapszelvényeket, földtani értékeket célzó projektünk záró rendezvényét szeptemberben személyes részvétel mellett rendezhettük.

Tájvédelmi célú beavatkozások

Célzottan tájvédelmi jellegű beavatkozások nem történtek.

7. Projektek

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás meg- nevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költség-vetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
GINOP 7.1.5-16- 2016-00005 A Bükk Keleti Kapuja” – A Szeleta Park Látogatóközpont kialakítása	2017.05.01. -2021.07.30	GINOP	Látogató-központ építése a Bükk Keleti kapujában	Miskolc, 31329/3 hrsz.	2,33	1.399.755.202	0	Az épület kivitelezésére lefolytattuk a közbeszerzési eljárást. A vállalkozási szerződés 2020.04.01-én aláírásra került. A beérkező ajánlat alapján közel jelentős fedezethiány mutatkozott, amit jeleztünk az irányító hatóság felé. Ráemelési igényünkről az irányító hatóság 2021.01.21-én érkezett tájékoztató levele alapján a többlettámogatás előterjesztését a Fejlesztéspolitikai Koordinációs Bizottság 2020.12.16-i ülésén nem támogatta, ezért 2020-ban a projektben további előrehaladás nem történt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

<p>A Natura2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök LIFE16 NAT/IT/000245</p>	<p>2017.07.01. - 2026.12.31.</p>	<p>LIFE</p>	<p><u>A projekt céljai:</u> A közösségi jelentőségű tölgyes élőhelyek biológiai sokfélesége csökkenésének megállítása, a folyamat megfordítása a Natura 2000 területeken, ökológiai szemléletű természetvédelmi erdőkezelési módszerekkel. Közel 26 hektáron idegenhonos (akác, fekete fenyves) faállományt alakít át tölgyes élőhellyé. A tevékenység és az eredmények a szakközönség és a nagyközönség részére bemutatásra és publikálásra kerülnek.</p>	<p>SPA területek Borsodi-Mezőség, Bükk hegység és peremterületei Hevesi sík, Kesznyéten, Mátra</p>	<p>36.307 66.328 77.049 6.084 37.331</p>	<p>707.180.680</p>	<p>56.124.904</p>	<p>Felhasznált támogatás: LIFE: 31.124.904,- Ft AM: 16.087.442,- Ft Önerő: 8.912.558,- Ft -2020-ban 0,114 hektár megvásárlására került sor. Tárgyévben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: Cserépfalui erdők, Kerecsendi Berek-erdő és Felsőtárkányi Miklós-völgy projekt területen az idegenhonos állományok átalakításának megkezdése vállalkozóval Cserépfalui erdők és Kerecsendi Berek-erdő projekt területeken az őshonos állományok természetszerűségét növelő beavatkozások megkezdése vállalkozóval Mátraszentimre 35 B erdőrészletben 5,8 ha állomány alatti bozótirtás vállalkozóval. Bükkzsérci Ortás projekt területen az őshonos állományok természetszerűségét növelő beavatkozások megkezdése vállalkozóval Bükkzsérci Ortás projekt területen az idegenhonos állományok átalakításának megkezdése vállalkozóval Harkály-táplálkozásnyom felvételezés a 4x1 ha-os kvadrátokban külső szakemberrel. Az alapállapot-felvételezés része. Eszközök (machete, átlaló, védőálarc) és közelítő papucs beszerzése. 30 db „szajkótálca” és a kihelyezésükhöz szükséges alkatrészek, valamint 300 kg tölgy makk beszerzése. 4 db tálca kihelyezése és feltöltése a bükkzsérci, 2 db tálca kihelyezése és feltöltése a kerecsendi projekt területen, saját dolgozók által Cserépfalu 67 H és 71 C 2019-ben tarvágott akácok helyén megjelent sarjak vegyszeres kezelése (összesen 3 ha) vállalkozóval. Felsőtárkány 182 C, D erdőrészletekben 2,6 ha fiatal tölgyes ápolása vállalkozóval Buják 102 B, Garáb 9 F és I erdőrészletekben összesen 4 db, 1x1 ha-os kvadrátban az Ökológiai Kutatóintézet által kijelölt fakitermelések, sebzések elvégzése 274 db törzsön Kerecsend 2 A és 3 A erdőrészletekben összesen 5 ha állomány alatti bozótirtás vállalkozóval</p>
---	----------------------------------	-------------	--	--	--	--------------------	-------------------	---

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“ LIFE13 NAT/HU/000081 2014.09.01. - 2020.03.31.	2014.09.01. - 2020.09.30.	LIFE	Szalakóta megőrzése: felmérés, monitoring, fészekodúk kihelyezése, ellenőrzése, gyűrűzés, élőhely-rekonstrukciós tevékenységek (fatelepitések).	SPA területek Borsodi-Mezőség, Hevesi sík, Kesznyéten,	36.307 77.049 6.084	326.739.929	45.137.809	<p>-Felhasznált támogatás: -LIFE: 20.915.809,- Ft -AM: 19.993.700,- Ft -Önerő: 4.228.300,- Ft</p> <p>-2020 évben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: Az Igazgatóság saját vagyongazdálkodásában lévő területein 4 helyszínen, Átány, Erdőtelek, Sarud, Tiszanána község határárokban 1.000 db hasonló fajú facsemeték kiültetésére került sor. Folytatódott a korábban telepített fasorok, facsoportok ápolása, locsolása, és ahol szükség volt a pótlása. A 24 ha-os telepített gyeptet 2019-ben kaszálással hasznosították. 2020 novemberében ismételt elvégeztük a 13 ha ezüstfa irtásterület gépi szárzúzását. A BNPI teljes működési területén elvégeztük a mesterséges odúk ellenőrzését, ezzel párhuzamosan folyamatosan zajlott a fiókák színes gyűrűs jelölése is. Megvalósult egy odúkamera felhelyezése az egyik mesterséges odúra, mely segítségével interneten keresztül lehetett követni a szalakóták mindennapjait. Folyamatos volt a médiajelenlét a különböző felületeken: internetes cikkek, rádiós riportok, rövid kisfilmek, valamint nyomtatott sajtóban megjelent cikkek is voltak. A programnak köszönhetően újabb lehetőségünk nyílt inváziós fafajok eltávolítására is a projekterületről, aminek köszönhetően kb. 1,2 ha-al növeltük a szalakóták számára táplálkozóterületként oly fontos gyepterületek nagyságát Emellett a program zárásához szükséges feladatokat és a zárójelentéshez szükséges adatszolgáltatást is végrehajtottuk.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költség-vetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
<p>“A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában” LIFE15 NAT/AT/000834</p>	<p>2016.07.25. - 2023.12.31.</p>	<p>LIFE</p>	<p>A globálisan veszélyeztetett tűzok (<i>Otis tarda</i>) védelme a faj nemzetközi fajvédelmi tervében, valamint az azzal összhangban lévő, a Közép-európai Tűzokpopulációk Megőrzéséről szóló Egyetértési Memorandumban (MoU) szereplő kiemelt jelentőségű veszélyeztető tényezők mérséklésén keresztül.</p>	<p>Hevesi-sík, Borsodi-mezőség</p>	<p>113.256</p>	<p>111.740.000</p>	<p>12.13.706</p>	<p>-Felhasznált támogatás: -LIFE: 8.730.976,- Ft -AM: 3.410.000,- Ft -Önerő: 0,- Ft 2020 évben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: - A tűzok állomány rendszeres monitoringja, valamint megfigyelési adatok felvétele a teelő és fészkelő helyeken. - Feltérképezésre kerültek a mintaterületeken a kotorékok illetve szarka, dolmányos varjú fészkek. - Negyedévente ezeken a mintaterületeken rögzítésre kerültek a növény kultúra változásai. - A tél végével már megkezdjük a ragadozók felmérését a területen elsősorban a dürgő és lehetséges fészkelő helyek körül. - A predátorok cspdázására tavasszal és ősszel került sor. - A faj védelme érdekében felvettük a kapcsolatot az érintett vadásztársaságokkal, a jövőben együttműködés céljából.</p>
<p>A hosszú távú természetvédelmi területkezelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Dél-hevesi Tájegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00029</p>	<p>2016.09.01. - 2021.10.30.</p>	<p>KEHOP</p>	<p>500 egyedből álló szürke marha szarvasmarha gulya téli tartásához, a meglévő és beszerzendő gépek, valamint a takarmánykészlet és termények elhelyezésére, valamint az itt dolgozók elhelyezését szolgáló épületegyüttes kialakítása.</p>	<p>Dél-Heves</p>	<p>594</p>	<p>1.462.894.683</p>	<p>19.080.000</p>	<p>-Pályázat előkészítési szakaszában a kivitelezéshez kapcsolódó közbeszerzési eljárás során beérkezett ajánlatok alapján többlettámogatási kérelmet nyújtottunk be az Irányító Hatóság felé. A kérelem elfogadásra került, az ehhez kapcsolódó Támogatási szerződés módosítás 2020.04.27-én lépett hatályba. A projekt kivitelezéséhez a munkaterület-átadás 2020.09.23-án megtörtént. A teljesítés folyamatos, 2020. decemberéig elérte a 20 %-ot. A megvalósítási szakaszba történő lépéshez a módosítási igény 2021.01.29-én benyújtásra került, ennek elbírálása folyamatban van.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
Fülkés sziklák, kaptárkövek – A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén lévő kaptárkövek megőrzése, bemutatása KEHOP-4.1.0-15-2016-00031	2016.09.01. - 2021.07.30.	KEHOP	21 helyszínen a kaptárkövek természetvédelmi célú bemutatása, a kaptárköveket veszélyeztető növényzet eltávolítása-	Bükkaljai kaptárkövek és környezetük	42	180.000.000	14.296.096	-A kivitelezés befejeződött, az erdei bútorok, ismertető táblák kihelyezésre kerültek. Ezt követően 2020-ban a monitoring eszközök beszerzése valósult meg. Az ehhez kapcsolódó közbeszerzési eljárás lefolytatásra került. A vállalkozási szerződések 2020.04.15-én aláírásra kerültek, teljesítésük 2020.08.06-ig megtörtént. Az informatikai eszközök beszerzése 2021 évre tervezett.
Cseppkövek és denevérek - Barlangok megőrzése a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00017	2016.02.01. - 2021.07.30.	KEHOP	25 fokozottan védett, 11 megkülönböztetett jelentőségű és 2 védett barlangban és azok közvetlen környezetében barlangvédelmi beavatkozások.	Bükk hegységi barlangok	5,795	380.000.000	2.935.000	-A projektben a kivitelezési munkák (barlanglezárások, lezárás cserék, járatbiztosítások), az ismeretterjesztő táblák, a táblatartó szerkezetek kihelyezése már korábban megvalósult. -2020-ban a monitoring eszközök beszerzése valósult meg. Az ehhez kapcsolódó közbeszerzési eljárás lefolytatásra került. A vállalkozási szerződések 2020.04.15-én aláírásra kerültek, teljesítésük 2020.08.26-ig megtörtént. Az informatikai eszközök beszerzése 2021 évre tervezett.
Kapu a Mátra kincseihez – Látogató-, oktatási- és kezelőközpont kialakítása Mátrafüreden KEHOP-4.1.0-15-2016-00032	2016.09.01. - 2021.07.30.	KEHOP	A mátrafüredi tájegységiroda átépítése, látogató- és oktatóközpont, valamint kezelőközpont funkciók ellátására.	Mátrai Tájegység	564 m ²	332.669.301	233.981.441	-A kivitelezés I. része már 2019-ben megvalósult. 2019. októberében befejezésre került a látogatóközpont épülete és beszerzésre kerültek a látogatóközpont bútorai, berendezései, novemberben elkészült a látogatóközpontban a kiállítás. -A kivitelezés II. része 2020. februárban került átadásra. A Harkály Ház ünnepélyes átadására és a zárórendezvény megtartására a COVID 19 miatt csak 2020. augusztus 12-én kerülhetett sor. -2020-ban megvalósult a monitoring eszközök beszerzése is. Az ehhez kapcsolódó közbeszerzési eljárás lefolytatásra került. A vállalkozási szerződések 2020.04.15-én aláírásra kerültek, teljesítésük 2020. szeptemberében megtörtént. Az informatikai eszközök beszerzése 2021 évre tervezett.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
Évmilliók dokumentumai - Földtani alapszelvények és feltárások rehabilitációja a Bükk hegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00022	2016.09.01. - 2020.09.13.	KEHOP	Földtani alapszelvények és feltárások rehabilitációja 17 egymástól független helyszínen (5 egykori kőbánya, egy kutatóvágat, a többi pedig útbevágás vagy természetes kőzetfeltárás).	Bükk hegység földtani alapszelvények és környezete	9.285	eredeti támogatási összeg 180.000.000, a maradványról lemondás után: 179.994.241	1.783.114	-A kivitelezés már korábban befejeződött. Elkészültek és kihelyezésre kerültek a táblatartó szerkezetek (15 db), esőházak (3 db) illetve elkészültek a pályázathoz kapcsolódó kiadványok, táblabelsők (2.500 db leporelló, 800 db földtani atlasz, 23 db tanösvény tábla, 11 db kőparki tábla). Ezt követően 2020-ban a maradványösszegek átcsoportosításra kerültek és kiadványok újryomására megkötöttük a szerződést, elkészült 500-500 db kiadvány. -2020. szeptember 08-án megtartottuk a projekt zárórendezvényét Cserépfaluban. -2020. december 15-én az igazgatóságon, illetve a kiválasztott helyszíneken helyszíni ellenőrzést folytatott le az ITM. -Zárószámolás benyújtásra került, a projekt záró összege a maradványösszegekről való lemondás után: 179.994.241 Ft.
Földvárak, tájképi és kulturális értékeink – Földvárak természet és tájvédelmi rehabilitációja a BNPI területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00030	2016.09.01. - 2021.07.30.	KEHOP	Földvárak, természet és tájvédelmi rehabilitációja a BNPI működési területén.	BNPI É-Magyarország hegyvidéki területei és a hegylábát ölelő alföldi területeken található földvárak és vonzáskörzetük.	498	180.000.000	13.782.294	-A kivitelezési feladatok befejeződtek, a pályázathoz kapcsolódó kiadványok, ismertető táblák, esőházak, erdei bútorok elkészültek. -A 2020-ban a monitoring eszközök beszerzése valósult meg. Az ehhez kapcsolódó közbeszerzési eljárás lefolytatásra került. A vállalkozási szerződések 2020.04.15-én aláírásra kerültek, teljesítésük 2020.09.09-ig megtörtént. -Az informatikai eszközök beszerzése 2021 évre tervezett.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével KEHOP-4.2.0-15-2016-00005	2016.09.01. - 2021.07.30.	KEHOP	Természetvédelmi Őrszolgálat hatékonyságának fokozása, ezen belül Tardon őrszolgálati iroda építése, gépjárművek és monitoring eszközök beszerzése.	Teljes működési terület	892.000	190.000.000	6.789.172	-A projektben az építési, beszerzési tevékenységek már korábban megvalósultak -2019-ben elindult a monitoring eszközök közbeszerzési eljárása, mely 2020-ban lezárult. 2020.04.15-vel a szerződések aláírásra, 2020.09.30-ig az eszközök leszállításra kerültek. 2020-ban a vegyszerbeszerzés is lezajlott. Az informatikai eszközbeszerzés közbeszerzési eljárása folyamatban van. Az informatikai eszközök beszerzése 2021 évre tervezett.
Kisvízi élőhelyek – Források, forráslápok és a kapcsolódó élőhelyek védelme a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00058	2016.12.01. - 2021.03.31.	KEHOP	A Mátra, a Keleti-Cserhát és az Ipoly-völgy vizes és vízi élőhely-hálózatának fejlesztése, az élőhelyek állapotának javításával, új élőhelyek létrehozásával.	Mátra, a Keleti-Cserhát és Ipoly-völgy vizes és vízi élőhely-hálózata	7 798	328.442.297	11.614.150	-2020-ban a kivitelezéshez szükséges engedélyeket beszereztük. Elkészültek a kiviteli és engedélyes tervek, beszereztük a vízjogi engedélyeket. -Beszerzésre került a „Vidra verda” nevű terepi bemutatáshoz szükséges gépjármű, melynek átalakítása berendezése is megtörtént. Elkészült a Natura2000 területek népszerűsítésére irányuló mobil kiállítás, az ismeretterjesztő táblalabelsők kihelyezésre kerültek. -A kozárdi Pogányvár kivitelezési munkálatai megtörténtek. A kisvízes élőhelyek kivitelezési feladatainak ellátására közbeszerzés keretében megkötöttük a vállalkozói szerződéseket mind a mátrai, mind a cserhádi területek vonatkozásában. -A kisvízes élőhelyek kivitelezési feladataihoz kapcsolódóan tervezői művezetés és műszaki ellenőri feladatokra is megkötöttük a szerződéseket. A kivitelezés a mátrai területeken 2020 év végére elérte az 50%-os készültséget. Az Abasár Szent Anna-tó és Parád Pisztrángos tavak üzemeltetési szabályzata készülöben van. -A monitoring eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását lefolytattuk, a szerződéseket megkötöttük. A monitoring eszközök beszerzésre kerültek. -A projekt előkészítési szakaszból a megvalósítási szakaszba történő átfordítása folyamatban van.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
Őshonos fafajok hazai erdőkhöz – Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00062	2017. 02. 01.- 2023.09.28.	KEHOP	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő védett és Natura 2000 erdőterületeken az idegenhonos főfafajú erdőrészek egyes tömbjeiben az őshonos, termőhelynek megfelelő fajokból álló, elegyes, mozaikos szerkezetű állományokra való átalakítás megkezdése.	Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Heves és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye védett és Natura 2000 erdőterületei n.	350	350.000.000	2.197.500	<p>-A projekt az előkészítő szakaszból a megvalósítási szakaszba lépett, a 2. sz. Támogatási szerződés módosítása 2020. 10. 12-én aláírásra került. A projekt befejezési határideje: 2023. 09.28-ra módosult.</p> <p>A projekt megvalósítása ütemezetten halad Az előrehaladásnak megfelelően folyamatosan készítjük elő és folytatjuk le a közbeszerzési eljárásokat az előre tervezhető területekre, munkálatokra.</p> <p>Közbeszerzési eljárás keretében a 2019- ben kezdődött monitoring eszközbeszerzés 2020-ban lezárult. 2020.04.15-vel a szerződések aláírásra, 2020.09.30-ig az eszközök leszállításra kerültek</p> <p>Szintén közbeszerzési eljárást írtunk ki injektálási, csemeteültetési és fakitermelési feladatokra, melyek lezajlása után jelenleg az injektálás kb. 50%-át, a csemeteültetés kb. 50 %-át teljesítettük. Fakitermelésre kb. 25 %-ban van megkötött szerződésünk.</p> <p>Elindult a kerítésnyomvonalak kitűzése, folytatódott a csemetebeszerzés 120.200 db csemete megvásárlásával. 2020 májusától 2 fő kollégát (szakmai továbbképzésük tanfolyami keretek között zajlik) alkalmazunk állandó munkavállalóként brigádunkban illetve idényszerűen 1-2 fő egyszerűsített bejelentéssel dolgozik a projekt fizikai megvalósításán.</p> <p>A munkálatok folyamatos biztosítása végett több eljárás keretében erdészeti és munkavédelmi eszközöket szereztünk be illetve 2020. februárjában megvételre került a projektben tervezett egyik terepjáró (Ford Ranger).</p> <p>A szerződések tárolását biztosító faház beszerzése szintén lezajlott 2020 végén, szállítása tavasszal várható. 2020 végén 41.913.185 Ft összegű elszámolást nyújtottunk be, amely elbírálása folyamatban van.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költség-vetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
LIVING HERITAGE Határon és korokon átívelő kulturális örökség bemutatása a történelmi Nógrád területén SKHU/1601/1.1/267	2017. 09. 1-2020. 11. 30.	SKHU	A projektben résztvevő partnerek közös célja a kulturális és természeti örökség bemutatása, és egy határon átnyúló, fejlett észak-déli idegenforgalmi tengely kialakítása.	Salgótarján 1380 hrsz., Salgótarján 1374 hrsz.	3,2511	88.555.533	94.179,35 EUR*320 Ft= 30.137.392 Ft	A projekt tárgyévi időszakában a korábban kialakított vizesblokkra kihelyezésre került egy napelemrendszer. Megépült az archeopark valamint kialakításra került a Látogatóközpontban egy beltéri kiállítás valamint egy digitális bemutató is. A sérült madarak elhelyezésére egy új, a korábbinál nagyobb voliért építettünk. A beruházások miatt szükségessé vált a térfigyelő kamerarendszer kiépítése valamint felszereltünk egy webkamerát is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
Pannon gyepék és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával LIFE17 IPE/HU/000018, LIFE-IP GRASSLAND-HU	2019.01.01. - 2026.12.31.	LIFE	<u>A projekt céljai:</u> A Közösség számára jelentős, Magyarországon kiemelkedő és jelentős értékkel bíró természetközeli gyepterületes élőhelytípusok és az ezekhez kötődő fajok természetvédelmi helyzetének javítása és hosszú távú megőrzése.	14 db Natura 2000 terület	886 ha	864.977 €, azaz 268.142.870 Ft	11.132.800 Ft	-Felhasznált támogatás: -LIFE: 2.650.800,- Ft -AM: 8.482.000,- Ft - -A projekt tárgyevi időszakában elsősorban a következő fázis munkáit megalapozó tevékenységek zajlottak: -A 14 Natura 2000 projekthelyszín bejárása során (A.5. akció) felmértük a szukcesszió mértékét, az inváziós fajok mennyiségét, azok kiterjedését a vizsgált területen, majd térképen lehatároltuk a kezelni kívánt terület nagyságát, igazodva a projektben vállalt feladatainkhoz. 2020. május és októbere között végezték el a szakemberek a szöcskeeger felméréssel kapcsolatos vizsgálatokat a Borsodi-Mezőség területén. Az A.5-ös akció keretében elkészítettük a bükkzsérci Kerek-domb élőhelytérképét. -A LIFE IP keretében tervezett földvásárlás (C.1. akció) az igazgatóságunk területén 4 db Bükkzsérci ingatlant érint (Bükkzsérc 098/2, 4, 5, 0101 - művelési águk: legelő), 7,7739 ha területen. A Bükkzsérc 098/2 és 098/4. helyrajzi számú ingatlanok megvásárlása 100%-ban megtörtént. Az osztatlan közös tulajdonban levő Bükkzsérc 0101 hrsz-ú ingatlan esetében a megvásárolni kívánt terület 65%-át, míg a Bükkzsérc 098/5 hrsz-ú ingatlan esetében mindössze 14%-át sikerült megvásárolni 2020-ban.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költség-vetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
Szlovák-magyar geoturisztikai partnerség SKHU/1902/4.1/038	2020.12.01 – 2022.03.31.	INTER-REG GEOTOP	A projekt célja a Novohrad-Nógrád Geopark és a Bükk-vidék Geopark területén új szolgáltatások bevezetése (túraveető képzés, jegycsalád kidolgozása, kiadványok készítése), valamint a két geoparkot összekötő tanösvény kialakítása és a meglévő geotúra-hálózat felújítása.	Bükk-vidék Geopark és a Novohrad-Nógrád Geopark területe	443.600	163.559,20 EUR *350 Ft = 57.245.720 Ft	665.040 Ft (2020)	-A pályázat előkészítési szakaszában a megvalósíthatósági tanulmány elkészült. A projekt indulását követően december 22-én megkötöttük a külső szakértővel a szerződést. A támogatási szerződés aláírása és a tevékenységek előkészítése még folyamatban van.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Forrás meg- nevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költség-vetése (Ft)	Támogatás Összege 2020 (Ft)	Pályázat 2020. évi teljesítése
				Megnevezés	Kiterjedés (ha)			
A folyóparti vadvilág egykor és ma SKHU/1902/1.1/037	2020.11.01. - 2022.10.31.	INTER- REG RIWILD	A projekt célja közös turisztikai szolgáltatások kifejlesztése és a két attrakciót tematikusan összekötő vízi élővilág bemutatása mindkét partner infrastruktúráis fejlesztése során. Ipolytarnóc és Karva között egy kerékpáros útvonal kerül kialakításra. Ipolytarnócon tanösvény fejlesztést valamint a 2. sz csarnok korszerűsítését tervezzük interaktív, 3D bemutatóval.	Ipolytarnóc Hrsz. 039.	156,0096	460.313 EUR azaz 161.109.550 Ft	2.856.000 Ft	-A pályázat előkészítési szakaszában elkészült a piackutatás és a hasznosítási és üzemeltetési terv. A projekt indulását követően szerződést kötöttünk a tervezővel. A támogatási szerződés aláírása és a további tevékenységek előkészítése folyamatban van.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	ügyek száma
Szakvéleményadás, adatközlés a hatóságok számára	4.664
Jelentési feladatok a Minisztérium számára	513
Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	14.829
Összesen:	20.006

2020-ban számos, a jogi szakterülethez tartozó feladatot láttunk el.

Részt vettünk a szabályzatok és belső utasítások előkészítésében, így a nemzeti park igazgatóságok új, egységes Szervezeti és Működési Szabályzatának és az annak végrehajtását szolgáló egyéb belső szabályzatoknak az előkészítésében is. Aktualizáltuk többek között a Közszolgálati Szabályzatot, az Integritás Szabályzatot, a szabálytalanságok kezelésének szabályairól, a közérdekű adatok megismerésének rendjéről szóló igazgatói utasítást, és az Iratkezelési Szabályzatot. Ez utóbbihoz megkaptuk a Magyar Nemzeti Levéltár, a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár és a belügyminiszter jóváhagyását. Elkészítettük az egyes szakterületi ügyrendeket. A bélyegzőhasználat rendjét szabályoztuk az Iratkezelési Szabályzatban. Elkészítettük az adatvédelmi intézkedési tervről szóló igazgatói utasítást. Számos más szervezeti egység által előkészített szabályzatot és igazgatói utasítást véleményeztünk jogi szempontból.

2018 novemberében benyújtott kérelmekkel sikeresen csatlakoztunk a SZÜF, az RNY és az e-Papír rendszerekhez. Hivatali Kapuval (BKSZ) 2015 óta rendelkezünk. Az érintett vezetők elektronikus aláírást használnak, melynek alkalmazása egyre gyakoribb.

Igazgatóságunk 2020-ban bővítette az elektronikusan, e-Papíron intézhető ügyek körét a következőkkel (a Natura 2000 gyepterületeken történő kaszálások bejelentése volt eddig az e-ügyintézésbe bevont ügy):

- általános vagyongazdálkodási hozzájárulás az igazgatóság vagyongazdálkodásában lévő területen tervezett tevékenységhez
- Nemzeti Parki Termék védjegy használatának átengedése
- polgári természetörnek jelentkezés
- panaszok/közérdekű bejelentések
- elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos megkeresés
- közérdekű adatigénylés
- személyes adatok kezelésével kapcsolatos kérelem
- barlanglátogatással kapcsolatos vagyongazdálkodási hozzájárulás
- barlangokkal kapcsolatos egyéb vagyongazdálkodási hozzájárulás
- erdei iskola program szolgáltatás iránti kérelem
- vagyongazdálkodási hozzájárulás kiadása a Tiszalúci Holt-Tiszán lévő víziálláshoz
- egyéb ügyvel kapcsolatos beadvány, kérelem.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az ügyleírásokat publikáltuk. Az e-ügyintézésrel kapcsolatos tájékoztatót honlapunkon közzétettük a következő elérhetőségen: <https://www.bnpi.hu/hu/e-ugyintezes-1>

A Rendelkezési Nyilvántartást teljes körűen használjuk.

2020-ban egyik fő feladatunk az SDA DMS Zrt. által fejlesztett, tanúsított Poszeidon EKEIDR Irat- és Dokumentumkezelő Rendszer bevezetésére való felkészülés volt. Az éles indulás 2021. január 4-én megtörtént. A rendszer támogatja az összes, iratokkal kapcsolatos munkafolyamatot, lehetőséget biztosít a modern ügyiratkezelésre való áttérésre. Az új rendszer az elektronikus ügyintézési munkafolyamatok magasabb szintű kiszolgálását, az e-aláírással történő összekapcsolását teszi számunkra lehetővé.

A feladat összetettségét különösen az okozta, hogy egyszerre jelentkezett az elektronikus ügyintézés bővítésének kötelezettsége, az Iratkezelési Szabályzat jóváhagyása három országos szervvel, és a Poszeidon bevezetése. Ez három, egymásra ható folyamat volt, bármelyikben történt változást le kellett követni a másik kettőben is, ez folyamatos alkalmazkodást és újratervezést igényelt.

A kiemelt célkitűzésünknek megfelelően összesen 3.370 darab elintézt, további érdemi intézkedést nem igénylő ügyiratot helyeztünk el az irattárunkban.

Szintén kiemelt célkitűzésünk volt szerződés- és egyéb iratminták kidolgozása. Összesen 40 iratmintát készítettünk, illetve aktualizáltunk, ebből 2020-ban 34-et.

A Rendelkezési Nyilvántartásba a Hivatali Kapu elérhetőségünket bejelentettük, ugyanis az a szerv, aki maga is elektronikus ügyintézés biztosítására köteles, csak a Hivatali Kapuját jelentheti be hivatalos elektronikus elérhetőségként, cégkaput nem (még ha létre is tud hozni) a 451/2016. (XII.19.) Korm. rendelet 85. § (6) és (7) bekezdés alapján. Hivatali Kapuról Hivatali Kapura/KÜNY-regisztrációhoz kapcsolódó tárhelyre (ügyfélkapura)/cégkapura küldött és az onnan Hivatali Kapunkra érkezett küldemények aránya is növekszik, azaz a hivatalos elektronikus kapcsolattartás egyre hangsúlyosabb. A hatóságokkal és államigazgatási szervekkel szintén egyre nagyobb arányban tartjuk Hivatali Kapujukon keresztül a kapcsolatot. Hivatali Kapunkra – arányait tekintve – a legtöbb megkeresés a természetvédelmi hatóságoktól érkezett.

2020. évben igazgatóságunk Hivatali Kapujára 5.278 állomány érkezett. Ebből 3.628 került iktatásra, a fennmaradó 1.650 számla, vagy egyéb pénzügyi tartalmú számlakivonat volt, amelyeket Iratkezelési Szabályzatunknak megfelelően nem iktattunk.

Igazgatóságunkhoz beérkező iratok még mindig jelentős számban érkeznek a hivatalos email címünkre, egyre csökkenő mértékben faxon, személyesen vagy postai úton. Kimenő leveleinket főképp emailen és Hivatali Kapu útján kézbesítjük, papír alapon leginkább szerződések, megállapodások kerülnek postázásra.

Az igazgatóság is az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszer érkeztető rendszerébe (KÉR) bevont szervek közé tartozik. A KÉR bevezetésével az iratok Hivatali Kapu felületen történő érkeztetése, ügykezelése a napi rutin részévé, és egyre zökkenőmentesebbé vált. A kivételi körbe nem tartozó küldemények hiteles elektronikus irattá történő átalakításuk után igazgatóságunk Hivatali Kapujára érkeznek, a papír alapú dokumentumokat a KÉR központban történő átmeneti irattározást követően félévente elszállítjuk. A Kormányzati Érkeztető Rendszer Igazgatóság munkatársaival kialakult jó kapcsolat megkönnyíti a napi munkavégzést, gyors és rugalmas ügyintézés tapasztalunk.

Az elektronikus és hagyományosan papíralapon intézett ügyek hozzávetőleges aránya: 80-20 %.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az eHR rendszerre történő áttérés nagymértékben megnövelte az igazgatóság munkaterhét is, a munkáltatói intézkedések elektronikus kézbesítése, a Hivatali Kapura visszaérkező elektronikus igazolások kezelése, letöltése miatt. Gond volt az is, hogy a Hivatali Kapun ezek az egyéb küldeményekkel együtt érkeznek, nehezítve a fontosabb, sürgős küldemények azonosítását. Egy technikai módosítást kértünk a Hivatali Kapu modul fejlesztőjétől, amellyel lehetővé vált a leválogatásuk, azóta az elektronikus aláírást bizonyító igazolásokat az eHR-es kolléganők közvetlenül kezelik.

2020. évi ügyiratforgalmunk a 2019. évihez képest kismértékű növekedést mutat.

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
Pest Megyei Kormányhivatal	Másodfokú eljárások, egyéb megkeresések	67
természetvédelmi hatóság	Megkeresés, szakvélemény, adat és tényközlés természetvédelmi ügyben	838
erdészeti hatóság	Megkeresés védett természeti és Natura 2000 területek esetén, saját erdőkkel kapcsolatos ügyek	74
NFK, MNV Zrt.	Vagyonkezelési jelentés	33
Magyar Államkincstár, Kormányhivatal Agrár és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály	Szakértői közreműködés	38
Önkormányzatok	Rendezési tervek, TAK, egyéb ügyek	356
	Védetté nyilvánítások, kezelési terv	4
Rendőrkapitányságok	Megkeresések, szakértői felkérések	44
Kormányhivatal Élelmiszerlánc- biztonsági és Állategészségügyi Osztályok		2
Kormányhivatal Földhivatali Főosztályok	Elővásárlási joggal kapcsolatos nyilatkozatok, vagyonkezelői jog bejegyzési kérelmek	115
Kormányhivatal Társadalombiztosítási Főosztály (foglalkoztatás, nyugdíj)		2
egyéb hatósági levelezés		3091
Összesen:		4664

A természetvédelmi és erdészeti hatóságok részére kiadott vélemények számadataiban ez előző évihez viszonyítva nem volt nagy eltérés. 2020. évi hatóságokkal történő levelezésünkben emellett emelkedés figyelhető meg. A kormányhivatalok az engedélyezési eljárások megindítása után – az eddigi gyakorlattól eltérően – külön levélben értesítettek minket a teljes eljárásra történő áttérésről, jelentősen megnövelve ezzel az éves beérkező iratok számát.

2015-ben a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályától érkező megkeresések száma kismértékű (1,5 %-os) csökkenést mutatott: 782 megkeresés érkezett.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

2016-ban a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályától érkező megkeresések száma az előző évhez hasonló, kismértékű (2,1 %-os) csökkenés állapítható meg: 765 megkeresés érkezett.

2017-ben a járási hivataloktól, mint természetvédelmi hatóságoktól érkező megkeresések száma 779 volt, ami kismértékű (1,83 %-os) növekedést jelentett.

2018-ban a természetvédelmi hatóságoktól érkező megkeresések száma 881 volt, ami jelentős (13 %-os) növekedés.

2019-ben a természetvédelmi hatóságoktól érkező megkeresések száma 830 volt, ami kismértékű (5,7 %-os) csökkenést jelentett.

2020-ban a természetvédelmi hatóságoktól érkező megkeresések száma 838 volt, ami kismértékű (0,96 %-os) növekedés.

Legnagyobb számban a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is erdészeti, földügyi, vízjogi, környezetvédelmi engedélyezési, barlangkutatói, vadászati, rendezvények és versenyek engedélyezésével kapcsolatos, védett állat- és növényfajok egyedeit, NATURA 2000 területeket érintő ügyben kerestek meg bennünket a természetvédelmi hatóságok vélemény (adat, tény) adása végett. Védett természeti területet érintő ügyben az esetek túlnyomó többségében megkeresett bennünket a hatóság. Pontos adat arról, hogy az összes hatósági ügy hány százalékában keresték meg az igazgatóságot a kormányhivatalok szakvélemény megadása céljából a természetvédelmi hatóság teljes ügyiratforgalmi statisztikáinak hiányában nem adható.

A védett és Natura2000 területeken található erdőtervezett erdőterületekkel és fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás, ill. megkeresésekre adott válaszok keretében tájékoztattuk az illetékes erdészeti és természetvédelmi hatóságokat az eljárásokban érintett terület természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően 2020-ban is szinte az összes, az igazgatóság működési területén található védett erdőterületet érintő hatósági ügyben adtunk adatot/tényt.

2020. évben egy barlangkutatóval kapcsolatos hatósági ügyünk volt, amely 2019-ben indult, a Bükki Nemzeti Park fokozottan védett területein nyíló barlangok felkeresése tárgyában, a fokozottan védett területekre történő belépés engedélyezésére. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei természetvédelmi hatóság megkeresésére ezt nem javasoltuk engedélyezni, mely alapján a hatóság a kérelmet 2019-ben elutasította. A határozat rendelkezései ellen az ügyfél fellebbezést nyújtott be, amely eljárás során 2020 márciusában a másodfokú hatóság jóváhagyta az elsőfokú határozatot.

Szakértői véleményeinket/adatszolgáltatásainkat a természetvédelmi hatóságok az esetek túlnyomó többségében figyelembe vették döntéseik során.

Korábban a működési területünkön illetékes mindhárom természetvédelmi hatósággal együttműködési megállapodást kötöttünk, melyben részletesen szabályoztuk a feladatok ellátásának módját és a kapcsolattartás részleteit. A Természetvédelmi Örszolgálat tagjainak helyismerete nélkülözhetetlen mind a természetvédelmi hatósági határozatok előkészítése, mind azok végrehajtásának ellenőrzése során. A kormányhivatalok az esetek nagyobb részében megküldték részünkre a védett természeti területet érintő határozataikat, szakhatósági állásfoglalásaikat. Utóbbi években kizárólag elektronikusan történik mindez. Együttműködésünk a természetvédelmi hatóságokkal megfelelő keretet jelent a további munkához, garantálhatja a természetvédelmi szempontok érvényesülését a természetvédelmi hatóságok eljárásaiban.

2020-ban is gondoskodtunk a természetvédelmi hatóság munkájához szükséges adatbázisok aktualizálásáról a TIR-ben.

2020-ban számos csapadékvíz elvezetési TOP pályázat bírálati felhívása érkezett Igazgatóságunkra, amelyeket az Észak-magyarországi, illetve a Közép-Duna-völgyi Területi Vízgazdálkodási Tanács tagjaként kellett véleményeznünk azok természetes vizekre, valamint élővilágra gyakorolt várható hatása kapcsán.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ugyancsak az Észak-magyarországi, illetve a Közép-Duna-völgyi Területi Vízgazdálkodási Tanács tagjaként számítottak szakmai állásfoglalásunkra szennyvíztisztító telepek létesítési, fejlesztési koncepciója kapcsán is.

Ez évben indult a 3. Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3), amelynek első lépcsőjeként a Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (JVK3) részeként kérték ki Igazgatóságunk szakmai véleményét a működési területünkre eső hét tervezési alegységre, két részvízyűjtőre, valamint az országosan összeállított vitaanyagokkal kapcsolatban.

Igazgatóságunkra, a megszokottak szerint, 2020-ban is érkeztek olyan hatósági megkeresések, amelyek haltelepítésekhez (jellemzően idegenhonos halfajok kihelyezése miatt indított ügyekben) és halgazdálkodási tervekhez kérték kollégáink szakmai állásfoglalását.

Komoly hullámokat keltő problémaként jelentkezett a működési területünkön, hogy Igazgatóságunk nem támogatta a Tiszaújvárosi Városgazda Nonprofit Kft. által tervezett biológiai csípőszúnyog lárvagyérítést, mivel az védett és Natura 2000 területet is érintett volna, kollégáink pedig nem láttak garanciát a tervezett tevékenységnek az őshonos élővilágot nem károsító kivitelezhetőségére. Belterületen, illetve nem védett, vagy közösségi területen nem elleneztük az ilyen módon történő védekezést a csípőszúnyogok ellen, csupán természetvédelmi szempontból jelentős területek kapcsán nem láttuk indokoltnak annak megvalósítását.

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Agrárminisztérium	Ügyek száma
Agrárminiszter	4
Közigazgatási Államtitkár	1
Miniszteri Kabinet, Sajtóiroda, Protokoll Osztály	16
Környezetügyért Felelős Államtitkár	10
Földvagyon-gazdálkodási Főosztály	27
Ellenőrzési Főosztály	12
Földügyekért Felelős Államtitkár	9
Biztonsági és Informatikai Főosztály	2
Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár	0
Jogtanácsosi, Közbeszerzési és Projektirányítási Főosztály	0
Költségvetési Főosztály	100
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	50
Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkár	54
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	124
Természetmegőrzési Főosztály	41
Halgazdálkodási Főosztály	0
Agrárszakképzési Főosztály	0
Gazdasági Helyettes Államtitkár	0
Gazdálkodási Főosztály	0
Hungarikum Főosztály	0
Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály	0
Biodiverzitás- és Génmegőrzési Főosztály	6
Belügyminisztérium	9
Pénzügyminisztérium	6
Innovációs és Technológiai Minisztérium	42
Összesen:	513

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az Agrárminisztérium felé teljesített jelentéseink a 2019. évihez képest majdnem számszerűen egyezést mutatnak. Az Ellenőrzési Főosztállyal történt levélváltások növekedését a folyamatban lévő ellenőrzési folyamatok indokolják. A Biodiverzitás- és Génmegőrzési Főosztállyal a kárpáti borzderes szarvasmarha mintaprogrammal és a furioso-north star lófajta génmegőrzésével kapcsolatban folytattunk levelezést.

A Pénzügyminisztériummal GINOP, Szeleta Park Látogatóközpont és Bükki Csillagda projektjeink, a Belügyminisztériummal aktualizált, egyedi Iratkezelési Szabályzatunk jóváhagyása érdekében egyeztetünk.

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Ügyfelekkel történő általános levelezés, egyeztetések		10.668
Egyéb egyeztetések	nemzeti park igazgatóságokkal	178
	helyben, szervezeti egységek között	90
	személyzeti ügyekben	727
	pályázatokkal kapcsolatosan	1.008
	haszonbérleti pályázatokkal kapcsolatosan	744
	földvásárlásokkal kapcsolatosan	82
	közfoglalkoztatással kapcsolatosan	29
	Natura 2000 fenntartási tervek készítésével kapcsolatosan	246
	Kaszálás bejelentések	1.057
Összesen		14.829

Az ügyfelekkel történő levelezésünk 2020. évben az előző évihez képest kis mértékben csökkent. A Covid-19 járványügyi intézkedések hatására bemutató- és szálláshelyeink, oktatóközpontjaink átmenetileg bezárásra kerültek. A rendezvények megtartásának tilalma, a barlangok látogathatóságának felfüggesztése, a szervezett túrák és osztálykirándulások elhalasztása mind éreztették hatásukat az ügyfelektől beérkező kérelmek számában is.

A 2020. évben lejáró haszonbérleti szerződéseink helyett 2021.01.01 – 2021.12.31. közötti időszakra vonatkozóan megbízási földhasználati szerződéseket kötöttünk bérlőinkkel, megduplázva az ezzel kapcsolatos éves küldeményeinket.

Az Országos Közfoglalkoztatási Programhoz 2020. július 01-től újból csatlakoztunk, növelve az ezzel összefüggő levélváltások számát.

A Natura 2000 területre vonatkozó kaszálás bejelentések száma stagnál.

A saját vagyongazdálkodású Tiszalúci Holt-Tisza esetében, mint ahogy a korábbi években, így 2020-ban is állandó munkát adott a meglévő víziállások fennmaradásának, illetve új víziállások létesítésének az ügyintézés az Igazgatóságunk által kiadott helyi szabályzat alapján. A létesítési kérelmek nagy száma és a lejáró fennmaradási engedélyek felülvizsgálata folyamatos feladat. A víztér és élővilágának védelme érdekében az egyes alterületeken (azok ökológiai értéke alapján) más és más feltételekhez kötött a vagyongazdálkodói engedélyek kiadása, az engedélyekben előírtak betartását pedig helyszíni ellenőrzésekkel monitorozzuk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

8.2. Szabálysértés

Megnevezés	Ügyek száma (db)	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	3	ismeretlen	ismeretlen

Szabálysértési eljárások esetében az új szabálysértési törvény (2012. évi II. törvény, továbbiakban: Sztv.) hatálybalépésével igazgatóságunk szabálysértési hatósági hatásköre megszűnt.

Mindezen alapvető jelentőségű jogszabályváltozás miatt jelen adatszolgáltatást is át kell értelmezni. A fenti táblázatban szereplő adatok az igazgatóság által a 2020. év folyamán tett szabálysértési feljelentéseket mutatják. Kettő ügyben tulajdon elleni szabálysértés (falopás, Sztv. 177.§) miatt, egy esetben erdei haszonvételek jogosulatlan gyakorlása (Sztv. 243.§) miatt kellett feljelentést tenni.

Természetvédelmi szabálysértés ügyében nem tettünk feljelentést 2020-ban, mivel a szabálysértési bírság – közigazgatási bírság problematikája eljárásjogi okokból nem teszi lehetővé a szabálysértési eljárás kezdeményezését igazgatóságunk számára.

Védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében folytatott szabálysértési eljárásokról így nincs tudomásunk.

8.3. Természetvédelmi bírság

Megnevezés	Ügyek száma (db)	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Természetvédelmi bírság	8	2.325	0
Helyszíni bírság	0	0	0

A természetvédelmi bírság kiszabása a természetvédelmi hatóságok hatáskörébe tartozik, így a befizetett összegekről nincs tudomásunk.

2020-ban igazgatóságunk összesen 49 esetben élt közérdekű bejelentéssel természetvédelmi bírsággal összefüggésben a természetvédelmi hatóságoknál, ebből nyolc esetben szabtak ki természetvédelmi bírságot első fokon, összesen 2.325.000 forint értékben.

Hangsúlyozzuk, hogy a Természetvédelmi Őrszolgálat egyébiránt jelentős számban tesz még bejelentéseket egyéb közigazgatási ügyben (pl. hulladékelhelyezés, erdőgazdálkodási, vadgazdálkodási ügyek, örökségvédelmi ügyek, fémkeresőzés) is. Másrészt emelkedő tendenciát mutat a lakossági közérdekű bejelentések száma is, elsősorban hulladékgazdálkodási, erdőgazdálkodási ügyekben, védett állatfajok fészkelésével kapcsolatban, valamint technikai sportok tárgyában. Ezek az ügyek azonban nem szerepelnek a fenti számadatokban.

A nyolc természetvédelmi hatósági határozat közül kettő valójában bírság kiszabása nélkül, figyelmeztetéssel zárult (az egyik tó engedély nélküli kotrása, a másik fokozottan védett területen fokozottan védett növény fotózása miatt indult).

Hatósági határozatba foglalt előírások megsértése miatt 150.000 forint természetvédelmi bírságot szabott ki a hatóság.

Egy erdőbirtokoságnak védett és Natura 2000 területen történt rakodó létesítésével megvalósított gyepekárosítás miatt 125.000 forint természetvédelmi bírságot kell fizetnie.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Egy céget 1.875.000 forint összegű természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezett a hatóság Natura 2000 területen történt gyepfeltörés miatt.

Egy cégnek 25.000 forint összegű természetvédelmi bírságot kell fizetnie tündérfátyol károsítása miatt.

Egy építőipari cégnek 25.000 forint természetvédelmi bírságba került molnárfecske fészkek engedély nélküli eltávolítása.

Egy személy fémkeresőzés miatt 125.000 forint természetvédelmi bírságot kell, hogy fizessen (amellett, hogy büntetőeljárás is indult ellene).

Védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében folytatott egyéb eljárásokról nincs tudomásunk.

8. 4. Büntető ügyek

Megnevezés	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
Természetkárosítás	8	4	4
Egyéb büntető ügyek	6	2	4

Igazgatóságunk 2020-ban összesen 14 büntetőfeljelentést tett, ebből nyolcat természetkárosítás miatt.

Három esetben kellett tűz pusztítása eredményeképp természetkárosítás miatt feljelentést tennünk, amelyből egy az Ózdi, egy az Egri, egy pedig a Tiszaújvárosi Rendőrkapitányság illetékességi területét érintette.

Két esetben fehér gólya sérelmére elkövetett bűncselekmény alapos gyanúja miatt tettünk feljelentést, két esetben pedig 2020-ban is kellett sajnos feljelentést tenni védett/fokozottan védett madárfajok sérelmére elkövetett mérgezés miatt.

Egy esetben védett természeti területen elkövetett tereprendezés okozta 20 tő sudár kankalin pusztulását.

Az egyéb bűncselekmények körében két esetben falopás, két esetben pedig vadkameráink eltulajdonítása miatt tettünk feljelentést. Utóbbi bűncselekmények száma emelkedő tendenciát mutat működési területünkön.

Egy esetben hulladékgazdálkodás rendjének megsértése miatt tettünk feljelentést. A gyakorlat azt mutatja, hogy a Btk. 248.§-ban írt bűncselekmény miatt tett feljelentéseink gyakran nem vezetnek eredményre. Sok esetben nem tekinti hulladéknak a rendőrség a lerakott szemetet, szennyező anyagot, álljon bármiben is annak összetétele.

Egy esetben orvvadászat miatt is feljelentést tettünk.

Tapasztalataink szerint növekvő tendenciát mutat az állampolgári bejelentések száma az ügyintézés során, ami a polgárok növekvő tudatosságának, illetve a terület elismertségének is lehet az eredménye.

A folyamatban lévő ügyeket – megfelelő rubrika hiányában – az eredményesek között tüntettük fel.

8.5. Polgári perek

Megnevezés	Ügyek száma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	20	13	2	5

Védett és fokozottan védett fajok élőhelyén a kezdeményezésünkre elrendelt természetvédelmi hatósági korlátozást támadott meg az erdőgazdálkodó bíróságon a módosított Evt. szabályaira hivatkozva. A perben felvetett jogkérdés elvi jelentőségű és kulcsfontosságú volt a természetvédelmi jogszabályok jövőbeni érvényesítése szempontjából, ezért a természetvédelmi hatóság oldalán a perbe beléptünk és azt sikerült pernyertességgel zárni. A bíróság osztotta álláspontunkat, így az ítélet nagyon sok precedens értékű állásfoglalást tartalmaz az Evt. és a Tvt. egymáshoz való viszonyával kapcsolatban. Az ítélet szerint a módosított Evt. szabályozása mellett is van lehetőség a Tvt. alapján fellépni természetvédelmi érdekből. 2020 áprilisában az ügy a Kúrián is pernyertességünkkel zárult.

Egyéb pereink – a teljesség igénye nélkül – elővásárlási jogunk, kártérítés, illetve egyéb polgári jogi követeléseink érvényesítése, valamint földmérési díj viselése, földvédelmi bírság megfizetése, haszonbérleti szerződés felmondás hatályosságának megállapítása tárgyában voltak folyamatban.

A pereszes ügyek között tüntettünk fel két felszámolási eljárást, ahol nem térült meg a követelésünk.

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

Megnevezés	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	32	2	34

Megnevezés	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső működési terület (ha)	26.979	11.195	86.596
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	4.573	0	9.416

(Egy fő, illetve egy örkerület esetében {NTE, 5/3 örkerület} fordul elő, hogy az örkerületben nincs országos jelentőségű védett természeti terület, viszont nagy kiterjedésű Natura 2000 területek találhatóak az egyébként nagyméretű örkerületben.)

9.1.1. Személyi feltételek

Felsőfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Középfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Összesen (fő)
32	2	34

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának engedélyezett létszáma 35 fő, 2019-ben egy státuszt kivéve majdnem teljesen feltöltött (34 fő) állománnyal működött. A korábbi változások, nyugdíjazások során megüresedett helyekre az év során a DBTE területén két fő természetvédelmi őr, a NITE területén egy fő természetvédelmi őr állhatott munkába.

Tájégség neve	természetvédelmi őr (fő)
Dél-Borsodi Tájégség	5
Dél-Hevesi Tájégség	4
Kelet-Bükki Tájégség	5
Mátrai és Tarna-Lázbérci Tájégség	8
Nógrádi Tájégség	7
Nyugat-Bükki Tájégség	5

A közhiteles nyilvántartások (ingatlan-, barlang-, régészeti lelőhelyek-, stb.) rendelkezésre állnak.

9.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák

Az őrszolgálat tagjai a feladatellátásukhoz szükséges egyenruházati elemekkel az alapellátás szintjéig rendelkeznek. A védőfelszerelések a szabályzatnak megfelelően elhasználódásuk függvényében folyamatosan pótlásra kerülnek. Tapasztalatunk alapján az egyenruházat elemei a korábbi anyagokhoz képest némileg gyengébb minőségűek, terepen kevésbé ellenállóak, így az amortizáció a megszokottnál gyorsabb. Ennek következtében szükségszerű lesz újabb ruházati elemek beszerzése a közeljövőben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Technikai eszközök tekintetében elmondható, hogy eszközeink (gépjárművek, fényképezőgépek, megfigyelő eszközök, terepi adatgyűjtő eszközök, stb.) száma és állapota a feladatellátást jórészt kielégíti, ám teljessé tétele és az elhasználódás miatt folyamatos cseréjük és fejlesztésük indokolt. Javításra szorul az öregedő gépjárműpark állapota, mely esetében a tehergépjárművek (Toyota Hilux, Ford Ranger) mellett a kisebb személygépkocsik (pl. Suzuki Jimny) vásárlása is indokolt lehet. A terepi munkát segítő adatgyűjtő eszközök (PDA), vagy az azzal kompatibilis „terepálló” okostelefonok, illetve tabletek frissítése, „terepálló” fényképezőgépek cseréje illetve beszerzése, valamint az idősödő megfigyelő eszközök (pl. kézi távcsövek) frissítése már rövidtávon is indokolt. Ezen eszközök elhasználódása, az elcsúszó vagy nem megvalósuló pályázati beszerzések miatt tovább erősödik.

Az eszközök állapotának javulásában részleges segítséget remélünk a „*A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével*” pályázattól. Korábban megvalósult elemei (gépjárműbeszerzés, Tardi őrszolgálati iroda) után a legtöbb felszerelés, eszköz (pl. keresőlámpák, mellecsizmák, tábori felszerelések, mintavevő eszközök, stb.) megérkezett, számos eszköz érkezése még mindig várat magára, kifejezetten az informatikai beszerzési tételek közé tartozó terepi adatgyűjtő berendezések (tablet). Ezek hosszú távú megbízható használata az elhúzódó közbeszerzés következtében kérdéses lehet. A vizes élőhelyek védelme érdekében felmerült egy csónak és kiegészítőinek bevetése az indokolt területeken.

Kisléptékű természetvédelmi kezelésekhez – köszönhetően a korábbi pályázatoknak és a lezárult közfoglalkoztatási programnak – a technikai felszereltségek adottak a tájegységekben.

Az igazgatóság területén a 6 tájegység közül három esetében rendelkezünk saját vagyongazdálkodási irodával, ezek állapota kielégítő vagy jó. Ezek a MTLTE (itt a Mátrai Csoport és a Tarna-Lázberci Csoport is rendelkezik saját irodával), a NITE és a NYBTE. Három tájegységben bérleményben folyik az irodai munka. Ezek a KBTE, a DBTE és a DHTE. Bár a Kelet-bükki tájegységben elkészült az őrszolgálati iroda, stratégiai okokból a tájegység miskolci szívében szükséges egy tájegységi iroda fenntartása (ügyfélfogadás). A Dél-borsodi és a Dél-hevesi tájegységben a tájegység központja bérelt épületben került ideiglenes elhelyezésre (Tiszakesziben és Tepély-pusztán), melyeknek áthelyezésére fejlesztéseink függvényében rövidesen sor kerülhet (működő és új állattartó telepek). A megfelelő körülmények mellett a technikai modernizáció folyamatosan megújuló feladat.

9.1.3. Polgári Természetőrök

Jelenleg a polgár természetőr létszám az előző évihez hasonló 177 fő. A jelenlegi állomány inaktív, vagy minimális azon személyek száma, akik ténylegesen tevékenyek. A tapasztalatok alapján a polgári természetőri tagság megújítása indokolt, és a jelenleginél lényegesen kisebb, de aktivitásában jelentősebb kör kialakítását tervezzük igazgatóságunknál, melyhez új, a kor elvárásainak megfelelő, jogilag harmonizált tananyagra lenne szükség. A polgári természetőri állomány újbóli vizsgáztatása, megújítása a pandémia után – az igazgatóság lehetőségeinek figyelembe vételével – indokoltnak tűnik.

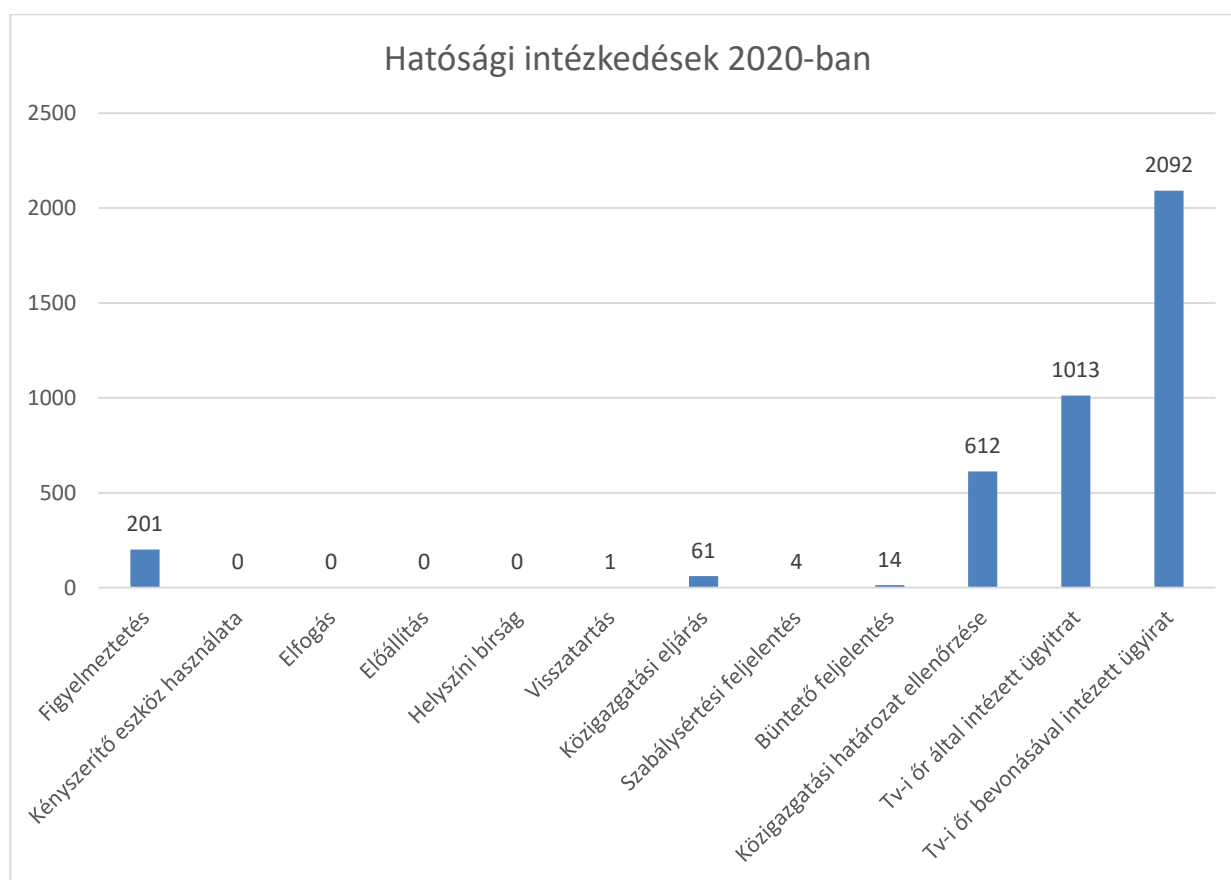
9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A hatósági feladatellátás során a jelentős mértékben ügyiratkezelés jelentkezik. Számtanilag kisebb mértékű, természetvédelmi jelentősége alapján viszont kitüntetett feladat a közigazgatási határozatok ellenőrzése. A hatósági feladatellátás során a preventív feladatokat helyezük előtérbe a szankció alapú tevékenységekkel szemben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A hatósági feladatok során elsősorban természetvédelmi őrzés és az engedélyköteles tevékenységek ellenőrzése, hatósági határozatok ellenőrzése, technikai sportok (pl. sziklamászás) és régészeti lelőhelyek ellenőrzése jellemző. Tipikus jogsértések: engedély nélkül gépjárművel védett területre behajtás, falopás, engedély nélküli fakivágás, szemetelés, hatósági engedélyben foglaltak megsértése, hatósági és információs táblák ellopása, rongálása, tűzgyújtás. A pandémiás helyzet következtében 2020-ban speciális helyzettel találkoztunk. A lakosság, amikor csak lehetősége volt, tömegesen indult a szabadba, így a védett természeti területekre is. Bár szezonálisan, de jelentősen nőtt a konfliktus-közeli helyzetek száma, melynek kezelésére nagy figyelmet fordított az őrszolgálat. Ez utóbbi a figyelmeztetések számának előző évihez képest történő megnövekedésében mutatkozik meg.

Védett területek általános őrzése

Az általános területi jelenlét és a természetvédelmi őrszolgálat észlelési hatékonyságának fokozására a tájegységek vezetőinek kezdeményezésére jórészt egyéni vagy páros, ritkán csoportos szolgálat ellátási módon és a tájegység személyzetének fokozott kommunikációjával került sor. Emellett az aktuálisan mutatkozó szükségleteknek megfelelően elrendelt szolgálatokkal, közös feladatellátással erősítjük a területi jelenlétet.

Az egy fős szolgálat ellátásra a 9/2000 KÖM rend. 7§. 2) bek. biztosít lehetőséget. Ennek következtében jármű, ruházat és csomag átvizsgálása, továbbá előállítás és kényszerítő eszköz alkalmazása ugyanezen jogszabály 13.§ 5) bek. alapján nem lehetséges.

A hatósági őrzés-védelmi feladatok ellátása az egyéb természetvédelmi kezelési feladatok végzésével párhuzamosan történik, az utóbbiak dominanciájával.

A technikai sportok, elsősorban terepmotorozás és egyéb közlekedési eszközök-, valamint a sziklamászás és a szándékos gyújtogatás továbbra is a legjelentősebb kockázati tényezők. Jelentősen

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

megnövekedett a versenyekkel kapcsolatos (túra-verseny, autóverseny, kerékpáros verseny) ügyintézési és hatósági ellenőrzési feladatok száma és mértéke.

Natura 2000 területek ellenőrzése

A rendszeresen végzett ellenőrzések ellenére a védett területekhez hasonlóan nem minden esetben elegendő a terepi jelenlét a negatív hatások elkerülése érdekében. Új szakmai kihívásokat jelent a változó támogatási rendszerekhez való alkalmazkodás (pl. fásítási program).

Felmerülő feladatok:

- Gyepgazdálkodás ellenőrzése (bejelentések).
- AKG-ÉTT előírások ellenőrzése.
- Természetvédelmi kezelői szakvélemény szolgáltatás a belföldi jogsegélyszolgálat (mára megkeresés) keretében.

Továbbképzések – gyakorlatok

A kötelező lögyakorlat és a hozzá kapcsolt intézkedéstaktikai képzés sikeresen lezajlott.

Az elméleti továbbképzés az Igazgatóság szervezeti egységeinek részvételével, valamint külső meghívott előadók (pl. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület) bevonásával történt. A képzés során figyelembe vettük a központi iránymutatásokat, így szó volt a közép feszültségű oszlopok felmérésének módjáról, a nagyragadozó kérdésekről, védett faj/fajok károsításával kapcsolatos konfliktushelyzetekről is. Emellett folytattuk az őrszolgálat tagjainak Q-Gis képzését önerőből, belső képzés keretében. Egyéb, a mindennapi tevékenységhez szükséges „belső” továbbképzések a tájegységei feladatok részét képezik.

Határozatok ellenőrzése

- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Rendezvények ellenőrzése.
- A BNPI működési területén fokozottan védett madárfajok költőhelyén elrendelt hatósági korlátozások ügyintézése, koordinálása, ellenőrzése.

Erdészeti eljárások előkészítése és ellenőrzése

- Körzeti erdőtervezésekben való részvétel
- Erdészeti hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Véghasználatra tervezett erdőrészekben természetvédelmi korlátozások előkészítése.
- Hagyásfa csoport jelölés.
- Üzemtervtől eltérő fahasználatok véleményezése.
- Bejelentett fahasználatok hatósági ellenőrzése a jogszabályban meghatározott, és természetvédelmi célokat is szolgáló előírások betartása kapcsán (helyes jelölés, közelítés, stb.)
- Bejelentett fahasználatok során az erdészeti jelölések természetvédelmi szempontú megfelelésének ellenőrzése, erdészetekkel közös jelölések.

Egyéb eljárások

- Vízjogi engedélyezéshez szakvélemények összeállításához információszolgáltatás (záportározó, vízfolyások mederrendezése, források).
- Belföldi megkeresésekhez szakértői vélemények összeállítása.
- Településrendezési tervekhez szakértői vélemények összeállítása.
- Hatósági táblák és jelzések létesítése, karbantartása.
- Régészeti lelőhelyek ellenőrzése.

9.2.2. Együtműködés más hatóságokkal

Az Igazgatóság a Magyar Államkincstárral kötött együtműködési megállapodás keretében évek óta közreműködik az AKG, a Natura 2000 kompenzációs kifizetések, a kölcsönös megfeleltetés élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelven alapuló, JFGK 2., 3. kifizetések helyszíni ellenőrzésében. A Megyei Kormányhivatalok munkatársaival, 2020-ban a Területkezelési Osztály koordinálásával a természetvédelmi őrszolgálat tagjai összesen 76 ilyen ellenőrzésen vettek részt, melyek lebontva az alábbiak szerint alakultak: 6 db AKG, 28 db JFGK, 10 db Natura 2000-es és 26 db Natura 2000-es és JFGK ellenőrzött ügyfél.

Viszonylag újdonság volt 2020-ban, hogy 6 db eseti ellenőrzés is történt. Ezek esetében is AKG-s területek voltak vizsgálva, minden ellenőrzött terület MTÉT gyp volt, tűzokvédelmi előírásokkal.

Az erdővagyron védelme érdekében jogszabályban előírt kötelezettségünknek folyamatosan eleget teszünk, bár a tulajdonosok-kezelők részéről együtműködési szándékot csupán változó mértékben tapasztaltunk.

Tagjai vagyunk a megyei rendőrkapitányságok szervezésében működő Közbiztonsági Egyeztető Fórumnak.

A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal együtműködési megállapodás megkötését követően közös szolgálatellátás az előző évekhez hasonlóan történt, ezek súlyponti feladata a vegetációs tüzek megelőzése érdekében az elhanyagolt nem művelt külterületi ingatlanok felderítése és tulajdonosuk beazonosítása. Ennek érdekében térinformatikai adatbázisaink összehangolása megtörtént, valamint a közös működési területeken a gyors személyes elérhetőség biztosítása érdekében örkerület lista és személyes és az őrszolgálat elérhetősége is átadásra került. Részt veszünk a Tűzmegelezési Bizottság munkájában – jelen esetben digitális formában zajlott.

Az MVH által végzett ellenőrzésekben szakértőként közreműködünk.

Ellenőrző tevékenységünknel a védett területekről megvalósuló falopások területén tapasztalható folyamatos növekedés az elkövetések számát illetően. Az őrszolgálat a területileg illetékes rendőrséggel közösen próbálja visszaszorítani ezeket a cselekményeket. 2020-ban a vírushelyzet miatt összesen 10 alkalommal került sor más hatósággal közös jelenléti feladatellátásra.

Fentiek részletesebben kifejtve és tájegységi bontásban:

NTE: A Nógrádi Tájegységben folyó engedély nélküli off road tevékenység visszaszorítása céljából, Igazgatóságunk együtműködés keretében egy közös programot indított a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitánysággal. Első lépésként, bevonva az együtműködésbe 4 település önkormányzatát, tájékoztató táblák kerültek kihelyezésre, valamint két alkalommal közös szolgálat teljesítése is megvalósult (2 szabálysértést elkövető személy előállításával). A tájegységben havi rendszerességgel 4 városi rendőrkapitánysággal (Salgótarjáni, Bátorterenyei, Pásztói, Szécsényi Rkap.) folynak közös szolgálatok a falopás, illegális hulladéklerakás, mohagyűjtés és off road tevékenység visszaszorítása érdekében.

A tájegységben a Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal megkötött együtműködés keretében részt vettünk szakértőként egy tavaszi gyeptüzek aktív elhárítására szolgáló helyszíni gyakorlaton.

MTLTE: A Mátrai Csoport területén a Bátorterenyei Rendőrkapitányság járőreivel 2 havonta közös szolgálatellátásban veszünk részt, elsősorban illegális fakitermelések visszaszorítása, a forgalom elől elzárt, erdészeti utakra történő engedély nélküli behajtások visszaszorítása érdekében. Erre 2020-ban csupán a pandémia mentes időszakban volt lehetőségünk. Ezen kívül mindkét, a Nógrád-, illetve Heves-megyei Kormányhivatal szakembereivel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

(2020-ban jobbra telefonon történő egyeztetések formájában). Írásos együttműködés alapján veszünk részt a NÉBIH Natura 2000 területekre vonatkozó előírásokkal kapcsolatos ellenőrzéseiben.

A Tarna-Lázberci Csoport területén az Ózdi Rendőrkapitányság körzeti megbízottaival 2 alkalommal közös szolgálatellátáson vettünk részt, elsősorban illegális fakitermelések/falopások visszaszorítása, a közforgalom elől elzárt erdei utakra történő engedély nélküli behajtások visszaszorítása érdekében. A Pétervásárai Rendőrőrs és az Istenmezejei Vadásztársaság hivatásos vadászával és tagjaival illegális terepmotorozás visszaszorítása érdekében vettünk részt közös szolgálaton.

Ezen kívül a Borsod-Abaúj-Zemplén és illetve Heves Megyei Kormányhivatal szakembereivel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot (a pandémia miatt jobbra telefonon történő egyeztetések formájában). Írásos együttműködés alapján veszünk részt a NÉBIH Natura 2000 területekre vonatkozó előírásokkal kapcsolatos helyszíni ellenőrzéseiben.

DHTE: A Heves megyei Kormányhivatal szakembereivel 2020 évben folyamatos volt a kapcsolattartás az aktuális ügyek vonatkozásában.

KBTE: A Kelet-bükkii Természetvédelmi Tájegységben, Miskolc község határban az önkormányzat rendészetének tagjaival két esetben került sor közös szolgálat lebonyolítására munkanapokon (1 fő természetvédelmi őr). Cserépváralja község határban egy esetben a polgárőrség két tagjával és a területileg illetékes jogosult erdészeti szakszeméllyel erdővagyon-védelmi szolgálatot adtunk (1 fő természetvédelmi őr). A tervezett közös szolgálatokat későbbiekben a járványhelyzet átírta.

NYBTE: A tájegységben alkalomszerű, feladathoz igazodó közös szolgálatellátás folyik a Heves Megyei Rendőrkapitánysággal. Vagy az ő részükről érkezik megkeresés vagy mi vesszük fel velük a kapcsolatot, ha olyan helyzet adódik, ahol szükséges a rendőri jelenlét, vagy számukra nélkülözhetetlen a természetvédelmi őr jelenlét (pl. szakértőként). Írásbeli együttműködési megállapodás a Magyar Honvédséggel van (Bán-kúti lokátor állomás kapcsán). Közös területellenőrzéseken és terepgyakorlataikon veszünk részt. A Kormányhivatallal a támogatott területek ellenőrzését, valamint a közigazgatási határozatok ellenőrzést végezzük szakértőként.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Pályázatok

A természetvédelmi őrszolgálat tagjai a pályázatok előkészítésében, írásában is gyakran meghatározó szerepet játszanak, ugyanakkor a természetvédelmi jellegű projektek esetében a lebonyolítás során is jelentős szerepet kell, hogy vállaljanak. A pályázatok esetében pedig egyfajta belső kontroll szerepet is ellátnak.

- Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben - HUSK/1101/2.2.1/0344

KEHOP 2014-2020

- A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével KEHOP-4.2.0-15-2016-00005
- A hosszú távú természetvédelmi területkezelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Dél-Hevesi Tájegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00029
- Őshonos fafajokat a hazai erdőkbe – Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén KEHOP-4.1.0-15-2016-0006
- Kisvízi élőhelyek – Források, forráslápok és a kapcsolódó élőhelyek védelme a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00058

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- Nógrádi várak a természetvédelem és a kulturális örökség szolgálatában Acronym: Living heritage SKHU/1601/1.1/267
- Life4OakForests - LIFE16NAT/IT/000245
- "A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában" - LIFE15NAT/AT/000834
- A LIFE IP GRASSLAND-HU (LIFE17 IPE/HU/000018) projekt.

Oktatás-nevelés, közönségszolgálat

- Túravezetések és előadások tartása az erdei iskoláinkban táborozók részére.
- Iskolai rendezvények lebonyolítása.
- A Média terepi szakmai irányítása.
- Információs táblák cseréje, karbantartása.
- Szakdolgozatok készítésénél külső konzulensként szakmai segítségnyújtás.
- Nyári- és szakmai gyakorlaton lévő hallgatók oktatása, képzése.
- Igény szerint főiskolai- és egyetemi terepgyakorlatok vezetése természetvédelmi szempontok alapján.
- Az osmaradvanyok.hu honlap többnyelvű aktualizálása, hírek aktualizálása.
- Téli madáretetéshez etetőanyag és szaktanácsadás nyújtása.
- Marketing tevékenység végzése a természet-megőrzési tudatformálás érdekében.
- Az Ifjú Kócsagór Program lebonyolítása 2020-ban a pandémia miatt elmaradt.
- Az Igazgatóság területét érintően, a minisztérium sajtóosztályának eseti engedélyeivel megjelenés a helyi- és országos médiumokban.
- Jelentős és aktív részvétel a természetet és a természetvédelmet népszerűsítő filmekben.

Élőhely-kezelési és monitorozási feladatok

- Védett és fokozottan védett fajok élőhely felmérése.
- Inváziós növényfajok elterjedésének felmérése, azok elleni védekezés megszervezése, lebonyolítása, jelentések megtétele.
- Kihelyezett vércse költőládák és szalakóta odúk ellenőrzése.
- Egyéb kihelyezett odúk és odútelepek (kis énekesek, pelék, Uráli bagoly, kuvik, gyöngybagoly, vízirigó, stb.) éves ellenőrzése, karbantartása.
- Fokozottan védett ragadozómadár fajok tönkrement fészkeinek karbantartása, műfészkek kihelyezése (parlagi sas, békászó sas, szirti sas, kígyászölyv, kerecsensólyom, vándorsólyom, fekete gólya, fehér gólya).
- Gerinctelen zoológiai felmérések, terepi felmérések.
- Madártani felmérések, tűzok fészkelő helyek felügyelete.
- Natura 2000 jelölőfajok állományának felmérése.
- Nagyragadozó monitorozás (hiúz, farkas, barnamedve).
- Telepes fészkelő fajok költő területeinek ellenőrzése, felmérése, a fészkelő területek karbantartása.
- Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos terepbejárásokon, fórumokon való közreműködés.
- Erdőlakó denevérek felmérése.
- Szapro-xilofág rovarok jelenlétének kutatása erdei ökoszisztémákban.
- Békamentés és békaterelők tisztítása, üzemeltetése közmunkások és önkéntesek segítségével.
- Kétéltű fajok jelenlét felmérései és monitorozása több területen.
- Madárgyűrűzési feladatok.
- Kétéltű szaporodó helyek létesítése, karbantartása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- Kis területű élőhelykezelési tevékenységek irányítása az Igazgatóságon.
- Pannongyík élőhely választásának kísérletes vizsgálata természetvédelmi célból a Mátrában.
- Saját és idegen területeken rétkezelési, élőhely megőrzési és fenntartási tevékenységek szervezése és megvalósítása. (Mátra, Bükk, Nógrád, Tarnavidék)

Területkezelési tevékenység saját vagyongazdálkodású területeken

- Haszonbérleti szerződések előkészítése (tömbösítés, természetvédelmi előírások meghatározása).
- Haszonbérleti pályázatok bírálata, bíráló bizottságok irányításában és a bizottságban való részvétel.
- Birtokbaadások terepi feladatainak elvégzése.
- Haszonbérletek átfogó évenként többszöri ellenőrzése, rendszeres információ átadás a TKO felé.
- Saját vagyongazdálkodásban lévő területek tárgyévi kezelésének tervezése, a kezelések elvégztetése, ellenőrzése, kezelt területek felmérése, elszámolások, jelentések leadása.
- Saját vagyongazdálkodásban lévő területek kezeléséhez állatállománnyal rendelkező bérlők keresése, terület bemutatás, szerződéskötés előkészítésében való részvétel.
- VSZT-s vásárlások előkészítéséhez információszerzés.
- Elővásárlási joggal kapcsolatos szakvélemények adása.
- Inváziós növényfajok elterjedésének visszaszorítása.
- SAPS támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- AKG támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- Saját gépparkkal végzett területkezelési tevékenységek tervezésében és koordinációjában való részvétel.
- Elszámolások elkészítése a kezelésünkben lévő gépparkkal, az állat-állománnyal kapcsolatosan.
- Komplex pénztárkezelés, feladások, havi kimutatások készítése.
- Saját kezelésben végzett területkezelési tevékenység
 - a kezelési munkák koordinációja, irányítása
 - szántóterületeken a természetvédelmi céloknak megfelelő élőhelyszerkezetet biztosító növénykultúrák kialakítása, fenntartása
 - állatállományunk számára szükséges szemes- és szalastakarmány szükséglet biztosítása
 - gyepterületek legeltetésre alapozott természetvédelmi kezelésének kialakítása fenntartása
- magyar szürke szarvasmarha állomány tartásának, elhelyezésének, gondozásának az állomány bővítésének koordinációja, irányítása.
- A kárpáti borzderes génmegőrzési feladatainak összehangolása a természetvédelmi kezelési célokkal.
- Kísérleti természetvédelmi erdőkezelés végrehajtása Garábon.

Ingatlanok üzemeltetése:

- Ipolytarnóc (részfeladat)
- Hollókő (részfeladat)
- Baglyaskő (teljes üzemeltetés)
- Garábi természetvédelmi kezelési egység (részfeladat)
- Parád állattartó telep (részfeladat)
- Mátrai TE csoport iroda épülete (teljes üzemeltetés)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- Oszla kutatóház (teljes üzemeltetés)
- Herman Ottó Emlékpark (teljes üzemeltetés)
- Tardi iroda (teljes üzemeltetés)
- Tarna-Lázbérci TE csoport iroda (teljes üzemeltetés)

Erdészeti szakirányítás

- Erdőművelési munkák szervezésében való részvétel.
- Szaporító anyag beszerzésében való részvétel.
- Ápolási munkák szervezésében és irányításában való részvétel.
- Erdőhasználatok szervezésében és irányításában való részvétel.
- Fatömegfelvétel.
- Munkairányítás.
- Készletek kezelésében, értékesítésében való részvétel.
- Széldőlés és jégtörés felmérése
- Visszahagyandó holt fa és hagyás-facsoportok jelölése
- Szerkezetátalakító munkák megkezdése és irányítása a természetvédelmi célokkal összhangban.

Vadgazdálkodási tevékenység

- Természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterület szakmai irányítása
- Vadászati létesítmények engedélyeztetése, létesítése, karbantartása.
- Egyéni és csoportos vadászatok szervezése, irányítása.
- Elejtett vad kezelése és értékesítése.
- Kilövési terv elmaradásának pótlása
- Vadászatok ellenőrzése

Vagyonőrzés

- Saját vagyonkezelésű erdőterületen falopás megakadályozása.
- Eseti jelleggel az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő telephelyek, objektumok kiemelt őrzése.

Nemzetközi kapcsolatok

- Szlovák Természetvédelmi Hivatal (SOPSR) regionális szervével való kapcsolattartás, közös terepi feladatok, kétoldalú látogatások, szakmai együttműködés.

Védett vagy vadon élő állatok jelenlétének kezelése lakott területeken

- Denevér-fajok: városlakó fajokkal kapcsolatos folyamatos mentés, a lakosság számára szemléletformáló tájékoztatás megadása.
- Bagoly-fajokkal kapcsolatos feladatok (kuvik, erdei fülesbagoly), mentés és szemléletformálás.
- Menyétfélék által keletkezett problémák kezelése.
- Sérült védett és fokozottan védett állatok szállítása.
- Mentőközpont üzemeltetése.
- Gólya fészektartók és más fajok számára fészekodúk kihelyezésében való közreműködés.
- Vetési varjú telepekkal kapcsolatos egyeztetések, szemléletformálás.
- Mezei hörcsög jelenléte miatt kiskertekben jelentkező problémák kezelése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások (területkezelésre, védett természeti területek, nem védett Natura 2000 területek)

Jogcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat 2020 év (eFt)	Módosított előirányzat 2020 év (eFt)	Teljesítés 2020 év (eFt)	Kormányzati Funkció (COFOG)		
					054010	054020	011320, 018020
					Igazgatás	Védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása	Országos közfoglalkoztatási program, Központi költségvetési befizetések)
Működési kiadások	Személyi juttatás	933.540	891 014	867.138	40.552	821.783	4.803
	Járulék	157.531	151 017	147.408	7.036	139.976	395
	Dologi	529.789	865 259	743.511	18	742.654	839
	Egyéb működési célú kiadások	0	420 368	412.617	0	10.823	401.795
Felhalmozási kiadások	Beruházások	8.200	2 426 222	2.184.318	0	2.184.318	0
	Felújítások	9.700	74 163	71.397	0	71.397	0
	Egyéb felhalmozási célú kiadások (kölsönök nyújtása)	2.500	74 398	41.968	0	41.968	
Kiadások összesen		1.641.260	4.902.441	4.468.357	47.606	4.012.919	407.832

A személyi juttatások tartalmazzák illetményen kívül az alábbi kifizetéseket is: a kormányzati igazgatásról szóló törvény kötelezően biztosítandó támogatásként írta elő a gyermeknevelési támogatás, iskolakezdési támogatás kifizetését, melynek eleget tettünk.

Az év közben tartott szigorú költségvetési fegyelem lehetővé tette, hogy munkatársainkat motivációs elismerésben részesítsük.

Jubileumi jutalmat 5.774,- eFt összegben 5 dolgozónknak fizettünk ki. Dolgozóinkat jogszabály szerint időarányosan, a tárgyévben alkalmazotti idő szerint bankszámla költségterítésben részesítettük 3.406,- eFt értékben.

Év közben, a törvényben meghatározott adómentes juttatások közül a közlekedési költségterítés, munkabajárás kerültek kifizetésre. A közlekedési költségterítéshez 9 Ft/km összeget tudtuk fizetni a dolgozóknak.

A koronavírus járvány ideje alatt megjelent Az adózási könnyítésekről szóló 140/2020. (IV.21.) Kormányrendelet lehetővé tette számunkra, hogy a béren kívüli juttatás éves keretösszegét évi 200.000 Ft-ról 400.000 Ft-ra emeljük. További kedvezmény a béren kívüli juttatás kifizetése esetén, hogy a kifizetett összeg nem terheli szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

BNP Igazgatóság elemi költségvetésében biztosított dologi kiadások támogatása az alapvető üzemeltetés költségeit fedezte (gépjármű-üzemeltetés, közüzemi díjak, telefonköltség, karbantartási kiadások, központi irányítás költségei).

A különböző szakmai-, és egyéb programok bonyolítása során felmerülő működési kiadásokat pályázati forrásból egészítjük ki.

Dologi kiadásaink teljesítésének jelentős csökkenése az elmúlt évhez viszonyítva 31,8 %. Ennek oka, hogy 2019-ben több plusz támogatást kaptunk, mint 2020-ban, melynek felhasználása a dologi kiadások között szerepelt.

Problémát jelentett a meglévő épületeink üzemeltetési, fenntartási kiadási többlete, amit a költségvetési támogatás nem biztosít, de sajnos az intézményi többletbevételekből, valamint a pályázati forrásokból sem lehet biztosítani. Eredetileg a szakmai kiadásokra tervezett, és pályázatból megvalósított összegek biztosítják a szükséges épületüzemeltetéshez kapcsolódó kiadásokat. Az újonnan létrehozott épületek fenntartására is szűkös anyagi forrással rendelkezünk.

Az elkövetkezendő években, a használat során jelentkező karbantartások, üzemeltetési kiadások biztosítása is nehézséget fog okozni, melyre minden évben újabb és újabb megoldást kell keresni.

A bérleti díj kiadásaink összege 12.073,- eFt. Ennek oka, hogy az informatikai parkunk egy részének működését bérelt eszközökkel biztosítottuk, a tájegységi adminisztrációs munkához 2 helyen (Tepélypuszta-DHTE, Tiszakeszi-DBTE,) is iroda helybérletre kényszerülünk. A Dél-hevesi térségben az állatok téli szállásához tanya bérletét vesszük igénybe, míg a KEHOP pályázatból meg nem valósult állattartó telep beruházása be nem fejeződik. Igazgatóságunk 3 db elektromos autót bérel, ezek bérleti díja 2020-ban 3.429,- eFt.

Pályázatok/támogatások terhére történt bruttó kiadások értéke 2.978.803 eFt

Ezek a következők:

Bükki Csillagda megvalósítása	
(tartalmazza a 2020. évben visszafizetett 401.000 eFt-ot is)	1.401.796 eFt
GINOP pályázatok kifizetései:	4.429 eFt
Interreg pályázatok kifizetései:	95.089 eFt
KEHOP pályázatok kifizetései:	1.115.805 eFt
LIFE pályázatokhoz kapcsolódó kiadások:	143.845 eFt
Országos közmunka program kifizetései:	6.037 eFt
Rejtek Kutatóház felújítási program kifizetése	96.335 eFt
Tisztítsuk meg az országot program kifizetései	23.883 eFt
Természetvédelmi kártalanítási keret kifizetései - TK	90.612 eFt
Védettségi szint helyreállítási keret kifizetései - Föld	972 eFt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Igazgatóságunknál az alábbi kiadások jelentkeztek feladatonként

(a kiadások tartalmazzák a pályázatból finanszírozott beruházások összegeit is, melynek előfordulása az adott szakfeladat érdekében merül fel):

Állattartásra	913.734,- eFt
Szálláshelyeink kiadásai	133.277,- eFt
Erdőkezelésre	151.497,- eFt
Szántóföldi növénytermesztés	98.774,- eFt
Gyepgazdálkodás	5.403,- eFt
Erdei iskola működtetésére	5.164,- eFt
Vadgazdálkodásra	8.356,- eFt
Természetvédelmi kezelési tervre	3.151,- eFt
Természetvédelmi szakértői tevékenységre	47.606,- eFt
TIR működtetésére	155,- eFt
Természetvédelmi célú felmérésre	97,- eFt
Ingatlanok bérbeadására	8.769 eFt
Natura 2000 területekre, monitorozásra	24.892,- eFt
Közhiteles nyilvántartásra	27.940,- eFt
Természetvédelmi programokra	34.755,- eFt
Bemutatóhelyeinkre	1.128.490,- eFt
Barlangok működtetésére	23.758,- eFt
Kiadványainkra	8.903,- eFt
Őrszolgálat működtetésére	434.869,- eFt
Földterületek vásárlására	4.893,- eFt
Általános kiadásokra	387.214,- eFt
Közmunka programra	6.037,- eFt
Védett értékek megőrzésére	613.963,- eFt
Gépjárművek üzemeltetésére	64.350,- eFt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10.2. Bevételek

A BNP Igazgatóság bevételeinek megoszlása

Megnevezés	Eredeti előirányzat eFt	Megoszlás %	Módosított Előirányzat eFt	Megoszlás %	Teljesítés eFt	Teljesítés/Módosított %
Működési célú támogatási bevételek államháztartáson belülről	106 005	6,46	111.726	2,28	114.697	102,66
Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások	0	0	0	0	0	0
Felhalmozási célú támogatás államházt. belülről	0	0	399.931	8,16	944.473	236,16
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	0	0	399.931	8,16	944.473	236,16
Készlet és áruértékestés	135.000	8,23	135.000	2,75	109.524	81,13
Szolgáltatások	191.500	11,67	191.500	3,92	120.245	62,79
Közvetített szolgáltatások	3.500	0,21	3.500	0,07	6.039	172,6
Tulajdonosi bevételek	210.000	12,79	210.000	4,28	207.532	98,9
ÁFA bevételek	60.000	3,66	98.200	2,00	181.150	184,47
Kamatbevétel, egyéb pénzügyi műveletek	0	0	0	0	37	-
Biztosítók által fizetett kártalanítás	0	0	0	0	4.340	-
Egyéb működési bevételek	0	0	0	0	9.324	-
Működési bevételek	600.000	36,56	638.200	13,02	638.191	99,99
Felhalmozási bevétel	0	0	2.901	0,06	2.661	91,73
Működési célú átvett pénzeszköz	0	0	27.880	0,57	27.880	100,00
Felhalmozási célú visszatérítendő kölcsönök államháztartáson kívülről	2.500	0,15	2.500	0,05	1.637	65,48
Egyéb felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	1.173	0,02	1.173	100,00
Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	2.500	0,15	3.673	0,07	2.810	76,50
Költségvetési bevétel	708.505	43,17	1.184.311	24,16	1.730 712	146,14
Költségvetési támogatás	932.755	56,83	2.086.343	42,56	2.086.353	100,00
Költségvetési maradvány igénybevétele	0	-	1.631.787	33,28	1.631.787	100,00
Finanszírozási bevételek	932.755	56,83	3.718.130	75,84	3.718.130	100,00
Összes bevétel	1.641.260	100,00	4.902.441	100,00	5.448.842	111,15

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A 2020. évre tervezett gazdálkodásunk az előző évek figyelembe vételével megalapozott, átgondolt volt- A kialakult padémia helyzet miatt azonban a bevételeink jelentősen csökkentek. Ennek hatására és a likviditásunk megőrzésének érdekében a kiadásainkat is újra kellett terveznünk. A 2019-évről 1.631.787.117,- Ft maradványunk keletkezett. Ebből 401.795 eFt kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány visszafizetése megtörtént a Maradványelszámolási Alap javára.

A BNP Igazgatóság vagyonkezelésében lévő és saját hasznosítású területek, létesítmények fenntartását dologi költségvetésünkből és a Magyar Államkincstár MVH által folyósított mezőgazdasági támogatásokból biztosítjuk.

2020. december 31-ig átvett pénzeszközök összege: **1.088.224 eFt**, az alábbi megoszlásban:

Heves Megyei Kormányhivatal-tól Közmunkaprogram támogatására	8.109 eFt
MÁK MVH-tól Agrártámogatások	104.517 eFt
NÉBIH-tól ASP diagnosztikai kilövés utáni kártalanítás	152 eFt
MÁK MVH-tól Ártalmatlanítás támogatása	558 eFt
Miniszterelnökség-től Living Heritage pályázat	41.288 eFt
ITM-től Óshonos állatokra	22.582 eFt
ITM-től KEHOP pályázatokra	881.965 eFt
WWF Világ Természetvédelmi Alap – Erdős LIFE pályázat	2.980 eFt
Slovenian Forest Service-től Interreg Eco Karst pályázat	24.535 eFt
Slovak Academy os Sciences-től Kárpáti Kutatói Hálózat programra	365 eFt
Egererdő Erdészeti Zrt-től vadkárelhárító kerítés építési költség átvállalása	1.173 eFt

2020. évben EMGA (Európai Mezőgazdasági Garancia Alap) támogatásban is részesültünk, az alábbiak szerint.

- Kezelésünkben lévő területek kezelésére MVH támogatás 96.430 eFt.

Az Igazgatóságunk folyamatosan évről évre bővíti a természetvédelmi célú saját hasznosítású területek nagyságát, de a támogatható terület nagyság maximálásra került.

területalapú támogatásként 22.582 eFt
zöldítés támogatására 69.775 eFt
szálas fehérjetakarmány jogcímen 3.701 eFt

- Állatállomány tartás támogatása 8.087 eFt

Anyajuh, anyatehén és lótenyésztés támogatása.

- Ártalmatlanítás támogatása 558 e Ft

Az elhullott állatok elszállítására és megsemmisítésére.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Készletértékesítés bevételeinek megoszlása:

Megnevezés	Összeg (eFt)
Állat	22.149
Faanyag	5.854
Mezőgazdasági termék	71.250
Kiadvány, ajándéktárgyak	8.643
Védjegyes termékek	5.753
Munkaruha, egyéb készletek	1.627
Összesen	143.606

A bemutatóhelyeink időszakos bezárása miatt a készletértékesítési bevételeink több mint 30%-al visszaesett az előző évhez képest.

Szolgáltatások ellenértéke 2020-ban 120.245 eFt, ami a 2019.évhez képest 29 %-os csökkenést mutat. Az előző évek turisztika célú beruházásainknak köszönhetően (szálláshelyek bővítése, felújítása és új szálláshelyek kialakítása, kiállítási installációk, online jegyértékesítés stb.) a szolgáltatási színvonalunk emelkedik. A kialakult helyzet miatt azonban a nyitvatartási napok rövidülésével arányosan a bevételeink is csökkentek.

Tulajdonosi bevételek megoszlása:

A vadászati területek után járó **területhasználati díjak 50%-a** illeti meg a nemzetipark-igazgatóságot, amelynek bevétele 2020-ban **2.646 eFt**. A Nemzeti Földügyi Központot megillető 50%-ot is az igazgatóság szedi be és utalja tovább. Osztalékból származó bevétel **965 eFt**. **Haszonbérleti díjkból származó bevételeink 198.942 eFt**, valamint **egyéb bérbeadásból származó bevételeink 4.979 eFt**.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10.3. Vagyon

Megnevezés		Bruttó érték (eFt)	Értécsökk. (eFt)	Nettó érték (eFt) 2020 év	Nettó érték (eFt) 2019 év	2020év/2019év változás mértéke %-ban
Vagyon értékű jogok		63.754	50.923	12.831	12.923	-0,71
Szellemi termékek		166.324	141.027	25.297	14.842	+70,44
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület, telkek</i>	2.547.088	531	2.546.557	2.398.424	+6,18
	<i>Épület, műemlék</i>	2.438.081	435.894	2.002.187	1.740.413	+15,04
	<i>Építmény, kísértékű</i>	3.341.408	678.278	2.663.130	2.707.145	-1,63
	<i>Vagyonértékű jog</i>	691	78	613	626	-2,08
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli, számítástechnikai</i>	101.918	80.327	21.591	12.580	+71,63
	<i>Egyéb, kulturális, kísértékű</i>	1.124.409	880.656	243.753	184.559	+32,07
Járművek		809.723	677.730	131.993	109.216	+20,86
Tenyészállatok		65.652	40.431	25.221	29.982	-15,88
Folyamatban lévő beruházások, felújítások		2.111.309	0	2.111.309	933.505	+126,17
Összesen		12.770.357	2.985.875	9.784.482	8.144.215	+20,14

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10.3.1. Befektetett eszközök

Aktív pályázati tevékenységeinknek köszönhető, hogy a kezelésünkbe adott vagyonelemek nettó értéke az avulásokat is figyelembe véve folyamatosan gyarapszik. 2020-ban a vagyonunk 20,14 %-al emelkedett, mely 1.640.267,-eFt különbséget mutat a 2019 év végi értékhez képest.

A folyamatban lévő beruházások értékében lényeges változás történt az elmúlt évben. A 2019 évi záró adatokhoz képest a 2020-as év 126,17 %-os növekedést mutat. A 2020 év folyamán építési beruházások kezdődtek két tájegységben. A Dél-Hevesi Tájegységben elkezdődött a tarnaszentmiklósi állattartó telep építése, illetve a Kelet-Bükki Tájegységben Répáshután a Bükki Csillagda építését kezdtük meg.

Az év során 11 káresemény következett be, melyek gépjárművekben és épületekben keletkeztek. A károk pénzügyi rendezése Casco biztosítás terhére történt. Az elmúlt évben ingatlanok tekintetében három telephelyen – 3 esetben - történt káresemény. A Batúz-tanyán egy esetben volt viharok, a Rejteki Erdei Iskola és Kutatóház fürdőszobájában vezetéktörés történt, a Bükki Nemzeti Park Keleti Kapu Látogatóközpontnál egy autós okozott kárt a kerítésben. A meglévő vagyonbiztosításunk miatt a biztosító ezekre a károokra 414,-eFt-ot térített.

2020-ban 8 esetben keletkezett kár a gépjárműben, melyre a biztosító összesen 2.926,-eFt-ot utalt ki.

2020-as évben az ingatlanjaink felújítására bruttó 71.397,-eFt-ot fordítottunk. Ebből az összegből három telephelyen történt felújítás a Rejteki erdei skola és Kutatóház 67.817,-eFt értékben, Eger, Sánc u. 6. sz. alatti vendégház tető felújítása 1.712,-eFt értékben és Ipolytarnócon áramváltó csere történt mely a teljesítmény optimalizálása miatt volt szükséges. A Rejteki felújítás a „Téry Ödön Nemeti Túristaház-fejlesztési Program-ból”- valósult meg. A belső tér teljes körű átalakításon ment keresztül, a két háromágyas apartmanrész teljes egészében megújult, külön fürdőszobával szépültek, emeleti közös fürdőszobák teljes egészében megújultak, a kettő 20 ágyas hálótér falai szigetelve lettek, padlója új burkolattal szépült. Az épületben a belső burkolatok, és új bútorok szépítették meg a vendégházat, várva ezzel a vendégeinket. A szolgálati lakás melletti apartman magasabb színvonalú átalakítására került sor. Ezen apartmanrész felújításával, belső kialakításának (vizesblokk) ésszerűsítésével az előtérben mini konyha kialakításával egy magasabb igényszintet kielégítő, különálló apartman várja a pihenni vágyó vendégeket.

Járműveink felújítására 2020 évben 1.275,-eFt-ot fordítottunk. Karbantartásokkal, új anyagok beszerzésével sikerült szinten tartani gépjárműparkunk állagát.

Összességében elmondható, hogy vagyonelemeink értéke folyamatosan növekszik, a pályázati források hozzásegítettek ahhoz, hogy újabb tárgyi eszközök beszerzését valósíthattuk meg.

Igazgatóságunk 2020-ban összesen 9,6252 ha termértékű ingatlant vásárolt, ebből a Lázberci Tájvédelmi Körzet területén 0,5756 ha, a Mátrai Tájvédelmi Körzet területén 3,6853 ha, a Bükki Nemzeti Park területén 5,3643 ha található.

A megvásárolt 9,6252 hektár nagyságú terület az alábbi művelési ágak szerint oszlik meg:

- szántó: 0,8326 ha
- legelő: 4,8731 ha
- erdő: 3,9195 ha

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az ingatlanügyi hatóságok a megvásárolt területek teljes egészére bejegyezték a Magyar Állam tulajdonjogát, valamint azokra vonatkozóan az Igazgatóság 0,2280 ha területre, a tulajdonosi joggyakorló 9,3972 ha területre került be vagyongazdálkodóként nyilvántartásaikba.

A vagyongazdálkodás területén az alábbi egyéb vagyonmozgások történtek:

Az elmúlt évben a leltározás egyeztetéssel történt. Selejtezésre évente egyszer kerül sor.

Az **immateriális** javak esetében a selejtezésre leadott eszközök bruttó értéke 633,-eFt, melyek nulláig leírt eszközök voltak.

A **gépek berendezések, felszerelések, járművek** bruttó értéke 15.763,-eFt, értékcsökkenése 15.642,-eFt, nettó értéke 121,-eFt. A **tenyészállatok** elhullásának, káreseményének a bruttó értéke 2.839,-eFt, selejtezésének a bruttó értéke 1.680,-Ft volt. Azon állatok kerültek selejtezésre, melyeket azonnali vágásra a vágóhídra kellett szállítani – megsérült a lába, megszúrták egymást, stb.

10.3.2. Forgóeszközök

Forgóeszközeink részét képezik a **vásárolt készletek 68.169,-eFt** értékben. A vásárolt készletekhez tartozó szakmai anyagok 56.135,-eFt, az üzemeltetési anyagok 9.551,-eFt és az áruk 2.483,-eFt értéket mutatnak a beszámoló adataiban.

A **befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek 2020 évi záró értéke 76.010,-eft** a 2020. év záró értéke. A mezei leltár során felvett befejezetlen termelés 29.489,-eft, mely csökkenést mutat a 2019. évhez képest. Késztermékek értéke 46.521,-eFt.

A **növendék-, hízó és egyéb állatok értéke 47.292,-eFt**. Az **átsorolt követelés fejében átvett készletek** az átsorolt tenyészállatok értékét tartalmazza, mely év végén **458,-eFt** volt. Az állatok értéke 2019 évhez képest növekedett, a növekedés mértéke 8.820,-eFt. A növekedés mértéke abból adódik, hogy 2020 év során több állat korosbítására került sor, illetve szaporulatuk is szép számban volt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda (Eger, Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Salgótarján-Baglyaskő, Garáb, Batúz-tanya, Uppony, Tard)	8	0
Szolgálati lakás (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Rejtek, Batúz-tanya, Szalajka-völgy, Borostyán Vendégház)	6	0
Bemutatóhely, Kutatóház, Vendégház (Hollókői Tájház, Ároktői Kutató- és Tájház, Rejteki Erdei Iskola és Kutatóház, Oszlai Kutató- és Tájház, Felsőtárkány Nyugati-Kapu Látogató és Oktatóközpont, Mátrai Tájvédelmi Körzet Látogatóközpont, Keleti Kapu Látogatóközpont, Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület Látogatóközpont, Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont, Lillafüredi Szent István-barlang, Lillafüredi Anna-barlang, Létrástetői Kutatóház, Millenniumi kilátó, Millenniumi Tanösvény Információs Ház, Szalajka-völgyi Információs Ház, Szili-erdei Kutatóház, Borostyán Vendégház, Répáshuta Vendégház)	18	0
Tanya (Köles-háti tanya, Tiszavalki gátórház, Holya-tanya, Galkó-tanya, Kenyérváró – tanya)	5	0
Egyéb (Szilvásvárad kerékpárkölcsonzó, Nagy-mezői őrház, Barát-réti őrház, volt KSH Üdülő, Geopark Panzió)	5	0
Természetvédelmi Területkezelési Központ (Eger, Garáb, Parád, Batúz-tanya)	4	0
Bérelt ingatlanok (Miskolc, Mezőtárkány-Tepélypuszta, Tiszakeszi, Tarnaszentmiklós)	4	0

* A turisztikai létesítmények a 11.1 fejezetben kerülnek részletezésre

Felújítások, beruházások

2020-ban tervezett és megvalósult felújításaink

Létesítmény, eszköz megnevezése	Felújítás bruttó összege
Rejteki kutatóház felújítása	67.817
Ipolytarnóci áramellátás	216
Egri Vendégház tetőszerkezetének felújítása	1.712
Informatikai eszközök felújítása	33
Járművek, mocsárjáró felújítása	1.619
Előirányzat teljesítése összesen:	71.397

adatok eFt-ban

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Intézményi beruházási kiadások

A BNP Igazgatóság 2020. évi eredeti intézményi beruházási előirányzata	8.200 eFt
Év közben azonban többletforrás keletkezett központi költségvetésből, pályázati forrásból, valamint a 2019. évi maradványból.	
A BNP Igazgatóság 2020. évi módosított előirányzata	2.426.222 eFt
Tényleges teljesítés	2.184.318 eFt

A tervezett kiadás elmaradás 241.904 eFt. Oka, hogy az a 2016. évi maradvány, mely a pályázati előlegek jelentős összegéből áll, nem teljesen valósult meg a 2017-2019 évben. A kivitelezések és a közbeszerzések csúszása miatt késedelem tapasztalható a megvalósulásoknál.

Beruházási kiadásaink értéke 2.184.318 eFt volt a 2020-ban, melynek jelentős része pályázati forrásból valósult meg.

Beruházásaink a következők:

- KEHOP pályázati forrásból: Tarna-tanyán villamosenergia hálózat fejlesztése, Mátra kincse honlap készítés, szoftverek, licenszek, arculat kialakítás, reklámfilm, Tarnaszentmiklósi állattartó telep kivitelezésének megkezdése, Mátrafüredi Látogatóközpont befejezése, élőhelyek kialakítása, Vidra Verda oktatóbusz beszerzése, átalakítása - foglalkoztató berendezésekkel, monitoring eszközök beszerzése, 1 db Ford Ranger tgg. beszerzés; összesen 1.054.382 eFt
- Life pályázatok terhére: földvásárlás, terület előkészítés, padkázás, erdősítés, kerítések építése, monitoring eszközök, erdészeti eszközök; összesen: 36.224 eFt
- Bükki Csillagda megvalósításához Kormányhatározat alapján fejezeti támogatásból honlap bővítés, Csillagda épületének kivitelezése, kerékpár szervizpontok kialakítása, informatikai és egyéb eszközök beszerzése, 1 db személygépkocsi beszerzés; mindösszesen 990.395 eFt
- Interreg pályázatból: Baglyaskő vizesblokk befejezése, madárbetekintő, kalandpark, kamerarendszer, kiállítás; 40.315 eFt
- Téry Ödön Nemzeti Turistaház-fejlesztési program keretén belül Rejteki Kutatóház berendezéseinek cseréje; 26.549 eFt
- Természetvédelmi kártalanításra kapott támogatásból vadvédelmi kerítésépítés, vadkamera, fénycsapda, egyebek; 12.986 eFt
- Védettségi szint helyreállítása kapcsán földvásárlásra 960 eFt
- Tisztítsuk meg az országot programból sorompó, kerítés építés és vadkamerák beszerzése; összesen 4.953 eFt
- Költségvetési és intézményi forrásból nagyragadozók szakmai dokumentuma, tájrehabilitációs program, földvásárlás, Egri Vendégház tető szigetelése, kerékpártároló, kerítés, informatikai eszközök beszerzése, egyéb gépek, berendezések, GAZ terepjáró bszerzés, 1 db Furioso ló vásárlása; 17.554 eFt

A **tulajdonosi** bevételek az éves haszonbérleti díjakból és egyéb bérbeadásokból tevődnek össze. Ezekből 218.190 eFt bevételünk keletkezett, mely az előző évhez képest 7%-os csökkenést jelentett.

A vadászati területek után járó területhasználati díjak 50%-a illeti meg igazgatóságunkat, amelynek összege 2020-ban 2.646 eFt. Haszonbérleti díjakból 198.942 eFt, osztalékból származó 965 eFt, valamint egyéb bérbeadásból származó bevételünk 4.979 eFt volt.

Területeink jelentős részét - a természetvédelmi követelményeket szem előtt tartva - az erdők kivételével használatba adjuk, mivel a saját kezelésben maradt védett területek aránya az évek során folyamatosan nő.

Meglévő épületeinket is megpróbáljuk hasznosítani (terembérletek biztosítása rendezvényekhez).

Meglévő eszközeinket (kerékpár, rendezvény sátor, stb.) is szabad kapacitásunk kihasználása céljából igény szerint bére adjuk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági erőgépek (6 db Carraro, 1 db Super Zetor, 1 db Feng-Shou, 3 db Aebi rézsúkasza, 2 db Belorusz traktor, 3 db Deutz Fahr Traktor, 1 db Landini, 1db Bobcat rakodógép,)	18	0
Gépjárművek (teher, személy, lószállító)	77	3
Motorkerékpár	2	0
Kerékpár	59	15
Kamera (videó, autós, vad, kameracsapda, hőkamera, testkamera)	244	72
Fényképezőgépek (hagyományos, digitális)	99	0
Távcsövek (állványos, kézi)	158	26
Projektor	12	2
Számítógép	107	3
Laptop	115	5
Szerver	7	0
Telefonok (vezetékes, mobil)	251	15
GPS (GPRS, GPS nyomkövető),	102	11
Fegyver (maroklőfegyver, vadászlőfegyver)	39	2

Gépjárművek, gépek állományának változása

Az Igazgatóság gépjármű állományában változások történtek. Az év során arra törekedtünk, hogy az idős és azon gépjárművek, amelyeknek a teljes körű felújítása gazdaságtalan lenne, azok közül 4 db-ot értékesítsen az Igazgatóság. A 2020 évben pályázatból 2 db gépjármű került beszerzésre, 1 db GAZ-66-os gépjárműre pedig saját forrást biztosított az Igazgatóság, melynek fedezete egy régi elhasznált autót értékesítése volt. Tárgy év végén Igazgatóságunk 77 db gépjárművel rendelkezett, ebből 24 db személygépkocsi, 53 db pedig tehergépkocsi. A gépjárművek átlagéletkora 9,78 év, így - számolva a terepi használatból járó fokozott amortizációval – az idősebb járművek folyamatos cseréje indokoltá válik. Az Igazgatóság törekszik arra, hogy pályázatból való gépkocsik vásárlása megvalósuljon, a fenti indokok alapján.

Ezen felül az Igazgatóság vagyongazdálkodásában még további mezőgazdasági eszközök és járművek állnak rendelkezésre, különösen mezőgazdasági erőgépek 18 db, segédmotor-kerékpár 2 db, lakókocsik, utánfutók, pótkocsik, rakodógép, továbbá egyéb mezőgazdasági eszközök, úgymint bálázók, rendsodrók, stb.

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 3 megyében van jelen oktatási, bemutatói, környezeti nevelési, öko- és geoturisztikai feladataival, szolgáltatásaival, bemutatóhelyeivel, információs központjaival, tanösvényeivel és terepi bemutatóhelyeivel. Kapcsolatot tart a régió önkormányzataival, kulturális intézményeivel, oktatási intézményeivel és kutatóhelyeivel, ökoturisztikai szolgáltatóival, termelőivel. Ökoturisztikai szereplőként nemcsak jelentős szabályozó, hanem szolgáltató funkcióval is rendelkezik. Bemutatóhelyeinek, látogatóközpontjainak, információs pontjainak, szállásainak a működtetésével, karbantartásával, és a szolgáltatások biztosításával a térség legnagyobb ökoturisztikai szolgáltatója.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén - a helyi adottságoknak megfelelően - eltérő szerepkörökben és intenzitással vesz részt az ökoturisztikai fejlesztésekben. Legfontosabb céljaink között szerepel a természetet ismerő, megbecsülő és óvó emberek számának növelése, a környezeti nevelés, szemléletformálás minden korosztály és minden társadalmi csoport irányába.

Fontos feladatunk a környezeti nevelési programok, erdei iskolai foglalkozások lebonyolítása, oktatási programcsomagok kidolgozása és végrehajtása, nyári természetvédelmi táborok szervezése, tanösvények, terepi bemutatóhelyek fenntartása és fejlesztése. A tudományos ismeretterjesztést és a szakember utánpótlás-nevelést erősíti a felsőoktatásból érkező szakdolgozók bevonása, a társadalom környezeti tudatosságának növelését pedig a természetvédelmi önkéntes munkalehetőségek megszervezése. A bemutatói tevékenységünket szolgálják a természetvédelem jeles napjaihoz kötődő rendezvényeink. Fontos feladatunk a Bükki Csillagoségbolt-Park szakmai feladatainak elvégzése, valamint a földtani értékek bemutatása érdekében a Bükk-vidék Geopark kialakítása és működtetése. A magyar nemzeti értékekkel és hungarikumokkal kapcsolatos feladatok elvégzése miatt is kapcsolatot tartunk a települési, megyei és tájegységi értéktár bizottságokkal, valamint a Hungarikum Bizottsággal.

Ökoturisztikai feladatink között fontos bemutatóhelyeink működtetése és fejlesztése, a Nemzeti Parki Termékek, helyi termékek fejlesztése és támogatása, szálláshelyeink üzemeltetése. Aktív szakmai kapcsolatot ápolunk az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtal, a Magyar Turisztikai Ügynökséggel és a helyi TDM szervezetekkel és önkormányzatokkal.

Különösen jelentős a természeti értékek népszerűsítése-bemutatója érdekében az igazgatóságunk által végzett kommunikációs tevékenység, amely a honlapunkon és közösségi oldalainkon jelenik meg.

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület Bemutatóhely

A koronavírus járvány a terület geoturisztikai tevékenységét nagymértékben befolyásolta, hogy március 16-május 8 között be kellett zárni, majd június 19-ig csak szabadtéri, korlátozott létszámú csoportos programokat lehetett tartani, majd november 11-től év végéig újabb bezárás következett. A tél elején szombat-vasárnaponként megtartott tematikus túrák és vadászati élménynapok március 15-ig a múlt évihez képest jelentős látogatói létszámnövekedést hoztak, de a pandémia korlátozások következtében az éves tervet nem sikerült teljesíteni. A szlovák államhatár lezárása is súlyosbította a helyzetet, végeredményben 2019-hez képest csak 60 %-ot sikerült elérni, 40 ezer fő alatti látogatói létszámmal. A MAKETUSZ nyári kerékpáros programokat sikerült folytatni, 2020. június 18. és augusztus 09. között 20 kerékpáros csoportot szállásoltunk el, láttunk vendégül a területen.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A továbblépés megalapozásául közösségi média megjelenéseket, honlapi híreket növeltünk, home office adatbázis kialakítást és továbbképzéseken vettek részt a munkatársaink az Ipolytarnóci Ósmaradványoknál. Az őslénytani értékek karbantartása mellett a túravezetők részt vettek a további feltárásban, a lábnyomos felületek letisztításában, elősegítve a nyomfossziliák felmérését és tudományos meghatározását.

Felsőtárkány – Nyugati Kapu Látogatóközpont, „Karszt és élővilága” c. kiállítás, Bábakalács Erdei Iskola

A főépületben található „Karszt és élővilága” kiállítás diorámákon, terepasztalon és tablón keresztül mutatja be a karszterületek védett értékeit. Érdekesség az épület pincéjében felépített Istállóskői barlangrekonstrukció. Az előtérben recepció és ajándékbolt üzemel. Itt a központi épületben szakmai tanácskozások, továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas 52 m²-es előadóterem is található. A kiállítás rögzített nyitva tartással üzemel. Az önálló ismeretszerzést a kiállítás tematikájához szervesen illeszkedő munkafüzet egészíti ki, melynek segítségével játékos módon, a feladatok megoldása közben nyílik lehetőség megismerni a Bükk Nemzeti Park élő és élettelen természeti értékeit. A Nyugati Kapu Látogatóközpontban zajló programokon 2020-ban 1.276 fő (zömében iskolás korosztály) vett részt. Az egyéni látogatottság részben a pandémiának köszönhetően a korábbi évhez képest jelentősen csökkent.

Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

A nógrádi tájegységirodának is helyet adó Természetvédelmi Látogatóközpontot 2011-ben adtuk át, építését a „Novohrad/Nógrád Geopark Infrastruktúrájának fejlesztése / Rozvoj Infraštruktúry Novohrad-Nógrád geoparku, Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ létrehozása” című ETE-HUSK pályázatból finanszíroztuk. További, bemutatást és a látogatói infrastruktúrát érintő fejlesztések valósultak meg a „Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben” című HUSK pályázat keretében 2013-ban, valamint a 2020-ban lezárult „Élő örökség” című Interreg projekt során. Ez utóbbi pályázat keretében történt meg a Baglyas-kő régészeti feltárása. Az ásatás eredményeiről egy *in situ* létrehozott kültéri bemutatóhely (archeopark), valamint egy interaktív elemeket is tartalmazó beltéri kiállítás ad információt a látogatóknak. A gyermekek számára kültéren kialakított régészeti homokozó segíti az ismeretek játékos elsajátítását, lehetőséget nyújt a kutatás izgalmainak meg tapasztalására. A fejlesztések során a legfiatalabbak mozgásigényét is kielégítő kültéri játékos foglalkoztató elemek kerültek kialakításra. A szikla körüli rövid tanösvény Baglyas-kő földtani értékeit és a vulkáni folyamatokat mutatja be. A látogatók, családok, turisták élő természeti értékekkel kapcsolatos ismereteinek bővítését segítik az őshonos fásszárú növények mellett elhelyezett információs táblák, valamint a kisvízes élőhely védett fajait bemutató tájékoztató táblák. Szintén ebből a pályázatból valósult meg egy önálló látogatói vizesblokk, valamint a kiszolgáló létesítmények és a kültéri kamerarendszer fejlesztése. A látogatók ismereteinek bővítésére további információs táblákat helyeztünk ki, valamint beüzemelésre került a Vidra Verda vizes élőhely-bemutató kisbuszunk is.

Az objektum környezeti nevelési központként főként a helyi és környékbeli óvodások és iskolások számára kínál természetismereti programokat. Az épület belső terében kapott helyet a terület történetét bemutató kiállítás, mely 2020-ban jelentősen megújult és kiegészült a régészeti feltárás során talált leletanyaggal.

A látogatóközpont területén kialakított, sérült madarak elhelyezésére szolgáló menhely a természetvédelmi szemléletformálás fontos eszköze. Az ehhez kapcsolódó infrastruktúra 2020-ban egy nagyobb méretű, golyák elhelyezésére szolgáló röpdével bővült, amely egyszerre szolgál madárvédelmi és bemutatói célokat, vagyis a látogatók szinte testközelből, de a madarak zavarása nélkül figyelhetik és ismerhetik meg a röpde lakóit.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

11.1.2. Tanösvények, terepi bemutatóhelyek

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
1	Rejteki természetismereti tanösvény	Rejteki	303592	762921	Bükk NP	Természetismereti tanösvény, amely a Rejteki kutatóház és erdei iskola környezetében lévő biotópok élővilágáról tájékoztat.	1986		5	0,8
2	Tamás-kúti tanösvény	Felsőtárkány	300774	757362	Bükk NP	A tanösvény útvonala a Kis-som forrástól indul, érint két időszakos forrást (Feket-len és Imó) majd továbbhaladva a Lök-völgy irányában a Zsindelybánya-lápán fordulva felhagyott palabányákhoz vezet. Innen rövid átkötéssel a Török-úton vezet vissza a Pázsag-tető felé. A tanösvény a természeti értékek mellett bükk palahasítást és faszénégetést is bemutatja.	2010		5	8,0
3	Rejteki - Répáshuta tanösvény	Rejteki	303477	762961	Bükk NP	A tanösvény a Balla-völgy, a Csúnya-völgy és a Hór-völgy környékének természeti (kőzetfeltárásokat, barlangokat, növénytakaságokat, élőhelyeket) és a Déli-Bükk kultúrtörténeti értékeit (erdei iparok és foglalkozások emlékeit) mutatja be.	1987		12	9,0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
4	Kő-közi tanösvény	Felsőtárkány	298382	754832	Bükki NP	A Szikla-forrást és a fölötte magasodó mészkősziklát, az alatta húzódó Kő-köz nevű sziklaszorost és a tavat fűzi fel. 2019-ben a tanösvény a terület régészeti értékeit bemutató állomásokkal bővült.	2004	2019	10	1,2
5	Vár-hegyi tanösvény	Felsőtárkány	293453	753842	Bükki NP	Földtani formációkkal (dolomitbánya, radiolarit-sziklák), a gyertyános tölgyes, szubmontán bükkös, a mészkerülő tölgyes és a hársas törmelékletjő-erdő élővilágával, valamint egy késő-bronzkori erődített teleppel, a Kyjatice-kultúra földvárával ismertet meg.	2004		6	10,0
6	Barát-réti tanösvény	Felsőtárkány	294160	753643	Bükki NP	A tanösvény a Kő-köz keleti végétől indul, az Oldal-völgy torkolatáig a sárga jelzésű turistaúton vezet, majd áttér a műút túloldalára, s a karthauzi kolostorromtól egy meredek ösvényen közelíti meg a Lök-bérc oldalában előbukkanó sziklavonulatot, a Bujdosó-kőt	2004		4	6,5
7	Olasz-kapui tanösvény	Bükk-fennsík	304854	754508	Bükki NP	A tanösvényen megfigyelhetők a fennsík felszínalaktani és botanikai értékei, és a tájképi értékei.	2003		6	7,2
8	Jávorkúti tanösvény	Bükk-fennsík	307028	760126	Bükki NP	A tanösvény Jávorkút környékének botanikai, zoológiai és földtani értékeit ismerteti.	2003		4	3,0
9	Nagymező - Kis-kőháti-zsomboly tanösvény	Bükk-fennsík	302726	758707	Bükki NP	A tanösvény a Bükk-fennsík felszínalaktani formakincsét és a Nagy-mező fokozottan védett növényvilágát mutatja be.	2003		3	3,0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
10	Szarvaskői geológiai tanösvény	Szarvaskő	294655	757800	Bükki NP	A tematikus tanösvény Szarvaskő környékének földtani értékeit (a jura kori tengeralatti vulkanizmus emlékeit, párnaláva-képződményeket, gabbró-bányát, wehrlit-tárót) mutatja be.	2000	2014/2015	11	8,8
11	Szinva tanösvény	Lillafüred-Felsőhárom	309177	769885	Bükki NP	A tanösvény a Herman Ottó emlékparktól a Szeleta-tetőn át Felsőhárom fölött Lillafüredre vezet, s a Szinva-völgy, a Kis-fennsík és a Garadna-völgy legfontosabb természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.	1994	2002	6	4,0
12	Bél-kői tanösvény	Bélapátfalva	301574	748271	Bél-kő tt	A tanösvény a Bél-kő környékének kultúrtörténetét, a hegy földtani felépítését, növénytakaróit és a sziklagyepek növény- és állatvilágát bemutató komplex típusú környezetismereti tanösvény.	2003	2014/2015	7	5,0
13	Szalajka-völgyi természetvédelmi bemutatóösvény	Szilvásvár	305947	751074	Bükki NP	A Szalajka-völgy földtani, víztani (Fátyol-vízesés mélytufalépcsőit, a Szikla-forrás forrásbarlangját), botanikai és tájképi (a Szalajka-patak élővilágát, az erdőtakarókat), valamint kultúrtörténeti értékeit (Istállóskői-barlang) mutatja be.	2000		10	4,2
14	Millenniumi természetismereti és erdészeti sétaút	Szilvásvár	307044	750207	Bükki NP	Szilvásváradról a Millenniumi kilátóhoz (Kalapat) vezető sétaút természetvédelmi és erdőgazdálkodási ismereteket tár a látogató elé.	2000		20	2,5

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
15	Cserépfalui „Ördögtorony” tanösvény	Cserépfalu	298382	754832	Bükki NP	A tanösvény Cserépfalu kulturális és természeti örökségét mutatja be – köztük a Suba-lyuk barlangot, a Mész-hegy kaptárkövét és falu pincesorát, barlanglakásait. A tanösvény érinti a Hór-völgyi Látogatóközpontot, amelyben kiállítás mutatja be a híres neandervölgyi ősemberleleteket és a bükkaljai kőkultúra elemeit.	2002		20	10,0
16	Ipolytarnóc Kőszikla tanösvény	Ipolytarnóc	320796	695384	Ipolytarnóci Ős-maradványok	A felső parkoló mellől induló és Botos árokig, majd a Fogadóépületig vezető Kőszikla ösvény vízmosások, tanya romok, kőzetkibúvások és felhagyott kőbányák mentén vezet látogatóit.	2005		16	4,0
17	Ipolytarnóc Biológiai tanösvény	Ipolytarnóc	320903	695453	Ipolytarnóci Ős-maradványok	A hajdani tölgyesek, cseresek maradványait és a kiirtásuk nyomán keletkezett legelők élővilágát mutatja be.	2000	2005	14	4,5
18	Ipolytarnóc Kőzetparki ösvény	Ipolytarnóc	320870	695476	Ipolytarnóci Ős-maradványok	0-24 millió éves földtörténeti utazás. Az út mellett elhelyezett üledékes és vulkanikus kőzetek (andezit, bazalt) reprezentálják a térséget alkotó földtani formációkat.	1996	2005	11	0,7
19	Ipolytarnóc Borókás-árok geológiai tanösvény	Ipolytarnóc	320887	695475	Ipolytarnóci Ős-maradványok	A 24-23 millió évvel ezelőtti üledékes kőzetek feltárását a csarnoképületben a miocén folyópart megkövesedett felszínét, a homokkőpadon páros ujjú patások, ragadozók, ősrorszarvúak, madarak lábnyomait, a védőpince épületében a Kubinyi Ferenc által felfedezett 46 m hosszú kövült ősfenyő mutatja be.	1985	2005	7	0,8

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
20	Ipolytarnóc – Lombkorona sétány	Ipolytarnóc	321178	694845	Ipolytarnóci Ős-maradványok	Élmény-tanösvény a fák lombkoronaszintjében.	2010		2	0,1
21	Nagy-kői tanösvény	Bükkszentersébet - Tarnalelesz	295587	721087	Tarnavidéki TK	Környezetismereti (természeti és kulturális örökség értékeit bemutató) tanösvény: a Nagy-kőn lévő bronzkori erődített telep és környezetének élővilága ismerhető meg.	2011		5	7,1
22	Hollókő – Vártúra Ösvény – Holló Ösvény	Hollókő	294921	690413	Hollókői TK	A Vártúra Ösvény az Ófaluban lévő – a tájvédelmi körzet természeti és kulturális értékeit bemutató – Tájháztól indul, és a várba visz föl, A Biológiai Tanösvény a Vár-hegyet és az ún. Tűlsó-mező hagyásfás legelőjét öleli körül.	2004		23	5,5
23	Sámsonházi Geológiai Tanösvény	Sámsonháza	294597	699872	Kelet-Cserhát TK	A Vár-hegy rétegvulkáni kőzetösszetételét és a völgy egyéb geológiai látnivalóit bemutató tematikus tanösvény.	2007	2011 2014	12	3,0
24	Salgótarján – Boszorkány-kő Geológiai Tanösvény	Salgótarján	311058	709681	Karancs–Medves TK	A tanösvény a pliocén-pleisztocén korú 2,4-2,2 millió év között lezajlott) bazaltvulkanizmus jelenségeit mutatja be, a Kis-Salgó (Boszorkány-kő) 571 m magas bazaltkúpját övezi.	2003	2011	13	0,4
25	Salgótarján – Szilvás-kői Geológiai Tanösvény	Salgótarján	309214	713144	Karancs–Medves TK	A tanösvény érinti a Gusztáv-tároló bejáratát a Bagó-kő kőfejtőjét, a hideg mikroklímájú, szétnyíló hasadékokat (álbarlangokat) és egy oszlopos, pados-lemezes szerkezetű bazaltfeltárást.	2003	2012	12	3,5

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
26	Somoskő – Magyar-bányai Kőpark	Salgótarján, Somoskő	314380	710872	Karancs–Medves TK	A kőparkban a környék (Nógrád) jellegzetes kőzeteit gyűjtötték össze. A nyitótábla áttekintő térkép segítségével a kiállított kőzeteket és lelőhelyeiket mutatja be.	2002		13	0,1
27	Salgó – Somoskő vára tanösvény	Somoskőújfa lu, Salgótarján	311482	709557	Karancs–Medves TK	A tanösvény Somoskő várát köti össze Salgó várával és érinti a Madárparkot.	2002		8	5,0
28	Eresztvényi Kőbányák	Eresztvény	312159	710656	Karancs–Medves TK	Az Új-bánya és a Kis-bánya rekultivált területét köti össze a Salgóbányából induló és oda visszatérő tanösvény, melynek táblákkal jelölt megállóhelyei a különböző kifejlődésű lávafolyások és piroklasztikumok (vulkáni törmelék, tufa).	2004	2013 2014	4	3,0
29	Parádfürdő – Ilona-völgyi Geológiai Tanösvény	Parádfürdő	287259	726112	Mátrai TK	A tanösvény a Keleti-Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be a 6,5 km hosszú túraútvonal, melynek vége az andezitsziklán kialakult látványos Ilona-völgyi-vízesés.	2002		8	6,5
30	Sár-hegyi Mandula tanösvény	Gyöngyös	276040	719034	Mátrai TK	A tanösvény többféle növénytársulást (cserestölgyes, melegkedvelő tölgyes, pusztafüves lejtősztyepp, sziklagyep), változatos élőhelyeket és a hajdani tájhasználat nyomait mutatja be.	1996	2019	15	7,0

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
31	Pély-Ludas tanösvény	Pély, Tarnaszentmiklós	242876	749655	Hevesi Füves Puszták TK	Környezetismereti (természeti és tájtörténeti) tanösvény, amely elsősorban a Hevesi-sík füves élőhelyeit mutatja be, valamint a szalakótát és a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben zajló élőhely-fejlesztéseket mutatja be.	2013		8	15,0
32	Hamvajárási tanösvény	Tarnaszentmiklós			Hevesi Füves Puszták TK	Természetismereti tanösvény, amely állomásai bemutatják a legeltetés szerepét a gyepek kezelésében, valamint a kék vércsét.	2013		3	7,7
33	Nagy-Hanyi tanösvény	Dormánd	261426	750719	Hevesi Füves Puszták TK	A természetismereti tanösvény a tájvédelmi körzet élőhelyeit, a gyepterületek, fás vegetációk, vízfolyások élővilágát, a madárvédelmi beavatkozásokat és a mesterséges fészkelőhelyeket mutatja be.	2015		9	6,5
34	Berek-erdő tanösvény	Kerecsend	272929	745666	Kerecsendi-erdő tt	Természetismereti és tájtörténeti tanösvény, amely a tatárjuharos lösztölgyes élővilágát mutatja be.	2014		5	3,5
35	Vár-hegyi és Csúds-hegyi tanösvény	Sámsonháza			Kelet-cserhádi TKt	A tanösvény egy szakasza a miocén középső szakaszának földtani formációit (egy sztratovulkáni sorozatot), a környék élővilágát mutatja be, további szakasza a középső-felső miocén földtani és őslénytani képződményeit tárja fel.	2008		5	3,0
36	Buda-hegyi geológiai botanikai tanösvény és	Sámsonháza	295637	700262	Nógrádi Tájegység	Geológia bemutatóhely és természetismereti tanösvény.	2008		12	3,0

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
37	Függőkői Tanösvény		291341	696466	Kelet-Cserhát TK	A Keleti-Cserhátot felépítő andezit különös képződményeit mutatja be a tanösvény.	2008		3	1,5
38	"Szélkiáltó" tanösvény	Tiszabábolna	263 584	782 645	Borsodi-Mezőség TK	Környezetismereti (a Borsodi-Mezőség természeti és kulturális értékeit bemutató tanösvény	2008		12	17,0
39	Szomolya Kaptárkő Tanösvény	Szomolya	284150	575000	Szomolyai kaptárkövek	Szomolya központjából turistaúton lehet megközelíteni az 1960-ban védetté nyilvánított, 4,8 hektár nagyságú Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területen lévő kaptárköveket.	2014	2019	6	0,8
40	Kesznyéteni agrár-környezetgazdálkodási tanösvény	Kesznyéten	295661	800225	Kesznyéteni TK	A Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet hagyományos tájhasználatát és vízhez kötődő gazdag élővilágát mutatja be a tanösvény. A megfigyelőtoronyból feltárul a Tisza-vidék gazdag madárvilága.	1999		7	4,0
41	Szalakóta tanösvény	Tiszabábolna	264379	782387	Borsodi-Mezőség TK	Természetvédelmi és környezetismereti tanösvény, amely a „puszta ékkövét”, a szalakótát és élőhelyét mutatja be.	2018		10	2,3
42	Kékes tanösvény	Kékestető	281458	721873	Mátrai TK	Kékestető környékének földtani értékeit, a Mátra élővilágát, a kőtengereket és az őserdőt mutatja be a tanösvény.	2017		10	8,5
43	Nyerges-Mész-hegyi Kőkultúra	Eger	285314	753100	Mész-hegy - Nyerges-tető	A hajdani promontórium tájművelési emlékeit (szőlőskertek garádjait, kőzetbe faragott bújait, pincéit) és a természeti emlékként oltalmat kapott kaptárköveket, a bükkaljai kőkultúra sajátos emlékeit és a természeti értékeket mutatja be a tanösvény	2019 - 2020		4	1,8

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Tanösvény neve	Helyszín	Indítóállomás koordinátái		Védett természeti terület	Tanösvény típusa, tartalma	Létrehozás éve	Felújítás éve	Állomások száma (db)	Útvonal hossza (km)
			EOV X	EOV Y						
44	Sás-tói Cincér tanösvény	Gyöngyös - Mátrafüred	276113	718950	Mátrai TK	A Harkály Háztól a Sás-tóig vezető ösvény a Mátrai Tájvédelmi Körzet jellegzetes élőhelyeit mutatja be, valamint a holt fa jelentőségét és az erdőgazdálkodás történetét.	2019 -		9	3,5
45	Baktató tanösvény	Egerbakta	288658	743127	Egerbakta - Bátor környéki erdők (HUBN20012)	Az egerbaktai tőzegmohás lápmedencék élővilágát, kutatástörténetét, a keletkezésükkel kapcsolatos hipotéziseket, valamint a környező natura 2000 terület természetvédelmi értékeit mutatja be a tanösvény.	2019 -		6	3,4
46	Verepce-bérci tanösvény	Nagyvisnyó, Dédestapolcsány	312365	754589	Bükk NP	A tanösvény alapvetően a Verepce-tetői őskori erődített telep és a Dédesvár régészeti emlékeit mutatja be (tematikus tanösvény), de az állomások táblái a terület természeti értékeiről is tájékoztatást nyújtanak.	2019 -		12	10,5
47	Kelemen széke tanösvény	Bélapátfalva, Szilvásvár	302550	750832	Bükk NP	A tematikus (régészeti és kultúrtörténeti vonatkozásokat bemutat) tanösvény a Kelemen széke bronzkori erődített telep látnivalóit fűzi fel egy útvonalra.	2019 -		8	9,0
48	Mész-tető földvár tanösvény	Cserépfalu	291515	762360	Bükk NP	A későbronzkori – koravaskori erődített telep (földvár) és a Mész-tetőn lévő fáslegelő természeti és kultúrtörténeti vonatkozásait mutatja be a környezetismereti tanösvény.	2019 -		5	0,9
Összesen:									426	236,4

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

További terepi bemutatóhelyek

Sorszám	Név	Helyszín	Védett természeti terület	A bemutatóhely típusa, tartalma	Infrastruktúra-elemek
1	Gilitka-kápolna	Bélapátfalva	Bükki Nemzeti Park	Tájtörténeti, kultúrtörténeti bemutatóhely	1 tábla, 2 esőház, pihenőbútorzat
2	Bánkút	Bükk-fennsík	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park általános (térképes) ismertetése	1 esőházikó
3	Nagy-mező	Bükk-fennsík	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park általános (térképes) ismertetése, Bükk-vidék Geopark általános ismertetése	1 esőházikó
4	Lófő-tisztás	Bükk-szentkereszt	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park általános (térképes) ismertetése; BNPI működési területének, természetvédelmi tevékenységének bemutatása	1 esőházikó
5	Mangó-tető	Cserépváralja	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park általános (térképes) ismertetése; BNPI működési területének, természetvédelmi tevékenységének bemutatása Bükk-vidék Geopark általános ismertetése	1 esőházikó
6	Cserhátszentiván régi fürdő melletti kőfejtő geológiai bemutatóhely	Cserhátszentiván	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely	2 tábla
7	Cserhátszentiván régi kőfejtő geológiai bemutatóhely	Cserhátszentiván	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely	1 tábla

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Név	Helyszín	Védett természeti terület	A bemutatóhely típusa, tartalma	Infrastruktúra-elemek
8	Imó-kő	Felsőtárkány	Bükki Nemzeti Park	Bükk-vidák Geopark geosite (időszakos karsztforrás, forrásbarlang)	1 tábla
9	Vöröskői-alsó-forrás	Felsőtárkány	Bükki Nemzeti Park	Bükk-vidák Geopark geosite (időszakos karsztforrás)	1 tábla
10	Kő-köz	Felsőtárkány	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park általános (térképes) ismertetése; Bükk-vidék Geopark általános ismertetése; Kő-köz földvár, régészeti lelőhely	1 esőházikó
11	Garáb úti tufabánya	Felsőtold	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely	1 tábla
12	Kecske-hegyi kőfejtő geológiai bemutatóhely	Felsőtold	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely	1 tábla
13	Gyepes-völgy	Ivánka	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	Természetvédelmi bemutatóhely.	1 tábla
14	Andezit-telér kőfejtő (régí fürdő mellett)	Hollókő	Hollókői Tájvédelmi Körzet	Geológia bemutatóhely.	1 tábla
15	Noé szőlője	Istenmezeje	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
16	Pogányvár, andezitkőfejtő	Kozárd	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	2 tábla, 1 esőházikó
17	Öreg-tó természetvédelmi bemutatóhely	Ludányhalászi	Ipoly-völgye SPA, Ludányhalászi	Természetismereti bemutatóhely	4 tábla
18	Benevár	Mátrafüred	Mátrai Tájvédelmi Körzet	Mátrai Tájvédelmi Körzet általános ismertetése; BNPI működési területének, természetvédelmi tevékenységének bemutatása	1 tábla
19	Nagykercegi fáslegelő	Nagykercege	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet általános ismertetése; Természetvédelmi információs tábla.	1 tábla

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Név	Helyszín	Védett természeti terület	A bemutatóhely típusa, tartalma	Infrastruktúra-elemek
20	Páris-patak völgye helyi jelentőségű TT	Nógrádszakál	Nógrádszakál	Geológiai bemutatóhely	6 tábla
21	Nyárjas-pusztai homokbánya geológiai bemutatóhely	Márkházapuszta	Márkházapusztai fás legelő természetvédelmi terület	Geológiai bemutatóhely	3 tábla
22	Ilona-völgy	Parád	Mátrai Tájvédelmi Körzet	Mátrai Tájvédelmi Körzet általános ismertetése; BNPI működési területének, természetvédelmi tevékenységének bemutatása	1 esőházikó
23	Baglyas-kő-vár Oktató- és Bemutatóhely	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai és régészeti bemutatóhely, növénygyűjtemény	59 tábla, 10 pihenő-bútorzat
24	Eresztvényi Régi-bánya	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
25	Eresztvényi Új-bánya	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
26	Farkas-kői andezitbánya	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
27	Kercseg-tető alatti homokkőbánya	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
28	Magyarbánya	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
29	Tehenesi bazaltbánya	Salgótarján	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	Geológiai bemutatóhely.	1 tábla
30	Nyírjes-tó	Sirok	Siroki Nyírjes-tó természetvédelmi terület	Természetvédelmi információs tábla.	1 tábla
31	A „Siroki Nyírjes-tó természetvédelmi	Sirok	(Sirok település belterülete)	Mátrai Tájvédelmi Körzet általános ismertetése; BNPI működési területének, természetvédelmi tevékenységének bemutatása	1 esőházikó

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Sorszám	Név	Helyszín	Védett természeti terület	A bemutatóhely típusa, tartalma	Infrastruktúra-elemek
	területhez” vezető turistaút				
32	Hencse-hegy	Sóshartyán	Sóshartyáni Hencse-hegy természetvédelmi terület	Természetismereti bemutatóhely	1 tábla
33	Bába-fa	Szarvaskő	Bükk Nemzeti Park	Kultúrtörténeti bemutatóhely.	1 esőházikó
34	Hosszú-völgy	Váraszó	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	Természetvédelmi információs tábla.	1 tábla
35	Borostyán Vendégház	Répáshuta	Bükk Nemzeti Park	PR-marketingkommunikációs tábla	1 tábla
36	Geológiai alapszelvények	Bükk	BNPI működési terület	Geológiai bemutatópontok	23 tábla; 1 esőházikó
37	Kaptárkövek	Bükk, Bükkalja	BNPI működési terület	Természeti emlékek bemutatópontjai	27 tábla; 2 esőházikó
38	Földvárak	Bükk	BNPI működési terület	Kultúrtörténeti bemutatópontok	13 tábla; 3 esőházikó
39	Kisvizes élőhelyek	Nógrádi Tájegység	BNPI működési terület	Természetismereti bemutatópontok	14 tábla
40	Barlangok	Bükk	Bükk Nemzeti Park	Ex lege védett értékek bemutatópontjai	21 tábla

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A Bükk hegység első tanösvényeinek (a szalajka-völgyi és a színva-völgyi bemutatót, tájékoztatótáblákkal ellátott sétaút, turistaút) létesítése megelőzte a nemzeti park megalapítását, azt követően azonban megsokasodott a terepi tájékoztatást szolgáló helyszínek kialakítása – nemcsak a Bükki Nemzeti Parkban, hanem az igazgatóság működési területén lévő többi védett természeti területen is. A tanösvények – mint az önálló ismeretszerzés és a közvetlen szemléltetés helyszínei – egyaránt szolgálják az oktatást, nevelést és a turizmust.

Jelenleg a működési területünkön, saját fenntartásban **48** tanösvény található, úgynevezett terepi bemutatópont pedig **40** darab: ezek egy vagy több táblával, esetenként erdei bútorzattal, korláttal, doronglépcsővel, esőbeállóval ellátott helyszínek. Ezekben a bemutatóhelyeken összesen **650** tájékoztatótábla (418 tanösvény-állomáson és 40 egyéb terepi bemutatóhelyen) szolgálja az ismeretek, információk átadását: az állomáshelyeken összesen **35** „esőházikó” és **5** kilátószerű betekintő áll a látogatók, kirándulók rendelkezésére. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság kezelésében, fenntartásában lévő természetismereti útvonal jelenlegi összes hosszúsága **225 km**.

2020-ban a KEHOP-os pályázatok keretében **öt új tanösvénnyel gyarapodtunk**: a „földvárakat” (ex lege értékeket) három (Verepce-tető, Kelemen széke, Mész-tető), a „Mátra kincsei” című projektben felépült Harkály Házhoz kapcsolódóan pedig egy új tanösvény létesült. Ugyanakkor két meglévő tanösvény felújítása, bővítése történt meg: a Sár-hegyen a Mandula tanösvény és a felsőtárkányi Kő-köz terepi bemutatóhely fejlesztése révén. A „kisvizes” pályázat keretében idén tavasszal készült el a Baktató tanösvény, amely az Egerbakta határában megbújó tőzegmohás lápok titkaiba és a környező táj gazdag élővilágába nyújt betekintést, egyik állomása – a baktai tó- és lápmedencék földtudományi vonatkozásait bemutató helyszín – pedig egyúttal geotóp, azaz a Bükk-vidék Geopark jelentős terepi objektuma. Egyébként a Bükk-vidék Geopark kialakításához, fejlesztéséhez számos geotóp kitáblázása történt meg az elmúlt időszakban: a fent nevezett pályázatok keretében ismertetőtáblákkal láttuk el a kaptárköveket, a földtani alapszelvényeket, a földvárakat és a barlangok nagy részét.

Egy saját vagyionkezelésben lévő helyszínen komolyabb terepi infrastruktúra-rendszert is kiépítettünk: a **Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület** az aspiráns Bükk-vidék Geopark geotópja, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság terepi bemutatóhelyeinek „zászlóshajója”. Az itt létesített fém járóplatformok alapvetően a taposási erózió megszüntetését, a sérülékeny riolituffasziklák megóvását szolgálják, ugyanakkor a látogatás megkönnyítését (a látogatókezelést) és a tájékoztatást, az ismeretek átadását is lehetővé teszik. A tanösvényre kihelyezett látogatószámláló 2019. húsvétkor kezdte meg „szolgálatát”. Az adatai alapján tudjuk, hogy a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területen kialakított tanösvényt 2019. április közepétől 2020. december 31-ig összesen 31.200 fő látogatta meg.

A BNPI terepi látogatókezelési stratégiáját megalapozó adatsorokból nagyon sok ismeretet nyerhetünk. Egy év alatt (tehát 2019. húsvétól 2020. húsvétig) összesen **14.387 fő** (a 261 napos lekérdezés alapján: **14.346 fő**) látogatót regisztrált a beléptető rendszer. (Az idei évben a járványhelyzet ellenére – vagy éppen azért – jóval többen látogatták meg a kaptárköveket: 2020 január 1-től december 31-ig **20.275 fő**.) A látogatószámlálási adatokból további következtetések is levonhatóak: az eddigi „legjobb nap”: 436 fő (2019.10.19.); a napi átlagléttség 2020-ban 57 fő; a hétvégi átlagléttség 94 fő, a hétköznapi átlagléttség 42 fő; a legjobb hónap 2020. augusztus volt (4908 látogatóval) stb.

A terepi bemutatóhelyek létesítése leginkább pályázati forrásból történik, a fenntartásuk, gondozásuk, az infrastruktúra-elemek karbantartása, szükséges javítása viszont a saját költségvetésünkre ró terhetet, melyeket a társadalmi részvétel, az önkéntes tevékenység, a közösségi aktivitás jelentősen csökkenthet. Két évtizeddel ezelőtt született az a kezdeményezés, miszerint különböző civil szervezetek, oktatási intézmények felvállalták egy-egy tanösvény, bemutatóhely védnökségét. Például a Színva tanösvény gondozását kezdetben több éven át a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Környezeti Nevelők Egyesülete végezte (természetismereti oktatási programokat szerveztek a tanösvényen, tanösvényvezető kiadványt készítettek, és segítettek a táblapótlásokat

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

elvégezni). Mostanában a miskolci Holocén és az egri Kaptárkő Egyesület tagjai járnak élen a terepi bemutatóhelyek gondozásában (sőt kiépítésében), idén, 2020-ban pedig – egy pilot-program keretében – az egri Eventus Művészeti Középiskola diákjai végeztek értékes munkákat a szomolyai Kaptárkő tanösvényen.

Tehát a terepi bemutatóhelyeink nem csak az egyéni turisták kedvelt célpontjai, hanem nyári természetvédelmi táborok, szakmai- és terepgyakorlatok, a természet- és környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó foglalkozások helyszínei is, ahol évente számos garantált szakvezetéses programot szervez az Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály Környezeti Nevelési Csoportja – a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület mellett például a minimálisan kiépített Esztáz-kői-barlangban, vagy a fokozottan védett Tarjánka-szurdokban (gondos szervezést követően, a Mátrai tájegység természetvédelmi öreivel közösen).

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

Természetvédelmi Információs Ház

Szilvásváradon, a Millenniumi tanösvény kezdőpontján épült faházban működik, funkciója: turisztikai fődényben információs szolgáltatás, valamint az ismertető kiadványok, nemzeti parki ajándéktárgyak árusítása. Az épület 2020-ban nem üzemelt.

Millenniumi kilátó

A Millenniumi Kilátót vállalkozó működteti üzemeltetési szerződéssel. 2020. év folyamán a járványügyi korlátozások miatt 20%-al esett vissza a látogatóforgalom, elmondható, hogy itt volt legkevésbé tapasztalható a korlátozások hatása.

Szalajka-völgyi Információs Ház

A Szalajka-völgyi Információs Ház forgalma a négy hónapos kiesés ellenére is növekedett. Idén is széles termékínáttal vártuk a vendégeket, melyek közül a védjegyes termékek (lekvárok, mézek, szörpök, kárpáti borzderes marhából készült kolbászok) jó része is itt került értékesítésre a legmagasabb számban. Népszerűek voltak az apróbb ajándéktárgyak, kézműves termékek, hűtőmágnesek.

2020 októberében – a szigorú járványügyi intézkedéseket betartva - az információs ház adott otthont az Aktív-és Ökoturisztikai Fejlesztési Központtól kapott e-kerékpárok átadásának is. Az „E-biciklizd be Magyarországot!” program keretében 15 hegyi terepre való e-bike-ot kapott igazgatóságunk.

A „Kajla” kampányban az információs ház pecsételő pontként, és Kajla Karika gyűjtőpontként is részt vett, ami szintén növelte az elsősorban családos látogatók létszámát.

Barlangi bemutatóhelyek - Szent István-barlang és Anna-barlang, Lillafüred

Barlangjaink közül csak a folyamatosan látogatható idegenforgalmi barlangjainkat részletezzük. Az ökolétesítmény adatbázisban a nem rendszeresen látogatható, overallos túrákon, szakvezetéssel látogatható barlangok is felsorolásra kerültek, ezeket egy táblázatba foglalva mutatjuk be.

A Szent István-barlangban információs pont és nemzeti parki termék bolt működik. Az óránként biztosított idegenvezetések keretében körülbelül 40 perces program során a vendégek betekintést kapnak a cseppkőbarlangok csodálatos világába – nemcsak a cseppkő-képződményeket, hanem a barlang történetét, kutatás-történetét és élővilágát is bemutatva a látogatóknak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A Szent István-barlangban összesen 3 tematikus túra volt megtartva, 10, 5 és 8 fő részvételével. A felszíni túrákra nem volt érdeklődés, valószínűleg az időjárás miatt, tehát a 10 meghirdetettből egy sem valósult meg.

Előzetes bejelentkezés alapján, szakvezetéssel látogatható, nem kiépített barlangjaink

Név	Település
Kő-lyuk	Parasznya
Létrási-vizesbarlang	Miskolc
Balla-barlang	Répáshuta
Bolhási-Jávorkúti-barlangrendszer	Miskolc
Esztáz-kői-barlang	Felsőtárkány
Gyurkó-lápai-barlang	Varbó
Hillebrand Jenő-barlang	Parasznya
Istállós-kői-barlang	Szilvásvár
Körös-barlang	Szilvásvár
Lilla-barlang	Parasznya
Pongor-lyuk	Répáshuta
Suba-lyuk	Cserépfalu
Szeleta-barlang	Miskolc
Vénusz-barlang	Parasznya
Kecske-lyuk	Miskolc
Büdös-pest	Miskolc

Tájházak

Oszlai Tájház

A kiállítás 2020-ban zárva volt, a korábbi évben elkészített állapotfelvétel alapján javasolt múzeumi rekonstrukciója (a miskolci Herman Ottó Múzeum anyaga) még nem történt meg. Az épület külső felújításra szorul. A kiállítás újraindításához partnert keresünk.

Hollókő „Táj és a nép” kiállítás

A kiállítást elbontottuk, helyette KEHOP forrásból a BNPI új Natura2000 kiállítása került kialakításra, a tervezett nyitás 2021 első felében lesz.

Ároktői kutatóház és kiállítás

Az áramellátás problémája és egyéb fenntarthatósági kérdések miatt az épület és benne a kiállítás nem üzemel.

Harkály Ház

A mátrafüredi Harkály Ház a 2020. augusztusi átadása óta ökoturisztikai látogató- és környezeti nevelési központként üzemel, de helyet ad a Mátrai Tájegység irodáinak is. Az épületben interaktív kiállítás mutatja be a Mátra élővilágát, emellett pedig környezeti nevelési programok keretében igyekszünk - elsősorban az iskolás korosztályt - megismertetni a Mátra természeti kincseivel.

Állandó kiállítások

- Felsőtárkányi Nyugati Kapu Látogatóközpont „Karszt és élővilága” kiállítás
- Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület és Bemutatóhely

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- Hollókői Tájvédelmi Körzet Natura 2000 kiállítás – kialakítása folyamatban
- Oszlai tájház, kiállítás - nem üzemel
- Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont
- Szalajka-völgyi Információs Ház BNPI kiállítás
- Harkály Ház Natura 2000 és Mátra kiállítás

Mobil kiállítások

A **60 tablóra** szerkesztett anyagot úgy állítottuk össze, hogy egyidejűleg több tájegységhez helyezhessünk ki a **Natura2000 tematikus kiállítást**. A mobil kiállítási tablók anyaga bemutatja a működési területünkön található védett természeti területeket, az igazgatóság működését, feladatait. A kiállítás során az érdeklődők képet kaphatnak a természetvédelmi területek földtörténetéről, sokszínű élővilágáról, kultúrtörténeti értékeiről, valamint a Natura 2000 területekről.

14 roll-up mutatja be a BNPI működési területét, a BNPI bemutatóhelyeit, a Bükki Nemzeti Park természeti és kulturális értékeit, valamint tájvédelmi körzeteinket és a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területet. Roll-upok készültek a Bélkő természetvédelmi területről is. A roll-upok száma 2020-ban tovább bővült a Kisvizes élőhelyek KEHOP pályázat keretében készült tematikus roll-upokkal (38 db).

2013-ban létrehoztuk a „**Magaslataink**” című, **30 alkotást tartalmazó fotókiállítást** Eröss Zsolt saját készítésű expedíciós fotóiból. A kiállítást 2020-ban nem kölcsönözték ki.

A mobil kiállítási anyagokból 2020-ban napi kitelepülések során, rendezvényeken, természetvédelmi „jeles napokon”, szakmai rendezvényeken használtunk fel tablókat, roll-upokat.

Egyéb terepi bemutatóhelyek

A 2020. évi ökoturisztikai adatbázisban is szereplő egyéb ökoturisztikai terepi bemutatóhelyeink.

Megnevezés	Település	Védett természeti terület	Bemutatóhely jellege
Kozárd, Pogányvár	Kozárd	Kelet-cserhádi TK	Natura 2000 bemutatóhely
Hollókői andezit-telér kőfejtő	Hollókő	Hollókői TK	geológiai bemutatóhely
Mátraszőlősi Függe-kő	Mátraszőlős	Kelet-cserhádi TK	geológiai bemutatóhely
Nógrádszakál, Páris-patak völgye	Nógrádszakál	Páris-patak völgye TT (helyi jelentőségű)	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Magyarbánya bazaltbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Tehenesi bazaltbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Farkas-kői andezitbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Sámsonháza, Csüd-hegy	Sámsonháza	Kelet-cserhádi TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Nyárjaspuszta	Salgótarján	Márkházapusztai Fás Legelő TT	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Szilvaskő	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Margit-bánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés	Település	Védett természeti terület	Bemutatóhely jellege
Salgótarján, Közép-bánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Kercseg-tető alatti homokkőbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Ludányhalászi, Öreg-tó	Ludányhalászi	HUDI10008 Ipoly-völgye különleges madárvédelmi terület	természetvédelmi bemutatóhely
Vadász-völgy földtani alapaszelvény	Miskolc	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Savós-völgy földtani alapaszelvény	Miskolc	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Y-táró	Miskolc	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Nagy-hegyi földtani alapaszelvény	Dédestapolcsány	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Strázsa-hegyi földtani alapaszelvény	Nekézseny	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Bánya-hegyi földtani alapaszelvény	Répáshuta	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Rónabükki földtani alapaszelvény	Szilvásvár	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Gerennavár alatti földtani feltárás	Szilvásvár	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Rákmára (szerpentin út) földtani alapaszelvény	Szilvásvár	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Lök-völgy I. (Hereg-rét) földtani alapaszelvény	Felsőtárkány	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Lök-völgy II. földtani alapaszelvény	Felsőtárkány	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Bálvány észak földtani alapaszelvény	Nagyvisnyó	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Mihalovits kőfejtő földtani alapaszelvény	Nagyvisnyó	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Síkfőkúti földtani alapaszelvény	Noszvaj	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Darázskő-bánya	Mónosbél	Bükk NP	geológiai bemutatóhely
Hór-völgyi nagybánya földtani alapaszelvény	Cserépfalu	Bükk NP	geológiai bemutatóhely

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Megnevezés	Település	Védett természeti terület	Bemutatóhely jellege
Hór-völgy I. földtani alapaszelvény	Cserépfalu	Bükki NP	geológiai bemutatóhely
Cserhátszentiván/régi kőfejtő	Cserhátszentiván	Kelet-cserháti TK, Bézma KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Sámsonháza / geológiai bemutatóhely esőháza	Sámsonháza	Kelet-cserháti TK, Tepke KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Mátraverebély/Szentkúti Kegyhely	Mátraverebély	Meszes-tető és Kőszirt-hegy KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Nagylóc/Kőkapu	Nagylóc	Nagylóci Kő-hegy KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Rimóc/településközpont	Rimóc	Nagylóci Kő-hegy KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Sóshartyán/lőtéri bejáró	Sóshartyán	Sóshartyáni Hencse-hegy TT	Natura 2000 bemutatóhely
Szandaváralja/buszforduló	Szanda	Szandai Várhegy KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Kercseg-lapos	Salgótarján	Karancs-Medves TK, Karancs KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Gortva-tó	Salgótarján	Karancs-Medves TK, Gortva-völgy KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Eresztvényi madárpark	Salgótarján	Karancs-Medves TK, Salgó KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Buják / Fagyos	Buják	Bujáki Csirke-hegy és Kántor-rét KJTT, Bujáki Hényeli-erdő és Alsó-rét KJTT	Natura 2000 bemutatóhely
Szécsény / sóderbánya-tó bejárója	Szécsény	Középső-Ipoly-völgy KTT és Ipoly-völgye KMV	Natura 2000 bemutatóhely

11.1.4. Erdei iskolai helyszínek

Felsőtárkány – Bábakalács Erdei Iskola

A felsőtárkányi oktató- és látogatóközpont erdei iskolai, környezeti nevelési, természetismereti és szabadidős családi programok helyszíne. Egy 38 fő elszállásolására alkalmas szállásépület (közösségi helyiséggel, foglalkoztató-teremmel), a központi épületben kiállítás és szakmai tanácskozások, továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas (52 m²-es) előadóterem, a parkban sátorozó hely és egy 100 m²-es fedett foglalkoztató áll a vendégek és az érdeklődők

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

rendelkezésére. A fogadóépület előtti tóparti sétányon kialakított kőzetpark (geológiai bemutatóhely), az erdőben egy ún. „állandó tájfutó pálya” található. A Szikla-forrástól indul egy háromkörös tanösvényhálózat, mely a környék látnivalóit, valamint a hegység természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be. A főépületben lévő, a Bükk természeti értékeit bemutató „Karszt és élővilága” interaktív kiállítás is része az erdei iskolai programszolgáltatásnak.

Az öt napos, 34 órás "A Bükk csodálatos!" minősített erdei iskola programunk moduljai a következők: „A Bükk természeti értékei és védelme”; „A kőközi kör, barangolás a tanösvényen”; „Madárvilág”; „Irány a Vár-hegy!”; „Játékos vetélkedő”, „Esztáz-kői-barlangtúra”. A 2021-es szezonra a meglévő moduljainkat újraszerkesztettük, valamint új modulokat dolgoztunk ki, melyek részét képezik a 2021-ben megvalósuló természetiskola minősítési eljárásnak.

Az erdei iskola tetőtéri foglalkoztató számos eszköze (mikroszkóp, csillagászati távcső, kézműves műhely, mintavételi és terepkofferek, természetvédelmi játékok és eszközök, foglalkoztató füzetek stb.) szolgálja az élménypedagógiát.

11.1.5. Szálláshelyek

Ökoturisztikai szálláshelyek

1. Bábakalács Erdei Iskola

Cím: 3324 Felsőtárkány, Ifjúság u. 34/1.

Férőhelyek száma (fő): **6 szoba, 38 fő**

2. Rejteki Kutatóház

Cím: 3559 Répáshuta, Pf. 5., Tel.: (46)-390-174.

Férőhelyek száma (fő): **5 szoba, 51 fő férőhely**

3. Borostyán Panzió

Cím: 3559 Répáshuta, 0107 HRSZ

Férőhelyek száma: **7 szoba, 21 fő**

4. Répáshutai Vendégház

Cím: Répáshuta, Herman Ottó u. 66.

Férőhelyek száma: **3 szoba, 8 fő**

5. Geopark Panzió

Cím: Bükkzentkereszt, Őz u. 9.

Férőhelyek száma: **10 szoba, 28 fő**

Nem ökoturisztikai jellegű szálláshelyek, kutatószállások

1. Egri Vendégház

Cím: 3304 Eger, Sánc u. 6.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

2. Ipolytarnóci Kutatóház

Cím: 3138 Ipolytarnóc, Pf.1.

Ipolytarnóci Ősmeradványok TT, Ipolytarnóc külterület

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

3. Létrástartói Kutatóház /Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület működtetésében/

Cím: Miskolc 01061/1 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 18 fő férőhely**

4. Tamás-kúti Turistaház

Cím: 3324 Felsőtárkány, 0128 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 14 fő**

5. Oszlai Kutatóház

Cím: Cserépfalu, hrsz 027

Férőhelyek száma: **2 szoba, 10 fő**

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

Harkály Ház

A mátrafüredi Harkály Ház ökoturisztikai és környezeti nevelési központként várja a vendégeket. Az épületben interaktív kiállításon mutatjuk be a Mátra élővilágát, emellett a gyermekek részére pedig környezeti nevelési programokat biztosítunk, amelyekkel közelebb visszük őket a Mátra természeti kincseinek, élővilágának megismeréséhez. A Harkály Háztól induló és Sástóiig tartó 3,5 km-es természetismereti tanösvény tematikája szorosan kapcsolódik a Harkály Ház kiállításához. A tanösvénytúra során bepillantást nyerhetünk, hogy a különböző élőhelyek eltűnése hogyan befolyásolja a biológiai sokféleséget, és megismerhetjük az erdők egészséges működésének titkait. A tanösvény digitális tanösvényként is elérhető Cincér tanösvény néven 2020 nyaratól.

Rejteki Kutatóház

A rejteki szálláshely a sokéves üzemelést követően eszközeiben már elhasználódott, már nem tudta azt a színvonalat, minőséget biztosítani, amely a mai igényeknek megfelel. A Téry Ödön Turistaház-fejlesztési program keretében kapott támogatásból az alábbi építészeti beavatkozások valósultak meg:

- ÉNy-i épületszárny: födém szigetelése a padlástér felett, a két hálóterem megtartása és felújítása az ablakok cseréjével, a közös WC-blokk ésszerűsítése, átalakítása és kibővítése,
- ÉNy-i épületszárny földszint: saját fürdőszobás apartmanok átalakítása, felújítása és közösségi WC blokk kialakítása,
- ÉNy-i épületszárny földszint: játékszobához és közvetlenül konyhához kapcsolódó külső fedett étkezőterasz kialakítása,
- az épület környezetének rendezése: kültéri játszótéri eszközök és tornaszerek, valamint piknikhelyek kialakítása, külső terasz kialakítása, ennek bútorzata,
- a DK-i épületszárnyban minikonyhas családi apartman kialakítása, a szolgálati lakás melletti helyiségben.

Hollókő – Natura 2000 kiállítás

KEHOP pályázatból valósult meg az a mobil kiállítás, amely 2020-ban a hollókői tájházunkban kapott időszakosan otthont. A kiállítás két részelemből áll: interaktív, de kézzel fogható installációs eszközökkel kerülnek bemutatásra a Natura2000 területek állatfajai, illetve egy VR szemüveges bemutató segítségével mutatjuk be egyedi, különleges formában a Natura2000 területek élővilágát. A kiállítás szinte az összes érzékszervre hat, lehetőséget biztosítva az élményszerű megélésre, a látványos, oktató anyagok segítségével pedig különféle korcsoportok számára tesszük könnyen megismerhetővé a környék élővilágát. Az épület 2020-ban nem került megnyitásra a nagyközönség részére. A pandémiás helyzet nem tette lehetővé a VR eszközök használatát sem.

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Szakvezetési túrák, speciális természetismereti programok

- A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság rendszeres szakvezetést biztosít vendégei részére az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a lillafüredi Szent István- és Annabarlangokban, ahol a szakvezetés része a bemutatóhely szolgáltatásainak.
- Előre meghirdetett túra-jellegű terepi bemutató programjainkon kedvezményes díjért, illetve néhány kiemelt Jeles Napon ingyenesen biztosítunk szakvezetést. (2020-ban az Állatok Világnapját és az Európai denevéréjt tudtuk megrendezni a kialakult helyzet miatt.)
- Téli szakvezetési programjaink között kiemelkedő érdeklődés kíséri a „**Transzbükki átkelést**”, amelyre már hagyományosan minden évben január végén, február elején kerül sor. 2013-tól a program az Eröss Zsolt emléktúra nevet is viseli. A túra-jellegű szakvezetési terepi program útvonala olyan fokozottan védett területekre is belépést enged, amelyek egyébként a látogatóktól elzárva vannak. 2020-ban 12-ik alkalommal (január 25-én és február 8-án) két részletben rendeztük meg a Transzbükki átkelést.
- A barlanglátogatási lehetőséget bővítettük, 2014-től a Felsőtárkány közelében található **Esztáz-kői-barlang** könnyen járható felső szakaszára is viszünk vendégeket, elsősorban az erdei iskolai és természetismereti oktatási programjainkhoz kapcsolódóan. 2020-ban (márciustól októberig) összesen 493 főt vittünk le a barlangba, köztük a felsőtárkányi általános iskola tanulóit – a „Minden felsőtárkányi diák jusson el az Esztáz-kői-barlangba” program keretében.
- Felsőtárkányban, a Bábakalács Erdei Iskolához kapcsolódóan tematikus túrák szervezése.
- A **KÖKULTÚRA** szakvezetett túrasorozat keretében – a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület, valamint a Bükkaljai Tájegységi Értéktár közös szervezésében – havi egy alkalommal, a Bükkalja más-más településeinek környékére kalauzoljuk a résztvevőket, ahol bemutatjuk a Hungarikum címmel kitüntetett kökultúra emlékeit és látnivalóit. Ennek a sorozatnak kiemelkedő programja az Eger határában zajló Tajséta.
- **Tajséta.** A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság „Kint a határban, bent a tájban” címmel 2018-ban szervezte meg először a tajsétát a Mész-hegy–Nyerges-tető védett természeti területre, a hajdani Szőlőskapuszta mára beerdősödött ősi promontóriumához. A közel félszáz résztvevő a szakvezetett terepbejárás során megismerkedett a Bükkalja tájtörténetével. A program a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a Kaptárkő Egyesület közös kezdeményezése, amit 2019-ben külön támogatás nélkül rendeztünk meg. – 2020-ban a veszélyhelyzet elrendelése miatt a Tajséta elmaradt.
- Az ipolytarnóci bemutatóhely 20 alkalommal rendkívüli vadászati élménynapot hirdetett, ezek egy része a járvány miatt elmaradt.

11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

- Nyugati Kapu Látogatóközpont:

A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos jeles napok közül a Barlangok hónapjához kötődő programokat, az Állatok világnapját és az Európai Denevér Éjt tudtuk a pandémia miatt megtartani. Megrendeztük továbbá az Orchidea napot, valamint a Szentjánosbogár sétát. A Nyugati

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Kapu Látogatóközpontban zajló programokon 2020-ban 1276 fő (zömében iskolás korosztály) vett részt.

- **Ipolytarnóci Ősmaradványok Bemutatóhely:**

A Föld Napja alkalmából 2020. április 22-én a Nógrádszakáli Páris-patak medrében és az Ipoly folyó mentén szemétszedést tartottak az Ősmaradványok és a TETT Alapítvány munkatársai. A terület csatlakozott a Gödöllői Természetfilm Fesztivál programjaihoz szeptember 11-13. között, és a Kulturális Örökség Napjának hétvégi rendezvénysorozatához szeptember 19-20-án. A GRASSLAND-HU keretében meghirdetett „A gyepek titkai” fotópályázat nyertes műveinek vándorkiállítása a 2020. október 23-án 11 órakor kezdődő tárlat megnyitóval vette kezdetét az Ősfenyő Belépő látogatóközpontban. További programok voltak: az október 4-i megemlékezés a természetvédők védőszentjéről, Assisi Szent Ferenc ünnepnapján, az október 10-i geotóp napi rendezvény, valamint az október 27-28-i Vidra Verda természetismereti napok.

Nyári természetvédelmi tábor, napközis tábor

Június végén rendeztük első bentlakásos Bikk-betyár táborunkat, melyre felső tagozatos diákokat vártunk. A programok a Bükk természeti értékeire, valamint az aktív természetvédelem helyi problémáira épültek. A természetismereti foglalkozások témái voltak többek között a beporzó rovarok szerepe mindennapjainkban, a vizes élőhelyek élőlényei és védelmük, a hulladékcsoökkentés lehetőségei és a komposztálás jelentősége. Nagyító alatt közelebbről is szemügyre vettük a tavak makrogerinctelen képviselőit, de a komposztlakókkal is megismerkedtünk. Tizenharmadik éve érkeznek hozzánk a 8-12 év közötti gyermekek a népszerű „Túrmanó” napközis táborba, idén két turnusra is igény volt. A programok között tájfutás, lepkézés, vízi élővilág vizsgálata, madarászat, vízfestés, és persze sok-sok túra, mozgás szerepelt. Táborainkon 66 diák vett részt.

Kiállítások, kulturális programok

Az igazgatóság 2019. nyarán hirdette meg a „Mátra természeti értékei” című rajz- és fotópályázatot általános iskolások részére. A pályázók változatos technikákkal örökítették meg a Mátra egyedi természeti és kulturális értékeit. A rajzpályázatra 396 db, a fotópályázatra 27 db alkotás érkezett. Az alkotók közül 25 gyermek részesült díjazásban, nyereményüket 2020. szeptember 18-án vehették át a mátrafüredi Harkály Házban. A résztvevők a "Mátra kincsei" kiállítást tekintették meg szakvezetéssel, majd a Cincér tanösvényen sétáltak fel a Kozmáry-kilátóig. A séta során a természetközeli erdők jellemzőivel, és a holtfák jelentőségével ismerkedtek. A kilátónál a pókok életmódjáról hallhattak sok érdekességet, majd a rögtönzött mintavétel során összegyűjtött pókokat mikroszkóp alatt is szemügyre vehették.

Természetismereti vetélkedősorozat

2020. március 17-től környezeti nevelési tevékenységünk online formában folytatódott. Az iskolai tanítási év végéig naponta tettünk közzé természetismereti feladatokat az igazgatóság honlapján, valamint facebook oldalán, ezzel is hozzájárulva az otthoni tanuláshoz. A feladatok témája elsősorban a tavaszi jeles napjainkat - Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja - ölelte fel. A május 31-ig legtöbb megoldást beküldőknek értékes kiadványcsomagot postáztunk. Az online természetismereti feladatok szerkesztése 2020. novemberétől heti rendszerességgel indult újra.

Igazgatóságunk „Mátra kincsei természetismereti és természetvédelmi verseny” címmel a Mátra természeti értékeinek megismerésére invitáló természetvédelmi versenyt hirdetett általános iskolás diákok részére, melyre 2020. november 24. és december 18. között lehetett regisztrálni. A többfordulós verseny megrendezésére 2021-ben kerül sor.

11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák

Bábalács Erdei Iskola

A Bábalács Erdei Iskola szállás szolgáltatásait 2020-ban összesen 393 fő, 768 vendégéjszakával vette igénybe.

Az erdei iskola program illetve modulok mellett a Környezeti Nevelési Csoport szervezésében megtartott egyéb programválasztékkal várta a látogatókat különböző tematikus napok (orchidea nap, lápok napja, Szentjánosbogár séta, denevérj, csillagászati megfigyelések) keretén belül.

Nyári természetvédelmi napközis táborok, szaktáborok, szakmai- és terepgyakorlatok lebonyolítása mellett a természet- és környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó foglalkozásokat, terepi bemutatókat is tartunk (pl. az Esztáz-kői-barlangban, a Tarjánka-szurdokban és a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területen). A felsőtárkányi Nyugati Kapu Látogatóközpontban szakmai tanácskozásokat, civil fórumokat, továbbképzéseket szerveztünk. A csoport szervezésében megtartott programokon 1.821 fő vett részt.

Rejteki Kutatóház és Oktatóközpont

A Rejteki Kutatóház 2020. első felében felújításon esett át a Téry Ödön Turistaház felújítási Programnak köszönhetően. A szálláshely új szoba kialakításai és a házhoz kapcsolt étkező terasz, valamint az udvar újrabútorozása, a szabadterei fitness park kialakítása nem csak az erdei iskolás csoportok számára teszi vonzóbbá a szálláshelyet, hanem baráti és családi társaságoknak is.

2020-ban a szálláshely mindösszesen 3 hónapot tudott nyitva tartani, egyrészt a felújítási munkálatok, másrészt a járványhelyzet miatt. Így 343 vendég összesen 794 vendég éjszakát töltött el a szálláshelyen, mely a 2019-es adatok 23%-át, illetve 35%-át jelenti.

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

A nemzeti park a természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a természetvédelmi tevékenységéről tanösvényeken, bemutatóhelyeken, múzeumokban, kiállítóhelyeken ad tájékoztatást.

A természetvédelmi oktatás és a környezeti nevelés céljait szolgáló programok skálája a szakvezetési túrától az előadásokon át a felnőtt továbbképzésekig terjed. A tájegységekben a természetvédelmi őrök által lebonyolított programok tovább színesítik a kínálatot.

Önkéntes tevékenység elősegítése

Igazgatóságunk természetvédelmi kezelésében védett természeti értékek levő élőhelyek fenntartási feladatai, természeti érték bemutató infrastruktúra karbantartási szükségletei között vannak olyanok, amelyeket csapatépítő jellegű önkéntes munkával is el lehet végezteni 2015 óta. Ezt a tevékenységet önkéntes szerződés megkötésével lehet végezni. Az egyetlen megvalósult ilyen rendezvény 2020-ban az Eventus középiskolával fennálló együttműködésünk pilot-program keretében a Szomolyai tt-t akáctalanítottuk.

11.2.5. Kiadványok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által az utóbbi években megjelentetett ismeretterjesztő, tájékoztató és foglalkoztató kiadványok (2001–2020)

I. Monográfiák, albumok, könyvek

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

1. **A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek.** Eger, 2002. 621 p. (ISBN 963 204 025 2)
 2. **A Karancs – Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet. Nógrád és Gömör határán.** Eger, 2007. 382 p. (ISBN 978-963-87289-2-0)
 3. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet. Abaúj és Zemplén határán.** Eger, 2007. 400 p. (ISBN 978-963-9817-01-2) (ANPI felé átadásra került)
 4. **Heves megye várai az Őskortól a kuruc korig. Magyarország várainak topográfiája 2.** Castrum Bene Egyesület – Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest-Eger 2009. 192 p. (ISBN 978-963-88285-0-7)
 5. **A Suba-lyuk barlang. Neandervölgyi ősember a Bükkben.** Eger, 2008. 221 p. (ISBN 978-963-9817-09-8)
 6. **Tér és idő határán. A Bükki Nemzeti Park.** Eger, 2010. (ISBN 978-963-9817-20-3)
 7. **Mátrai Tájvédelmi Körzet. Heves és Nógrád határán.** Eger, 2010. 432 p. (ISBN 978-963-9817-19-7)
 8. **Chránená krajinná oblast' Karancs – Medves a Chránená oblast' Cerová vrchovina. Na hranici Novohradu a Gemera.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 388 p. (ISBN 978-963-9817-12-8)
 9. **Szecsó Károly: Lénárt János (1896-1971).** Eger, 2013 (ISBN 978-963-9817-28-9)
 10. **Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** Eger, 2013. (ISBN 978-963-9817-30-2)
 11. **Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.** Eger, 2014. 192 p. (ISBN 978-963-9817-41-8)
 12. **Apoka. A Heves–Borsodi-dombság és az Upponyi-hegység élővilága.** Eger, 2014. 200 p. (ISBN 978-963-9817-42-5)
 13. **Zöld Horizont. Természetvédelem Észak-Magyarországon.** Eger, 2014. 268 p. (ISBN 978-963-9817-39-5)
- **II. Módszertani kézikönyvek**
 1. **Rejtektől Tárkányig. Helyismereti kézikönyv a Hór- és a Barát-völgy környékéről.** Eger, 2003. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
 2. **Tanösvények építése. Módszertani útmutató.** Eger, 2007. 100 p. (ISBN 978-963-9817-04-3)
 - **III. Tanösvény-ismertető füzetek**
 1. **Felsőtárkányi tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 1. Eger, 2002. 44 p. (ISBN 963 204 894 6)
 2. **Rejteki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 2. Eger, 2002. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
 3. **Tanösvény a Bél-kőn.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 3. Eger, 2003. 56. p. (ISBN 963 212 870 2)
 4. **Bükk-fennsíki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 4. Eger, 2004. 40 p. (ISBN 963 216 368 0)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

• IV. „Bábalács füzetek”

1. **Varázslatos karsztvidék. A természeti és kulturális örökség védelme a Bükki Nemzeti Parkban.** Bábalács füzetek – 1. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
2. **Cseppkövek, denevérek, ősemberek. A bükki barlangok világa.** Bábalács füzetek – 2. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-4-4)
3. **Ipolytarnóctól a Long-erdőig. Észak-Magyarország védett természeti területei 1. Természetvédelmi területek.** Bábalács füzetek – 3. Eger, 40 p. (ISBN 978-963-87289-5-1)
4. **Hollókőtől a Bodrogzugig. Észak-Magyarország védett természeti területei 2. Tájvédelmi Körzetek.** Bábalács füzetek – 4. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-6-8)
5. **Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei. Észak-Magyarország védett természeti területei 3. Tájvédelmi körzetek.** Bábalács Füzetek – 5. Eger, 2007. (ISBN 978-963-87289-7-5)
6. **Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén. Észak-Magyarország védett természeti területei 4.** Bábalács füzetek – 6. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-9817-12-9)
7. **Kaptárkövek völgye. Észak-Magyarország védett természeti területei – 5. A Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület.** Bábalács füzetek – 7. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-8-2)
8. **„Ex lege” védett értékek. Források, lápok, barlangok, víznyelők, kunhalmok, földvárak.** Bábalács füzetek – 8. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-9-9)
9. **Sokszínű élővilág. Növénytakarók, állatközösségek, jelölőfajok Észak-Magyarországon.** Bábalács füzetek – 9. Eger, 2007. 32 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
10. **Az ördögtornyoktól a patkányomos kövekig. Jeles kövek, regélő helyek a Mátraerdő területén.** Bábalács füzetek – 10. Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-00-5)
11. **A Szalajka-völgy.** Bábalács füzetek – 10. Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-11-1)
12. **The magic karst. Protection of the natural and cultural heritage in the Bükk National Park.** Carline booklets (Bábalács füzetek) – 12. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-17-3)
13. **From the devils towers to the rocks with horse-shoe taraks. Marked rocks and places of fable in the Mátra Forest.** Carline booklets (Bábalács füzetek) – 13. Eger, 2010. 52 p. (ISBN 978-963-9817-18-0)
14. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
15. **Tájban élő eredetmondák. Jeles kövek, regélő helyek a Bolhád területén.** Bábalács füzetek – 15. Eger, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-24-1)
16. **Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont.** Bábalács füzetek – 16. Eger, 2013 52 p. (ISBN 978-963-9817-26-9)
17. **Hajnácska a okolie – Ajnácskő és környéke. Chránená krajinná oblast' Cerová vrchovina – Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Bábalács füzetek – 17. Eger, 2014 – Hajnácska, 24 p. (ISBN 978-963-9817-33-3)
18. **Dél-Heves természeti és kulturális öröksége.** Bábalács füzetek – 18. Eger, 2014. 52 p. (ISBN 978-963-9817-38-8)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

19. **Zöld mozaik.** A Tarna-Lázberc természetvédelmi tájegységének élővilága. Bábakalács füzetek – 19. Eger, 2014. 52 p. (ISBN 978-963-9817-43-2)
20. **Natura 2000 erdőterületek kezelése.** Gyakorlati útmutató erdőgazdálkodók és erdészeti szakszemélyzet számára. Bábakalács füzetek – 20. Eger, 2015, 56 p. (ISBN 978-963-9817-67-8)
21. **A Szalajka-völgy.** Bábakalács füzetek – 21. Eger, 2016. 52 p. (ISBN 978-963-9817-71-5)
22. **A természet szolgálatában. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság őrszolgálat.** Bábakalács füzetek 22. Eger, 2018. (ISBN 978-963-9817-99-9)
23. **A Kesznyétemi Tájvédelmi Körzet. Védett természeti területek a Tisza mentén I.** Bábakalács füzetek 22. Eger, 2019. 40. (ISBN 978-615-5980-02-2)
24. **A Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet. Védett természeti területek a Tisza mentén II.** Bábakalács füzetek 22. Eger, 2019. 40. (ISBN 978-615-5980-03-9)
25. **Dél-Heves természeti és kulturális értékei. Védett természeti területek a Tisza mentén III.** Bábakalács füzetek 22. Eger, 2019. 56. (ISBN 978-615-5980-04-6)

• V. Egyéb kiadványok

1. **Bükki Nemzeti Park. 25 éve a természet szolgálatában.** Eger, 2002. 24 p. (ISBN-szám nincs)
2. **A Mátrai Tájvédelmi Körzet természeti értékei.** Eger, 2002. 2. kiadás (ISBN-szám nincs)
3. **Szent István-barlang.** Eger, 2004. (ISBN-szám nincs)
4. **Anna-barlang.** Eger, 2004 (ISBN-szám nincs)
5. **Természetvédelmi, ökológiai és ökoturisztikai fejlesztési koncepció a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005 (ISBN 963 218 995 7; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
6. **Védett területek és természetvédelmi fejlesztések a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005. 64 p. (ISBN 963 86854 5 X; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
7. **Az Ipolytarnóci ősmaradványok Természetvédelmi Terület és a Hollókői Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 2 5)
8. **A Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet és a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 1 7)
9. **A Lázberci Tájvédelmi Körzet és a Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 0 9)
10. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet és a Tokaj–Bodrogszeg Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 4 1)
11. **A Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 3 3)
12. **Karszt és élővilága. Kiállításvezető.** Eger, 2006. 16. p. (ISBN 963 86854 8 4)
13. **Karst and its living world. Guide to the exhibition.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 86854 9 2)
14. **Karst und dessen lebensformen. Ausstellungsführer.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 0 6)
15. **Kras a jeho živý svet. Sprievodca výstavou.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 1 4)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

16. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
17. **Chránená krajinná oblast' Cerová vrchovina. A Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-13-5)
18. **Lipovianske pieskovce. A Romhányi Homokkő.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 24 p. (ISBN 978-963-9817-14-2)
19. **Tanösvény a Bél-kőn.** A Bél-kő természetvédelmi terület. Eger, 2016. 580 p. (ISBN 978 963-9817-70-8)
20. **Négy évtized a természet védelméért.** BNPI Eger, 2017.36. (ISBN nincs)
21. **Évmilliók tanúi. A Bükk-vidék földtani értékeinek atlasza.** Eger, 2018. (ISBN 978-963-9817-95-1)
22. **Óskori sáncok, középkori földvárak. A Bükk-vidék kultúrtörténeti értékeinek atlasza.** Eger, 2018. (ISBN 978-963-9817-96-8)
23. **Kaptárkő-tár. A Bükkalja geoturisztikai atlasza.** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-94-4)
24. **Kaptárkövek földjén. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** 2. javított, bővített kiadás Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-93-7)
25. **Áttekintő. Az elmúlt két év eseményei és tevékenységei. BNPI Eger, 2019. 36.** (ISBN 978-615-5980-05-3)
26. **Évkönyv. Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020.** Eger, 2019. 28. (ISBN nincs)

• VI. – Erdei iskolai foglalkoztató-füzetek

1. **Barangolj velünk! Kalandos természetjárás Telkibányán és környékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-07-4)
2. **Kalandozás a Karancs és a Medves vidékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-06-7)
3. **Barangolás Bikk betyárral a Kő-közi tanösvényen.** Eger, 2007 (ISBN 978-963-9817-05-0)
4. **Barangolás a növények birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-46-3)
5. **Barangolás az állatok birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-45-6)
6. **Barangolás a kőzetek, ásványok birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-47-0)
7. **Karszt és élővilága.** Kiállításvezető füzet. Eger, 2018 (ISBN nincs)
8. **Hulladék tanösvény.** Foglalkoztató füzet. Eger, 2019 (ISBN nincs)
9. **Hulladék tanösvény.** Tudástár. Eger, 2019 (ISBN nincs)

• VII. – Periodika (2006-tól évente háromszor-négyszer jelenik meg)

1. **Zöld Horizont** (ISSN 1788-2567; nyilvántartási szám: 2.9/1221-1/) (A 2006-ban indított periodika utolsó száma 2018-ban jelent meg (13. évfolyam, 37 szám). 2019-től pályázati támogatás hiányában és az alprioritásváltások következtében a Zöld Horizont nem jelent meg.)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

• VIII. – Térképes leporellók, szórólapok (A/2-es méret)

1. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-21-0)
2. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-22-7)
3. **A Bükkaljai kőkultúra térképe. Kaptárkövek földje.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-31-9)
4. **Dél-Heves természeti és kulturális értékei.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-40-1)
5. **A Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:40.000) (ISBN 978-963-9817-34-0)
6. **A Kelet-Cserhádi Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:45.000) (ISBN 978-963-9817-37-0)
7. **A Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:90.000) (ISBN 978-963-9817-32-0)
8. **A Lázberci Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:30.000) (ISBN 978-963-9817-35-0)
9. **A Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 21014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-36-0)
10. **A kaptárkövek és a bükkaljai kőkultúra. Táj-tér-kép.** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-89-0)
11. **Évmilliók tanúi. A Bükk-vidék földtudományi értékeinek térképe** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-89-2)
12. **Óskori sáncok, középkori földvárak. A Bükk-vidék kultúrtörténeti értékeinek térképe** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-97-5)
13. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat.** Eger, 2019 (ISBN 978-615-5980-00-8)

• IX. – Leporellók, szórólapok

1. Bélapátfalva. A Bél-kői tanösvény (2003, 2008)
2. Anna-barlang (2004)
3. Szent István-barlang (2004)
4. Karszt és élővilága. Kiállítás-vezető. Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont. Felsőtárkány (2006, 2013)
5. A Bükki Csillagoségbolt-park (2019-2020)

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságról

6. A Bükki Nemzeti Park. Alapítás, fontosabb adatok (2006, 2013)
7. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Feladatkör és működési terület (2006, 2013)
8. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Bemutatóhelyek (2006)
9. A Bükki Nemzeti Park. Bükk-fennsíki tanösvények (2006, 2013)

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

10. A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság ismeretterjesztő kiadványai (2006)
11. Házi rend túrázóknak. A védett természeti területeken való tartózkodás és viselkedés szabályairól (2006, 2013)
12. A Bükk nemzeti Park igazgatóság. Ismeretterjesztés, oktatás, környezeti nevelés, turizmus (2006)

13. Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

Természetvédelmi területek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

14. Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Sóshartyáni Hencse-hegy TT (2006)
15. Gyöngyösi Sár-hegy TT, Siroki Nyírjes-tó TT (2006)
16. Erdőtelki Arborétum TT, Erdőtelki Égerláp TT, Kerecsendi-erdő TT (2006)
17. Kőlyuk-tető TT, Szöllőskei Erdő TT, Szomolyai Kaptárkövek TT (2006)
18. Megyaszói Tátorjános TT, Tállyai Patócs-hegy TT, Erdőbényei Fás Legelő TT, Sóstó-legelő TT (2006)
19. Bodrogszegi Vár-hegy TT, Füzérradványi Kastélypark TT, Megyer-hegyi Tengersizem TT, Long-erdő TT (2006)
20. A Kerecsendi erdő természetvédelmi terület (2013)
21. A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület (2013)

Tájvédelmi körzetek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

22. Hollókői Tájvédelmi Körzet, Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet (2006)
23. Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet (2006)
24. Mátrai Tájvédelmi Körzet, Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet (2006)
25. Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet, Lázberci Tájvédelmi Körzet (2006)
26. Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet, Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet (2006)
27. Zempléni Tájvédelmi Körzet, Tokaj–Bodrogszeg Tájvédelmi Körzet (2006)
28. A Bükk Nemzeti Park természeti és kultúrtörténeti értékei (2006)

Természetvédelmi tevékenységek a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság területén

29. Élőhely-fenntartás, gyepterápolás (2006)
30. Fajmegőrzési programok (2006)
31. Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (2006)
32. Vizes élőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (2006)
33. Az erdők kezelése (2006)
34. A Natura 2000 hálózat (2006)
35. Nemzeti Ökológiai Hálózat (2006)
36. Ex lege védett természeti értékek (2006)
37. Ex lege védett kultúrtörténeti értékek (kunhalmok és földvárak) (2006)
38. Bükk Nemzeti Park. Karszt és víz (2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Térítéses kiadványok

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
1.	Regéci vár füzete	1985.
2.	Képeslapok (Millenniumi kilátótorony)	2007.
3.	Képeslapok (Ipolytarnóci ősmaradványok tt)	1976., 2002.
4.	Képeslapok (Bükki Nemzeti Park, 4. sz.)	2012.
5.	Képeslapok (lillafüredi barlangok)	2004. – 2007.
6.	Képeslapok (felsőtárkányi erdei iskola)	2012.
7.	Képeslapok (BNP téli)	2006.
8.	Képeslap leporelló (Ipolytarnóc)	2006.
9.	Képeslap leporelló (Hollókő)	2006.
10.	Matricák (Bükki Nemzeti Park)	2002.
11.	Matricák (Szt. István-barlang)	2005.
12.	Matricák (Szalajka-völgy)	2005.
13.	Bükki Nemzeti Park 25 éves kiadvány, angol)	2003.
14.	Mátrai Tájvédelmi Körzet füzet	2007. újrakiadás
15.	Hogyan építsünk tanösvényt? (könyv)	1999.
16.	A Bükki Nemzeti Park monográfia – Hegyek, erdők, emberek	2002.
17.	Rejtektől – Tárkányig tanári kézikönyv	2003.
18.	Térképek (BNP kerékpáros térkép, magyar, angol)	2002.
19.	Térképek (Bükki Nemzeti Park, Paulus)	2003.
20.	Szalajka-völgyi túravezető füzet	2000.
21.	Rejteki tanösvények túravezető füzet	2003.
22.	Felsőtárkányi tanösvények túravezető füzet	2003.
23.	Bél-kő tanösvény leporelló (magyar, angol, német)	2003., 2008.
24.	Bél-kő tanösvény füzet	2003.
25.	Bükk-fennsíki tanösvények füzet	2004.
26.	Szt. István-barlang füzet	2004.
27.	Anna-barlang füzet	2004.
28.	Bükki Nemzeti Park DVD film	2006.
29.	“Karszt és élővilága” kiállítás-vezető füzet (magyar, angol, német, szlovák)	2006.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
30.	Ökoturizmus a védett természeti területeken könyv	2006.
31.	Élőhelyek, mohák és gombák I. könyv	2006.
32.	Özönnövények I. könyv	
33.	Özönnövények II. könyv	2006.
34.	Kő kövön marad könyv	2007. (újrakiadás)
35.	BNP emblémás vászontáska (zöld)	2015.
36.	BNP emblémás vászontáska (natúr)	2015.
37.	A Karancs-Medves és a Cseres-hg. TK monográfia	2007.
38.	A Zempléni TK monográfia	2007.
39.	A Bükk hegység földtana	2007.
40.	Cseppkövek, denevérek, ősemberek füzet (Bábakalács 2.)	2007.
41.	Kaptárkövek völgye füzet (Bábakalács 7.)	2007.
42.	Varázslatos karsztvidék füzet (Bábakalács 1.)	2007.
43.	Hollókőtől a Bodrogzugig füzet (Bábakalács 4.)	2007.
44.	Az Ördögtornyoktól a patkányomos kövekig (Bábakalács 10.)	2007.
45.	Ipolytarnóctól a Long-erdőig (Bábakalács 3.)	2007.
46.	Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei (Bábakalács 5.)	2007.
47.	Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén (Bábakalács 6.)	2007.
48.	„Ex lege” védett értékek (Bábakalács 8.)	2007.
49.	Sokszínű élővilág(Bábakalács 9.)	2007.
50.	Tanösvények tervezése kézikönyv	2007.
51.	Lillafüred képeslap	2008.
52.	A Szalajka-völgy füzete (Bábakalács 11.)	2009.
53.	Mátra útikönyv	2009.
54.	Heves megye várai az őskőkortól a Kuruc korig	2009.
55.	Suba-lyuk barlang monográfia	2008.
56.	„Színek szárnyán” DVD film	2009.
57.	Pál István: „Zöld erdőben lakom” CD lemez	2010.
58.	Kirándulások a bazaltvulkánok földjén füzet (Bábakalács 14.)	2011.
59.	Tájban élő eredetmondák füzet (Bábakalács 15.)	2011.
60.	The magic karst füzet (Bábakalács 12.)	2011.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
61.	From the devil's towers to the rocks with horse shoe tracks füzet (Bábakalács 13.)	2011.
62.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe térkép (1:190000)	2011.
63.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a Cseres-hegység TK tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei (1:190000)	2011.
64.	Tér és idő határán – A Bükki Nemzeti Park – fotóalbum	2011.
65.	Magyarország földtani atlasza országjáróknak (magyar-angol)	2011.
66.	A Mátrai Tájvédelmi Körzet monográfia, – Heves és Nógrád határán	2011.
67.	A Karancs-Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet monográfia, – Nógrád és Gömör határán – (szlovák nyelvű)	2010.
68.	Új magyar fűvészkönyv II. kötet	2011.
69.	Magyarország Nemzeti parkjai I.	2013.
70.	Baglyas-kő vár (Bábakalács 16.)	2013.
71.	Gyökerek és lombok VII. kötet	2013.
72.	Geologica Hungarica	2013.
73.	Lénárt János kötet könyv	2013.
74.	Ipolytarnóci Ósmaradványok bemutató füzet	2013.
75.	Mesél a múlt.. könyv	2013.
76.	Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.	2013.
77.	Dél-Heves természeti és kulturális öröksége. (Bábakalács 18.)	2014.
78.	Zöld mozaik (Bábakalács 19.)	2015.
79.	Apoka. A Heves-borsodi-dombság és az Upponyi-hegység élővilága	2015.
80.	Zöld Horizont könyv	2014.
81.	Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.	2014.
82.	Dr. Nádai Magda: Élővizek mindörökre	
83.	Felfedezések a föld alatt (könyv) (bizományba átvett)	
84.	Mátra turistatérkép (Szarvas)	
85.	Bükk turistatérkép (Szarvas)	
86.	Bükk turistatérkép (Cartographia)	
87.	Bükk turistakalauz (Cartographia)	
88.	Dr. Nádai Magda: Százszorszép I-II.	
89.	Cserhát térkép (Cartographia)	
90.	Dr. Nádai Magda: Madárcseresznyétől a kocsányos tölgyig (könyv)	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
91.	Mátra turistatérkép (Cartographia)	.
92.	A Bükk csavargó útjain (verses kötet)	2017
93.	Bél-kői tanösvények könyv + térkép melléklet	2016
94.	Szalajka-völgy füzet Bábakalács 21.	2016
95.	Natura 2000 erdőterületek füzet Bábakalács 20.	2015
96.	A puszta ékkövei	2020
97.	A bükk hegység kerékpáros térképe	2020
98.	A bátor kis gulipán című mesekönyv	2018

Ingyenes terjesztésű kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve
1.	Bükki Nemzeti Park – Természeti és kultúrtörténeti értékek (leporelló sorozat)	2011.
2.	Természetvédelmi tevékenység – Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (leporelló sorozat)	2006.
3.	Természetvédelmi tevékenység – Fajvédelmi programok (leporelló sorozat)	2006.
4.	Természetvédelmi tevékenység – Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (leporelló sorozat)	2006.
5.	Természetvédelmi tevékenység – Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (leporelló sorozat)	2006.
6.	Természetvédelmi tevékenység – Az erdők kezelése (leporelló sorozat)	2006.
7.	Natura 2000 hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
8.	Nemzeti Ökológiai Hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
9.	Ex lege védett természeti értékek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
10.	Ex lege védett kultúrtörténeti értékek – Kunhalmok és földvárak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
11.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2008.
12.	A Bükk-fennsíki tanösvények leporelló	2010.
13.	A felsőtárkányi tanösvények leporelló	2010.
14.	Alapítás, fontosabb adatok leporelló (Bükki Nemzeti Park)	2010.
15.	Karszt és víz leporelló	2010.
16.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2010.
17.	Házirend túrázóknak leporelló	2010.
18.	Működési terület és természetvédelmi kezelés leporelló (Bükki Nemzeti Park Igazgatóság)	2010.
19.	„A Mátra Kincsei”(a mátrai tájegység természeti és kultúrtörténeti értékei térkép)	2020.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve
20.	Bükki Nemzeti Park kisfüzet	2019.
21.	Bükki Nemzeti Park kisfüzet angol	2019.
22.	Lillafüredi barlangok kisfüzet	2019.
23.	Lillafüredi barlangok kisfüzet angol	2019.
24.	Ipolytarnóc kisfüzet	2019.
25.	Ipolytarnóc kisfüzet angol	2019.
26.	Évmilliók tanúi leporelló	2018.
27.	Évmilliók tanúi füzet	2018.
28.	Őskori sáncok, középkori földvárak leporelló	2018.
29.	Őskori sáncok, középkori földvárak füzet	2018.
30.	Nógrád Kulturális és Természeti Öröksége	2020.
31.	A Bükk – Vidék Geopark geoturisztikai térkép	2018.
32.	Kaptárkő-Tár füzet	2018.
33.	A természet szolgálatában Bábakalács füzet -22.	2019.
34.	Borsodi mezőség tájvédelmi körzet Bábakalács – 24.	2019.
35.	Délheves természeti és kulturális értékei Bábakalács füzet-25.	2019.

A kiadványokat, füzeteket, könyveket, egyéb reklámhordozó eszközöket, szóróanyagokat igazgatóságunk elsősorban nagy forgalmú látogatóhelyein (Felsőtárkány, Lillafüred, Szilvásvárad, Ipolytarnóc, Mátrafüred), valamint az egri igazgatósági központban teszi elérhetővé. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság a saját kezelésben lévő kiemelt turisztikai létesítmények elárúsító helyein kívül más közreműködő vállalkozók/bizományosok kezébe is átadta természetismereti és ismeretterjesztő kiadványainak, ajándéktárgyainak árusítását. Igazgatóságunk 11 bizományosi partnerrel áll kapcsolatban, termékeiket már webáruházunkban (www.karpatiborzderes.com) is értékesítjük, amely a www.bnpi.hu honlapról is elérhető

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

11.2.6. Látogatóstatistika

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2020)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogató (fő)	Összesen (fő)	<i>Megjegyzés</i>
1.	„Karszt és élővilága” kiállítás (Felsőtárkány)	331	412	743	Az ingyenes látogatók száma /konferencián résztvevők, egyéb ide szervezett program és külön rendelt modul résztvevői/
2.	Anna-barlang (Lillafüred)	21.703	577	22.280	nem fizetős látogató (regisztrációs jeggyel 100 Ft/fő)
3.	Szt. István-barlang (Lillafüred)	30.811	1.069	31.880	nem fizetős látogató (regisztrációs jeggyel 100 Ft/fő)
4.	Ipolytarnóci ősmaradványok tt „Borókás-árok” geológiai tanösvény	39.891	27	39.918	nem fizetős látogató (regisztrációs jeggyel 100 Ft/fő)
5.	Hollókő – Natura 2000 c. kiállítás	0	0	0	2020-ban zárva
6.	Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont	0	1.483	1.483	
7.	Ároktői tájház	0	0	0	2020-ban zárva
8.	Oszlai tájház (Cserépfalu)	0	0	0	2020-ban zárva
9.	Szilvásvár Millenniumi Kilátó	19.876	0	19.876	
10.	Szomolyai kaptárkövek tanösvény	0	20.022	20.022	
11.	Szalajka völgyi információs ház	0	5.479	5.479	
Regisztrált látogatók összesen:		112.612	29.069	141.681	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelési és turisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2020)				
<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetéses túra, nyílt túra	700	133	833	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	133	465	598	
Erdei iskolai program	954	0	954	
Természetvédelmi táborok	66		66	
Barlangi kalandtúra	588	0	588	könnyű és "extrém", overallos barlangtúrák
E-bike túrák	23	11	34	kísérővel
Regisztrált igénybevevők összesen:	2.464	609	3.073	

Szálláshelyek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működtetésében (2020)	
Szállóvendégek száma (fő)	2.839
Vendégéjszakák száma (fő)	6.610

Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen (2020)	
Szállóvendégek száma (fő)	2.839
Szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	3.073
Regisztrált látogatók (fő)	141.681
Összesen:	147.593

A Bükki Nemzeti Park az Észak-Magyarországi régió kiemelt turisztikai célterülete, ahol a látogatók számára egyre több az olyan turisztikai kínálat, amely a természeti értékek bemutatását célozza meg. A bükki települések is egyre nagyobb hangsúllyal jelenítik meg a nemzeti parkot és annak természeti, kultúrtörténeti értékeit a vonzerők között. A látogatók között a belföldi vendégek jelentős többségben vannak, a természetjárás és az „outdoor” sportrendezvények száma és résztvevőinek száma is folyamatosan emelkedik (esetenként megközelíti az 4.000 főt).

A nemzeti park egész területe a jelzett turistautakon szabadon látogatható, de egyes védett vagy fokozottan védett fajok élőhelyein korlátozásokra lehet számítani. A természetjárás mellett a kerékpáros látogatási formát is ösztönzi a nemzeti park erdei kerékpáros úthálózata.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

11.3. Társadalmi kapcsolatok, kommunikáció

Az intézmény kommunikációs feladatait a Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály végzi, az adott szakterület munkatársainak bevonásával. A média megjelenések száma ebben az évben is növekedett, hangsúlyosabbá tettük állandó jelenlétünket a sajtóban. Rendezvényeink, túráink, az élőhely-kezeléshez vagy egyes fajok védelméhez kapcsolódó eseményeink rendszerint nagy sajtóérdeklődéssel járnak.

Igazgatóságunk kezelésében 8 honlap, 6 Facebook, 3 Instagram oldal és egy Youtube csatorna van. A legtöbb hír megosztása a Facebook oldalon történt. A BNPI Facebook oldalát jelenleg 19.505 ember kedveli és 20.326 ember követi. A Facebook oldalon gyakran posztoltuk a honlapon megjelenő híreket. A honlapunkat 2020-ban 304 ezer felhasználó 411 ezer munkamenetben tekintette meg.

Húsvét előtt elindult a Lillafüredi barlangok Facebook-oldal, amelyet májusban a Harkály Ház közösségi oldala követett. A honlapunk hírlevél küldő rendszerén 43 hírlevelet küldtünk ki, amelyekkel az országos sajtót, igazgatóságunk működésének területén működő iskolákat, önkormányzatokat, turisztikai szolgáltatókat értünk el különböző hírekkel. Az általunk ismert sajtómegkeresések száma 150 körül mozgott, amelynek eredményeként számos hír jelent meg igazgatóságunk működési területéhez kötődő témákban. Évről évre gyarapszik a fotós és filmes témájú megkeresések száma, ezek során osztályunk az engedélyezéssel kapcsolatos ügyintézésben érintett, de együttműködésre való felkérések is érkeztek.

Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark beléptető kapujaként az Ipolytarnóci Ősmaradványok különleges évfordulót is ünnepel, 120 éve találták meg a világhírű ősrégészeti leleteket. Az évforduló tiszteletére tematikus túrákat hirdettünk. A 2021-es Vadászati Világkiállításához kapcsolódóan pedig tematikus vadászati élménynapokat hirdettünk, amelyeken egy természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterület mindennapjaiba tekinthettek be az érdeklődők.

Az őszre halasztott Nemzeti Parkok Hetének nyitó rendezvénye a Nemzetközi Természetfilm Fesztivállal egy időpontban került megrendezésre Gödöllőn. A Vidra Verda, a természetismeretet játékosan terjesztő guruló természetlabor itt mutatkozott be először.

Megnevezés	Megjelenés/részvétel száma
Közösségi média elérés 35 új video (Youtube)	162.534 fő
Közösségi média elérések (8 honlap, 43 hírlevél)	304.000 fő
Média	150 sajtómegkeresés, 20 filmes megkeresés
Mobil applikáció adatletöltés (Guided@Hand)	1.483 letöltés
Facebook	2020-ban 19.000 fő

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Nemzeti Parki termék Védjegy használatát szolgáltatók és termelők egyaránt elnyerhetik a nemzeti parki igazgatóságok kiírásai alapján. A védjegy jogosultjává - a természetes személyektől egészen a nagy agrárvállalkozásokig - olyan szereplők válhatnak, akik tevékenységüket védett természeti területen vagy Natura 2000 területen végzik.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ebben az évben sajnos nem tudtunk pályázatot kiírni, de a jelenlegi 39 védjegyes partnerünkkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, és forgalmazzuk termékeiket. A pandémiás időszakban elindítottuk webshopunkat, ahol a védjegyes termékek és a saját kiadványaink is elérhetők. (www.karpatiborzderes.com)

11.4. Tervezett fejlesztések

Bükki Csillagda

2020-ban sikeresen lefolytattuk az épület szakmai tartalmához (kiállítás, planetárium, csillagvizsgáló) kapcsolódó közbeszerzéseket, melynek eredményeképp a szerződések 90%-os teljesítése megtörtént. A virtuális valóság attrakciós elemek hardverei és szoftverei leszállításra és kipróbálásra kerültek, a teljesítés a beszereléssel, beüzemeléssel fog zárulni.

Az év során további beszerzések lefolytatására is sor került, melyek az épület működtetéséhez, promóciójához, karbantartásához kapcsolódnak, valamint az ott dolgozó személyzet munkáját is segítik. Az épület karbantartásához igen fontos gépeket, felszereléseket vásároltunk, melynek célja az, hogy a jövőben felmerülő takarítási-karbantartási költségeket hatékonysági és racionális okokból intézményen belül képesek legyünk megoldani, orvosolni.

Beszerzésre került egy elektromos autó, valamint a számítógépek és nyomtatók is. Az informatikai, internet-ellátási hálózat megtervezése is szükséges volt, valamint a hálózat működéséhez nélkülözhetetlen informatikai eszközöket is megvásároltunk, ezek az eszközök az épület internetellátását, valamint a belső hálózat működését biztosítják. Megújítottuk a honlapunkhoz tartozó domain bérletet, hiszen a látogatóközpont weblapjának hosszú távú léte elengedhetetlen.

Igazodva a Bükki Nemzeti Parkban nagy számban megjelenő kerékpárosokhoz, kifejezetten a csillagdához, illetve az Egert Miskolccal összekötő út (mely egyben jelzett bicikliút is) mentén kerékpáros szervizpontot létesítettünk. Az éjszakai csillagászati megfigyeléseket az épület tetején lévő bejárható teraszról tervezzük, ugyanakkor lehetőséget biztosítunk a látogatóknak arra, hogy fekvve csodálhassák a csillagos égboltot, így polifoam-okat és takarókat vásároltunk, hogy még komfortosabbá tegyük ezeket az éjszakai bemutatókat. A további beszerzések, a fogadó tér és a termék bútorozása, felszerelése a csillagda nyitásáig (tervezetten 2021. július) fejeződik be.

Összességében kijelenthető, hogy az épület készültsége, valamint azzal párhuzamosan a szakmai tartalom megvalósulása is az elvárt és tervezett mértékben halad előre, így a tervezett 2021. nyári megnyitás tartható lesz.

A Bükki Csillagda népszerűsítése már 2020 szeptember 9-én nagyobb ismertséget kapott, amikor Révész Máriusz, az aktív turizmusért felelős kormánybiztos, dr. Rácz András környezetügyért felelős államtitkár és Tállai András, a térség országgyűlési képviselője sajtótájékoztatót tartott az építkezés helyszínén.

A csillagda építéséről:

Az építkezés a geodéziai kitűzéssel kezdődött. A kitűzést követően építési engedély módosításra került sor, a telken az épületet kis mértékben el kellett forgatni. A módosítás lebonyolítása rövid időn belül megvalósult. Ezt követően megkezdődtek az alapozási munkák az alagsori és a földszinti részen, melyek folyamatosan haladtak. Az alapozási munkákkal egy időben beépítésre kerültek az elektromos és gépészeti védőcsövek és alapvezetékek. A monolit vasbeton szerkezetű épület kivitelezési munkái folyamatosan készültek, megszakítás nélkül, néha 1-1 nap csökkentett kapacitású munkavégzés volt csupán az időjárás miatt. Precíz, jól felkészült kivitelezői munkát igényelt az acél zsaluzattal készülő monolit vasbeton szerkezetű épület, de a minőség megfelelő, jó ütemben készült a szerkezet. Jelen állás szerint az építmény szerkezetépítő munkái elkészültek, azaz készen vannak az alapok, falak és födémek, valamint az attika fal. A homlokzati nyílászárók az üveg függönyfalak kivételével beépítésre kerültek. A tetőszigetelési munkák

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

megkezdődtek, a párazáró lemez beépítésre került, így az épület már nem ázik be. Ennek megfelelően a belső építőmesteri, szakipari, elektromos és gépészeti szerelési munkák feltételei megteremtődtek, és időjárási körülményektől függetlenül végezhető. A tető vízelvezetésének nyomvonala is megépült. A szakipari, elektromos és gépészeti munkákhoz a nagy értékű berendezések, felszerelések és gépek beszerzése megtörtént, melyek részben az építési területen, és részben a kivitelező telephelyén vannak tárolva. Az épülethez kapcsolódó építőanyagok is meg lettek vásárolva (pl. a lapos tető lejtésképzését adó tető-hőszigetelés is készen áll a beépítésre az építkezés helyszínén). Megépült a parkoló sáv is, illetve egyelőre ideiglenes kőburkolattal a telepi út, melyet jelenleg a nehézsúlyú gépek használnak, és egyértelműen kijelenthető, hogy a folyamatos munkavégzés feltételei adottak.

A közművezetékek a falu szélétől kiépültek (víz és szennyvíz). Az elektromos trafó a szolgáltató részéről beüzemelésre került, így az épület végleges elektromos bekötésének akadálya nincs. A napelemes rendszer tervezése és engedélyeztetése elindult. Az épület határidőre történő befejezéséhez a tárgyi feltételek biztosítottak. Ennek megfelelően a szerződéses határidő tartható.

A projekt pénzügyi bonyolítása is a szerződésnek, illetve az ütemtervnek megfelelően haladt, a 2020-as év végére teljesült a 75%-os készültség. A kivitelező az előírt ritmus szerint tudott dolgozni (szerencsére az időjárás is kedvező volt). A beruházó, a kivitelező, a műszaki ellenőrök és a projekt menedzserek a rendszeres kooperációkon megbeszéltek és egyeztettek minden felmerült kérdést, problémát. Összehangolt szakértői munkát végeztek, és ennek köszönhetően a létesítmény minden kritériumnak megfelelően, határidőre meg fog valósulni. A beruházás összértéke: 1.275M Ft.

Nyertes INTERREG projektjeink

RiWild projekt

A szlovák-magyar határon átnyúló együttműködési program keretében, a RiWild (*Riverside Wildlife Once and Today*) azonosítójú INTERREG V-A pályázat révén a Duna-Ipoly folyók mentén a szelíd turizmus vonzerejének növelése a cél, amely egyúttal a szlovák-magyar, határon átnyúló Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark geoturizmusának fellendítését is szolgálja. A kulturális és természeti örökség bemutatásával és összekapcsolásával egy határon átnyúló északnyugat-délkeleti idegenforgalmi tengely erősítése valósítható meg. A térség egyik kitörési pontja gazdag örökségének generációkat átívelő ápolása és közkinccsé tétele, a helybéliek és a szlovák-magyar turisták részére egyaránt. A projekt vezető partnere a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) és partnere a szlovákiai Karva település Önkormányzata együtt **991.979 eurót** költhetnek el a megvalósítására. (A keretből 843.182 euró ERDF hozzájárulás.)

Az Ipolytarnóci Ősmeradványok természetvédelmi terület (BNPI kezelésben) és Karva közös turisztikai szolgáltatásainak kifejlesztése, és a két attrakciót tematikusan összekötő vízi élővilág bemutatása mindkét partner infrastrukturális fejlesztése során szinergiát eredményez. Amíg Ipolytarnóc elsősorban a miocén korú, 17 millió éves ősvilág folyóparti élővilágának színesebb bemutatását, addig Karva a mai folyóparti élővilág interpretációját valósítja meg a fejlesztésben.

Jelen fejlesztéssel egy olyan kerékpáros útvonal kerül kijelölésre és mobil applikációban történő rögzítésre, amely az Eurovelo6 útvonal szlovák szakaszán található Karvát az Ipolytarnóci Ősmeradványokkal köti össze.

Ipolytarnócon a fejlesztés zöme az Ősvilági Pompeji világhírű nyomfossziliáinak megőrző felmérésére, 3 dimenziós lézerszkennelésére és az ősvilág tudományos-rekonstrukciós bemutatására koncentrál a geológiai tanösvény 2. védőcsarnokának térségében. A projekt megvalósítási ideje: **2020. november 1 - 2022. október 31.**

GEOTOP projekt

A GEOTOP projekt célja új szolgáltatások kidolgozása és bevezetése a Novohrad-Nógrád Geopark és a Bükk-vidék Geopark területén. A két geopark esetében a legfontosabb a meglévő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

geotúra-hálózat bővítése, amely lehetővé teszi a napi kapcsolatot a turisztikai szolgáltatókkal, illetve hogy szakmailag felkészült túravezetők által vezetett túrákat nyújtsanak a látogatóknak. Ezzel a partnerek számos új szolgáltatást fejlesztenek ki az élményszerző turizmus fokozása érdekében. Geoturisztikai szakemberek képzésén keresztül a partnerek képzési csomagot nyújtanak az idegenforgalmi szolgáltatók és vezetett túrák iránt érdeklődő szakemberek számára, szolgáltatásaik bővítése érdekében. A képzési csomag általános ismereteket (geológia, balesetvédelem, kultúrtörténet, növény- és állatvilág) és területspecifikus modulokat tartalmaz.

A két geopark területén működő geotúra hálózatot egy határon átnyúló tanösvény kialakításával kötjük össze, körülbelül 7 km túraútvonal kijelölését és felfestését vállaljuk, továbbá ismertető táblák és egy pihenőhely kihelyezését tervezzük, mely új helyszínen növeli a geoparkok látogatottságát. Elkészítjük az újonnan kialakított határon átnyúló túraútvonal és a Bükk-vidék Geopark 70 geotópjának leírását. A meglévő és újonnan kijelölt túraútvonalon felvett POi pontok rögzítése mobil applikációban történik, valamint mindkét érintett geopark területén megtörténik a geoturisztikai útvonalak térképes állományának elkészítése.

Felmérjük a Novohrad-Nógrád Geopark szlovák oldalon található tanösvényeinek és a Bükk-vidék Geopark 4 kiemelt területén lévő tanösvényeinek az állapotát. Az állapotfelmérésről fényképekkel, térképpel ellátott szöveges jelentés készül. A Bükk-vidék Geopark 3 területén felújítjuk a tanösvényeket (nyomvonal-takarítás, festés, táblák felújítása), egy nyomvonalon pedig interaktív tanösvényt alakítunk ki.

A projekt fontos része lesz a tapasztalatcsere, mely a tanárok és szakemberek számára szervezett tanulmányutak, valamint az üzleti és szakmai fórumok révén valósul meg mindkét országban. Közös promóciós tevékenységek révén szeretnénk mindkét geoparkot bemutató kiadványokat és térképeket készíteni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

11.5. Együttműködési megállapodások

Folyamatban lévő együttműködések

Belföldi oktatási intézményekkel megkötött együttműködési megállapodások révén részt veszünk a **szakképzések, szakmai gyakorlatok, terepgyakorlatok** szervezésében, irányításában, **szakdolgozatok és diplomamunkák** témavezetésében.

Igazgatóságunk az egyetemek, főiskolák természetvédelmi képzéseihez a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben megfogalmazott – a hallgató munkavégzésre vonatkozó – szabályok szerint kapcsolódik, a **2011. évi CCIV. törvény 44 § (3a) bekezdése** szerint munkaszerződés és díjazás nélkül fogad hallgatókat szakmai gyakorlatra. A vírushelyzet ellenére **2020-ban 72** egyetemi, főiskolai hallgató és középiskolás diák egyéni és csoportos szakmai gyakorlatát, terepgyakorlatát (Szent István Egyetem; Eszterházy Károly Egyetem; Miskolci Egyetem; Debreceni Egyetem; Eventus középiskola stb.), közérdekű önkéntes tevékenységét vagy közösségi szolgálatát szerveztük a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságon, illetve keresett meg bennünket szakdolgozat, diplomamunka elkészítése miatt.

A 2020-ban megkötött és hatályban lévő, oktatási együttműködések, megállapodások	
Természetvédelmi mérnök mesterszak terepgyakorlat	Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Természeti Erőforrások Megőrzése Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék
Vadgazda mérnöki gyakorlati képzés	Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadvilág Megőrzési Intézet
Természetvédelem és kulturális örökségvédelem kurzus	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Régészeti Intézet
Természetvédelmi mérnöki Bsc, Msc képzés, gyakorlatvezetés	Nyugat-Magyarországi Egyetem, Növénytan és Természetvédelmi Intézet, Erdőmérnöki Kar – Sopron; Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar – Gödöllő
+	Eszterházy Károly Egyetem – Eger
+	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Régészettudományi Intézet – Budapest
+	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Természettudományi Intézet – Budapest
+	Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar
+	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
+	Debreceni Egyetem. Természettudományi és Technológiai Kar
+	Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar – Budapest
+	Pannon Egyetem, Növénytan és Biotechnológia Tanszék – Keszthely
+	Debreceni Egyetem ATC, Mezőgazdaságtudományi Kar, Természetvédelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék – Debrecen
+	Debreceni Egyetem ATC, Műszaki Kar, Környezet- és Vegyészmérnöki Tanszék – Debrecen
+	Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet – Gödöllő

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A 2020-ban megkötött és hatályban lévő, oktatási együttműködések, megállapodások	
a Bükk-vidék Geopark létrehozása és az UNESCO felterjesztéshez szükséges szakmai anyag elkészítése	Eszterházy Károly Egyetem, Földrajz- és Környezettudományi Intézet; Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar;
Környezeti nevelési együttműködés	Salgótarján Összevont Óvoda, Mackóvár Központi Óvodája
nyári gyakorlat	Salgótarjáni Szakképzési Centrum, Táncsics Mihály Szakgimnázium és Szakközépiskola
iskolák természetismereti oktatásának segítése, pilot-programok	Egri Tankerületi Központ; Eventus Művészeti Középiskola, Eger
környezeti nevelés, esztáz-kői-barlang meglátogatása	Felsőtárkányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
közösségi szolgálat	Iskolai Közösségi Szolgálat keretében 14 középfokú közoktatási intézmény

A Bükk-vidék Geopark munkaszervezete (Bükk Nemzeti Park Igazgatóság) több olyan kulturális és oktatási intézménnyel is együttműködési megállapodást kötött, mely segíti az aspiráns Bükk-vidék Geopark jövőbeli fenntartását és működését:

Egri Turisztikai Nonprofit Kft.
Dobó István Vármúzeum Eger
Miskolci Kulturális Központ Nonprofit Kft. Diósgyőri Vár
MIDMAR Nonprofit Kft.
Kaptárkő Egyesület
Heves Megyei Természetbarát Szövetség
Hermann Ottó Múzeum
Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság
Szegedi Tudományegyetem
Magyar Természetudományi Társulat
Novohrad-Nograd Geopark
Matyó Népművészeti Egyesület

Természetjáró szervezetek

Rendszeresen egyeztetünk a Nógrád Megyei Természetjáró Szövetség, a Heves megyei Természetbarát Szövetség és a B-A-Z Megyei Természetjáró Szövetség mellett a Magyarországi Kárpát Egyesület Egri Csoportjával is az éves programokról. Sok szervezett természetjáró egyúttal vizsgázott polgári természetőrként aktív segítője az őrszolgálatunknak.

A Magyar Természetjáró Szövetség és az FM között megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján a szövetség tagsági kártyájára kedvezményt nyújtunk kiállító helyeinken.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Az Egri Spartacus Tájékoztató Futó Sportegyesülettel aláírt együttműködés keretében működik a Nyugati Kapu Látogatóközpontnál közösen létrehozott állandó tájékoztatói pálya nyereményjátéka, az egyesület gyűjti a teljesítés igazoló lapokat, a pálya eszközeit felügyeli, havonta ellenőrzi a pontok meglétét.

Természetvédelmi szervezetek, kutatóintézetek

A **Békatutaj Szabadidősport Egyesület** és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság együttműködési megállapodást kötöttek 2019-ben, melynek célja közös akció keretében faültetés megvalósítása, melynek révén a klímavédelmi élőhelyfejlesztés valósul meg. A megállapodás keretében 2020-ban Eger határában közösségi faültetés folytatódott nemzeti park igazgatósági saját vagyongazdálkodott területén (300 faegyed elültetésével).

A **Kaptárkő Egyesülettel** több közös természetismereti programot szerveztünk a jeles napokhoz, illetve környezetvédelmi kampányokhoz kapcsolódóan. A Bükki Nemzeti Parkban létrehozott **Csillagoségbolt Park** az egyesület kezdeményezése, a felterjesztéshez szükséges adatgyűjtést, fényméréseket és a fényszennyezéssel kapcsolatos ismeretterjesztő munkát a BNPI támogatta. Együttműködünk a **Bükkaljai Tájegységi Értéktár Bizottsággal**, illetve annak munkaszervezetével, a Kaptárkő Egyesülettel a Hungarikumok gondozása terén is.

Az **Magyar Madártani Egyesülettel** rendszeresen szervezünk közös túra- és madarász programokat. Egymás kommunikációs csatornáinak használata elősegíti a közönség hatékonyabb tájékoztatását. Együttműködünk LIFE projektekből, madárodúk kihelyezésében, monitoring feladatokban.

Az alábbi együttműködési megállapodások kutatási keretében folynak tevékenységek az igazgatóságunk területén (a 2020-ban megkötött megállapodást csillaggal (*) jelöltük):

- Peter Erzberger – téma: Mohaflorisztikai felmérések elvégzésére a Bükki Nemzeti Parkban (a megállapodás időtartama: 2018. január 1- 2020. december 31.)
- Mendel Egyetem Zoológiai, Halászati, Hidrobiológiai És Méhészeti Kara – téma: a Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet rovarvilágának kutatása (2019.05.01. – 2023.09.30.)
- Dr. Szövényi Gergely Zsolt – téma: védett szép hegyisáska (*Arcyptera fusca*) aktív védelme a Bükk-fennsíkon (2019.05.01. – 2021.09.30).
- Dr. Magyar Enikő – téma: bükkös erdők holocén elterjedési dinamikájának vizsgálata a Bükk hegységben (2020.02.01. – 2022.09.30.)*

11.6. Fontosabb események

A **XXVIII. Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny** országos döntőjének előkészítése, terepi program vezetése, a döntőben való aktív közreműködés. 2020-ban a vírushelyzet és a veszélyhelyzet elrendelése miatt az országos döntőt online rendeztük meg, amihez digitális tananyagot készítettünk.

A Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny az egyik legrégebbi az országos – illetve az utóbbi években már nemzetközivé vált – földrajzi témájú tanulmányi versenyek között. A verseny néhány évvel ezelőtt Tardy János, a Magyar Természettudományi Társulat elnöke erőfeszítései eredményeként nemzetközivé szélesedett. Ennek köszönhetően versenyzők érkehetnek a Felvidék, Kárpátalja, Erdély és a Vajdaság különböző iskoláiból is. A verseny kiírója és rendezője a Magyar Természettudományi Társulat (MTT), de számos más szervezet is segíti szakmai megvalósítását. A

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

szakmai együttműködők között találjuk a Magyar Földrajzi Társaságot, az Eszterházy Károly Egyetemet, az ELTE Természettudományi Karát, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságát, Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatot (MBFSZ), a Magyarhoni Földtani Társulatot, a TIT Szövetség tagegyesületeit és a TermészetBúvár Alapítványt. A verseny szervezésében jelentős részt vállalnak az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központjai és a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium.

A verseny az általános iskolás (13-14 éves, 7., 8. évfolyamos) tanulóknak kínál megmérettetési lehetőséget. Célja, hogy a föld- és a földrajztudomány iránt érdeklődő, tehetséges magyarországi és külföldi magyar anyanyelvű tanulók összemérhessék elméleti tudásukat és az ismeretek gyakorlati alkalmazására irányuló képességüket. A verseny egyben találkozási lehetőséget is jelent a versenyfelkészítésben aktív pedagógusok számára.

A Kárpát-medencei döntőt Egerben az Eszterházy Károly Egyetemen rendezik. A döntő a hagyományoknak megfelelően háromfordulós: írásbeli, terepgyakorlati és szóbeli fordulót foglalt magában. A terepgyakorlatot hagyományosan a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság állítja össze és rendezi meg. 2020-ban a terepi programot online-térben, digitális szakanyag elkészítésével oldottuk meg. A négy elkészült film a BNPI youtube-csatornáján megtekinthető:

1. **A Karszt** (8:31) – <https://youtu.be/oKuoqVLRWc0>

2. **A Bükkalja** (8:37) – <https://youtu.be/ABOFPEdmgCg>

3. **Bükk-vidék Geopark: Szilvássváradi formáció** (4:29) – <https://youtu.be/N7IZAXmpO4A>

4. **Bükk-vidék Geopark: Bálvány-észak alapszelvény és Gerennavári formáció** (4:25) – <https://youtu.be/nmTsz-iAMvU>

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Bemutatóhelyen sikerült megrendezni az **Európai Geoparkok Hetét**, amely a speciális vulkánnapal együtt nagy siker volt. Mivel a COVID-19 korlátozások miatt az EGN-héten (május 26. és június 7. között) a beltéri tevékenység tiltott volt, a programokat kültéren rendeztük meg, ezeken 1595 regisztrált, szolgáltatást igénybe vevő látogató vett részt. Az EGN vulkánnapján (június 1., pünkösdhétfő) a szokásos beltéri vulkán show helyett a tematikus kültéri vulkántúra került megszervezésre, amely érintette a geológiai tanösvényt is. Összesen 614 regisztrált látogató vett részt ezen a napon a szabadtéri különleges programokon.

Ez a bemutatóhelyünk büszkélkedhet a legtöbb újdonsággal ebben az évben. A geológiai tanösvény vezetett túráján nyártól a holografikus vetítés keretében további 4 őszállat elevenedik meg, többek között életnagyságban jelenik meg a 17 millió évvel ezelőtt élt csúcsragadozó, a medvekutya is. A Miocén Park azonban nemcsak ezzel az újdonsággal rukkolt elő a szezon kezdetére. Az Idősíkok találkozása című kiállítás keretében kipróbálható az az interaktív fal is, amely nemcsak testközelbe hozza a régmúltat, hanem érintésre be is avatkozhatunk az egykori vulkánkitörés előtti események folyásába is. Az interaktív falon a gyerekek legnagyobb kedvencei a rágcsálók, akik felágaskodnak, illetve elszaladnak, ha megsimogatjuk őket, de a medvekutyaival, a krokodilokkal és a korabeli madárvilággal is biztonságos kontaktusba kerülhetünk.

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Igazgatóságunk 2020-ban 2020. július 1-től 2021. február 28-ig kötött hatósági szerződést a Heves Megyei Kormányhivatallal a Közfoglalkoztatási Programban való részvételre. 2020-ban átlagosan 10 fő/hó közfoglalkoztatott bevonása segített a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében, fenntartásában és bemutatásában.

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kelet-bükki tájegység

A tájegységben összesen 6 fő közfoglalkoztatott dolgozott. Az általuk elvégzett feladatok a következők voltak:

Tard (1 fő)

Cserjeirtás, úthálózat rekonstrukciója és speciális természetvédelmi beavatkozásokat igénylő területek kezelése a Tardi-legelő Természetvédelmi Területen. Kis kiterjedésben, foltszerűen megjelenő nváziós növényfajok (selyemkóró, akác, aranyvessző fajok, parlagfű) visszaszorítása, valamint a BNPI „Gyümölcsös Programjának” aktuális feladatai (metszés, ápolások, kaszálások, kerítés karbantartása) a Tard és Cserépváralja községhatárokon lévő saját vagyongazdálkodási területeken. Tardi Őrszolgálati Iroda kapcsán tereprendezési és karbantartási feladatok ellátása.

Varbó (2 fő)

Saját vagyongazdálkodási területek karbantartása (kaszálás, fakitermelés), műodúk gyártása, mesterséges odúk, műfészkek kihelyezése, karbantartása, speciális természetvédelmi kezelést igénylő élőhelyek kezelése (kételtű-szaporodóhelyek, stb.).

Kisgyőr, Miskolc (3 fő)

Saját vagyongazdálkodási területekkel kapcsolatos feladatok, természetvédelmi kezelési feladatok (kisgyőri gyepek), természetvédelmi értékek adatainak gyűjtése, dokumentálása (Natura 2000), utak mentén szemétszedés, tanösvényen túravezetés.

Barlangok üzemeltetése:

A lillafüredi Szent István és Anna barlangok a tavaszi és nyári, turisztikai szezonban a közfoglalkoztatás nélkül nem tud eleget tenni a látogatói elvárásoknak. Szükséges megoldandó feladat a barlangok és környezetük tisztán tartása. A vendégek és a dolgozók részére kialakított szociális helységek tisztántartása.

Nógrádi Tájegység – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

A tájegységben 1 fő közfoglalkoztatott dolgozott. Fő feladatai: a salgótarjáni Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont parkjának fenntartása, kaszálás, fás szárú növényzet gondozása, takarítás. A látogatóközpont parkjában lévő tájékoztató táblák, lépcsők, padok és kerítés javítása, festése. A fenntartási munkákhoz használt gépek és eszközök karbantartása. A látogatóközpont épületeiben karbantartási feladatok elvégzése.

Esetenként a Nógrádi Tájegység területén lévő turistautak, bemutatóhelyek területén kaszálás, cserjeirtás, hulladékgyűjtés, valamint a hatósági táblák javítása és pótlása.

Nyugat-bükki Tájegység

Felsőtárkány - Nyugati Kapu Látogatóközpont

2020-ban a Felsőtárkány - Nyugati Kapu Látogatóközpontban és a Nyugat –Bükki Tájegység területén lévő létesítményeknél 2 fő közfoglalkoztatott segítségével történt a létesítmények fenntartásával kapcsolatos feladatok elvégzése.

Nagy szerepük volt a Látogatóközpont területénél lévő park gondozásában, a járófelületek, az udvar rendben tartásában, a cserjék irtásában. A rossz állapota miatt vállalkozó által elbontott madár-megfigyelő torony faanyagait tekézték, hasogatták illetve összetakarították.

Feladatuk volt az Oszlai Kutató- és Tájház környékének többszöri fűnyírása, a gyümölcsfák kezelése valamint a Hoszú-völgyi ház fenntartási és gyepkezelési feladatainak többszöri ellátása. Megrongálódott, elhasználódott tájékoztató- és hatósági táblák javítását, újak kihelyezését is elvégezték. Havi rendszerességgel történt a tanösvények, turista utak gyalogos bejárása, az újratermelődött szemét, elszórt hulladék kézi gyűjtése, hulladékmentesítése, valamint az idegen honos növények (bálványfa) visszaszorítása, irtása. A Szomolyai Kaptárkövek tt területén szeder és akácirtástvégeztek.

Feladatuk volt még fészektartók javítása, kihelyezése, kamerák felfogatásához tartók készítése, majd kihelyezése.

BNPI központ:

A békászó sas fajvédelmi tevékenység keretében 2020-ban egy fészekben elhelyezett kamerával kísérték végig természetvédelmi őr munkatársaink a fészkelés lefolyását (éjjel-nappal működő kamera). Az így készült videóból az összes viselkedési elem, esemény, háttérinformáció kigyűjtését és adatbázisba rendezését végezte munkaidejének legnagyobb részében 1 fő közfoglalkoztatott.

A földhasználati megbízási szerződések előkészítésében is részt vett. Részfeladatai: legfrissebb tulajdoni lapok összevetése az igazgatóság adatbázisával. Általános és speciális előírások összehasonlítása, ellenőrzése a vagyonkezelési szerződésekkel.

Ezenkívül tanösvény ellenőrző bejárást végzett Szarvaskő községhatárban.

12.3. Tapasztalatok

A 2018. július hónapban lezárult közfoglalkoztatási programot nem követte újabb program, egészen 2020. július 1-ig. Tekintettel arra, hogy előtte évekig 100 főn felül volt a közfoglalkoztatottak létszáma, több feladatot újra kellett szervezni 2018 óta. Az új program 2020. július 1-i indulásánál, azt az információt kaptuk, hogy csak a 2021. február 28-ig tartó időszak végéig számíthatunk erre a lehetőségre, így az általunk foglalkoztatott 10 főnek hiánypótló feladatokat tudtunk adni.

12.4. Javaslatok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság – a foglalkoztatáshoz kapcsolódó többletforrás megléte esetében – nyitott az igazgatóságnál már munkatapasztalattal rendelkező, szervezetbe szocializálódott, eredményesen tevékenykedő közfoglalkoztatottak állományba vételére. Véleményünk szerint a saját állományba kerülés lehetősége javítaná a munkamorált, ezáltal a teljesítményt is.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

2019-ben folytattuk együttműködésünket a hazai partnerszervezetekkel, kutatóintézetekkel, amelyet a megrendezett fórumok is erősítettek.

Partnereink a természetvédelmi kezelési és kutatási feladatok területén:

- *Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Bükki -, Nógrádi-, Zempléni-, Tiszavasvári Helyi Csoportjai, a Tűzokvédelmi munkacsoport, MME szakosztályok (például ragadozómadár-fajok aktív védelme az Igazgatóság működési területén, kétéltű hulló felmérések kiemelten alpesi gőte felmérés és védelem, szalakótavédelmi program, gyöngybagoly és uhu állományfelmérés és védelem, gyurgyalag monitorozás, bemutatóhelyek létesítése, fenntartása. közös szakmai programok, jeles napok közös szervezése)*
- *Eszterházy Károly Egyetem*
- *Magyarhoni Földtani Társulat*
- *Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat*
- *Herman Ottó Múzeum*
- *Dobó István Vármúzeum*
- *Gyöngyösi Mátra Múzeum*
- *Castrum Bene Egyesület*
- *Életfa Környezetvédő Szövetség*
- *ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ős- és Koratörténeti Tanszékének*
- *MTA Ökológiai Kutatóközpont*
- *Miskolci Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány*
- *Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Karancs-Medves Alapítvány*
- *Kék Bolygó Egyesület*
- *Magyar Kuvasz Fajtagondozó Egyesület*
- *Miskolci Egyetem Ásványtani – Földtani Intézet*
- *Miskolci Egyetem Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Intézeti Tanszék*
- *Miskolci Egyetem Természetföldrajz-Környezettan Tanszék*
- *Kosbor Természetvédelmi Egyesület*
- *WWF Magyarország*
- *TETT Alapítvány – Ipolytarnóc*
- *Bükk Alapítvány*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Szeleta Kultúráért Alapítvány*
- *Üröm Természetvédelmi Egyesület*
- *Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány*
- *Nimfea Természetvédelmi Szövetség*
- *Macskahere Természetvédelmi Egyesület*
- *Magyar Rovartani Társaság*
- *Alapítvány a vidrákért*
- *Bükk Emlőstani Kutatócsoport Egyesület*
- *Országos Természetőr Egyesület*
- *NAIK*
- *BEKE*
- *Kaposvári Egyetem*
- *Egererdő Erdészeti Zrt.*

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- *Északerdő Zrt.*
- *Magyar Államkincstár*
- *Magyar Szürkemarhát Tenyésztők Egyesülete*
- *Kárpáti Borzderes Szarvasmarha Fajta Tenyésztők Egyesülete*
- *Furioso-North Star Lótenyésztők Országos Egyesülete*
- *Magyartarka Tenyésztők Egyesülete*
- *Magyar Juh-és Kecsketenyésztők Szövetség*
- *Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége*
- *Működési területhez tartozó Megyei Kormányhivatalok Járási Hivatalainak Földhivatali Osztályai (ingatlan ügyek)*
- *Heves Megyei Kormányhivatal Kormányablak Osztály (adatigénylések)*
- *Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatallal Erdészeti Osztály (hatósági bizonyítványok igénylése)*
- *Nemzeti Földügyi Központ*
- *Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt.*

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Külföldi együttműködéseink

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Holland Nemzeti Múzeum Biodiverzitás Kutató Intézete (Naturalis Biodiversity Center)	Hollandia (Leiden)	A Bükkben és Mátrában előforduló Pannon erdőtípusok mikrobiomjának vizsgálata DNS metabarcoding módszerekkel.
Státna ochrany prírody (SOP SR)	Szlovákia (Besztercebánya)	Kölcsönös szakmai segítségnyújtás, határon átnyúló pályázati lehetőségek feltárása, előkészítése.
		A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a szlovákiai Latorica CHKO, az eperjesi központ közötti együttműködés a hiúz, farkas, vadmacska populációk felmérése, populációdinamikai folyamatok elemzése érdekében.
		Szakmai anyagok (kiadványok, könyvek) cseréje.
EURÓPA TANÁCS	Franciaország (Strasbourg)	Az Európa Diplomás Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület éves jelentéseinek elküldése, szakértői együttműködés. 50 éves jubileumi megemlékezés előkészítése.
UNESCO – World Heritage	Franciaország (Párizs)	Az Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület központi magjának „Tarnóci Ósélőhely” néven történt 2004 évi nevezésének elbírálását az UNESCO szakmai testülete további vizsgálatokig elnapolta, a Hollókői Ófalu és tájképi környezete a Hollókői Tájvédelmi Körzet 1977 évi határával megegyezően listán szerepel, jelentési, fenntartási kötelezettségeiben, világörökségi kezelési terv elkészítésében a BNPI aktív szereplő.
EUROPARC	Németország	Bekapcsolódás nemzetközi együttműködési programokba Kárpátok Egyezmény - Kárpáti védett területek szakmai együttműködése. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság aláírta a csatlakozást a szervezethez. Bekapcsolódtunk a Junior Ranger (Ifjú Kócsagőr) programba
Retezat NP	Románia	Tapasztalat és információ csere természetvédelmi kezelési, valamint a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos kérdésekben.
Správa Slovensky Jaskyn	Szlovákia (Liptószentmiklós)	Tapasztalatcsere a idegenforgalmi barlangok üzemeltetése, barlangvédelmi munkáinak megismerésére.
International Ranger Federation		Kapcsolattartás, hírlevelek, a tagsági csatlakozást az ANPI és a BNPI természetvédelmi őrrei dolgozták ki 2006-ban.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Novohrad-Nógrád Geopark nonprofit Kft.	Szlovákia – Magyarország	Határon átnyúló együttműködés a geológiai értékek bemutatásán alapuló ökoturisztikai hálózat működtetésére, részben védett területeken. Európai Geopark Hét tartása Ipolytarnócon.
WWF DCP Romania és partnerei	Románia	ConnectGreen Interreg Danube-pályázatban nagyragadozók élőhelyi kapcsolatainak megőrzése
Parco Nazionale Foreste Casentinesi, Monte Falterona e Campigna,	Olaszország	LIFE19 NAT/IT/000795 pályázat előkészítése, A pályázat célja a vadmacska genetikai tisztaságának megőrzése
World Wide Fund For Nature Germany	Németország	LIFE16 GIE/DE/000661 EULARGE CARNIVORES- Az emberek és a nagyragadozók együttélésének elősegítése, kommunikáció, határokon átnyúló együttműködés és tudáscsere révén – közvetlen kapcsolat csupán a WWF Hungary –val van, képzések, találkozók
Királyi Botanikus Kert (Royal Botanic Gardens, Kew)	Egyesült Királyság	A BNPI csatlakozott a nevezett partnerszervezetek futó projektjéhez („A bennszülött flora megőrzése a Kárpáti Régióban“ témacímen), melyben a hazai Kárpátok vonatkozásában történelem adatgyűjtések, botanikai értékelések, létrehozva a Kárpáti Kutatói Hálózatot. https://www.carpathian-research-network.eu/consortium
Szlovák Tudományos Akadémia Növénytan és Biológiai Sokféleség Központ Plant Science and Biodiversity Center (PSBC), Slovak Academy of Sciences (SAS)	Szlovákia	
Nemzeti Biológiai Kutatóintézet (Institute of Biological Research Cluj-Napoca) és Borza Botanikus Kert, Babes-Bolyai Egyetem (A. Borza Botanical Garden Babeş-Bolyai University)	Románia	
Lengyel Tudományos Akadémia, W. Szafer Botanikai Intézet	Lengyelország	
Károly Egyetem Botanikai Tanszék (Department of Botany, Charles University)	Csehország	
Alpin Ökológiai Laboratórium (Laboratoire d'Ecologie Alpine (LECA)	Franciaország	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

A belföldi együttműködő partnerek a térség turizmusban érintett szervezetei és a turisztikai szakmai szervezetek

- *Magyar Természetjáró Szövetség*
- *Magyar Természettudományi Múzeum*
- *Fővárosi Állat- és Növénykert*
- *Szegedi Vadaspark*
- *MATUR Ökoturisztikai Tagozat*
- *B. A. Z. Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Heves Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Kaptárkő Egyesület*
- *Holocén Természetvédelmi Egyesület*
- *Noszvajért Idegenforgalmi Egyesület*
- *Szilvásvárad Turakerékpáros Egyesület*
- *KEROSZ (Kerékpárosok Országos Szövetsége)*
- *IPOLY UNIÓ Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Országos Erdészeti Egyesület*
- *Nógrád Megyei Természetbarát Szövetség*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Novohrad-Nógrád Geopark Nonprofit Kft.*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Cserhát Natúrpark Közhasznú Alapítvány*
- *MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Kft. (mint Miskolc helyi TDM szervezete)*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Bükkaljai Gasztronómiai, Turisztikai és Szabadidősport Egyesület*
- *Magyar Turisztikai Ügynökség*
- *Magyar Kerékpáros Szövetség*
- *Aktív turizmusért és kerékpározásért felelős kormánybiztos*
- *Magyar Turisztikai Szövetség*
- *Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály (jogsegély szolgáltatás)*
- *Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Földművelésügyi Osztály (jogosulti kártalanítások)*

15. Ellenőrzés

15.1. Belső ellenőrzés

A belső kontrollrendszerrel és a belső ellenőrzésről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 15. § (1) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70.§ (1) bekezdése értelmében, a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról az Igazgatóság igazgatója gondoskodott, illetve a belső ellenőrzés működéséhez szükséges feltételeket biztosította.

Az igazgatóságon a belső ellenőrzési feladatokat, valamint a belső ellenőrzési vezető feladatait 2020-ban a belső ellenőrzést vállalkozási szerződéssel külső szolgáltatóként Bokros Katalin belső ellenőr végzi, a BNPI igazgatójának közvetlenül alárendelve. Jogállását, feladatait az agrárminiszter a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I.24.) AM utasítása, valamint a 2020. évben módosított, jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv tartalmazza.

A témák kijelölése kockázatelemzés alapján történik. A belső ellenőr az ellenőrzéseket a kormányrendelet, valamint a kézikönyvben leírtak szerint hajtotta végre.

Az Igazgatóság vezetése a belső ellenőrzési tevékenység előző évi tapasztalatainak hasznosításával, valamint a vezetői igények érvényesítésével a tevékenységet a szervezeten belül mind személyi, mind szakterületi hatály szempontjából kiszélesítette. Ennek a szándéknak megfelelően belső ellenőrzési tervét felülvizsgálta, mely során az egyes elemek megtartása, elhagyása, illetve kibővítése mellett újabb vizsgálati témaköröket jelölt ki a belső ellenőr egyetértésével és támogatásával.

A Módosított ellenőrzési terv nyolc vizsgálati témakört és két – belső kontrollrendszer fejlesztését célzó – tanácsadási tevékenységet tartalmaz.

A belső ellenőr a belső ellenőrzés feladatát tárgyév során a módosított terv alapján maradéktalanul végrehajtotta. A vizsgálatokról ellenőrzési jelentések készültek, melyeknek megállapításai egy esetben minősültek jelentősnek, egyéb esetben kisebb jelentőségűnek voltak mondhatók.

Az Igazgatóság vezetése a belső ellenőri jelentésekre két esetben adott ki intézkedési tervet, melynek összeállítása során maradéktalanul figyelembe vette a belső ellenőri javaslatokat. A két intézkedési terv megfelelő módon készült és rendelkezik az elvárt tartalmi elemekkel. Az intézkedések az Igazgatóság teljes belső szabályzati rendszerének felülvizsgálatát, aktualizálását és kiegészítését foglalták magukban.

A megtett intézkedések egy szakterület kivételével a kijelölt határidőben teljesültek. Egy szakterület - vezetőjének személyi változása miatt indokoltan - módosított határidőben, de jelen beszámoló elkészítését megelőzően fejezte be feladatait.

Az intézkedések jelentős feladatot jelentettek az Igazgatóság valamennyi vezetője részére és közvetlenül érintették a teljes dolgozói állományt is. Legjelentősebb előre lépésnek a szakterületi ügyrendek elkészülte mondható.

Egyéb – intézkedési tervet nem igénylő – megállapítások és javaslatok hasznosítása az Igazgatóság vezetése részéről minden esetben megtörtént.

A Módosított ellenőrzési terv két tanácsadási tevékenységet írt elő, melyek a belső kontrollrendszer fejlesztésének jegyében zajlottak. A tevékenység keretén belül mind dokumentum véleményezés (belső szabályzatok, belső eljárásrendek), mind a kapcsolódó gyakorlati lépések során szükséges vezetői feladatok szakmai tapasztalatok és ismeretek átadásával való támogatása történt. A belső ellenőrzés a tárgyévben a jogszabályi előírásoknak megfelelően vezette a szükséges

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

nyilvántartásokat és megfelelően gondoskodott a dokumentumok megőrzéséről, mind elektronikus, mind papír alapon.

Az Igazgatóság belső kontrollrendszerének működtetését tárgyévben rendkívül nagy erőfeszítésekkel és gyakorlatban is megvalósuló lépésekkel fejlesztette. Ennek részét képezi a belső kontrollrendszer szabályainak és eljárásainak szabályzatba foglalása, azon belül a szükséges lépések meghatározása. Ennek keretén belül többek között megtörtént a szabályzati rendszer teljes megújítása, a hiányzó ügyrendek elkészítése, valamint a kockázatkezelési rendszer fejlesztése és dokumentálása.

Az Igazgatóság igazgatója a vezetői ellenőrzési rendszerben foglaltak szerinti értékelések alapján teszi meg nyilatkozatát a belső kontrollrendszer működésével kapcsolatban. A belső kontrollrendszer szabályzatunk tartalmazza azt a kérdéssort, amelynek kitöltésére az igazgató felkéri a szervezeti egységek vezetőit a vezetői nyilatkozat szerinti alátámasztása érdekében. Segítségével a szervezeti egységek vezetői egyszerűen és egységes formában számolnak be az igazgatónak, aki a listák felhasználásával összegezi a tapasztalatokat, illetve begyűjti a szervezeti egységek vezetőitől a nyilatkozatokat, így maga is alátámasztottan írja alá a kötelező jogszabályban foglalt nyilatkozatot a belső kontrollrendszer működéséről.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A teljes Igazgatóságra vonatkozó Etikai Kódex elkészítése szükséges.	A teljes Igazgatóságra vonatkozó Etikai Kódex elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020-03-31.	A teljes Igazgatóságra vonatkozó Etikai Kódex elkészítése és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Az Igazgatóság Fenntarthatósági tervének elkészítése szükséges.	Az Igazgatóság Fenntarthatósági tervének elkészítése és hatályba léptetése. határidő: 2020-08-31.	Az Igazgatóság Fenntarthatósági tervének elkészítése és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Szükséges az intézményi stratégia elkészítése.	Az Igazgatóság intézményi középtávú (hosszú távú) stratégiájának kidolgozása, hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	az Igazgatóság intézményi középtávú (hosszú távú) stratégiájának kidolgozása, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata	Szükséges a jogi- ügyviteli szakterület ügyrendjének kidolgozása.	A jogi-ügyviteli szakterület ügyrendjének kidolgozása és hatályba léptetése Határidő: 2020.10.31.	A jogi-ügyviteli szakterület ügyrendjének kidolgozása és hatályba léptetése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.			
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Az iratkezelési szabályzat aktualizálása szükséges.	A szervezeti-ügyviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti aktualizálása - iratkezelési szabályzat Határidő: 2020.06.30.	A szervezeti-ügyviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti aktualizálása - iratkezelési szabályzat aktualizálása.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A közérdekű adatok megismerésének rendjéről szóló utasítás aktualizálása szükséges.	A szervezeti-ügyviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti aktualizálása - közérdekű adatok megismerésének rendje Határidő: 2020.07.31.	A szervezeti-ügyviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti aktualizálása - közérdekű adatok megismerésének rendje 2016.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata	A sajtó részére történő nyilatkozatok szabályairól szóló utasítás felülvizsgálata	A szervezeti-ügyviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti	-A sajtó részére történő nyilatkozatok szabályairól szabályzat aktualizálása

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	szükséges..	aktualizálása -A sajtó részére történő nyilatkozatok szabályairól Határidő: 2020.10.31.	
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A sajtótermékek, reklámanyagok elhelyezésének rendjéről szóló szabályzat szükséges.	A szervezeti-üzemviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti aktualizálása -A sajtótermékek, reklámanyagok elhelyezésének rendjéről szóló szabályzat Határidő: 2020.10.31.	Sajtótermékek, reklámanyagok elhelyezésének rendje szabályzat aktualizálása.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A fontos és bizalmas munkakörökről szóló igazgatói utasítás felülvizsgálata szükséges.	A szervezeti-üzemviteli szakterület meglévő szabályozóinak felülvizsgálata, jogszabályi megfelelőségének áttekintése és szükség szerinti aktualizálása -A fontos és bizalmas munkakörökről szóló igazgatói utasítás- Határidő: 2020.10.31.	-A fontos és bizalmas munkakörökről szóló igazgatói utasítás hatályon kívül helyezésre került.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül	Szükséges a bélyegző használat rendjét meghatározni.	A bélyegzőhasználat rendjének szabályozása az iratkezelési szabályzatban Határidő: 2020.06.30.	-A bélyegzőhasználat rendje az iratkezelési szabályzatban meghatározásra került.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.			
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	2018 évi jogszabályi változások miatt szükséges az adatvédelmi eljárásrend felülvizsgálata.	Az Igazgatóság 2018. évi jogszabályi változásoknak megfelelő adatvédelmi eljárásrendjeinek dokumentációinak kialakítása és gyakorlatban történő bevezetése Határidő: 2020.10.31.	Az Igazgatóság 2018. évi jogszabályi változásoknak megfelelő adatvédelmi eljárásrendjeinek dokumentációinak kialakítása és gyakorlatban történő bevezetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Szükséges az az Igazgatóság Informatikai Biztonsági szabályzatának felülvizsgálata, különös tekintettel az adatvédelmi előírásokra.	Az Igazgatóság Informatikai Biztonsági szabályzatának felülvizsgálata, különös tekintettel az adatvédelmi előírásokra Határidő: 2020.06.30.	Az Igazgatóság Informatikai Biztonsági szabályzatának felülvizsgálata, különös tekintettel az adatvédelmi előírásokra.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi	A BNPI pénzügyi-gazdasági elektronikus információs rendszerek az lbvtv. 25 § (1) bekezdése	A BNPI pénzügyi-gazdasági elektronikus információs rendszerek az lbvtv. 25 § (1) bekezdése előírása szerint - biztonsági osztályba sorolása a bizalmasság, sértetlenség és a	A BNPI pénzügyi-gazdasági elektronikus információs rendszerek az lbvtv. 25 § (1) bekezdése előírása szerint - biztonsági osztályba sorolása a bizalmasság,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	ellenőrzés lefolytatása.	előírása szerint - biztonsági osztályba sorolása szükséges a bizalmasság, sértetlenség és a rendelkezésre állás szempontjából.	rendelkezésre állás szempontjából. Határidő: 2020.06.30.	sértetlenség és a rendelkezésre állás szempontjából.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerúségi ellenőrzés lefolytatása.	A 2014-ben készült ÁROP pályázatból esélyegyenlőségi terv, melynek hatálya 2020-ban lejár, így annak aktualizálása szükséges a jogszabályi előírások alapján (2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról).	Az Esélyegyenlőségi terv felülvizsgálta és aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.12.15.	Az Esélyegyenlőségi terv felülvizsgálta és aktualizálása, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerúségi	A rendelkezésre álló gazdasági szervezetre vonatkozó ügyrend 2017. január 1-jétől került hatályba,	Az Igazgatóság gazdasági ügyrendjének felülvizsgálata és aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	Az Igazgatóság gazdasági ügyrendjének felülvizsgálata és aktualizálása, hatályba léptetése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	ellenőrzés lefolytatása.	felülvizsgálata évente időszerű.		
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A Számviteli Politika aktualizálása szükséges.	A Számviteli Politika és a kapcsolódó - a 2000. évi C. törvény által előírt - kötelező mellékletek áttekintése, szükség szerinti aktualizálása és hatályba léptetése. Határidő: 2020.03.31.	A Számviteli Politika és a kapcsolódó - a 2000. évi C. törvény által előírt - kötelező mellékletek áttekintése, aktualizálása és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A számlarend felülvizsgálata szükséges.	A számlarend felülvizsgálata és aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.03.31.	A számlarend felülvizsgálata és aktualizálása, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	a bizonylati rend felülvizsgálata szükséges.	A bizonylati rend felülvizsgálata és aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	A bizonylati rend felülvizsgálata és aktualizálása, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése,	A belföldi és külföldi kiküldetéssel kapcsolatos	A kiküldetések szabályainak (belföldi-külföldi) felülvizsgálata és aktualizálása	A kiküldetések szabályainak (belföldi-külföldi) felülvizsgálata és

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyszáma	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	szabályzat felülvizsgálata szükséges.	Határidő: 2020.06.30.	aktualizálása.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A szabályozók hiányterülete a selejtezés és a feleslegessé váló készletek hasznosításának rendje.	Az Igazgatóság selejtezés és a feleslegessé váló hasznosításának rendjére vonatkozó szabályzat elkészítése, hatályba léptetése Határidő: 2020.09.30.	Az Igazgatóság selejtezés és a feleslegessé váló hasznosításának rendjére vonatkozó szabályzatának elkészítése, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Nincs szabályozás a gépek használatára, illetve üzemanyag felhasználásuk elszámolására vonatkozólag.	A gépek üzemeltetésére vonatkozó belső szabályozás elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020.08.31.	A gépek üzemeltetésére vonatkozó belső szabályozás elkészítése és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	2017-ben került kiadásra a reprezentációs szabályzat, illetve a vezetékes és mobiltelefonok használatának rendje. Felülvizsgálatuk	A reprezentációs szabályzatra vonatkozó szabályozás felülvizsgálata és hatályba léptetése Határidő: 2020.03.31.	A reprezentációs szabályzatra vonatkozó szabályozás felülvizsgálata és hatályba léptetése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
		évente szükséges.		
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	2017-ben került kiadásra a reprezentációs szabályzat, illetve a vezetékes és mobiltelefonok használatának rendje. Felülvizsgálatuk évente szükséges.	A vezetékes és mobiltelefonokra vonatkozó szabályozás felülvizsgálata és hatályba léptetése. Határidő: 2020.05.31.	A vezetékes és mobiltelefonokra vonatkozó szabályozás felülvizsgálata és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Hiányterületként jelentkezik a teljesítményértékelések rendje, melyben szükséges az értékelési jogosultságokat is rögzíteni.	A teljesítményértékelések rendjének - azon belül is különösen a jogosultságok kiosztásának - írásba foglalása és hatályba léptetése. Határidő: 2020.07.31.	A teljesítményértékelések rendjének - azon belül is különösen a jogosultságok kiosztásának - írásba foglalása és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Az integritás szabályzatot esetleges változások miatt érdemes felülvizsgálni.	Az integritás szabályzat és a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje című szabályzatok felülvizsgálata, szükség szerinti aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.09.30.	Az integritás szabályzat és a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje című szabályzatok felülvizsgálata, aktualizálása, hatályba léptetése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A belső kontrollok szabályzat felülvizsgálatát évente el kell végezni.	A belső kontrollrendszer szabályzat elkészítése, hatályba léptetése és a rendszer gyakorlatban történő kialakítása, folyamatos monitoringja Határidő: 2020.06.30.	A belső kontrollrendszer szabályzat elkészítése, hatályba léptetése és a rendszer gyakorlatban történő kialakítása, folyamatos monitoringja.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Hiányterület egy egységes, belső kontrollok összefoglalásaként kiadott dokumentum, egy teljes szervezetre és működésre vonatkozó kockázatkezelési rendszer kialakítása, valamint a kockázatfelmérés és elemzés folyamatának évenkénti elvégzése, a kockázatkezelés feladatainak meghatározása.	Az Igazgatóság kockázatkezelési szabályzatának elkészítése, hatályba léptetése és a kockázatkezelés rendszerének gyakorlatban történő kialakítása, a kockázatkezeléssel kapcsolatos feladatkörök kialakítása, személyekhez kötése és az évenkénti kockázatkezelés elvégzése, elvégeztetése Határidő: 2020.07.31.	Az Igazgatóság kockázatkezelési szabályzatának elkészítése, hatályba léptetése és a kockázatkezelés rendszerének gyakorlatban történő kialakítása, a kockázatkezeléssel kapcsolatos feladatkörök kialakítása, személyekhez kötése és az éves kockázatkezelés elvégzése, elvégeztetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő	Hiányterület a közbeszerzésen kívül	az Igazgatóság beszerzési szabályzatának elkészítése,	az Igazgatóság beszerzési szabályzatának elkészítése,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	eső beszerzések eljárásrendjének, igénylésének szabályozása, melyet az Igazgatóság teljes szervezetére és valamennyi beszerzési típusra ki kell terjeszteni.	hatályba léptetése Határidő: 2020.10.31.	hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Javasolt az őrszolgálatra vonatkozó ügyrend elkészítése.	Az Igazgatóság őrszolgálatra vonatkozó ügyrendjének elkészítése, hatályba léptetése Határidő: 2020.09.30.	Az Igazgatóság őrszolgálatra vonatkozó ügyrendjének elkészítése, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Javasolt a természetmegőrzési feladatokra vonatkozó ügyrend elkészítése.	Az Igazgatóság természetmegőrzési feladataira vonatkozó ügyrend elkészítése, hatályba léptetése Határidő: 2020.08.31.	Az Igazgatóság természetmegőrzési feladataira vonatkozó ügyrend elkészítése, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése,	Az Igazgatóság erdészeti tevékenységére	Az Igazgatóság erdészeti tevékenységére vonatkozó szabályozás felülvizsgálata és	Az Igazgatóság erdészeti tevékenységére vonatkozó szabályozás felülvizsgálata

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	vonatkozó szabályozás 2012-ben lépett hatályba. Felülvizsgálta folyamatban van, mely nem csak kora miatt, hanem a jogszabályi változások miatt is időszerű.	az aktualizálás módosítás után ügyrendként történő hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	és az aktualizálás módosítás után ügyrendként történő hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	A vadászatra vonatkozó szabályozás az vadászterületi újbóli kijelölések miatt felülvizsgálatra szorul, amennyiben szükséges újra ki kell adni, illetve a meglévőt hatálytalanítani kell.	A vadászatra vonatkozó szabályzatok áttekintése és a vadászterületekre érvényes aktuális eljárásrendek, szabályzatok elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	A vadászatra vonatkozó szabályzatok áttekintése és a vadászterületekre érvényes aktuális eljárásrendek, szabályzatok elkészítése és hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi	Hiányterület a vagyonkezelés és területkezelés ügyrendje, melynek elkészítése az egyéb szakmai	az Igazgatóság vagyonkezelési és üzemeltetési feladataira vonatkozó ügyrendjének elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020.09.30	az Igazgatóság vagyonkezelési és üzemeltetési feladataira vonatkozó ügyrendjének elkészítése és hatályba

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszama	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	ellenőrzés lefolytatása.	ügyrendekhez hasonlóan szükséges a számon kérhető és dokumentált munkavégzéshez.		léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása	Hiányterület a vagyonkezelés és területkezelés ügyrendje, melynek elkészítése az egyéb szakmai ügyrendekhez hasonlóan szükséges a számon kérhető és dokumentált munkavégzéshez.	Az Igazgatóság területkezelési feladataira vonatkozó ügyrendjének elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020.09.30	Az Igazgatóság területkezelési feladataira vonatkozó ügyrendjének elkészítése és hatályba léptetése
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása..	Hiányterület az ügyrend dokumentuma, mely a bemutatóhelyekre vonatkozó előírásokat is tartalmaz - függetlenül attól, hogy annak működtetése saját vagy külső	Az Igazgatóság ökoturisztikai és környezeti nevelési feladataira vonatkozó ügyrendjének elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020.10.31.	Az Igazgatóság ökoturisztikai és környezeti nevelési feladataira vonatkozó ügyrendjének elkészítése és hatályba léptetése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
		szolgáltató útján történik.		
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Hiányterület a munkavédelem területén egy egységes szabályzat elkészítése, melyet ugyan jogszabály ebben a formában nem ír elő, viszont a jelenleg rendelkezésre álló szabályzatok nem fedik le a jogszabály által előírt szabályozandó területet.	Az Igazgatóság munkavédelmi dokumentumainak áttekintése, a szabályozás felülvizsgálata, hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	Az Igazgatóság munkavédelmi dokumentumainak áttekintése, a szabályozás felülvizsgálata, hatályba léptetése.
Belső ellenőrzés 739/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság meglévő szabályzatainak áttekintése, azon keresztül szabályozottságának vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzés lefolytatása.	Javasolt a pályázatkezelés terület ügyrendjének elkészítése, mely a saját feladatok mellett a külső szolgáltatóktól elvárt feladatokat is tartalmazza.	Az Igazgatóság pályázatkezelési feladataira vonatkozó ügyrend elkészítése és hatályba léptetése Határidő: 2020.07.31.	Az Igazgatóság pályázatkezelési feladataira vonatkozó ügyrend elkészítése és hatályba léptetése.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Belső ellenőrzés 742/2020	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság gépjármű használat szabályozottságának, dokumentálásának, költségelszámolásának és mindezek gyakorlati megvalósításának vizsgálata, szabályszerűségi ellenőrzés.	Javasolt a menetlevelek vezetésének elvárásait részletesebben kifejteni, azokat megfelelően tudatosítani a kollégákban; a menetlevelek használatának ellenőrzését szigorítani; a gépjárművek tankolásának adminisztrációját részletesebben meghatározni; a terepviszonyokkal kapcsolatos távolságok ellenőrzését szigorítani.	Gépjárműhasználatra vonatkozó szabályzat aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.05.30.	Gépjárműszabályzat módosítása elkészült, hatályba léptetése megtörtént. (2296/2020).
Belső ellenőrzés 742/2020	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság gépjármű használat szabályozottságának, dokumentálásának, költségelszámolásának és	Javasolt az Önköltségszámítási szabályzat aktualizálása,	Önköltségszámítási szabályzat aktualizálása, hatályba léptetése Határidő: 2020.06.30.	Elkészült a módosított Önköltségszámítási szabályzat 2092-1-2020.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	mindezek gyakorlati megvalósításának vizsgálata, szabályszerűségi ellenőrzés.	hatályba léptetése.		
Belső ellenőrzés 1340/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság - A szalakóta védelme a Kárpát medencében, LIFE13 NAT/HU/000081-re vonatkozó nemzetközi pályázati költségvetésének, pályázati elszámolásainak és folyamatának vizsgálata.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Belső ellenőrzés 1874/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2019. évi költségvetési beszámolójának, mérlegének és a mérlegtételeket alátámasztó leltárainak ellenőrzése.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Belső ellenőrzés 3314/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Dél-Hevesi tájegység területkezelési és állattenyésztési tevékenységének ellenőrzése a 2019. szeptember 01-től 2020. augusztus 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan, célellenőrzés 2020. október 01 -	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	31-ig terjedő időszakban.			
Belső ellenőrzés 3100/2020	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. január - augusztus hónap közötti időszakában végzett önköltségszámítások ellenőrzése.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Belső ellenőrzés 4062/2020	„Évmilliók dokumentumai – Földtani alapszelvények és feltárások rehabilitációja a Bükk-hegységben” című KEHOP-4.1.0-15-2016-00022 projekt ellenőrzése. 2020. november 1-től 2020. november 30-ig terjedő időszakban.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Belső ellenőrzés 4063/2020	"„Természetvédelmi kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzat felhasználásának ellenőrzése,	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

15.2. Külső ellenőrzés

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Állami Számvevőszék EL-0909 /2018	A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése" és " A központi költségvetési szervek ellenőrzése" keretében a 2015-2017. évek vonatkozásában a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság ellenőrzése.	Intézkedjen a jogszabályi előírás szerinti iratkezelési szabályzat kiadásáról.	Az Állami Számvevőszék az iratkezelési szabályzattal kapcsolatban tartalmi megállapítást nem tett, azonban megállapította, hogy a BNPI az Ltv. 10. § (1) bekezdés b). pontja szerinti iratkezelési szabályzattal nem rendelkezett, ezért Igazgatóság a jogszabályi előírás szerinti iratkezelési szabályzat kiadásáról gondoskodik. Határidő: 2020.06.30.	Az Igazgatóság a jogszabályi előírás szerinti iratkezelési szabályzat kiadásáról gondoskodott.
Állami Számvevőszék EL-0909 /2018	"A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése" és " A központi költségvetési szervek ellenőrzése" keretében a 2015-2017. évek vonatkozásában a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság ellenőrzése.	Intézkedjen olyan kontrollkörnyezet kialakításáról, amelyben meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén.	Igazgatói utasításban került kihirdetésre a vizsgált időszakban az Igazgatóságnál akkor érvényes 2013. évi A Magyar Kormánytisztviselői Kar Hivatásetikai Kódexe. A 2020. január 1-től hatályos módosítás kihirdetésére egy újabb igazgatói utasításban kerül sor, mely a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság	Igazgatóság igazgatója gondoskodott a Bkr. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerint olyan kontrollkörnyezet kialakításáról, amelyben meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
			<p>valamennyi tagjára, kormánytisztviselőjére és munkavállalójára nézve kötelezővé teszi. Az Igazgatóság ezek után felülvizsgálja a szervezet sajátosságait, működési környezetét, ügyfeleit és dönt arra vonatkozóan, hogy a szervezet saját etikai kódexének kidolgozására van- e szükség.</p> <p>Igazgatóság igazgatója gondoskodik a Bkr. 6. § (1) bekezdés c) pontja szerint olyan kontrollkörnyezet kialakításáról, amelyben meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén. Határidő 2020. 07. 31.</p>	
Állami Számvevőszék EL-0909 /2018	A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése" és " A központi költségvetési szervek ellenőrzése" keretében a 2015-2017. évek vonatkozásában a	Intézkedjen az integrált kockázatkezelési eljárásrend jogszabály szerinti szabályozásáról.	A belső kontrollrendszer keretében biztosítjuk a Bkr. 6. §. (4) bekezdésében foglaltakat, az igazgató rendelkezik az integrált kockázatkezelési eljárásrend kialakításáról, melyben fel kell mérni és meg	A belső kontrollrendszer keretében biztosítottuk a Bkr. 6. §. (4) bekezdésében foglaltakat, az igazgató rendelkezett az integrált kockázatkezelési eljárásrend kialakításáról, melyben

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ellenőrzése.		kell állapítani az Igazgatóság tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, valamint meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját. Határidő 2020. 07. 31.	meghatároztuk az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.
Állami Számvevőszék EL-0909 /2018	A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése" és " A központi költségvetési szervek ellenőrzése" keretében a 2015- 2017. évek vonatkozásában a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ellenőrzése.	Intézkedjen arról, hogy a belső ellenőrzési vezető az elvégzett belső ellenőrzésekről a Bkr. szerinti nyilvántartást vezesse.	A 2017. évi belső ellenőrzésről készített nyilvántartás elkészült, a belső ellenőr nem tett megállapítást, javaslatot, így intézkedési terv készítését nem írta elő. Az érintett évről készített nyilvántartásban foglalt adatok felülvizsgálatát el kell végezni. A 2019. évről készített éves ellenőrzési jelentésről készített nyilvántartást a belső ellenőr elkészíti, a belső ellenőrzési jelentésekben tett megállapításokat, javaslatokat, a vonatkozó intézkedési	Az érintett évről készített nyilvántartásban foglalt adatok felülvizsgálata megtörtént. A 2019. évről készített éves ellenőrzési jelentésről készített nyilvántartást a belső ellenőr elkészítette, a vezetett nyilvántartást minden negyedévet követő 20-ig elektronikus formában megküldi az igazgatónak és a gazdasági igazgatóhelyettesnek. A belső ellenőr a végleges nyilvántartást jóváhagyásra

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
			terveket és azok végrehajtását nyomon kell követni úgy, hogy a vezetett nyilvántartást minden negyedévet követő 20-ig elektronikus formában megküldi az igazgatónak és a gazdasági igazgatóhelyettesnek. A belső ellenőr a végleges nyilvántartást jóváhagyásra megküldi az igazgatónak. Határidő_ 2020.06.30.	megküldi az igazgatónak.
Állami Számvevőszék EL-0909 /2018	A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése" és " A központi költségvetési szervek ellenőrzése" keretében a 2015-2017. évek vonatkozásában a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ellenőrzése.	Intézkedjen a pénzügyi-gazdasági elektronikus információs rendszerek jogszabályban előírt biztonsági osztályba sorolásáról.	Az Igazgatóság gondoskodik a 2013. évi L. törvény 7. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az elektronikus információs rendszerek, valamint az azokban kezelt adatok védelme a kockázatokkal arányosan biztosítható legyen. Az elektronikus információs rendszereket besoroljuk egy-egy biztonsági osztályba a bizalmasság, a sértetlenség és a rendelkezésre állás szempontjából.	Az Igazgatóságunk intézkedett arra vonatkozóan, hogy az általunk elvégzett információs rendszer biztonsági osztályba sorolása megfelelően történjen, megfeleljen az Ibtv. 7. § (1) bekezdésének. A feladat elvégzésére a MiSec Informatikai Szolgáltató Bt-t bízta meg.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
			A pénzügyi-gazdasági elektronikus információs rendszer biztonsági osztályba sorolása az Igazgatóság informatikai biztonsági szabályzatában kerül rögzítésre. Határidő: 2020.07.31.	
Állami Számvevőszék EL-0909 /2018	A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése" és " A központi költségvetési szervek ellenőrzése" keretében a 2015-2017. évek vonatkozásában a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ellenőrzése.	Intézkedjen az éves költségvetési beszámoló elkészítéséhez, a mérlegtételeinek alátámasztásához a jogszabályi előírásnak megfelelő leltár összeállításáról.	Igazgatóság a 2015-2017. évi éves költségvetési beszámoló mérlegtételeihez készített leltárt, felülvizsgál oly módon, hogy az tételesen, ellenőrizhetően tartalmazza-e a mérlegtételek minden sorát. Az Igazgatóság áttekinti, hogy a mérlegtételek alátámasztására vezetett nyilvántartásból az adatok papíralapú előállítás, aláírása, lefűzése minden tételre vonatkozóan megtörtént-e. Az igazgatóság elkészíti a 2019. évi éves költségvetési beszámoló mérlegtételeinek alátámasztására szolgáló nyilvántartást - leltár elkészítése, mely tételesen, ellenőrizhető módon	Az Igazgatóság a 2015-2017. évi éves költségvetési beszámoló mérlegtételeihez készített leltárt felülvizsgálta oly módon, hogy az tételesen, ellenőrizhetően tartalmazza-e a mérlegtételek minden sorát. Az igazgatóság elkészítette a 2019. évi éves költségvetési beszámoló mérlegtételeinek alátámasztására szolgáló nyilvántartást - leltárt, mely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket és forrásokat mennyiségben és értékben. Gondoskodott róla, hogy megfeleljen a Számviteli törvény 69. § (1)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
			tartalmazza a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket és forrásokat mennyiségben és értékben. Gondoskodik, hogy megfeleljen a Számviteli törvény 69. § (1) bekezdésében, valamint az Áhsz. 5. § (1), 22. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltaknak.	bekezdésében, valamint az Áhsz. 5. § (1), 22. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltaknak.
Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 32-500/2/2020	A kormányzati igazgatási szerveknél történő béren kívüli juttatások kifizetéséről szóló 4079/2020. Korm. határozatban foglaltak végrehajtásának vizsgálata.	Megállapítás, javaslat nem történt.	-	
Nemzeti Adó- és Vámhivatal 52222879017	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Jogkövetési vizsgálata 2020. január 1-március 31.	Megállapítás, javaslat nem történt.		
Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság EUTAF-III/00078/001/2020	KEHOP-4.1.0-15-2016-00032 azonosítószámú Kapu a Márta kincseihez - Látogató, oktatási és kezelőközpont kialakítása Mátrafüreden című projekt	Megállapítás, javaslat nem történt.	-	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszama	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	ellenőrzése 2020			
Irányító szerv (AM) EF/29-1/2020.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság gazdálkodásának ellenőrzése, 2018-2019.	még nem lezárt ellenőrzés.	Intézkedési terv készítésének határideje: 2021.03.31.	
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály 2019/08/Á/06074	Adásvételi szerződés monitoring és egyéb eszközök, áruk szállítására KEHOP és LIFE projektek keretében (1-8. rész) végleges szabályossági döntés: 2020. 03. 27.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	
Miniszterelnökség Közbeszerzési Ellenőrzési Főosztály 2020/03/Á/01018	Adásvételi szerződések a „Bükki Csillagda” megvalósításához szükséges eszközök beszerzésére, végleges szabályossági döntés: 2020.09.25.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	
Innovációs és Technológiai Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárság 2020/08/SZ/03818	Vállalkozási szerződés az „Őshonos fafajokat a hazai erdőkhöz - Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén” megnevezésű, KEHOP-4.1.0-	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
	15-2016-00062 azonosító számú projekt keretében erdészeti injektálási munkák elvégzésére a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő erdőterületeken, közbeszerzési utóellenőrzési jelentés: 2020.09.15.			
Innovációs és Technológiai Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárság 2020/08/É/04081	Vállalkozási szerződés a KEHOP 4.1.0-15-2016-00058 azonosító számú projekt keretében kisvízi élőhelyek kivitelezési feladatainak ellátására, közbeszerzési utóellenőrzési jelentés: 2020.10.15.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	
EUTAF – Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság Infrastrukturális Programok Ellenőrző Igazgatóság EUTAF-III/00078/001/2020	Szabályszerűségi ellenőrzés KEHOP 4.1.0-15-2016-00032 azonosító számú projekt keretében.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	
Innovációs és Technológiai	Záró Helyszíni ellenőrzés KEHOP 4.1.0-15-2016-00022	A projekt honlap az ellenőrzés	Intézkedési terv készítésére	A javaslatra a feladat

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárság KEHOPHAT/110498-1/2020-ITM	azonosító számú projekt keretében.	időpontjában nem volt akadály mentesítve.	nem volt szükség.	elkészült.

16. Éves munka legfontosabb elemeinek összefoglalása

A 2020. év járvánnyal terhelt időszakában a lezárások és az otthoni munkavégzések következtében új munkarendek kialakításával sikerült az igazgatóság tevékenységét továbbra is dinamikusan folytatni. Természetesen ez alól kivételt jelentettek a bemutató- és látogatóhelyeink, ahol egyrészt on-line módon, valamint más jellegű munka végzésével szerveztük át a feladatokat.

A terepen változatlanul folytattuk **élőhely-kezelési** programjainkat. Kiemelt jelentőségű a hegyi rétek kezelése a Bükk Nemzeti Park területén, mely ezen biodiverzitás-megőrzési és tájképi szempontból is egyedülálló értékeink megővését teszi lehetővé. A kezeléshez kapcsolódóan biotikai monitoring programot indítottunk a kezelések hatásának vizsgálata céljából, mely monitoringot a botanikai vizsgálatok mellett több más élőlénycsoportra is tervezzük kiterjeszteni.

Fajmegőrzési programjaink közül kiemelhetők a fokozottan védett madárfajainkkal kapcsolatos védelmi tevékenységek (például *parlagi sas*, *békászó sas*, *kerecsensólyom*, *kék vércse*, *vándorsólyom*, *szalakóta*), a megvalósult kétéltű átjárók karbantartása, illetve az új kétéltű szaporodóhelyek kialakítása. Több esetben hatósági korlátozást kezdeményeztünk például a *fehérhátú harkály* vagy fokozottan védett ragadozómadár-fajok fészkelésének védelme érdekében. Kiemelt programunk a bennszülött **magyar szöcskegér** védelme, a fajra irányuló kutatási-védelmi program a tavalyi évben rekordszámú észleletet produkált, erre alapozva 2021-ben kutatóintézetekkel partnerségben tervezzük a faj mesterséges szaporításának megkezdését.

Tovább erősítettük az **inváziós** fajok visszaszorításával kapcsolatos tevékenységeinket, ebben kiemelhető a kárpát-medencei endemikus **fekete bödöncsiga** élőhelyét elborító idegenhonos *strucctoll-süllőhínár* állományának kísérleti jellegű visszaszorítása, valamint a bőrrel érintkezve is mérgező Szosznovszkij-medvetalp állományának visszaszorítására.

2020-ban 9,6252 ha ingatlant vásároltunk. 2019. végén az Igazgatóság haszonbérleti pályázatot hirdetett, a **haszonbérleti szerződések megkötésére** a 2020. év első negyedévében került sor. Folyamatosan végeztük a haszonbérleti szerződések megkötésével, módosításával kapcsolatos feladatok ellátását. 49 gazdálkodó esetében, megközelítőleg 5.750 ha vonatkozásában ellenőriztük a haszonbérbe adott területek megfelelő kezelését.

A 2020. március 01-től induló üzemtervi ciklusban, a **Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet** területét is magában foglaló, több mint 6.400 ha-nyi vadászterületen természetvédelmi célból látjuk el a **vadászati joggyakorló** feladatokat. Így 2020-tól az **Ipolytarnóci Ősmaradványok** természetvédelmi területen működő és a **Borsodi Mezőségben** lévő különleges, természetvédelmi rendeltetésű vadászterülettel együtt az Igazgatóság több mint 29.000 ha-on végez természetvédelmi célú vadgazdálkodási tevékenységet.

Az Őshonos Fafajok a Hazai Erdőkbe KEHOP projekt keretében 2020 tavaszán 8 erdei fafaj több, mint **50.000 db csemetéjét** ültettük el a projekt helyszínein.

Európai Unió pénzügyi forrásából fedezett, nemzetközi összefogásban megvalósuló Life4Oak Forests projekt területén elkezdődtek a beavatkozási munkák (invazív fajok visszaszorítása, gyűrűzéssel és tükörfolt kialakítással álló holtfák, földre döntéssel fekvő holtfák készítése, magas csonkos holtfák kialakítása).

Őshonos fajtamegőrzési, génmegőrzési tevékenységünket a **furioso-north star** ménes, a **kárpáti borzderes** szarvasmarha és a hagyományos és **tájfajta gyümölcsök** megőrzése terén is erősítettük saját kezelésű területeinken.

2020. év június 11-én Dr. Nagy István agrárminiszter négy mén Erdélybe történő kihelyezésével segítette az erdélyi lótenyésztést. A Batúzi ménes egyre több kiváló egyeddel rendelkezik, ezért a Furioso XXXVI-104 Néva nevű, pej ménje Hargita megyében található Gyergyószárhegyen talált új otthonra.

2020. augusztusában a debreceni XXIX. Farmer Expón a **Batúz-tanyai furioso-north star** ménese két különleges lóval büszkélkedhetett: Furioso-60 **Lutri** nevű 2015-ben született 5 éves

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

kancájával, és a veszélyeztetett Furioso „A” vonalból származó, 5859 Furioso XXIX-142 **Ütköző** (IV.tm.) 2012-ben született 8 éves fedező ménjével. Ütköző a szabadonugró és a felvezetők versenyén túl egy nyereg alatti bemutatóval is megmutathatta magát és képzettségét, továbbá az elővezető versenyen az előkelő II. helyet szerezték meg.

A működési területen megjelent **nagyragadozók** jelenléte egyrészt a védelemre vonatkozó szakmai kihívásként jelentkezik, másrészt a gazdálkodók és a lakosság felé történő kommunikációs feladat. Honlapunkon és a médiában tájékoztatókat tartottunk a nagyragadozókról, a velük kapcsolatos viselkedési szabályokról, felkészítve a lakosságot a velük történő újbóli együttélésre. E mellett jelentős számú gazdálkodónak (juh-tartónak) juttattunk a **védekezést segítő felszereléseket**.

A **Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer** (NBmR) keretében az alábbi feladatokat láttuk el: 13 védett és 6 inváziós edényes növényfaj monitorozása, gombaközösségek, gerinces (*pannon gyík, madárfajok, denevérfajok, pelefajok, ürge, kisémlősök, rágcsálók, nagyragadozók,*) és gerinctelen állatfajok (*puhatestűek, szitakötők, pókok, egyenesszárnyúak, lepkék, bogarak*) felmérése. 1 élőhely-térképezési kvadrát (Ördög-hegy, Bélapátfalva), 2 fás társulás és 4 gyeptársulás monitorozása, valamint 10 db közösségi jelentőségű erdős és gyepes élőhely felmérése extenzív adatlapokkal.

Elvégeztük **19 földvár kataszterezését**. Elkészült 4 település egyedi tájérték katasztare. Elkészült 4 db forrás és 1 db forráscsoport természetvédelmi hatóság felé felterjesztendő, **természeti emlékként** védetté nyilvánítási javaslat.

Folytattuk a **településrendezési** tervek felülvizsgálatának véleményezését, 2020-ben összesen 120 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával, továbbá a településfejlesztési koncepcióval és az integrált településfejlesztési stratégia készítésével, véleményezésével kapcsolatos megkeresések.

Védett és Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben számos esetben adtunk szakvéleményt – megkeresés esetén – az érintett természetvédelmi hatóságok számára. Különböző források felhasználásával elkészült **53 Natura 2000 Fenntartási Terv**, amelyből a tárgyévben 5 db került elfogadásra Szakmai Bizottság által, így az elfogadott tervek száma így 46-ra nőtt.

Barlangvédelmi feladataink keretében három barlangban végeztünk karbantartás jelleggel kezelői beavatkozást külső vállalkozó bevonásával, ennek során beépített barlangi eszközök cseréjére és barlangi feltöltődés eltávolítására, valamint barlangok térképezésére, felmérésére, került sor.

Természetvédelmi őrszolgálati tevékenységünk hatékonyságát tovább növeltük, a természetvédelmi őrszolgálat tagjai gyakorlatilag az igazgatóság teljes tevékenységi körének megvalósításában részt vesznek. Ennek támogatás érdekében új képzéseket szerveztünk az őrszolgálat tagjai számára.

Két új nyertes **Interreg** pályázatunk indult - „*GEOTOP - Szlovák-Magyar geoturisztikai partnerség*”, illetve „*RIWILD - A folyóparti élővilág egykor és most*” címeikkel, melyek révén a *Novohrad-Nógrád Geopark* és az aspiráns *Bükk-vidék Geopark* bemutató infrastruktúrájának jelentős fejlesztése valósul meg.

LIFE pályázataink terén 2020-ban zártuk „*A szalakóta védelme a Kárpát-medencében*” című projektünket, továbbra is folytatjuk „*A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában*”, „*A Natura2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök*” valamint a „*Pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával*” című LIFE projektjeinket.

5 KEHOP projektünk a befejezéséhez közeledik, míg az „*Őshonos fajok a hazai erdőkbe – Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén*” című projektünk zárása 2023-ra tervezett.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Gyors ütemben haladnak a **Bükki Csillagda** kivitelezési munkái, melynek nyitását 2021. júliusára tervezzük, valamint a Dél-hevesi tájegységben megvalósuló, *KEHOP pályázati forrásból finanszírozott* állattartó telep kivitelezése.

Jelentős esemény volt a Mátra természeti értékeit, a Natura 2000 területeket ismertető mátrafüredi **Harkály-Ház** ökoturisztikai látogató- és környezeti nevelési központ augusztusi átadása.

Nagy siker övezi a környezeti nevelés, oktatás szolgálatába álló **Vidra Verda**, a „guruló természetbúvár” – igazgatóságunk oktatási célokat szolgáló kisbusza - programjainak elindítását.

Az évet emblemikus túránkkal, a Transzbükki átkeléssel nyitottuk – ezután számos tematikus programot tartottunk (Orchidea Nap, Szentjánosbogár Nap, Európai Denevér-Éj, több csillagoségbolt megfigyelő valamint geotúra).

Elkészítettük a **Bükk-vidék Geopark** UNESCO Globális Geoparkok Hálózatához való csatlakozás felterjesztési dokumentációjának magyar és angol nyelvű változatát, melyet 2020-ban a Magyar Geopark Bizottság ajánlásával megküldtünk az UNESCO részére. A **Novohrad-Nógrád Geopark** munkájában való együttműködés keretében a nemzetközi képviselői feladatokat látjuk el.

2020 októberében az *Aktív-és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ* támogatásával az „*E-biciklizd be Magyarországot!*” program keretében **15 db elektromos rásegítésű kerékpárt** helyeztünk üzembe, melyek már ősszel lehetőséget biztosítottak a Bükk megismerésére szakvezetett túrák keretében. A téli leállást követően tavasztól ismét szervezett túrák és egyéni felfedezések szolgálatába állhatnak.

Csatlakoztunk a „**Tisztítsuk meg az országot!**” projekthez, amelynek az országos indító eseménye igazgatóságunk szervezésében zajlott Mezőcsáton és jelentős mennyiségű hulladéktól mentesítettük védett területeinket.

Az Igazgatóság jelentős információs hálót alakított ki a természetvédelemmel kapcsolatban álló hazai oktatási, kutatási intézményekkel, és a Debreceni Egyetem kihelyezett tanszékeként is működünk.

Feladataink ellátásában nemcsak hazai partnerszervezetekkel, hanem külföldi természetvédelmi szervezetekkel is együttműködünk, közös kutatási és monitorozási programok, konferenciák, közös pályázatok révén.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre

Az Igazgatóság 2020-2030-ig szóló középtávú stratégiája meghatározza azokat a célkitűzéseket, melyek alapján kitűztük a rövid távú, 2021. évre vonatkozó operatív tevékenységeink irányát. A 2020. év egészére kiható, a koronavírussal összefüggésben meghozott intézkedések lényeges körülménynek tekinthetők, ezért a fő orientáció mellett bizonyos korrekciók végrehajtása vált szükségessé. A stratégia azonosítja a fejlesztési célokat, és az elérésüket szolgáló intézkedéseket, beavatkozásokat, melyekkel minőségi változás érhető el az igazgatóság működésében.

17.1. Alapfeladataink hosszú távú célkitűzéseinek megfelelő éves program

Az alapértékként meghatározott küldetésünk változatlan: *„A természeti értékek megóvását táji léptékben megvalósító, az ökológiai rendszereket működésükben és kapcsolataikban megőrző, az ökológiai hálózat fennmaradását, a biológiai sokféleséget fenntartó és megőrző, tudatos természetvédelmi, szemléletformálási tevékenység.”*

Továbbra is elsődleges feladatunk a természeti értékek védelme, őrzése, a veszélyeztető tényezők felmérése, megelőző, esetlegesen utólagos intézkedések megtétele. Szakmai tájékoztatók, ismertető, egyeztetések, hatósági megkeresésekre adott válaszokban a természetvédelem érdekérvényesítése.

A szervezett programjaink, túráink, látogatóközpontjaink, bemutatóhelyeink nyitás utáni újraindítás rója a legkiszámíthatatlanabb és legnagyobb feladatot munkatársainkra. A bevételek elmaradásának mielőbbi pótlása költségvetési egyensúlyunk alapfeltétele. Egyes tevékenységek bevétel hiányában történő hátrасorolása már egyre több problémát vet fel.

A 2021. évre szóló természetvédelmi/szakmai tevékenységeinket az alábbi fő témacsoportokba soroltuk:

1. Biológiai sokféleség megőrzése
2. Élettelen természeti értékek – földtani és táji értékek megőrzése
3. Turisztikai és természetismereti oktatási infrastruktúra és programkínálat fejlesztése
4. Természetvédelmi őrszolgálat és tájegységek területi munkájának erősítése
5. Természetvédelmi kutatás-monitorozás fejlesztése
6. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek

A fő csoportokon belül 2021. évre vonatkozóan az alábbi tevékenységelemeket emeljük ki:

- a) a génmentés, génmegőrzés, génhasznosítás a haszonállat- és őshonos gyümölcsfajták esetében
- b) az igazgatóság által kiemelt fajok mentésével kapcsolatos feladatok
- c) természetvédelmi kezelési és Natura 2000 fenntartási tervek
- d) élőhely-fenntartás és kezelés
- e) fajmegőrzés
- f) erdőgazdálkodás
- g) fenntartható turizmus érvényesítése, látogató- és bemutatóhelyeink látogatószámának szintre hozása
- h) kommunikáció a társ hatóságokkal, önkormányzatokkal, rendvédelmi és civil szervezetekkel és a társadalom széles rétegeivel
- i) természetvédelmi őrszolgálat helyben, terepen történő munkavégzésének, érdekérvényesítésének hangsúlyozása
- j) nemzeti parki értékeink széles körben történő megismertetése
- k) információs csatornákon – mire ügyeljünk, miként védjük

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

- l) nemzeti parki termékek népszerűsítésével
- m) környezeti nevelés, kapcsolattartás oktatási intézményekkel
- n) Bükk-vidék Geopark aktivitásának fokozása
- o) Bükk Csillagda megnyitása
- p) fejlesztési elképzelések kidolgozása a KEHOP plusz, a Novohrad-Nógrád Geopark fejlesztési csomagja, valamint az AÖFK által nyújtott, természetvédelem számára is támogatandó tevékenységek forrásaira vonatkozóan

17.2. A koronavírus járvány hatásainak kiegyenlítése

A koronavírus járvány hatása sokszorososan begyűrűzött az Igazgatóság tevékenységébe. Elsősorban a bemutató és látogatóhelyeink központilag elrendelt zárva tartási kötelezettsége, az ebből következő bevételkiesés érintette legérzékenyebben az Igazgatóságot, a költségvetés, a gazdálkodás egyensúlyhiánya következtében.

A látogatószám korábbi évek szintjére való visszaemelésé komoly erőfeszítéseket igényel. Nem könnyíti meg a dolgunkat a turizmus megváltozott szerkezete és országon belüli hangsúlyáthelyezése a kiemelt turisztikai régiók felé.

Az igazgatóság éves célkitűzése, hogy minőségi fejlesztéssel, új programelemekkel tegyük vonzóvá térségünk turisztikai értékeit, növeljük az érdeklődést a fenntartható turizmus szem előtt tartásával.

A koronavírus járvány a munkavégzés területén is új módszerek kialakítását kényszerítette ki. Ezen tapasztalatok felhasználásával kívánjuk hatékonyabbá tenni napi feladataink ellátását.

17.3. Új európai uniós fejlesztési ciklus előkészítő tevékenységei

Az igazgatóság éves célkitűzése a korábban tervszinten meghatározott uniós fejlesztési elképzelések kidolgozása.

Egyrészt a prioritási sor elején álló projektek előkészítésének meggyorsítása, másrészt azon projektek részleteinek kidolgozása, melyek rövid időn belül elindításra kerülhetnek.

A tájegységek és szakmai területek kiegyenlített fejlesztésének megvalósítását szem előtt tartva az év feladata a további projektek felülvizsgálata, esetlegesen sorrendi változtatása, vagy akár újabb igények beillesztése a listába.

17.4. Az Igazgatóság szervezeti egységeinek kiemelt, éves számszerűsíthető célkitűzései

Az Igazgatóság 2021. évre vonatkozó konkrét, részletes feladatait a szervezeti egységekre lebontott éves munkaterv tartalmazza. A módszer lehetővé teszi az év közbeni ellenőrzést, szükség esetén a korai beavatkozást, indokolt esetben a módosítást is, ami által az éves célok teljesítése kontrolláltan és ütemezetten haladhat.

A tavalyi évben bevált gyakorlatot követve idén is kijelöltük a szervezeti egységek kiemelt számszerűsíthető céljait, mely a jelentés végére került beillesztésre.

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság elkötelezett a természeti értékek védelme iránt, kitartó munkálkodásunk megfontoltan, körültekintően halad előre a biológiai sokféleség megőrzése érdekében a társadalmi elvárások figyelembe vételével, a gazdaság fejlődésének természetkímélő alternatíváinak ösztönzése mellett, az aktív fenntartható turizmusra való törekvéssel, a környezeti nevelésnek olyan hangsúlyt adva, hogy tudjuk: a felnövekvő nemzedék jövőnk záloga.

Eger, 2021. március 31.

Rónai Kálmánné
igazgató

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Jogi és Igazgatási Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Poszeidon irat- és dokumentumkezelő rendszer bevezetése. Az iktatás teljesen naprakészen, jogszerűen és szakszerűen működjön a Poszeidon-ban, minden titkársági munkatárs sajátítsa el teljes mértékben a rendszer használatát.	Titkárság	iktatott összes irat (alszám, bejövő és kimenő) (db)	12.000
Szerződés- és egyéb iratminták elkészítése, aktualizálása	BL, NK	db	30

Természetmegőrzési Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Természetvédelmi szempontból szükséges kezelések és korlátozások előírása védett és Natura 2000 erdőterületeken	KKr	ha	15.000
Természetvédelmi hatósági / szakhatósági eljárásokban való részvétel	KKr, CsV	db	300
NBmR Ózd 5 x 5 km négyzet élőhelyterképezése	PA	ha	2.500
Erdőtervezés adatszolgáltatás végzése	SJ	db	2
Egyedi tájértékek felvétele teljes településeken	HS	db	4
Településrendezési tervek véleményezése	GCs, KMCS, SzZs	db	50

Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
A BNPI honlap család szerkezeti megújítása, az arculat finomítása	SzK/DZs/BCs	db	1
Nemzeti Park Védjegy pályázat lebonyolítása, új termelők bevonása	FA, BJ	alkalom	1
WEB Shop kiterjesztése új termékcsaládokkal	FA, BJ	db	5
Bükki Csillagda megnyitása	NR, SzK	db	1
Bükk-vidék Geopark túravezető képzés	DR	db	1
Bükk-vidék Geopark együttműködések	DR	db	6
Tanösvények létrehozása	BCS	db	2
Meglévő tanösvények feldolgozásának teljessé tétele, honlapon való közzététele	BCS	db	48

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Területkezelési és Birtokügyi Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
2021. 12. 31-én lejárató haszonbérleti-, és megbízási szerződések újra kötése	CsT	ha	8.354,4515
Kárpáti borzderes szarvasmarha - 2021. évi génmegőrzési mintaprogramjában vállalt feladatok teljesítése	HÁ	Ft	50.000 000
Furioso-North Star génmegőrzési tevékenységének fejlesztése	HÁ	Ft	11.000.000
Erdős pályázatok (LIFE4OakForest, KEHOP) lebonyolítása	KÁ, VZ	db	2
Tölgyes Life pályázat kapcsán a tavalyi évben lékekkel megnyitott területekre csemeték ültetése, ápolása	KÁ	ha	200
Őshonos fafajokat a hazai erdőkbe – KEHOP pályázat kapcsán az elmúlt két évben kezelt területekre csemete ültetése	VZ	db csemete	90.000

Pályázatkezelési Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Futó KEHOP pályázatok lezárása	BSzG, CsZs, MÁ.	db	3
KEHOP pályázatok átfordítása megvalósításba	CsZs, MÁ	db	2
KEHOP+ pályázatok előkészítése és benyújtása (előkészítő szakasz)	BSZG.	db	3
KEHOP+ pályázatok előkészítése és benyújtása (megvalósítási szakasz + komplex)	BSZG	db	12

Természetvédelmi Őrszolgálat

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Védett és Natura 2000 területek ellenőrzése	MG/TŐSZ	alkalom	7*20=140
Határozatok betartásának ellenőrzése	MG/TŐSZ	alkalom	7*10= 70
Hulladéklerakás helyzetfelmérése, változása	MG/TŐSZ	alkalom	7*30=210
Rendvédelmi szervezetekkel közös szolgálatok szervezése	MG/TŐSZ	alkalom	7* 3= 21
Polgári természetvédelmi őri rendszer megújítása, bővítése	MG	fő	177

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Dél-Borsodi Tájegység

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Kisemlős védelmi tevékenység, kiemelten az endemikus magyar szöcskeegér (<i>Sicista trizona</i>) állományának megőrzése érdekében	DBTE	nap	50
Az ingatlan-nyilvántartási adatok és a valós természeti állapot között tapasztalható eltérések felmérése, a természetvédelmi kezeléshez szükséges adatmódosítások előkészítése.	BS, ZA, SG, MJ	nap	40
Furioso-North Star állomány génmegőrzési, tenyésztési, minőségi fejlesztési, bemutatkozási, területkezelési, bevételtermelési programjának rövid és hosszútávú kidolgozása (2021.08.31.)	DÁ	db	1
Fogatlovak kiképzése	DÁ	db	10
Kárpáti borzderes állomány génmegőrzési, tenyésztési, minőségi fejlesztési, bemutatkozási, területkezelési, bevételtermelési programjának rövid és hosszútávú kidolgozása (2021.08.31.)	DÁ	db	1

Dél-Hevesi Tájegység

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Kerecsen Life pályázat beadása	TL	db	1
Biotikai adatok gyűjtése és adatbázisba rögzítése	FA	db	10.000
Mesterséges költőhelyek, karbantartása, ellenőrzése	BP	db	600
Természetvédelmi szempontú saját vagyongekezelés megvalósítása	BP	ha	1.300
Inváziós fajok elleni védekezés	SJ	ha	7
Beszámoló a tájegységben zajló munkáról (honlaphír, újságcikk)	SJ	db	7
Természetvédelmi célú legeltetési gyepterület megvalósítása	SHÉ	ha	520
Szürkemarha tenyésztés területkezelési és bevételtermelési programjának rövid és hosszútávú kidolgozása (2021.08.31.)	SHÉ	db	1
Nőivarú tenyészállat utánpótlás nevelése	SHÉ	példány	25

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Kelet Bükki Tájegység

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Elrendelt, jelentéssel dokumentált, páros vagy csoportos őrszolgálat megszervezése és lebonyolítása.	KA	alkalom/nap	10
Idei, releváns biotikai adat gyűjtése és határidőre történő leadása.	KBTE	rekord/darab	4.000
Fekete bődöncsiga (<i>Theodoxus prevostianus</i>) kácsi élőhelyének védelme érdekében mintaprojekt kidolgozása és megvalósítása <i>strucctoll-süllőhínár</i> állományának kísérleti jellegű visszaszorításával	PVG	kidolgozás/megvalósítás db/nap	1/30
Lillafüredi barlangok megőrzésének és újraindításának feladatai	PA	látogatószám	40.000

Mátrai és Tarna-Lázberci Tájegység

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Szemléletformáló természetvédelmi cikkek megjelentetése a BNPI honlapján	UL, BCS	db	24
Tájegységi „belső” továbbképzés megvalósítása specialista szakértő bevonásával.	MG	db	2
Adatszolgáltatás és kezelési előírások összeállítása a Parádi Körzet erdőtervezéséhez.	UL	db	1
Környezeti nevelési és ökoturisztikai programok megvalósítása a Harkály Házban.	MG	db	2
Adatszolgáltatás, kezelési előírások összeállítása a Bánhorváti körzeti erdőtervezéséhez.	BZZS, BCS	db	1
Adatgyűjtés, természetvédelmi irányelvek összeállítása a Pétervásárai körzeti erdőtervezéséhez	IE	db	1

Nógrádi Tájegység

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Kisvízi élőhelyek – Források, forráslápok és a kapcsolódó élőhelyek védelme a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.2.0-15-2016-00005 – A nógrádi projektterületen 15 db kisvízes élőhely megvalósítása; egységes monitoring rendszer kidolgozása és megindítása	HK	db	15
Középfeszültségű oszlopokon történő áramütések felmérése	PF	db	700
Baglyaskő-vár Természetvédelmi Ltgkp: ismeretterjesztő-szemléletformáló események	SK	db	8
A “Vidra Verda” oktatóbusszal természetvédelmi ismeretterjesztési/szemléletformálás	BA	db	10
Ipolytárnói Ősmaradványok természetvédelmi és turisztikai feladatainak komplex újraindítása	JT, SZI	látogatószám	40.000

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2020. évi tevékenységéről

Nyugat-Bükki Tájégség

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Fehérhátú harkály állományfelmérés	BA, DG, FCs, PI, JR	nap	50
Hegyi billegető állományfelmérés	BA, DG, FCs, PI, JR	nap	30
Bélkő természeti értékeinek megőrzésre vonatkozó fejlesztés előkészítése	JR, PI	nap	20

Üzemeltetési Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
A feleslegessé vált tárgyi eszközök, készletek előkészítése selejtezésre , nyilvántartásból való kivezetése, jegyzőkönyvek elkészítése.	BKE	db	1
2021. évi leltározás – kisértékű-, nagyértékű eszközök és készletek - előkészítése, kiértékelése, jegyzőkönyv elkészítése.	BKE	db	1
Az igazgatóság informatikai rendszere minőségi értékelési dokumentációjának elkészítése	KK, VJ	db	1

Pénzügyi és Számviteli Osztály

Célkitűzés	Felelős	Mennyiség egysége	Mennyiség
Kormányzati Személyügyi Döntéstámogató Rendszer adatainak feltöltése	VEA	fő	161
Támogatói okirattal kapott források elszámolásának elkészítése	MA	db	6